

Dogfen ir Cyhoedd



CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Mrs Annwen Morgan
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
CYFARFOD ARBENNIG O'R PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO	SPECIAL MEETING OF THE PARTNERSHIP AND REGENERATION SCRUTINY COMMITTEE
DYDD IAU, 24 HYDREF 2019 am 2.00 o'r gloch yp	THURSDAY, 24 OCTOBER, 2019 at 2.00 p.m.
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGFNI	COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGFNI
Swyddog Pwyllgor	Mrs. Mairwen Hughes 01248 752516 Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

Y Grwp Annibynnol / The Independent Group

Gwilym O. Jones (**Cadeirydd/Chair**), Dafydd Roberts

Plaid Cymru / The Party of Wales

T Ll Hughes MBE, Vaughan Hughes, Alun Roberts, Margaret M. Roberts, Nicola Roberts

Annibynnwyr Môn/Anglesey Independents

Kenneth P Hughes, R.Ll.Jones

Plaid Lafur Cymru/Wales Labour Party

Glyn Haynes (**Is-Gadeirydd/Vice-Chair**)

Aelodau Ychwanegol/Additional Members (gyda hawl pleidleisio ar faterion addysg/with voting rights in respect of educational matters)

Ms. Anest Gray Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru/The Church in Wales), Mr. Dyfed Wyn Jones (Rhiant Llywodraethwr – Sector Ysgolion Cynradd/Parent Governor – Primary Schools Sector) Mrs Llio Johnson-(Rhiant Llywodraethwyr – Sector Ysgolion Uwchradd ac ADY/Parent Governor – Secondary Schools Sector and ALN) a Mr. Keith Roberts (Yr Eglwys Babyddol and Mr. Keith Roberts (Yr Eglwys Babyddol Rufeinig/The Roman Catholic Church)

Aelod Cyfetholedig/Co-opted Member (Dim Hawl Pleidleisio/No Voting Rights)

Mr. Dafydd Gruffydd (Rheolwr Gyfarwyddwr/Managing Director - Menter Môn)

R H A G L E N

1 **YMDDIHEURIADAU**

2 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog
parethed unrhyw eitem o fusnes.

3 **ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL CYNLLUN DATBYGU LLEOL AR Y CYD
2019** (Tudalennau 1 - 142)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol.

4 **YMATEB DRAFFT I FFRAMWAITH DATBLYGU CENEDLAETHOL
LLYWODRAETH CYMRU** (Tudalennau 143 - 168)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol.

5 **CRAFFU AR BARTNERIAETHAU** (Tudalennau 169 - 180)

Cyflwyno adroddiad gan y Prif Weithredwr.

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgriwtini</u>	
Pwyllgor:	Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	24/10/19
Pwnc:	Adroddiad Monitro Blynyddol Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd 2019
Pwrpas yr Adroddiad:	Cyflwyno'r adroddiad ar gyfer sylwadau cyn i'r Adroddiad fynd gerbron y Pwyllgor Gwaith.
Cadeirydd Sgriwtini:	Cynghorydd Gwilym O Jones
Aelod(au) Portfolio:	Richard Dew
Pennaeth Gwasanaeth:	Dylan Williams
Awdur yr Adroddiad:	Dewi Francis Jones
Rhif Ffôn:	Ex 2420
E-bost:	dfjpl@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	n/a

1 – Argymhelliad/ion

I'r Pwyllgor ddarparu sylwadau ar ganfyddiadau allweddol yr Adroddiad Monitro Blynyddol (Drafft) (Atodiad 1), cyn iddo gael ei adrodd i'r Pwyllgor Gwaith

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Mae'r Cynllun Corfforaethol, 2017-2022, yn datgan bydd y Cyngor yn gwneud ei orau glas i sicrhau bod ei waith yn cyd-fynd â nodau a'r egwyddor datblygiad cynaliadwy sydd wedi'i ymgorffori yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae un o amcanion y Cynllun Corfforaethol yn ymwneud â gweithio gyda chymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol gyda newid a datblygiadau wrth warchod yr amgylchedd naturiol. Er mwyn gallu cyflawni'r nod a'r amcan hwn mae'r Cynllun Corfforaethol yn dweud bydd yn:

- Gwneud yn siŵr bod penderfyniadau cynllunio yn cefnogi nodau ac amcanion y Cynllun hwn

Mae'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (yn unol â gofynion deddfwriaethol a pholisi cynllunio cenedlaethol) yn cyflwyno strategaeth a pholisïau sydd gyda'i gilydd yn hyrwyddo datblygu cynaliadwy.

Mae cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol i Lywodraeth Cymru yn ofyniad o dan Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005.

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cymhorthi Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. Mae'r adroddiad yn nodi bod y fframwaith monitro yn ddogfen dystiolaeth allweddol ar gyfer adolygu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Sut bydd y Cyngor yn ymateb i gasgliadau allweddol yr Adroddiad Monitro Blynyddol?
2. Pa drefniadau sydd yn eu lle er mwyn sicrhau bod yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn ddigon cadarn ac yn cydymffurfio â rheoliadau statudol?

5 – Cefndir / Cyd-destun

1.0 Cefndir

- 1.1 Mae'n rhaid i bob Cynllun Datblygu Leol gynnwys fframwaith fonitro. Ceir fframwaith fonitro'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ym mhennod 7 y Cynllun. Mae fframwaith fonitro wedi ei fabwysiadu i lywio canfyddiadau yn yr Adroddiadau Monitro Blynyddol (AMB).
- 1.2 Mae adroddiad monitro blynyddol yn cofnodi casgliadau gwaith monitro gweithredu strategaeth a pholisïau cynllun rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Mae angen, fel arfer, i gyhoeddi adroddiad monitro blynyddol cyntaf erbyn 31 Hydref yn y flwyddyn yn dilyn mabwysiadu cynllun datblygu lleol. Ond, ni ellir hynny ddigwydd pan fydd llai na 12 mis rhwng dyddiad mabwysiadu cynllun a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Mewn achos fel hwn dylid ei gyflwyno erbyn 31 Hydref yn y flwyddyn ddilynol. Cafodd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ei fabwysiadu diwedd Gorffennaf 2017. Felly, er mwyn cael blwyddyn ariannol gyflawn, dyma'r cyfle cyntaf i gyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol i Lywodraeth Cymru. Gellir gweld Cyd-Adroddiad Monitro Blynyddol y Cynllun Datblygu Lleol Awst 2017 - Mawrth 2019 (Drafft) yn Atodiad 1.
- 1.3 Mae monitro'n ddolen adborth allweddol o fewn y broses gylchol o lunio polisïau cynaliadwy. Dros gyfnod o amser fe ddylai'r broses fonitro adnabod yr heriau a'r cyfleoedd allweddol a'r dulliau posib i adolygu ac addasu polisïau lleol.
- 1.4 Mae'r gofynion deddfwriaethol allweddol mewn perthynas â monitro ac adolygu fel a ganlyn.

Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 (Adran 61)	mae'n rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol adolygu'r materion y gellir disgwyl iddynt effeithio ar ddatblygiad eu hardal.
Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 (Adran 76) a Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol Adran 37	maent yn datgan bod rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol gyhoeddi a chyflwyno ' Adroddiad Monitro Blynyddol ' sy'n nodi sut y cyflawnir amcanion y cynllun, neu beidio (erbyn 31 Hydref bob blwyddyn) i Lywodraeth Cymru.
Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 (Adran 69 (1)) a Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol Adran 41 (1)	gyda'i gilydd maent yn datgan bod rhaid i Awdurdod Cynllunio Lleol adolygu ei Gynllun Datblygu Lleol dim hwyrach na 4 blynedd o ddyddiad y mabwysiadu.
Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol Adran 41	dywed rhaid wrth yr Awdurdod Cynllunio Lleol gymeradwyo drwy benderfyniad adroddiad am yr adolygiad a baratowyd yn unol ag adran 69(1) a cyn ei gyflwyno i Weinidogion Cymru yn unol ag adran 69(2). Dylid cyflwyno ' Adroddiad adolygu ' i Lywodraeth Cymru, o fewn chwe mis i ddechrau'r broses adolygu.
Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol Strategol	maent yn ei gwneud yn ofynnol i'r monitro adnabod effeithiau andwyol na

	ragwelwyd a galluogi camau adferol priodol i'w cymryd.
<p>2.0 Casgliadau Allweddol yr Adroddiad Monitro Blynyddol (Awst 2017 – Mawrth 2019)</p> <p>Mae Casgliadau Allweddol yr AMB fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Defnyddiwyd Polisi PS1: Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig mewn apêl cynllunio yn gynnar wedi i'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd gael ei fabwysiadu i wrthod apêl am 366 o dai ym Mangor gan nad oedd yr Arolygydd Cynllunio'n ystyried bod digon o dystiolaeth wedi'i chyflwyno i brofi na fyddai effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg, a hynny'n groes i Bolisi Strategol PS1. b) Dengys Cyd-astudiaeth ar Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 a 2018 y cwblhawyd 1,010 o gartrefi yn ystod y cyfnod monitro (462 o unedau yn 2017-18 a 548 o unedau yn 2018-19)¹ c) Mae JHLAS 2019 yn amlinellu bod gan y Cynghorau gyflenwad tir ar gyfer tai o 5.3 mlynedd sy'n uwch na'r pum mlynedd sy'n ofynnol yn Nodyn Cyngor Technegol 1 d) Mae 55% o'r unedau tai² a ganiatwyd yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol o fewn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Mae 23% o'r unedau wedi'u caniatáu o fewn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol gyda 22% pellach wedi'u caniatáu mewn Pentrefi, Clystyrau ac yng Nghefn Gwlad Agored sy'n unol â strategaeth ofodol y Cynllun. e) Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 543 o unedau tai newydd yn ystod cyfnod yr AMB h.y. safleoedd nad oedd â chaniatâd ar y diwrnod y mabwysiadwyd y Cynllun. f) Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 202 o dai fforddiadwy yn ystod cyfnod yr AMB. g) O'r 56 o unedau tai sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio a'u cwblhau yn ystod cyfnod yr AMB, mae 35 o'r rhain yn unedau fforddiadwy. Mae hyn gyfystyr â 62.5% o'r unedau hyn. h) Yn y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol (2017-19), mae 348 o'r unedau tai a gwblhawyd yn ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd wedi'u lleoli ar safleoedd sydd wedi'u clustnodi ar gyfer tai. i) Dwysedd cyfartalog y caniatadau tai newydd yn ardal y Cynllun yn ystod y cyfnod AMR yw 29.3 o unedau fesul hectar. j) Cwblhawyd 254 o unedau tai fforddiadwy yn 2017-19. Gwelwyd cynnydd sylweddol yn nifer yr unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018/19 (193 o unedau) o gymharu â blynyddoedd blaenorol. Noder nad yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys tai sy'n fforddiadwy yn sgil eu lleoliad, a'u maint, fel y gallai fod yn wir mewn rhai ardaloedd yn ardal y Cynllun. k) Caniatwyd chwe safle eithrio tai fforddiadwy yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol. l) Rhoddwyd caniatâd cynllunio i ddwy uned marchnad leol yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol. Ni chwblhawyd unrhyw unedau marchnad leol. m) Ers mabwysiadu, mae'r Cynghorau wedi mabwysiadu tri Canllaw Cynllunio Atodol o fewn cyfnod yr AMB, ac mae pump arall yn nesáu at gael eu mabwysiadu neu ar y gweill 	

¹ Gan bod y data'n cael ei gasglu'n flynyddol, mae'r ffigwr ar gyfer y cyfnod 2017-2018 yn berthnasol ar gyfer 1af Ebrill i 31ain Mawrth. Mae'r ffigwr cyfanswm yn berthnasol felly i'r cyfnod 1af Ebrill 2017 – 31ain Mawrth 2019 sydd yn hwy na chyfnod yr AMB hwn.

²Caniatâd newydd am dai neu ganiatâd i ailasesu ac ymestyn y dyddiad pan fo caniatâd blaenorol yn dod i ben

- n) Derbyniodd y Cyngorau 62 Apêl yn ystod y Cyfnod Monitro. Cafodd 74% o'r rhain eu gwrthod. Nid oedd yr apeliadau a ganiatawyd yn tanseilio polisïau allweddol y Cynllun.
- o) Cyflwynwyd cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu gan gwmni Horizon er mwyn datblygu gorsaf niwclear newydd, yn mis Mehefin, 2018 a cynhaliwyd archwiliad cyhoeddus.
- p) Cyhoeddodd Hitachi ei bod yn bwriadu oedi gyda'r bwriad o ddatblygu'r Orsaf Niwclear Newydd, fodd bynnag cadarnhaodd Horizon ei fod am barhau i roi adnoddau o'r neilltu i sicrhau bod y broses archwilio'r cais yn cael ei gyflawni a disgwylir penderfyniad diwedd Hydref 2019.
- q) Rhoddwyd Caniatâd Cynllunio i gynlluniau adnewyddadwy sydd â'r potensial i gyfrannu cyfanswm o 54Mw o fewn ardal y CDLI ar y Cyd.
- r) Ar y cyfan, mae'r dangosyddion yn awgrymu bod y Cynllun yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau ac yn y cyfnod cynnar hwn ni nodwyd unrhyw bolisïau fel rhai sy'n methu â chyflawni amcanion y Cynllun.

3.0 Adolygu'r Cynllun

- 3.1 Mae tabl isod yn rhoi mwy o ddisgrifiad o drothwyon ar gyfer cynnal adolygiad o'r Cynllun:

Tabl 4: Trothwyon i adolygu'r Cynllun

Adolygiad statudol		
1	Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004 – rhan 69 a Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol rhan 41 (1)	Adolygiad statudol dim mwy na phob 4-blynedd o ddyddiad y mabwysiadu.
Trothwyon i gynnal adolygiad cyn yr adolygiad statudol – mae amgylchiadau'n effeithio ar gadernid y cynllun		
2	Casgliadau'r Adroddiad Monitro Blynnyddol <u>dros gyfnod o amser</u>	Pryderon sylweddol yn ymwneud â gweithredu strategaeth y cynllun, gan gynnwys effeithiolrwydd polisi, cyfraddau cynnydd a gweithredu yn unol â thuaddiadau a gofnodir.
3	Newidiadau mewn polisi cenedlaethol neu ddeddfwriaeth	Newid sylweddol mewn polisi cenedlaethol a / neu ddeddfwriaeth sy'n effeithio ar y cynllun strategaeth / polisïau allweddol.
4	Newid cyd-destunol	Newid sylweddol yn y cyd-destun mae'r cynllun gweithredu o'i fewn.
5	Rhan 61 Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004	Canlyniadau annisgwyl a sylweddol o dystiolaeth a gasglwyd drwy arolygon a

		ddiweddarwyd sy'n effeithio ar weithredu strategaeth y cynllun.
3.2	Ar ôl paratoi cyfres o Adroddiadau Monitro Blynyddol, a fydd yn dangos os ydi'r Cynllun yn, neu beidio, cyflawni ei amcanion, neu os cyrhaeddir 4 mlynedd ar ôl mabwysiadu'r Cynllun, bydd rhaid i'r Cynghorau ystyried sut maent yn mynd i adolygu'r Cynllun, er mwyn paratoi cynllun amgen. Bydd rhaid cyflwyno'r Adroddiad Adolygu i Lywodraeth Cymru o fewn 6 mis o'r broses adolygu gan ddweud os fydd yr adolygiad yn un llawn, h.y. cynllun newydd, neu broses adolygiad byr.	
3.3	Yn achos y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, bydd rhaid i'r ddau Gyngor gydymffurfio gyda'r broses monitro ac adolygiad. Mae'n rhaid i'r ddau Gyngor adolygu'r Cynllun; ni ellir ei wneud ar sail unochrog gan Gyngor unigol.	
3.4	Pan benderfynir pa fath o adolygiad sy'n angenrheidiol, <u>bydd rhaid dilyn camau sydd yn y Rheoliadau, sy'n cynnwys paratoi drafft, ymgynghoriad cyhoeddus ac archwiliad cyhoeddus cyn gellir mabwysiadu cynllun newydd neu gynllun diwygiedig.</u>	
3.5	O ystyried casgliadau allweddol yr AMB cyntaf hwn (gweler para 2.10) <u>nid oes tystiolaeth sy'n dangos bod angen adolygiad cynnar o'r Cynllun. Felly, bydd yr adolygiad o'r Cynllun yn cael ei gynnal yn 2021 oni bai bod AMB yn y dyfodol yn nodi fel arall</u>	

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Dim yn berthnasol

7 – Oblygiadau Ariannol

Dim yn berthnasol

8 – Atodiadau

Adroddiad Monitro Blynyddol Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd 2019 (Drafft)

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

**Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Ynys Môn
2011-2026**

**ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL CYNTAF
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019**

CYNNWYS

Crynodeb Gweithredol

Pennod 1: Cyflwyniad

Pennod 2: Dadansoddi Newid Cyd-Destunol Arwyddocaol

Pennod 3: Dadansoddiad o Ddangosyddion

6.1 Cymunedau Diogel, Iach, Nodedig a Bywiog

6.2 Byw'n Gynaliadwy

6.3 Economi ac Adfywio

6.4 Cyflenwad ac Ansawdd Tai

6.5 Amgylchedd Naturiol ac Adeiledig

Pennod 4: Casgliadau ag Argymhellion

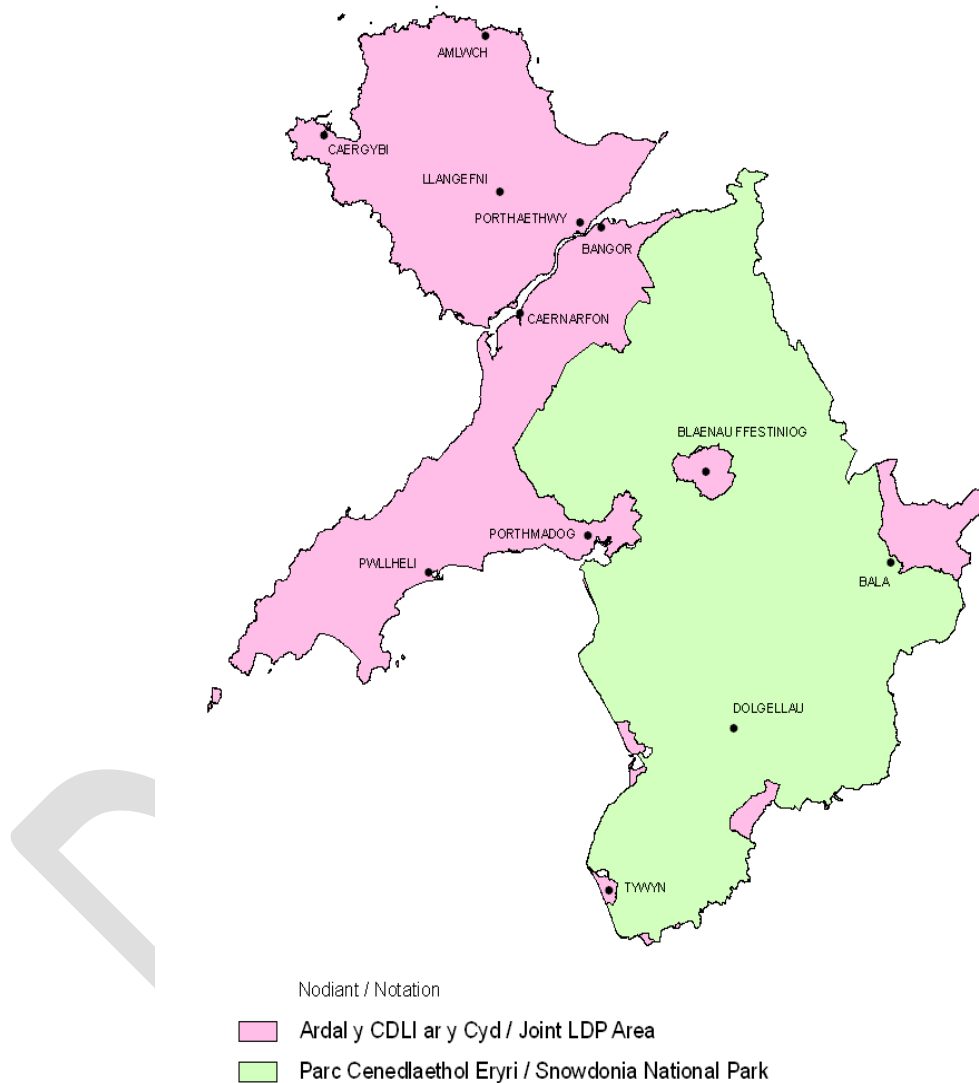
Atodiad 1: Monitro'r Arfarniad Cynaliadwyedd

Atodiad 2: Cydymffurfiaeth y CDLI ar y Cyd a'r Deddf Llesiant (2015)

Atodiad 3: Dosbarthiad Caniatadau Preswyl

CRYNODEB GWEITHREDOL



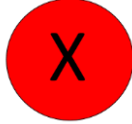
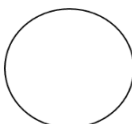
- i. Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn (CDLI ar y Cyd) ar 31 Gorffennaf 2017. Mae ardal y CDLI ar y Cyd yn cynnwys Ynys Môn ac ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd. Nid yw'n cynnwys y rhannau o Wynedd sydd oddi mewn i Barc Cenedlaethol Eryri.



- ii. Mae monitro yn rhan barhaus o'r broses o lunio cynllun. Monitro yw'r cysylltiad rhwng casglu tystiolaeth, strategaeth y cynllun a'r gwaith llunio polisïau, gweithredu polisïau, gwerthuso ac adolygu'r cynllun. Mae'r Fframwaith Monitro wedi'i nodi ym Mhennod 7 o'r CDLI ar y Cyd. Mae'n cynnwys cyfanswm o 69 o ddangosyddion sy'n cael eu defnyddio i fonitro effeithiolrwydd y Cynllun a'i bolisïau. Mae'n cynnwys cyfres o dargedau hefyd ac yn diffinio trothwyon sy'n sbardunwyr i arwain at weithredu pellach, pan fydd angen hynny. Cafodd y Fframwaith Monitro ei ddatblygu yn unol â Rheoliadau Llywodraeth Cymru a gafodd ei ystyried yn yr Archwiliad Cyhoeddus o'r CDLI ar y Cyd.
- iii. Fel rhan o broses statudol y cynllun datblygu, mae'n rhaid i'r Cynghorau baratoi Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB). Y Fframwaith Monitro yw sylfaen yr AMB. Bydd yr

AMB yn cofnodi'r gwaith o asesu'r dangosyddion ac unrhyw newidiadau cyd-destunol pwysig a allai ddylanwadu ar weithredu'r CDLI ar y Cyd. Dros gyfnod amser mae'n gyfle i'r Cynghorau asesu effaith y CDLI ar y Cyd ar lesiant cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol ardal y Cynllun.

- iv. Hwn yw'r AMB cyntaf i gael ei baratoi ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu gan fod angen i'r Cynllun fod yn weithredol am flwyddyn ariannol gyfan cyn paratoi'r AMB cyntaf.
- v. Felly, mae'r AMB hwn yn edrych ar gyfnod o ddyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd (31 Gorffennaf 2017) tan 31 Mawrth 2019, ac mae gofyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i gyhoeddi ar wefannau'r Cynghorau erbyn 31 Hydref 2019. Bydd AMBau dilynol yn cael eu selio ar y cyfnod rhwng 1 Ebrill hyd at 31 Mawrth.
- vi. At ei gilydd, oherwydd mai dim ond ychydig dros flwyddyn a hanner sydd wedi mynd heibio ers pryd mae'r CDLI ar y Cyd yn weithredol ar gyfer gwneud penderfyniad ar geisiadau cynllunio, cyfyngedig ei natur yw effaith y CDLI ar y Cyd ar hyn o bryd a rhagarweiniol yw unrhyw gasgliadau mor gynnar â hyn yng nghyfnod gweithredu'r Cynllun. Mae'r AMB hwn yn darparu datganiad sefyllfa tymor byr ac yn darparu llinell sylfaen i ddadansoddiadau cymharol yn y dyfodol ac ar sail hynny bydd AMBau olynol yn gallu dangos tueddiadau sy'n datblygu dros amser.
- vii. Fel cymorth gweledol wrth fonitro effeithiolrwydd polisiâu ac i roi trosolwg o berfformiad, mae dangosyddion allweddol a chanlyniadau'n cael eu dangos fel a ganlyn:

Symbol	Disgrifiad	Nifer o Dangosyddion
	Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.	35
	Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.	32
	Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.	1
	Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.	1

viii. Ceir crynodeb byr o'r canlyniad o asesu'r dangosyddion yn y tabl canlynol:

Tabl A: Crynodeb o gasgliadau'r asesiad o ddangosyddion y Fframwaith Fonitro

Asesiad	Gweithred	Nifer o ddangosyddion yn y categori
Ble mae dangosyddion yn awgrymu fod polisiau CDLI yn cael eu gweithredu'n effeithiol	Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro	64
Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisiau yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir	Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod	1
Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.	Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.	
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.	Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.	
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	Adolygu'r polisi yn unol â hynny	
Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	Adolygu'r Cynllun	

ix. Fel y gwelir uchod, nid yw mwyafrif y dangosyddion angen unrhyw weithred pellach ar wahân i barhau i fonitro. Mae rhai dangosyddion wedi eu lliwio mewn llwyd gan eu bod wedi eu cyflawni ac felly nid oes angen unrhyw weithredu pellach ac o'r herwydd nid ydynt wedi eu nodi uchod.

x. Mae nifer bach o ddangosyddion yn ymwneud â pharatoi'r Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA), a gweler nad yw'r gyfres o CCA wedi eu paratoi erbyn y dyddiad targed. Ym mhob achos, fodd bynnag, cofnodir rhesymau i gyfiawnhau'r oedi wrth baratoi'r CCA a dangosir byddant yn cael eu hystyried ar gyfer eu mabwysiadu cyn gynted ag sy'n ymarferol bosibl. Ble fo dangosydd yn ymwneud â CCA sydd wedi ei fabwysiadu mae'r weithred wedi ei liwio'n llwyd gan nad yw unrhyw weithredu pellach yn angenrheidiol mewn perthynas â'r dangosydd.

- xi. Wrth asesu perfformiad y CDLI ar y Cyd, yn ogystal ag ystyried y dangosyddion, mae rhaid i'r AMB ystyried unrhyw newidiadau cyd-destunol cenedlaethol, rhanbarthol a lleol sydd wedi digwydd yn y flwyddyn flaenorol. Rhaid hefyd ystyried effaith ganlyniadol y newidiadau hyn ar y CDLI ar y Cyd.
- xii. Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o'r dogfennau allweddol a gafodd eu hystyried:

Dogfen
Cenedlaethol
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
Deddf Cynllunio (Cymru) 2015
Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r iaith Gymraeg (NCT 20) (Hydref 2017)
Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Hydref 2017)
Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 1: Datgymhwyso dros dro ym mharagraff 6.2 (Gorffennaf 2018)
Polisi Cynllunio Cymru (PCC): Rhifyn 10 (Rhagfyr 2018)
CLIC 005/2018: Cynllunio ar gyfer Safleoedd Sipsiwn, Teithwyr a Siewmyn
Cynllun Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr (Mehafin 2018)
Cynllun Morol Cenedlaethol <u>Drafft</u> Cymru (Rhagfyr 2017)
Rhanbarthol
Cais Bargen Twf Gogledd Cymru
Lleol
Cynlluniau Llesiant Lleol
Ardoll Seilwaith Cymunedol

Casgliadau Allweddol yr AMB

- Defnyddiwyd Polisi PS1: Yr iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig mewn apêl cynllunio yn gynnwys wedi i'r Cynllun Datblygu Lleol gael ei fabwysiadu i wrthod apêl am 366 o dai ym Mangor gan nad oedd yr Arolygydd Cynllunio'n ystyried bod digon o dystiolaeth wedi'i chyflwyno i brofi na fyddai effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg.
- Dengys Cyd-astudiaeth ar Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 a 2018 y cwblhawyd 1,010 o gartrefi yn ystod y cyfnod monitro (462 o unedau yn 2017-18 a 548 o unedau yn 2018-19)¹
- Mae JHLAS 2019 yn amlinellu bod gan y Cynghorau gyflenwad tir ar gyfer tai o 5.3 mlynedd sy'n uwch na'r pum mlynedd sy'n ofynnol yn Nodyn Cyngor Technegol 1
- Mae 55% o'r unedau tai² a ganiatwyd yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol o fewn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Mae 23% o'r

1 Gan fod y data'n cael ei gasglu'n flynyddol, mae'r ffigur ar gyfer y cyfnod 2017-2018 yn berthnasol ar gyfer 1af Ebrill i 31ain Mawrth. Mae'r ffigur cyfanswm yn berthnasol felly i'r cyfnod 1af Ebrill 2017 - 31ain Mawrth 2019 sydd yn hwy na chyfnod yr AMB hwn.

2 Caniatâd newydd am dai neu ganiatâd i ailasesu ac ymestyn y dyddiad pan fo caniatâd blaenorol yn dod i ben

unedau wedi'u caniatáu o fewn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol gyda 22% pellach wedi'u caniatáu mewn Pentrefi, Clystyrau ac yng Nghefn Gwlad Agored sy'n unol â strategaeth ofodol y Cynllun..

- Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 543 o unedau tai newydd yn ystod cyfnod yr AMB h.y. safleoedd nad oedd â chaniatâd ar y diwrnod y mabwysiadwyd y Cynllun.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 202 o dai fforddiadwy yn ystod cyfnod yr AMB.
- O'r 56 o unedau tai sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio a'u cwblhau yn ystod cyfnod yr AMB, mae 35 o'r rhain yn unedau fforddiadwy. Mae hyn gyfystyr â 62.5% o'r unedau hyn.
- Yng nghyfnod yr Adroddiad Monitro Blynyddol (2017-19), mae 348 o unedau tai wedi eu cwblhau ar safleoedd sydd wedi'u clustnodi ar gyfer tai.
- Dwysedd cyfartalog y caniatadau tai newydd yn ardal y Cynllun yn ystod y cyfnod AMB yw 29.3 o unedau fesul hectar.
- Cwblhawyd 254 o unedau tai fforddiadwy yn 2017-19. Gwelwyd cynnydd sylweddol yn nifer yr unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018/19 (193 o unedau) o gymharu â blynyddoedd blaenorol. Noder nad yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys tai sy'n fforddiadwy yn sgil eu lleoliad, a'u maint, fel y gallai fod yn wir mewn rhai ardaloedd yn ardal y Cynllun.
- Caniatawyd chwe safle eithrio tai fforddiadwy yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio i ddwy uned marchnad leol yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol. Ni chwblhawyd unrhyw unedau marchnad leol.
- Ers mabwysiadu, mae'r Cynghorau wedi mabwysiadu tri Canllaw Cynllunio Atodol ac mae pump arall yn nesáu at gael eu mabwysiadu neu ar y gweill
- Derbyniodd y Cynghorau 62 Apêl yn ystod y Cyfnod Monitro. Cafodd 74% o'r rhain eu gwrthod. Nis oedd yr apeliadau â ganiatawyd yn tanseilio polisïau allweddol y cynllun.
- Cyflwynwyd cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu gan gwmni Horizon er mwyn datblygu gorsaf niwclear newydd, ym mis Mehefin, 2018 a chynhaliwyd archwiliad cyhoeddus.
- Cyhoeddodd Hitachi ei bod yn bwriadu oedi gyda'r bwriad o ddatblygu'r Orsaf Niwclear Newydd, fodd bynnag cadarnhaodd Horizon ei fod am barhau i roi adnoddau o'r neilltu i sicrhau bod y broses archwilio'r cais yn cael ei gyflawni a disgwylir penderfyniad diwedd Hydref 2019.
- Rhoddwyd Caniatâd Cynllunio i gynlluniau adnewyddadwy sydd â'r potensial i gyfrannu cyfanswm o 54Mw o fewn ardal y CDLI ar y Cyd.

Canllawiau Cynllunio Atodol

Diben CCA yw:

- cynorthwyo'r ymgeiswyr a'u hasiantau i baratoi ceisiadau cynllunio a'u harwain mewn trafodaethau â swyddogion ynghylch sut i ddefnyddio polisïau perthnasol yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd cyn cyflwyno ceisiadau cynllunio,
- cynorthwyo swyddogion i asesu ceisiadau cynllunio, a swyddogion a chynghorwyr i wneud penderfyniadau ynghylch ceisiadau cynllunio, a
- chynorthwyo Arolygwyr Cynllunio i wneud penderfyniadau ar apeliadau.

Er bod y Cynllun yn cynnwys polisïau sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all rhoi'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol. Er mwyn darparu'r cyngor manwl hwn, mae'r Cynghorau'n paratoi cyfres o Ganllawiau Cynllunio Atodol i gefnogi'r

Cynllun gyda chanllawiau mwy manwl ar amrediad o bynciau a materion i gynorthwyo i ddadansoddi neu weithredu polisïau a chynigion y Cynllun.

Mae Atodiad 9 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn cynnwys tabl o'r Canllawiau Cynllunio Atodol sydd wedi/neu a fydd yn cael eu paratoi ynghyd a'r amserlen a ragwelwyd ar gyfer y gwaith o'i baratoi. Nodir fod yr amserlen yn gysylltiedig â pharatoi'r Canllawiau Cynllunio Atodol wedi llithro, mae'r rhesymau dros y llithriad yn yr amserlen yn cynnwys:

- Y drefn o adrodd a chymeradwyo'r CCA wedi bod yn destun craffu/sgrwtini o fewn y Cynghorau sydd wedi ychwanegu at yr amserlen.
- Y broses o baratoi (ymgysylltu mewnol ac allanol) wedi cymryd hirach na'r amserlen a ragwelwyd.
- Diffyg adnoddau/capasiti o fewn yr Uned.
- Diffyg galw am y Canllaw yn sgil cyhoeddi arweiniad polisi cynllunio cenedlaethol mewn perthynas â thestun y Canllaw.

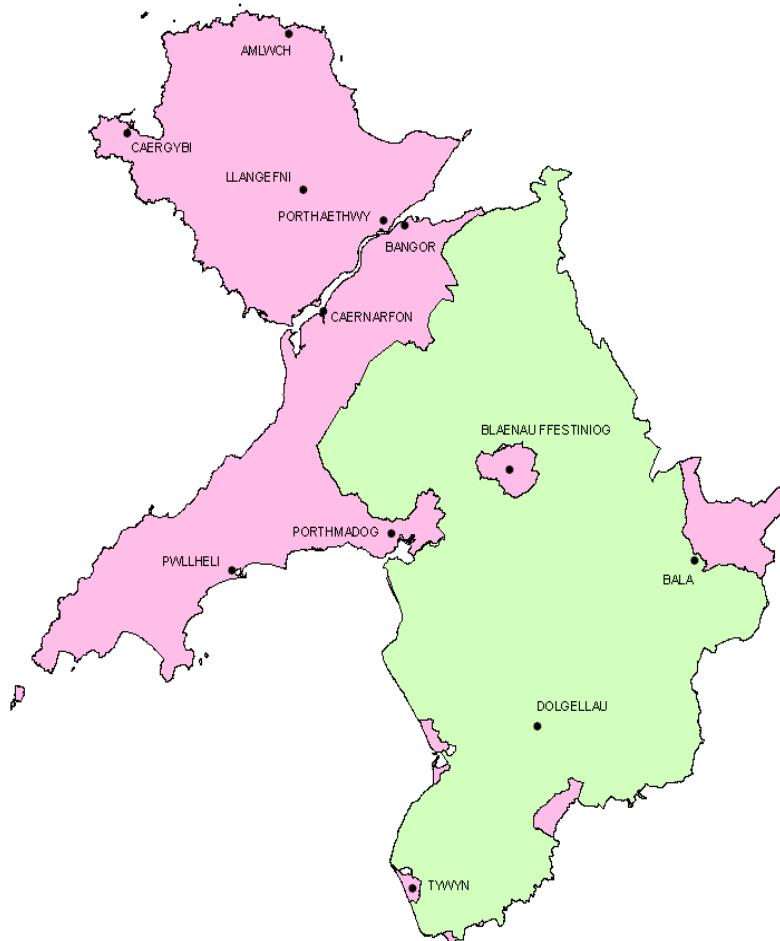
Mae rhai o'r dangosyddion monitro yn benodol ymwneud a pharatoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol, gweler Pennod 3 er mwyn derbyn ychwaneg o wybodaeth mewn perthynas â statws Canllawiau Cynllunio Atodol penodol.

Monitro'r Asesiad Cynaliadwyedd

Mae Atodiad 1 yn darparu asesiad manwl o berfformiad y CDLI yn erbyn amcanion monitro'r AC. Nodwyd dangosyddion manwl i ddarparu tystiolaeth mwy penodol ar gyfer perfformiad y CDLI yn erbyn yr Amcanion AC a amlinellwyd yn y CDLI. Bydd y wybodaeth a gesglir yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn darparu gwaelodlin ar gyfer dadansoddi a chymharu mewn Adroddiad Monitro Blynyddol yn y dyfodol.

PENNOD 1: CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI ar y Cyd) a fabwysiadwyd ar 31 Gorffennaf 2017 yn darparu fframwaith defnydd tir a fydd yn sail i benderfyniadau ynghylch datblygu yn ardal y Cynllun yn ystod oes y CDLI ar y Cyd (hyd at 2026). Nid yw ardal y Cynllun yn cynnwys y rhannau o Wunedd sydd oddi mewn i Barc Cenedlaethol Eryri.



Nodiant / Notation

- Ardal y CDLI ar y Cyd / Joint LDP Area
- Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park

- 1.2 Mae Is-adran 76 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 yn gofyn bod y Cynghorau'n cynhyrchu Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB) am eu CDLI ar y Cyd ar ôl ei fabwysiadu a chadw llygad rheolaidd ar bob mater y disgwylir iddo effeithio ar ddatblygiad ardal y CDLI ar y Cyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi rheoliadau a chanllawiau ar beth ddylid ei gynnwys mewn AMB. Bydd angen cyflwyno'r AMB i Lywodraeth Cymru a'i gyhoeddi ar wefannau'r Cynghorau erbyn 31 Hydref bob blwyddyn ar ôl mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd, cyn belled bod blwyddyn ariannol gyfan (1 Ebrill - 31 Mawrth) wedi mynd heibio ers dyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd.

- 1.3 Mae'r AMB cyntaf hwn yn cwmpasu'r cyfnod o ddyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd (31 Gorffennaf 2017) tan 31 Mawrth 2019, ac mae gofyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i gyhoeddi ar wefannau'r Cynghorau erbyn 31 Hydref 2019. Bydd yr AMBau dilynol yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth bob blwyddyn.

Beth yw'r AMB?

- 1.4 Mae'r AMB yn darparu cyfle i gofnodi asesiadau o faterion pwysig a allai ddylanwadu ar y gallu i gyflawni'r CDLI ar y Cyd a chasgliadau'r gwaith hwnnw, yn ogystal â hygredd y CDLI ar y Cyd o safbwynt cynaliadwyedd. Bydd canlyniadau'r broses fonitro hon yn bwydo i'r dadansoddiad parhaus o'r CDLI ar y Cyd. Bydd gofyn bod y Cynghorau'n cynnal adolygiad ffurfiol o'r CDLI ar y Cyd bob 4 blynedd fan bellaf o'r adeg y cafodd y Cynllun ei fabwysiadu gyntaf. Casgliadau'r AMBau fydd sail yr adolygiad o'r CDLI ar y Cyd.
- 1.5 Y Fframwaith Monitro yw prif sylfaen yr AMB. Mae'r Fframwaith Monitro wedi'i nodi ym Mhennod 7 o'r CDLI ar y Cyd. Mae'n cynnwys cyfanswm o 69 o ddangosyddion sy'n cael eu defnyddio i fonitro effeithiolrwydd y Cynllun a'i bolisïau.

Dangosyddion

- 1.6 O dan Reoliad 37 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) Cymru (Diwygiad) 2015, mae'n ofynnol bod yr AMB yn monitro'r dangosyddion craidd canlynol:

Tabl 1: Dangosyddion craidd

Dangosydd craidd a ragnodwyd yn Rheoliad 37	Cyfeirnod yn y Fframwaith Fonitro
Y cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerir o'r Astudiaeth gyfredol ar Argaeledd Tir ar gyfer Tai. Mesurir hyn yn ôl y blynyddoedd o gyflenwad.	D43
Nifer y tai fforddiadwy a marchnad agored ychwanegol a adeiladwyd yn ardal y CDLI ar y Cyd. Dylai hyn ddangos lefel y tai newydd a adeiladwyd, llai unrhyw dai a gafodd eu dymchwel, yn ystod cyfnod yr AMB ac ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu.	D44

- 1.7 Mae'r Fframwaith Fonitro hefyd yn cynnwys amrywiaeth o ddangosyddion lleol a chyd-destunol a nodwyd gan y Cynghorau sy'n ymwneud â chyd-destun ardal y CDLI ar y Cyd a materion economaidd, cymdeithasol a diwylliannol ehangach yn eu tro.
- 1.8 Mae angen monitro pob un o'r dangosyddion hyn a bydd natur y data a gesglir yn amrywio o un i'r nesaf. Mae rhai yn ffeithiol (e.e. a oes datblygiad neu CCA wedi cael ei gyflawni o fewn yr amserlen arfaethedig?), tra bydd eraill yn galw am gasglu data a monitro dros gyfnod hwy (e.e. ffigurau cwblhau tai).

Trothwyon

- 1.9 Mae gan bob un o'r dangosyddion drothwy penodol sy'n nodi ar ba adeg gallai fod angen rhoi ystyriaeth bellach i weithrediad y polisi a/neu ei asesu. Gallai hyn olygu bod rhaid cyflawni cynllun erbyn dyddiad penodol, os yw'r cynnydd yn syrthio o dan y gofyniad

cronnol dros gyfnod penodedig, neu os caniateir datblygiad yn groes i'r fframwaith polisi. Unwaith cyrhaeddir trothwy, mae'n rhaid ystyried y camau gweithredu sy'n ofynnol i geisio unioni'r sefyllfa (gweler isod).


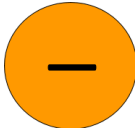
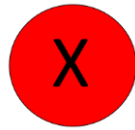
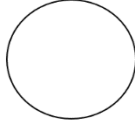
Camau gweithredu

- 1.10 Mae'r Fframwaith Monitro'n nodi ystod o gamau gweithredu y gellir eu cyflawni a allai fynd i'r afael ag unrhyw ddiffyg rhifol neu ganlyniadau annisgwyl. Nid yw o reidrwydd yn wir, fodd bynnag, y byddai methiant i gyflawni targed penodol yn cael ei ddehongli fel methiant polisi a fyddai'n awtomatig yn golygu bod y polisi hwnnw (neu'r Cynllun yn gyfan) yn destun adolygiad.
- 1.11 Mae Tabl 2 isod yn nodi'r camau gweithredu posibl a allai ddeillio o'r monitro ac fe'u nodir yn y Fframwaith Monitro sydd ym Mhennod 7 y CDLI ar y Cyd. Mae sawl opsiwn posibl i helpu i ymdrin â dangosyddion sy'n rhoi'r argraff o beidio â chyflawni'n unol â'r disgwyl. Er mwyn cynorthwyo gyda'r dehongli ar y monitro a wnaed, defnyddiwyd cynllun lliwiau syml, a ddangosir yn Nhabl 3 isod, i ddangos sut mae'r dangosydd yn perfformio.

Tabl 2: Camau gweithredu posibl

Asesiad	Gweithred
Ble mae dangosyddion yn awgrymu fod polisiâu CDLI yn cael eu gweithredu'n effeithiol	Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro
Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisiâu yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir	Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod
Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.	Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.	Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	Arolygu'r polisi yn unol â hynny
Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	Arolygu'r Cynllun

Tabl 3: Symbolau monitro

	Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.
	Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.
	Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.
	Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.

Adolygu'r Cynllun

1.12 Bydd y Cynghorau'n rhoi ystyriaeth i gasgliadau cyfres o AMBau wrth ddod i benderfyniad yng nghylch a oes angen adolygu'r Cynllun (yn rhannol neu'n llawn) cyn cyfnod statudol o 4 blynedd. Mae Tabl 4 isod yn cyfeirio at esiamplau o drothwyon allai fod yn sbardun ar gyfer cynnal adolygiad cyn y cyfnod adolygiad statudol.

Tabl 4 – trothwyon i gynnal adolygiad cyn yr adolygiad statudol

Trothwyon i gynnal adolygiad cyn yr adolygiad statudol – mae'r amgylchiadau'n effeithio ar gadernid y cynllun		
1	Casgliadau'r Adroddiad Monitro Blyneddol	Pryderon sylweddol dros gyfnod o amser yn ymwneud â gweithredu strategaeth y cynllun, gan gynnwys effeithiolrwydd polisi, cyfraddau cynnydd a gweithredu yn unol â thueddiadau a gofnodir.
2	Newidiadau mewn polisi cenedlaethol neu ddeddfwriaeth	Newid sylweddol mewn polisi cenedlaethol a / neu ddeddfwriaeth sy'n effeithio ar y cynllun strategaeth / polisiâu allweddol.
3	Newid cyd-destunol	Newid sylweddol yn y cyd-destun mae'r cynllun yn gweithredu o'i fewn.
4	Rhan 61 Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004	Canlyniadau annisgwyl a sylweddol o dystiolaeth a gasglwyd drwy arolygon a ddiweddarwyd sy'n effeithio ar weithredu strategaeth y cynllun.

Strwythur a chynnwys

1.13 Dyma strwythur gweddill yr AMB hwn.

Tabl 5: Strwythur yr AMB

Pennod		Cynnwys yn fras
2	Dadansoddi newid cyd-destunol sylweddol	Crynodeb ac adolygiad o faterion cyd-destunol ehangach o fewn yr hyn mae'r CDLI yn gweithredu ynddo, e.e. deddfwriaeth/strategaethau/polisiau allanol.
3	Dadansoddiad o ddangosyddion	Manylion canfyddiadau'r gwaith o fonitro Dangosyddion y CDLI ar y Cyd (yn nhrefn y CDLI ar y Cyd)
4	Casgliad ac argymhellion	Adnabod newidiadau gofynnol i'r cynllun yn ystod adolygiad statudol neu a sbardunwyd yn gynharach, os yw'n briodol.
5	Atodiadau	<ol style="list-style-type: none"> 1. Canlyniadau dangosyddion Asesiad Cynaliadwyedd - Yn ymwneud â'r Adroddiad AC a'r asesiad integredig. 2. Cydymffurfiaeth y CDLI ar y Cyd a'r Ddeddf Llesiant (2015)

1.14 Dylai strwythur yr AMB aros yr un fath o flwyddyn i flwyddyn er mwyn ei gwneud yn rhwydd i gymharu un gyda'r llall. Fodd bynnag, o gofio bod y broses fonitro yn dibynnu ar amrywiaeth eang o wybodaeth ystadegol a ffeithiol a gyrchir gan y Cynghorau a ffynonellau allanol, gallai unrhyw newidiadau i'r ffynonellau hyn wneud rhai dangosyddion yn aneffeithiol neu beidio bod yn gyfoes. Yn unol â hynny, efallai y bydd AMB dilynol yn gorfod nodi unrhyw ystyriaethau o'r math hwn.

PENNOD 2: DADANSODDI NEWID CYD-DESTUNOL ARWYDDOCAOL

- 2.1 Yn ystod y cyfnod monitro, mae nifer o ddogfennau polisi/canllawiau newydd ac wedi'u diweddarau wedi cael eu cyhoeddi, ac mae deddfwriaeth wedi cael ei chyflwyno. Mae'n bwysig deall y gwahanol ffactorau a all effeithio ar berfformiad y CDLI ar y cyd, o'r lefelau byd-eang a chenedlaethol, i lawr i bolisiâu a chanllawiau lleol y Cynghorau eu hunain. Mae rhai newidiadau yn amlwg yn hollol allan o reolaeth y Cynghorau. Mae'r Bennod hwn yn rhoi trosolwg cryno o'r deunydd cyd-destunol perthnasol a gafodd ei gyhoeddi yn ystod y cyfnod monitro hwn. Mae'n cynnwys deddfwriaeth cenedlaethol a chynlluniau, polisiâu a strategaethau ar lefel cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Amlinellir unrhyw oblygiadau cyffredinol posibl ar gyfer y CDLI ar y cyd yn ei gyfanrwydd lle y bo'n briodol. Mae tueddiadau economaidd cyffredinol sydd wedi digwydd ers i'r CDLI ar y cyd gael ei fabwysiadu hefyd yn cael eu hadnabod. Rhoddir gwybodaeth gyd-destunol sy'n benodol i faes polisi penodol yn y CDLI ar y cyd yn adran dadansoddi polisi perthnasol er hwylustod ac felly nid yw'n cael ei ailadrodd yma.

Y CYD- DESTUN CENEDLAETHOL

NEWIDIADAU I DEDDFWRIAETH

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- 2.2 Er mai dyddiad y Ddeddf hon yw 2015, daeth i rym ar ôl i'r CDLI ar y Cyd gael ei gyflwyno i'w archwilio (Ebrill 2016). Cafodd Deddf Llesiant Cenedlaethau'r dyfodol (Cymru) Gydsyniad Brenhinol ym mis Ebrill 2015 a daeth i rym ar 1af Ebrill 2016. Mae'r Ddeddf yn cryfhau'r trefniadau llywodraethu presennol ar gyfer gwella llesiant Cymru drwy sicrhau bod datblygu cynaliadwy yn ganolog i waith y Llywodraeth a chyrrff cyhoeddus. Ei nod yw gwneud gwahaniaeth i fywydau pobl yng Nghymru mewn perthynas â nifer o nodau llesiant gan gynnwys gwella iechyd, diwylliant, treftadaeth a defnyddio adnoddau mewn dulliau cynaliadwy. Mae'r Ddeddf yn darparu'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer paratoi Cynlluniau Llesiant Lleol, sy'n disodli'r Cynlluniau Integredig Sengl.
- 2.3 Gan y cyflwynwyd y CDLI ar y Cyd i Ymchwiliad cyn mis Ebrill 2016, nid oedd yn rhaid iddo gyd-fynd yn uniongyrchol â'r nodau llesiant a nodwyd yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Yn unol â gofyniad yr Arolygydd Cynllunio, dangosodd y Cynghorau yn ystod yr Ymchwiliad bod y CDLI ar y Cyd yn alinio â'r nodau llesiant sydd wedi'u nodi. O ystyried mai datblygiad cynaliadwy yw egwyddor graidd y CDLI ar y Cyd (a'r AAS), mae cysylltiadau clir rhwng dyheadau'r CDLI a'r Ddeddf/Cynlluniau Llesiant Lleol. Wrth symud ymlaen, bydd egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) a'r nodau llesiant yn hysbysu'r gwaith o fonitro'r Cynllun ac unrhyw adolygiad diweddarach o'r Cynllun (gweler hefyd 2.34 isod).

Deddf Cynllunio (Cymru) 2015

- 2.4 Cafodd Deddf Cynllunio (Cymru) Gydsyniad Brenhinol ym mis Gorffennaf 2015 ac fe ddaeth i rym mewn camau rhwng mis Hydref 2015 a mis Ionawr 2016. Er ei bod mewn grym cyn i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu a chyn yr ymchwiliad cyhoeddus, ystyrir ei bod yn ddefnyddiol cyfeirio ati gan ei bod yn darparu'r sail ar gyfer newidiadau cyd-destunol eraill sydd angen eu hystyried yn ystod y camau monitro. Mae'n cyflwyno sail gyfreithiol ar gyfer paratoi Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) a Chynlluniau Datblygu Strategol (CDS). Mae'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn gynllun defnydd

tir cenedlaethol, a hwn fydd yn gosod polisiâu Llywodraeth Cymru mewn perthynas â datblygu a defnyddio tir yng Nghymru. Rhagwelir y bydd Fframwaith Datblygu Cenedlaethol drafft yn cael ei gynhyrchu ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2019. Y nod yw mabwysiadu'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol erbyn mis Medi 2020. Mae'r Ddeddf yn gofyn bod CDLI yn cydymffurfio'n gyffredinol â'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Darperir gwybodaeth bellach yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol dilynol ar unrhyw oblygiadau ar gyfer y CDLI ar y Cyd neu'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Mae Cynlluniau Datblygu Strategol yn cael eu cynnig i ymdrin â materion trawsffiniol ar lefel ranbarthol. Ar hyn o bryd, nid oes penderfyniad wedi'i wneud mewn perthynas â pharatoi Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Rhanbarth Gogledd Cymru. Pe byddai Cynllun Datblygu Strategol yn cael ei baratoi ar gyfer ardal Gogledd Cymru, byddai'n rhaid monitro'r gwaith o'i baratoi a'i ystyried mewn perthynas ag adolygiad o unrhyw Gynllun Datblygu Lleol.

NEWIDIADAU I BOLISI CYNLLUNIO CENEDLAETHOL

Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r iaith Gymraeg (NCT 20) (Hydref 2017)

- 2.5 Mae NCT 20 yn rhoi arweiniad ar ystyried yr iaith Gymraeg fel rhan o broses paratoi cynlluniau datblygu lleol. Mae'r NCT 20 yn cynnwys cyngor ar ymgorffori'r iaith Gymraeg mewn cynlluniau datblygu trwy Asesiadau Cynaliadwyedd. Oni bai bod y datblygiad arfaethedig yn rhai mawr annisgwyl, ni ddisgwylir i geisiadau unigol gynnwys asesiad unigol oherwydd bydd materion a themâu allweddol wedi cael eu hystyried adeg paratoi cynllun. Mae'n cynnwys gweithdrefnau ar gyfer datblygiadau mawr annisgwyl mewn mannau lle mae'r iaith yn arbennig o arwyddocaol, ac mae'n cynnwys arweiniad am arwyddion a hysbysebion.
- 2.6 Yn unol â'r fersiwn blaenorol o'r NCT hwn, fe roddwyd ystyriaeth i'r iaith Gymraeg yn yr Asesiad Cynaliadwyedd ail- adroddol o'r CDLI ar y Cyd. Yn wahanol i ddisgwyliadau'r NCT 20 Hydref 2017, mae Polisi PS 1 yn CDLI ar y Cyd yn gosod disgwyliad priodol i geisiadau unigol sy'n cyrraedd trothwyon penodol gynnwys asesiad unigol a'i gyflwyno ar ffurf Datganiad Iaith Gymraeg efo'r cais cynllunio. Cafodd hynny ei gymeradwyo oherwydd yr angen i sicrhau bod y datblygiad arfaethedig yn gyson gyda'r materion a themâu allweddol a gafodd eu hystyried yn yr Asesiad Cynaliadwyedd adeg paratoi'r CDLI. Yn ogystal â hynny, mae'r dull hwn o weithio yn sicrhau bod effaith datblygiad ar yr iaith Gymraeg yn cael ei ystyried, pan mae'n berthnasol i'r cais cynllunio. Nid oes gan y ddogfen unrhyw effaith uniongyrchol cyfredol ar gyfer y CDLI ar y Cyd, gan fod polisi PS1 sydd yn seiliedig ar dystiolaeth gyfredol yn sicrhau ystyriaeth o'r iaith wrth wneud penderfyniadau, pan fo'n berthnasol i'r cais.

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Hydref 2017)

- 2.7 Mae TAN 24 yn rhoi arweiniad ar sut mae'r system gynllunio yn ystyried yr amgylchedd hanesyddol wrth baratoi cynllun datblygu a gwneud penderfyniadau ynghylch ceisiadau cynllunio ac adeiladau rhestredig. Mae hyn yn cynnwys cyflwyno Asesiadau Effaith Treftadaeth, cyngor newydd ar Asedau Hanesyddol o Ddiddordeb Lleol Arbennig a chadarnhau cyngor a gafwyd yn flaenorol mewn amrywiaeth o ddogfennau. Nid oes gan y ddogfen unrhyw oblygiadau uniongyrchol cyfredol ar gyfer y CDLI ar y Cyd, ond mae'n dylanwadu ar gynnwys Canllaw Cynllunio Atodol arfaethedig: Asedau Treftadaeth.

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 1: Dad-weithredu paragraff 6.2 (Gorffennaf 2018)

- 2.8 Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad chwe wythnos ar ddad-weithredu paragraff 6.2 (dros dro) NCT 1, Cyd-astudiaethau Argaeledd Tir ar gyfer Tai ym mis Mai/Mehefin 2018. Mae paragraff 6.2 yn ymwneud â'r ffigwr cyflenwad tir ar gyfer tai yn

cael ei drin fel ystyriaeth berthnasol wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio a lle mae'r cyflenwad tir yn is na phum mlynedd, dylid rhoi pwys sylweddol ar yr angen i gynyddu'r cyflenwad.

- 2.9 Yn dilyn yr ymgynghoriad, cadarnhawyd dad-weithrediad y paragraff ar 18 Gorffennaf 2018. Ymgynghorodd Llywodraeth Cymru ar 'Darparu Tai Drwy'r System Gynllunio', gan chwilio am ffyrdd newydd lle y gallai gofynion tai a chyflawni gael eu cyfrifo a'u monitro. Mae NCT 1 a Pholisi Cynllunio Cymru yn parhau i ofyn i Awdurdodau Cynllunio Lleol gynnal cyflenwad pum mlynedd. Nid yw dad-weithrediad paragraff 6.2 yn cael unrhyw ganlyniadau uniongyrchol ar y CDLI ar y Cyd.

Polisi Cynllunio Cymru (PCC): Rhifyn 10 (Rhagfyr 2018)

- 2.10 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn golygu bod Polisi Cynllunio Cymru wedi'i ddiweddarau i ddarparu gofynion y Ddeddf. Mae wedi'i ailstrwythuro i themâu polisi ynghylch nodau llesiant a diweddariadau polisi i adlewyrchu strategaethau a pholisïau newydd Llywodraeth Cymru. Elfen greiddiol ohoni yw'r 7 nod llesiant, ac mae'n nodi mai'r system gynllunio yw un o'r prif offerynnau ar gyfer creu manau cynaliadwy, a bod egwyddorion creu lle yn offeryn i gyflawni hynny trwy lunio cynlluniau a'r broses o wneud penderfyniadau.
- 2.11 Nodwyd pedwar prif bennawd thematig, ac mae amrywiaeth o feysydd pwnc oddi mewn iddynt. Dyma'r penawdau thematig: Creu lle, Lleoedd Actif a Chymdeithasol, Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus, Lleoedd Trawiadol a Naturiol.
- 2.12 Caiff goblygiadau a gofynion sy'n deillio o'r Argraffiad hwn o Bolisi Cynllunio Cymru eu hystyried a'u trafod yn y rhannau sy'n ymwneud â'r meysydd monitro polisïau perthnasol. Bydd darpariaethau a chynnwys yr Argraffiad hwn neu ddiweddariad iddo yn cael eu hystyried yn llawn fel rhan o'r broses o baratoi CDLI ar y Cyd diwygiedig

NEWIDIADAU CENEDLAETHOL ERAILL

Cylchlythyr 005/2018: Cynllunio ar gyfer Safleoedd Sipsiwn, Teithwyr a Siewmyn

- 2.13 Mae'r cylchlythyr yn adlewyrchu'r darpariaethau sydd wedi'u cynnwys yn Neddf Tai (Cymru) 2014 i sicrhau bod awdurdodau lleol yn bodloni'r anghenion llety ac yn darparu safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr drwy'r system gynllunio.
- 2.14 Mae'n amlinellu sut all awdurdodau cynllunio a Sipsiwn a Theithwyr gydweithio i gyflawni'r nod hwn.

Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr: Mehefin 2018

- 2.15 Mae'r Cynllun 'Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr' wedi'i alinio â Strategaeth Genedlaethol 'Ffyniant i Bawb' Llywodraeth Cymru ac yn amlinellu hyd a lled y gwaith y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud i sicrhau bod yr anghydraddoldebau sy'n cael eu profi gan y cymunedau hyn yn cael eu gostwng, mynediad i gyfleoedd yn cynyddu, a pherthnasau rhwng y cymunedau hyn a'r gymdeithas ehangach yn cael eu gwella.
- 2.16 Yn benodol, mae'r Cynllun yn ceisio adeiladu ar y gwaith a wnaed ers 2011 a chyflwyno ymrwymadau mewn ardaloedd megis cyflogaeth a hyfforddiant, yn ogystal ag adeiladu pontydd â'r gwasanaethau cymdeithasol a'r asiantaethau cyfiawnder troseddol.

- 2.17 Bydd angen ystyried cynnwys y cylchlythyr a'r Cynllun Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr, ynghyd â rôl y CDLI o ran bodloni anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr fel rhan o'r gwaith o baratoi'r CDLI Diwygiedig.

Cynllun Morol Cenedlaethol Drafft Cymru (Rhagfyr 2017)

- 2.18 Bwriad Cynllun Morol Cenedlaethol drafft Cymru yw cefnogi datblygiad cynaliadwy'r moroedd o amgylch Cymru, gan gwmpasu'r ardaloedd mewnforol ac oddi ar y lan yn ystod yr 20 mlynedd nesaf. Mae'n cyflwyno uchelgeisiau Llywodraeth Cymru ar gyfer defnydd adnoddau naturiol y môr yn y dyfodol, sut dylai amrywiol ddefnyddwyr y moroedd ryngweithio ac ystyried gweithgareddau ei gilydd a'u cynlluniau at y dyfodol. Ymgynghorwyd ar y cynllun drafft rhwng Rhagfyr 2017 ac Ebrill 2018.

Y CYD- DESTUN RHANBARTHOL

Cais Bargaen Twf Gogledd Cymru

- 2.21 Ym mis Rhagfyr 2017 cyflwynodd Bwrdd Twf Gogledd Cymru (partneriaeth o Awdurdodau Lleol a phartneriaid ehangach e.e. Addysg Uwch, Addysg Bellach a Chyngor Busnes Gogledd Cymru Merswy Dyfrdwy) gais Bargaen Twf i Lywodraethau Cymru a'r DU am arian prosiect £383m ar gyfer Gogledd Cymru.
- 2.22 Byddai'r cynigion yn gatalydd ar gyfer buddsoddiad cyfan o £1.3 biliwn yn economi Gogledd Cymru, elw o £3.40 am bob punt gaiff ei wario. Disgwylir y gallai dros 5,000 o swyddi gael eu creu o'r buddsoddiadau posib o fewn y Fargaen Twf ar draws Canolfannau Technoleg ac Arloesi, Safleoedd ar gyfer busnes, cysylltedd digidol, Sgiliau, Trafnidiaeth a chefnogaeth Busnes.
- 2.23 Dros y misoedd diwethaf mae Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru – sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r chwe awdurdod lleol, colegau a phrifysgolion a'r sector preifaf - wedi llwyddo i sicrhau ymrwymiad o £240m gan Lywodraethau Cymru a'r DU.
- 2.24 Mae'r Bwrdd yn dal i gynnal trafodaethau gyda'r ddwy lywodraeth ac yn eu hannog i fuddsoddi swm cyfalaf cyfatebol mwy i gefnogi Bargaen Twf mwy beiddgar ac effeithiol fyth, yn ychwanegol at raglenni sectorau amgen a ffrydiau cyllid.
- 2.25 Mae hyn yn darparu sylfaen gadarn ar gyfer rhoi ar waith y naw rhaglen flaenoriaeth - sy'n cynnwys 16 prosiect - a ffurfiodd Cais Twf Gogledd Cymru. Disgwylir y bydd y Fargaen Twf derfynol yn ei lle yn ddiweddarach yn 2019 er mwyn i'r gwaith gychwyn ar brosiectau blaenoriaeth o 2020 ymlaen.
- 2.26 Mae'r CDLI ar y cyd yn cynnwys darpariaeth yn ei bolisiau a'i gynigion ar gyfer datblygiad cynaliadwy, gyda'r economi yn rhan bwysig o'r strategaeth. Bydd y cynnydd yn y Fargaen Twf a goblygiadau dilynol ar gyfer y CDLI ar y cyd yn cael eu hystyried ymhellach mewn AMB dilynol lle y bo'n briodol.

Y CYD- DESTUN LLEOL

CYNLLUNIAU LLEOL

Cynlluniau Llesiant Lleol

2.27 Dywed Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ei bod yn ofynnol i'r Cynghorau, fel cynrychiolwyr y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, baratoi Cynllun Llesiant. Ym mis Mai 2017 cyhoeddwyd Asesiad o Lesiant Lleol ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn. Wedi ystyried y data a barn pobl yn lleol, daeth y Bwrdd i gasgliad ar brif negeseuon yn yr asesiad. Mae yna 9 brif neges.

1. Yr angen i gynnal ysbryd cymunedol iach
2. Pwysigrwydd gwarchod yr amgylchedd naturiol
3. Deall effaith newidiadau demograffeg
4. Gwarchod a hyrwyddo'r iaith Gymraeg
5. Hybu defnydd adnoddau naturiol i wella iechyd a llesiant yn yr hir dymor
6. Gwellu cysylltiadau trafnidiaeth i alluogi mynediad at wasanaethau a chyfleusterau
7. Yr angen am swyddi o safon uchel a chartrefi fforddiadwy i bobl leol
8. Effaith tlodi ar lesiant
9. Sicrhau cyfle i bob plentyn lwyddo

2.28 Cafodd Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn ei gwblhau gan osod allan y 9 prif neges uchod. Mae'r cynllun yn nodi 2 amcan llesiant sef Cymunedau sy'n ffynnu ac yn llewyrchus i'r hir- dymor a Thrigolion sy'n iach ac yn annibynnol gyda safon bywyd da. Mae 6 blaenoriaeth wedi cael eu hadnabod er mwyn gwireddu'r ddau amcan llesiant. Caiff y Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn, gan gynnwys unrhyw gynllun gweithredu ei fonitro i sicrhau cysondeb o ran pwrrpas a chynnwys gyda'r CDLI ar y Cyd. Yn y cyswllt hwn, ystyrir a thrafodir y Nodau Llesiant Cenedlaethol a Nodau Llesiant y Cyngor fel rhan o ddadansoddiad cysondeb gyda nodau'r CDLI. Gwneir cyfeiriad yn Atodiad 2 yr AMB hwn at y berthynas hon.

Ardoll Seilwaith Cymunedol

2.29 Ym mis Tachwedd 2015, comisiynodd Llywodraeth San Steffan adolygiad cenedlaethol annibynnol o'r Ardoll Seilwaith Cymunedol (CIL) er mwyn:

'Asesu i ba raddau mae CIL yn neu'n gallu darparu mecanwaith effeithiol ar gyfer ariannu seilwaith, ac i argymhell newidiadau a fyddai'n gwella ffordd mae'n gweithio i gefnogi amcanion tai a thwf ehangach y Llywodraeth.'

2.30 Edrychodd yr adolygiad ar faint o refeniw mae CIL yn creu, y mathau o ddatblygiad sy'n talu CIL, effeithiau ar hyfywedd, a sut mae cyfran y cymunedau o CIL yn cael ei weithredu. Cyflwynodd y grŵp adolygu annibynnol ei adroddiad ym mis Hydref 2016 ac fe gafodd ei gyhoeddi ym mis Chwefror 2017. Enw'r adroddiad ydi "A New Approach to Developer Contributions to Ministers". Roedd hwn yn argymhell newidiadau i system Ardoll Seilwaith Cymunedol. Fel rhan o Ddeddf Cymru 2017, daeth CIL yn fater a ddatganolwyd gyda phwerau'n cael eu trosglwyddo i Lywodraeth Cymru ym mis Ebrill 2018.

2.31 Yn hyn o beth, mae angen Gorchymyn Trosglwyddo Swyddogaethau i ganiatáu i Weinidogion Cymru addasu deddfwriaeth eilaidd bresennol. Ar ôl hynny, os fydd Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol i ailysgrifennu'r Rheoliadau CIL, yna mae'n bosibl bydd angen deddfwriaeth ychwanegol er mwyn caniatáu hynny ddigwydd. Fodd bynnag, hyd yma ni chadarnhawyd hyn.



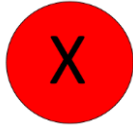
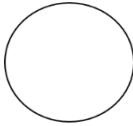
- 2.32 O ystyried yr uchod, nid yw'n glir ar hyn o bryd sut fydd Llywodraeth Cymru yn dymuno delio efo CIL, ac yn benodol a ydynt am barhau gyda beth sydd yn y Rheoliadau CIL cyfredol, neu ydynt am ddatblygu gwelliannau penodol neu roi'r gorau iddo yn gyfan gwbl. Penderfynodd Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd a Mon ym Medi 2018 i ohirio ymgymryd â'r gwaith a fyddai'n angenrheidiol i roi CIL yn ei le yn ardal y Cynllun hyd nes ceir dealltwriaeth glir am ddyfodol CIL yng Nghymru. Nodir hefyd yng nghydestun gwaith a wnaethpwyd yn rhanbarthol ar gyfer CIL bod tebygrwydd â'n fyddai'n hyfyw i'w weithredu yn ardal y Cynllun.

CASGLIAD

- 2.33 Fel y nodir uchod, gwelwyd deddfwriaeth newydd a chynlluniau, polisiâu a strategaethau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol yn dod i'r amlwg yn ystod y cyfnod monitro hwn. Efallai bydd gan rhai ohonynt oblygiadau i waith y CDLI ar y cyd yn y dyfodol. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r newidiadau cyd-destunol a nodwyd hyd yma ddigon arwyddocaol i argyrmy bod angen adolygiad cynnar o'r Cynllun.
- 2.34 Bydd AMB dilynol yn parhau i ddarparu diweddariadau ar y materion cyd-destunol perthnasol a allai effeithio ar weithrediad y cynllun yn y dyfodol.

PENNOD 3: DADANSODDIAD O DDANGOSYDDION

- 3.1 Mae'r bennod hon yn rhoi asesiad a yw'r polisiâu strategol a pholisiâu ategol cysylltiedig y CDLI ar y cyd yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd ac a yw strategaeth ac amcanion y CDLI ar y cyd yn cael eu cyflawni. Mae'r tablau unigol yn y bennod hon yn rhoi casgliadau a chymau priodol (lle bo angen) i fynd i'r afael ag unrhyw faterion gweithredu polisi a nodwyd drwy'r broses fonitro.
- 3.2 Fel cymorth gweledol wrth fonitro effeithiolrwydd polisiâu ac i roi trosolwg o berfformiad, mae dangosyddion allweddol a chanlyniadau'n cael eu dangos fel a ganlyn:

Symbol	Disgrifiad
	Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.
	Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.
	Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.
	Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.

6.1 CYMUNEDAU DIOGEL, IACH, NODEDIG A BYWIOG


Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig

Mae'r Cynghorau wedi bod yn paratoi Canllaw Cynllunio Atodol ar gyfer 'Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy'. Cafwyd cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus rhwng Rhagfyr 2018 a Ionawr 2019 ac adroddwyd i'r Panel ar y Cyd ym mis Mawrth 2019, y sylwadau a dderbyniwyd yn sgil yr ymgynghoriad, ynghyd ac argymhellion swyddogion ar gyfer mân newidiadau i'r Canllaw. Nodir y comisiynwyd Ymgynghorwyr allanol aml-ddisgybledig i gynnal gwerthusiad beirniadol o'r Canllaw, cyn mynd allan i ymgynghoriad cyhoeddus.

Bydd y Canllaw yma pan gaiff ei fabwysiadu yn rhoi arweiniad manwl gan gynnwys methodoleg newydd a thrylwyr ar gyfer paratoi Datganiadau ac Asesiadau Ieithyddol, fydd yn golygu bod ystyriaeth berthnasol yn cael ei roi tuag at yr iaith Gymraeg, lle bo'n berthnasol i'r cais.

Mae natur ceisiadau tai ar safleoedd o'r newydd sydd wedi cael caniatâd ers mabwysiadu'r Cynllun yn dangos canran sylweddol o dai fforddiadwy efo dros 60% o'r ceisiadau yma ar safleoedd ar gyfer plot unigol. Yn wir ar gyfer y 7 safle sydd efo 11+ o unedau tai mae 5 o'r rhain yn safleoedd wedi ei dynodi yn y Cynllun efo'r 2 safle arall yn darparu 100% tai fforddiadwy.

Golyga hyn fod caniatadau newydd o dan y Cynllun hyd yma, drwy baratoi canran uchel o dai fforddiadwy yn golygu bod anghenion lleol yn cael eu cyfarch a thrwy hynny helpu i gynnal yr iaith o fewn ardal y Cynllun.

Dangosydd: D1				
Amcan:	SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		PS1
		Deiliant:		Lefel sbardun:
D1 - % Siaradwyr Cymraeg yn 2021 yn Ynys Môn a Gwynedd	Datblygiadau newydd yn cyfrannu at gynnal neu gryfhau'r iaith Gymraeg yn Ynys Môn a Gwynedd (Noder: Mae effaith uniongyrchol datblygiad newydd ar y defnydd o'r iaith Gymraeg mewn cymunedau unigol ac ardal y	AMB 1		Naratif bob dwy flynedd am gynlluniau perthnasol a gwblhawyd, e.e. o dan Bolisi PS 1, Polisi TAI 1 – Polisi TAI 7, erbyn 2019
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

	<p><i>Cynllun yn faes anodd i'w fonitro, o gofio na all y Cynllun wahaniaethu ar sail gallu ieithyddol. Mae'r Cynghorau o'r farn bod angen cyfuniad o ddulliau er mwyn monitro effeithiolrwydd polisiau, gan gynnwys y dangosyddion a nodir dan y thema hon.)</i></p>		
--	---	--	--

Dadansoddiad:

Mae rôl cynllunio'n gyfyngedig i geisio creu'r amgylchiadau gorau posib drwy Bolisiau'r Cynllun er mwyn hwyluso datblygiadau cynaliadwy a all gynyddu'r canran o siaradwyr Cymraeg.

Ceir nifer o bolisiau yn y Cynllun sydd yn helpu i hwyluso datblygiadau cynaliadwy sef:

- Polisi TAI 5 'Tai Marchnad Lleol' yn atal unrhyw dai marchnad agored o fewn yr aneddleoedd arfordirol a restrir;
- Polisi TAI 15 'Trothwy Tai Fforddiadwy a'u Dosbarthiad' yn gofyn am elfen fforddiadwy ar gyfer datblygiadau o 2 neu fwy o unedau tai yn y Canolfannau a'r Pentrefi;
- Polisi TAI 16 'Safle Eithrio' yn cefnogi datblygiadau 100% tai fforddiadwy;
- Polisi TAI 6 'Clystyrau' a TAI 7 'Trosi Adeiladau Traddodiadol yng Nghefn Gwlad Agored i Ddefnydd Preswyl' dim ond yn cefnogi bwriadau ar gyfer tai fforddiadwy;
- Polisi TAI 8 'Cymysgedd Briodol o Dai' yn sicrhau fod pob datblygiad preswyl yn cyfrannu tuag at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan;

Polisi CYF 1 'Gwarchod, Dynodi ac Amddiffyn Tir ac Unedau ar gyfer defnydd Cyflogaeth' yn sicrhau fod yna ddigon o diroedd ar gyfer cyfleon cyflogaeth yn cael ei ddarparu o fewn y Cynllun.

Mae Adroddiad Blynyddol o'r boblogaeth sydd yn dweud eu bod yn siarad Cymraeg gan yr ONS yn cael ei gyhoeddi yn chwarterol, sail hwn yw data o arolwg. Gan fod y data yn dod o arolwg a'r canlyniadau yn amcangyfrifon sy'n seiliedig ar sampl mae felly yn ddarostyngedig i wahanol raddau o amrywioldeb samplu.

Mae'r tabl isod yn nodi ffigurau'r flwyddyn sydd yn darfod 31 Mawrth ar gyfer 2017 (sef y flwyddyn olaf cyn i'r Cynllun gael ei fabwysiadu), 2018 a 2019:

Awdurdod Lleol	Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2017		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2019	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ynys Môn	42,400	63.5	42,500	63.6	45,500	67.5

Gwynedd	87,600	74.1	89,600	75.5	91,000	76.4
---------	--------	------	--------	------	--------	------

Fel y gwelir mae'r ffigyrau yma yn nodi lefel llawer yn uwch na chanlyniadau Cyfrifiad 2011 oedd yn nodi 57% o siaradwyr Cymraeg ar Ynys Môn a 65% yng Ngwynedd. Fodd bynnag oherwydd bod y ffigyrau yma ar sail sampl nid ydynt ar sail mor gadarn â ffigyrau'r Cyfrifiad ac yn wastad maent wedi tueddu i roi % uwch na'r Cyfrifiad. Er dylid nodi fod sampl diweddar o faint mwy efo oddeutu 350% o gynnydd yn y sampl o'i gymharu â'r blynyddoedd cynnar.

Fe wnaeth Cyngor Gwynedd gynnal arolwg tai yng Ngwynedd yn ystod 2018 fodd bynnag ni yw canlyniadau'r Arolwg yma wedi cael ei gyhoeddi hyd yma.

Ers mabwysiadu'r Cynllun mae yna 543 o unedau tai o'r newydd (h.y. safleoedd nad oedd efo caniatâd ar ddiwrnod mabwysiadu'r Cynllun) wedi cael caniatâd cynllunio hyd at 31 Mawrth 2019. Mae hyn drwy ganiatâd am dŷ unigol ar 81 o safleoedd efo'r gweddill ar 47 safle yn mynd o safle efo 2 uned hyd at un safle o 134 o unedau. Allan o'r ceisiadau oedd yn cyfarch y trothwy i gael cyfraniad tai fforddiadwy h.y. 2 neu fwy o unedau neu o fewn Clwstwr neu drosi adeilad allanol sef 465 o unedau tai, fe gafwyd 202 o unedau fforddiadwy ganiatâd sydd y golygu canran fforddiadwy o 43.9%.

Yn y cyfnod ers mabwysiadu'r Cynllun mae yna ddau Gydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai sef astudiaeth 2018 a 2019 wedi cael ei gyhoeddi. Mae'r rhain yn nodi fod 1,010 o unedau tai wedi cael ei gwblhau efo 954 o'r rhain yn rhai oedd efo caniatâd cynllunio cyn i'r CDLI ar y cyd gael ei fabwysiadu.

O'r 56 unedau tai sydd wedi cael caniatâd a'u cwblhau ers mabwysiadu'r Cynllun mae 35 o'r rhain yn unedau fforddiadwy sydd yn 62.5% o'r unedau yma.

Tra nad oes ffigwr pendant ar gael ar gyfer Canran o siaradwyr Cymraeg yn ardal y Cynllun mae'r ffigyrau yn yr Adroddiad Blynyddol o'r Boblogaeth yn dangos cynnydd o'i gymharu a ffigwr y Cyfrifiad 2011.

Gellir gweld o'r unedau tai sydd wedi cael caniatâd ers dyddiad mabwysiadu'r Cynllun fod nifer sylweddol o dai fforddiadwy wedi cael caniatâd sef dros 40%. Yn ogystal o'r unedau gafodd ganiatâd a'u cwblhau ers mabwysiadu'r Cynllun mae'r canran o dai fforddiadwy dros 60%. Golyga hyn fod caniatadau newydd o dan y Cynllun hyd yma, drwy baratoi canran uchel o dai fforddiadwy yn golygu bod anghenion lleol yn cael eu cyfarch a thrwy hynny helpu i gynnal yr iaith o fewn ardal y Cynllun.


Rhaid nodi nad oedd y Canllaw Cynllunio Atodol : Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy wedi ei fabwysiadu yn ystod cyfnod yr AMB yma, Gweler D4

Gweithred:

Dim Gweithred. Parhau i fonitro fel rhan o AMB dilynol gan gynnwys canfyddiadau arolygon tai ar gyfer asesu effaith patrymau gwahanol fathau o ddatblygiadau.

Dangosydd: D2

Amcan:	SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.
---------------	-----	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D2 - Caniatáu ceisiadau cynllunio lle mae angen mesurau lliniaru iaith Gymraeg	Lle bo angen, osgoi neu liniaru niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned yn unol â Pholisi PS 1	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol yn groes i Bolisi PS 1			

Dadansoddiad:

Fel yr amlygir yn yr ymateb i Ddangosydd D1 ers mabwysiadu'r Cynllun mae caniatâd cynllunio wedi cael ei roi ar gyfer 543 o unedau tai newydd (h.y. ar safleoedd nad oedd efo caniatâd cynllunio ar ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun).

Mae'r unedau yma wedi cael caniatâd ar safleoedd o'r maint a amlygir yn y tabl isod:

Maint Ceisiadau Tai	Nifer o Safleoedd	Cyfanswm Unedau
1 uned	81	81
2 i 5 uned	24	76
6 i 10 uned	16	126
11+ uned	7	260

O'r 7 safle sydd o faint 11+ uned mae 5 o'r rhain a'r safleoedd wedi cael ei dynodi ar gyfer tai yn y Cynllun efo'r ddau safle arall sydd ddim yn ddynodiad tai yn geisiadau ar gyfer 100% tai fforddiadwy.

Golyga hyn nad oes yna geisiadau wedi cael caniatâd cynllunio ers mabwysiadu'r Cynllun ble bod angen mesurau i liniaru unrhyw niwed sylweddol i'r iaith Gymraeg.


Dylid nodi fod cais am 366 o dai ym Mangor wedi cael ei wrthod ar apêl gan nad oedd yr arolygydd yn argyhoeddedig bod y wybodaeth a gyflwynwyd yn profi na fyddai'r datblygiad yn cael effaith niweidiol ar yr iaith Gymraeg yn groes i Bolisi Strategol PS1.

Rhaid nodi nad oedd y Canllaw Cynllunio Atodol : Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy wedi ei fabwysiadu yn ystod cyfnod yr AMB yma, Gweler D4.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D3

Amcan:	SO1		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D3	Yr holl geisiadau cynllunio	AMB 1	
Un Datganiad iaith Gymraeg neu Asesiad			

	perthnasol i fod â Datganiad Iaith Gymraeg neu Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg, sy'n ymdrin a ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned fel y nodir yn y Canllawiau Dylunio Atodol.	AMB 2		Effaith ar yr Iaith Gymraeg mewn unrhyw flwyddyn unigol nad yw'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned.
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:


Yn ystod y cyfnod monitro, cyflwynwyd 19 Datganiad Iaith Gymraeg ond dim Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg. Derbyniwyd 12 Datganiad Ieithyddol gyda cheisiadau preswyl, 4 gyda cheisiadau yn ymwneud a busnesau newydd a 3 gyda cheisiadau am westai/lletai newydd. Roedd pob un o'r Datganiadau Iaith Gymraeg a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod monitro wedi dilyn prif strwythur y templed ymateb sydd wedi ei gynnwys yn y CCA Iaith Gymraeg mabwysiedig (2009) ar gyfer Gwynedd / (2007) ar gyfer Môn.

Nodir fod CCA Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy yn mynd i gael ei fabwysiadu yn ystod Chwarter 2 o'r AMB 2. Mae'r Canllaw hwn yn cynnwys arweiniad manwl ynglŷn â'r amgylchiadau pryd fydd angen darparu datganiad iaith Gymraeg gyda cheisiadau cynllunio. Mae hefyd yn rhoi manylion cynhwysfawr o ran sut i fynd ati i ymgymryd ag Datganiad / Asesiad Ieithyddol, a'r wybodaeth sydd ei angen i'w gynnwys ynddo. Dylai hyn sicrhau gwelliant mewn ansawdd Datganiadau Iaith Gymraeg sy'n cael eu cyflwyno gan ddatblygwyr yn y dyfodol.

Gweithred:


Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.


Dangosydd: D4

Amcan:	SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol		PS 1
		Deiliant:		Lefel sbardun:
D4 - Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

	fabwysiadu'r Cynllun			
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi cyn cyhoeddi'r CCA er mwyn caniatáu mewnbwn i ddechrau gan swyddogion datblygu iaith y Cynghorau ac i ddisgwyl am gyhoeddiad canllawiau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru. Roedd oedi pellach cyn cyhoeddi er mwyn caniatáu mewnbwn gan Bwyllgor Craffu Cymunedau a Gweithgor Craffu (Cyngor Gwynedd), sydd wedi arwain at waith ychwanegol sy'n cynnwys gwerthusiad beirniadol annibynnol o fersiwn ymgynghori drafft y CCA. Credir bod yr oedi wrth lunio'r CCA wedi bod yn fuddiol.</p> <p>Bu'r CCA drafft ymgynghorol yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Rhagfyr 2018 – Ionawr 2019.</p> <p>Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.</p>				
Gweithred:				
Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.				

Isadeiledd a Chyfraniadau Datblygwyr

Dangosydd: D5				
Amcan:	SO2			
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA1, ISA2, ISA4, ISA5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D5 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr	Lle bo'n briodol, bydd datblygiadau newydd yn ymdrin â'r effaith ar gymunedau drwy ddarparu seilwaith newydd neu well yn unol â Pholisi ISA1.	AMB 1  AMB 2 AMB 3 AMB 4	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 mewn unrhyw flwyddyn unigol.	
Dadansoddiad:				
<p>Mae Polisiâu'r Cynllun yn ceisio sicrhau fod y ddarpariaeth isadeiledd yn ddigonol ar gyfer datblygiadau newydd. Pan nad yw hyn yw'r achos, gellir ceisio am gyfraniadau ariannol gan ddatblygwyr i wneud yn siŵr fod capasiti isadeiledd digonol yn bodoli.</p> <p>Ni ganiatawyd unrhyw gais cynllunio lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr, ac ni chaniatawyd unrhyw gais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 dros y cyfnod monitro. Mae'r targed i rwystro datblygiadau gael eu caniatáu ble nad oes seilwaith ddigonol mewn unrhyw flwyddyn unigol felly'n cael ei gyfarch.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D6			
Amcan:	SO2		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA1, ISA2, ISA4, ISA5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D6 - Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer newid defnydd cyfleusterau cymunedol	Cadw cyfleusterau cymunedol hyfyw yn unol â Pholisi ISA 2	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae Polisi ISA2 yn anelu i warchod cyfleusterau cymunedol presennol ac annog datblygu cyfleusterau newydd lle bo hynny'n briodol. Cyflwynwyd cyfanswm o 18 cais cynllunio ble byddai cyn gyfleuster cymunedol yn cael ei golli fel rhan o'r datblygiad (3 cyn feddygfa, 2 cyn fanc, 2 cyn dafarn, 1 cyn swyddfa bost a 10 cyn gapel). Fodd bynnag, nid oedd unrhyw un o'r ceisiadau hyn yn mynd yn groes i Bolisi ISA 2 gan fod tystiolaeth nad oedd y cyfleusterau dan sylw yn hyfyw ac/neu wedi bod yn ddi-dddefnydd dros gyfnod o amser.</p> <p>Fodd bynnag, dylid nodi na chyfeiriwyd at Bolisi ISA2 mewn 10 o'r 18 adroddiad dirprwyedig o'r ceisiadau penodol dan sylw. Awgrymir dylid sicrhau fod cyfeiriad o'r Polisi yn cael ei wneud yn yr adroddiadau yn y blyneddodded dilynol er mwyn sicrhau tryloywder a chysondeb.</p> <p>Mae'r targed i rwystro colled cyfleuster cymunedol hyfyw mewn unrhyw flwyddyn unigol felly'n cael ei gyfarch.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Isadeiledd a Chyfraniadau Datblygwyr

Llecynnau Agored

Mae swyddogaeth bwysig llecynnau agored o fewn cymunedau yn ardal y Cynllun wedi'i adlewyrchu yn y CDLI ar y Cyd sy'n ceisio diogelu'r llecynnau agored presennol ac yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparu llecynnau agored i ddiwallu anghenion deiliaid datblygiadau tai newydd.


Ers i'r Cynllun cael ei fabwysiadu mae polisïau wedi gwarchod llecynnau agored mewn cymunedau a hefyd wedi sicrhau bod llecynnau agored newydd yn cael ei greu, cynnal a gwella.

Canllaw Cynllunio Atodol – Llecynnau Agored mewn Datblygiadau Tai Newydd


Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 21 Medi 2018. Paratowyd y drafft hwn mewn ymgynghoriad â

swyddogion o Adain Rheolaeth Datblygu'r ddau Awdurdod. Cyn hyn, cafodd y CCA fewnbwn gan y Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ar 17 Gorffennaf 2018.

Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus rhwng 11 Hydref a 22 Tachwedd, 2018 a dderbyniwyd 8 sylw. Mabwysiadwyd y canllaw ar y 22ain Mawrth 2019 gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio faterol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Dangosydd: D7			
Amcan:	SO2	Sicrhau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dŵr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi â phob math o ddatblygiad.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D7 – Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau amgen ar fannau agored	Swm o fannau agored (ha) a gedwir mewn aneddleoedd unigol yn unol â Pholisi ISA 4	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Colli man agored mewn unrhyw Ganolfan neu Bentref mewn unrhyw flwyddyn unigol gan arwain at leihad net yn y cyflenwad yn groes i Bolisi ISA 4			
Dadansoddiad:			
5 cais wedi ei ganiatáu am ddatblygiadau tai ar rannau o fannau agored sydd wedi ei adnabod yn y cynllun (ar y mapiau cynigion) fel mannau agored i'w warchod. Pob cais yn cydymffurfio gyda meini prawf y polisi:			
<ul style="list-style-type: none"> • 2 gais mewn anheddle, ble, yn dilyn asesiad o'r ddarpariaeth o lecynnau agored daethpwyd i'r casgliad fod yna ormodedd cyffredinol o'r ddarpariaeth yn y gymuned (maen prawf 1) • 3 cais yn golygu ailddatblygu rhan fechan o'r llecyn agored yn unig (maen prawf 4) a chan hynny daethpwyd i'r casgliad fod y bwriad yn arwain at gadw ac ehangu'r cyfleuster fel adnodd hamdden. 			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D8			
Amcan:	SO2	Sicrhau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dŵr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi â phob math o ddatblygiad.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:

D8 – Mannau agored (ha) a sicrheir mewn cyswllt â datblygiad preswyl 10 neu fwy o unedau	Darparu manau agored newydd os yw defnydd y safon meincnod Meysydd Chwarae (FIT) yn nodi diffyg manau agored yn unol â Pholisi ISA 5	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol sydd ddim yn cyfrannu at anghenion manau agored deiliaid tai newydd fel y'u diffinnir gan safon meincnod FIT yn groes i Bolisi ISA 5
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Mae polisi ISA 5 yn dweud bydd disgwyl i ddatblygiadau tai newydd o 10 neu fwy o dai rhoi darpariaeth addas o fannau agored ar y safle mewn ardaloedd ble na all llecynnau agored presennol fodloni'r datblygiad arfaethedig. Cafodd 6 cais am 10 neu mwy o dai wedi ei ganiatáu ers i'r Cynllun cael ei fabwysiadu.


- 4 datblygiad ddim angen darpariaeth/cyfraniad ariannol oherwydd bod digonedd yn y gymuned (cynnwys 1 cais ar apêl),
- 1 cais wedi rhoi darpariaeth o 261m² a chroesfan newydd i'r llecyn agored dros ffordd i'r datblygiad,
- 1 wedi rhoi cyfraniad ariannol o £3,800.

Gan hynny ystyrir fod Polisi ISA 5 yn cael ei weithredu'n effeithlon oherwydd nid oes cais wedi ei ganiatáu yn groes i'r polisi. Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.


Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D9


Amcan:	SO2	Sichrau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dŵr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi â phob math o ddatblygiad.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA4, ISA5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D9 – Paratoi Canllaw Cynllunio Atodol yn ymwneud â darparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â ddarparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd o fewn 12	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

	mis o fabwysiadu'r Cynllun			
Dadansoddiad:				
Cafodd y CCA diwygiedig ei fabwysiadu'n ffurfiol gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar yr 22ain Mawrth, 2019 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Hydref a 22 Tachwedd, 2018).				
Gan fod y Canllaw Cynllunio wedi ei fabwysiadu ym mis Mawrth 2019, nid yw o fewn y lefel targed o 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Serch y ffaith fod y targed heb ei gyrraedd fel y'i rhagwelwyd, fe'i mabwysiadwyd o fewn cyfnod AMB 1.				
Gweithred:				
Targed wedi ei gyflawni. Dim angen parhau i'w fonitro.				

Dangosydd: D10				
Amcan:	SO2			
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA1, ISA2, ISA4, ISA5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D10 - Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio.	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Ymgynghorwyd ar fersiwn drafft o'r Canllaw Cynllunio Atodol ar Ymrwymadau Cynllunio rhwng y 21ain o Chwefror a'r 4ydd Ebrill 2019 am gyfnod o chwe wythnos.				
Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.				
Gweithred:				
Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.				

Trafnidiaeth Gynaliadwy, Datblygiad a Hygyrchedd

Dangosydd: D11		
Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar

	SO4	<p>drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.</p> <p>Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol:</p> <p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê'n; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu. 		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4	
D11 – Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Deiliant:	AMB 1	Lefel sbardun:
				Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun
			AMB 2	
			AMB 3	
			AMB 4	
Dadansoddiad:				
<p>Ar hyn o bryd, nid yw targed y polisi wedi'i gyflawni fel y disgwylir, ond nid yw hyn yn arwain at bryderon ynghylch gweithrediad y polisi.</p> <p>Mae'r amserlen ar gyfer mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) diwygiedig ar Safonau Parcio wedi'i osod ar gyfer Chwarter 2 yn 2018/19. Nid yw'r targed hwn wedi'i gyflawni oherwydd newidiadau yn amserlen waith a blaenoriaethu adnoddau'r CDLI.</p> <p>Fodd bynnag, mae'r ddau awdurdod cynllunio lleol wedi 'arbed' CCA o'u Cynlluniau Datblygu Unedol, a gallant hefyd gyfeirio at ganllawiau cenedlaethol wrth benderfynu ar geisiadau newydd.</p> <p>Gan fod y polisi CDLI newydd ar Safonau Parcio yn unol â chanllawiau cenedlaethol, ni theimlir bod y llithriad yng nghyflwyniad CCA newydd wedi bod yn niweidiol yn y broses gwneud penderfyniad, er y cydnabyddir bod rhaid creu CCA newydd sy'n fwy adlewyrchol</p>				


ac sy'n ehangu ar y polisi CDLI newydd ac sydd hefyd yn darparu arweiniad sydd yn cyd-fynd â gofynion y polisi

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D12

Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafniadaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê'n; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D12 – Nifer o geisiadau cynllunio gydag Asesiad Teithio	Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol sydd uwchlaw'r trothwyon perthnasol a nodwyd ym Mholisi TRA 1 i gynnwys Asesiad Teithio	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Un cais cynllunio a gyflwynir mewn unrhyw flwyddyn unigol heb Asesiad Teithio fel sy'n ofynnol gan Bolisi TRA 1	

Dadansoddiad:

Cafwyd Asesiad Teithio gyda phum cais yng Ngwynedd a 12 cais ym Môn yn ystod y cyfnod monitro. Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau heb Asesiad Teithio pan fo angen.


Mae'r polisi'n glir, ac yn gofyn am asesiad ar sail y trothwyon a osodir yn 'Nhabl 6: Graddfa'r datblygiad sy'n gofyn am asesiad trafndiaeth'. Mae swyddogion yn gofyn am asesiad wrth wneud ymholiad cyn gwneud cais neu ar y cam gwneud cais cynllunio.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.


Dangosydd: D13

Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trênn; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu.


Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D13 – Y nifer o geisiadau a ganiateir o fewn safleoedd/ ardaloedd wedi'u diogelu ar gyfer gwelliannau trafndiaeth	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gyflawni'r gwelliannau trafndiaeth a nodir ym Mholisi TRA 1	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Caniatáu un cais yn groes i Bolisi TRA 1	

Dadansoddiad:	
<p>Ni chaniatawyd unrhyw geisiadau yn groes i Bolisi TRA 1.</p> <p>Ar 25 Mai 2018, penderfynodd Gweinidogion Cymru barhau â Chynllun Trafnidiaeth Caernarfon i Bontnewydd yr A487, yn dilyn ymchwiliad cyhoeddus a gynhaliwyd yn ystod haf 2017.</p> <p>Dechreuwyd clirio'r safle fis Chwefror 2019. Mae Gwaith Cloddio ger cylchfannau'r Goat a Phlas Menai hefyd wedi dechrau. Mae'r ffordd osgoi wedi'i hamserlennu i gael ei chwblhau yn hydref 2021. Bydd yn cysylltu cylchfannau y Goat ar yr A499/A487 i gylchfannau Plas Menai gyda ffordd gerbydau 9.8km, sy'n cynnwys dwy draphont, dwy bont fawr, a thair cylchfan newydd.</p> <p>Ni fu unrhyw geisiadau yn effeithio ar lwybr y ffordd osgoi.</p> <p>Mae un cais yn ymwneud â Ffordd Gyswilt Llangefni wedi cael ei gymeradwyo gydag amodau. FPL/2018/24 yw'r cais hwn, sy'n gais am fynediad amaethyddol i'r ffordd na fyddai'n rhwystro unrhyw welliannau neu estyniadau yn y dyfodol.</p> <p>Mae pedwar cais yn ymwneud â'r A5025 wedi cael eu caniatáu gydag amodau. Mae 27C106E/FR/ECON, 27C106F/VAR a 49C342/FR yn ymwneud â gwelliannau i'r briffordd gyfredol. Mae 27C79C yn gynllun trosi sy'n annhebygol iawn o wrthdaro ag unrhyw welliannau i'r briffordd ar yr A5025.</p>	
Gweithred:	
<p>Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.</p>	

Dangosydd: D14		
Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol:
		<p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned;


		<ul style="list-style-type: none"> Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê;. Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D14 – Cyflenwi Ffordd Gyswllt Llangefni (Cam 4)	Cyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Agorwyd cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni i'r cyhoedd fis Rhagfyr 2017, a chwblhawyd yr holl waith erbyn mis Mawrth 2018.</p> <p>Mae cam 3 y ffordd gyswllt i'w gwblhau yn 2019.</p>			
Gweithred:			
<p>Nid oes angen unrhyw fonitro pellach gan fod Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni wedi cael ei gwblhau.</p>			

Dangosydd: D15		
Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol:
		Prif ganlyniadau:
		<ul style="list-style-type: none"> Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned;

		<ul style="list-style-type: none"> • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D15 – Cyflawni gwelliannau i'r A5025	Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau gofynnol i'r A5025 (ar lein neu oddi ar lein) wedi cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Môn neu fel rhan o'r cais am OCD (lle bo'n berthnasol) erbyn Rhagfyr 2017	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae un cais yn ymwneud â'r A5025 wedi cael ei ganiatáu gydag amodau. Dyma 27C106E/FR/ECON, sef cais am welliannau i'r briffordd gyfredol. Cofrestrwyd y cais hwn ar 6 Rhagfyr 2017.</p> <p>Gosodwyd y cyfnod ymgynghori ar gyfer ymgynghorwyr proffesiynol/statudol ar 12 Rhagfyr 2017, a chaniatawyd 21 diwrnod i ymgynghorwyr ymateb, hyd at 2 Ionawr 2018. Derbyniwyd nifer o ymatebion ymgynghori, gan gynnwys ymatebion y tu allan i'r cyfnod ymgynghori statudol lleiaf, ac maent wedi cael eu hystyried. Rhoddwyd caniatâd ar 13 Gorffennaf 2018.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

6.2 BYW'N GYNALIADWY

Datblygiadau Cynaliadwy a Newid Hinsawdd

Dangosydd: D16				
Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.		
	SO6	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir. 		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol		PS 1
		Deiliant:		Lefel sbardun:
D16 - Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi cyn cyhoeddi'r CCA er mwyn caniatáu mewnbwn i ddechrau gan swyddogion datblygu iaith y Cynghorau ac i ddisgwyl am gyhoeddiad canllawiau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru. Roedd oedi pellach cyn cyhoeddi er mwyn caniatáu mewnbwn gan Bwyllgor Craffu Cymunedau a Gweithgor Craffu (Cyngor Gwynedd), sydd wedi arwain at waith ychwanegol sy'n cynnwys gwerthusiad beirniadol annibynnol o fersiwn ymgynghori drafft y CCA. Credir bod yr oedi wrth lunio'r CCA wedi bod yn fuddiol.</p> <p>Bu'r CCA drafft ymgynghorol yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Rhagfyr 2018 – Ionawr 2019.</p>				


Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.

Gweithred:

Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.

Dangosydd: D17

Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	S06	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D17 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir gan gategori NCT 15 mewn ardaloedd gorlifdir C1	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio o fewn ardaloedd gorlifdir C1 heb gwrdd â'r holl brofion a amlinellir yn NCT15	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol o fewn ardaloedd gorlifdir C1 nad yw'n cwrdd â holl brofion NCT15	

Dadansoddiad:

Cafodd cyfanswm o 27 cais cynllunio (llawn/amlinellol) eu caniatáu ar safleoedd oedd gyfan gwbl/rhannol o fewn parth gorlifdir C1. Fel rhan o'r broses o asesu'r ceisiadau cynllunio yn fe gasglwyd gwybodaeth ynglŷn â chydymffurfiaeth y ceisiadau gyda'r profion a gynhwysir yn Nodyn Cyfarwyddyd Technegol 15 (Llifogydd). Daethpwyd i'r casgliad fod y ceisiadau caniatawyd yn cydymffurfio â NCT 15 a pholisïau PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2 o'r CDLI ar y Cyd. Gan hynny ystyrir bod y polisïau'n cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D18

Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	SO6	<p>Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D18 - Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2.	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2	AMB 1	Caniatáu un ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2 mewn unrhyw flwyddyn unigol.
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Caniatawyd 1 cais cynllunio (addasu capel gwag yn dŷ annedd) am fath o ddatblygiad byddai'n cael ei hystyried fel 'datblygiad sy'n agored iawn i niwed' yn unol gyda Ffigur 2 Nodyn Cyfarwyddyd Technegol 15 (Llifogydd) ac nad yw yn cydymffurfio gyda phroffion a gynhwysir yn Nodyn Cyfarwyddyd Technegol 15 (Llifogydd). Gafodd y cais cynllunio ei ganiatáu gan y Pwyllgor Cynllunio yn groes i argymhelliad y swyddog. Ni gyfeiriwyd y cais i Lywodraeth Cymru gan Gyfoeth Naturiol Cymru.

Heblaw am y cais uchod, daethpwyd i'r casgliad fod y ceisiadau a ganiatawyd yn cydymffurfio â pholisïau PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, gan hynny ystyrir bod y polisïau'n cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithred:


Nodir fod y lefel sbardun wedi ei gyrraedd ond credi'r dylid parhau i fonitro fel rhan o AMB dilynol ac ystyried os oes angen hyfforddiant o ran gweithrediad y Polisi a'r gofynion o ran parth C2 a datblygiadau sydd yn hynod agored i niwed.

Dangosydd: D19

Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	S06	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
-------------------	----------------	--------------------------	--

	Deiliant:	Lefel sbardun:
--	------------------	-----------------------

D19 - Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn	Cynnal neu gynyddu'r gyfran o ddatblygiadau newydd a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) o'i gymharu â'r % cyfartalog a gofnodwyd yn ystod 2015/ 2016 – 2016/ 2017.	AMB 1		Gostyngiad yn y gyfran o ddatblygiadau a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) am 2 flynedd yn olynol.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

% o ddatblygiadau ar dir a ddatblygwyd o'r blaen:

- **Ynys Môn 2015-2016** = 20.72ha (61%);
Ynys Môn 2016-2017 = 28.00ha (50%);
Ynys Môn 2017-2018 = 13.81ha (49%);
Ynys Môn 2018-2019 = 4.33ha (21%);
- **Gwynedd 2015-2016** = 14.54ha (44%);
Gwynedd 2016-2017 = nid oes data ar gael oherwydd roedd cofnodi'r data hwn yn cael ei adolygu ar y pryd.
Gwynedd 2017-2018 = 12.82ha (64%);
Gwynedd 2018-2019 = nid yw'r data ar gael oherwydd adnoddau staff/materion technegol.

Oherwydd natur wledig yr ardal, mae cyfleoedd i ddatblygu tir a ddatblygwyd o'r blaen wedi'i gyfyngu i nifer o safleoedd bach. Er y caiff datblygiad ei dywys i ddefnyddio'r safleoedd hyn yn y lle cyntaf mae'r pwysau ar gyfer datblygu tir gwyrdd yn anochel yn arbennig o ganlyniad i natur y cynigion, e.e. cynlluniau ynni adnewyddadwy, tai lleol, cynlluniau arallgyfeirio gwledig a datblygu cysylltiedig â thwristiaeth.


Dim ddigon o wybodaeth i allu monitro'r dangosydd yma yn llawn yng Ngwynedd am y cyfnod yma.

Gweithred:


Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D20

Amcan:	S05	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	S06	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D20 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir tu allan i ffiniau datblygu.	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad ydynt yn cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae yna gyfanswm o 1226 o geisiadau cynllunio sydd wedi cael caniatâd tu allan i'r ffiniau datblygu. Mae'r mwyafrif helaeth o rain yn geisiadau deiliad tŷ neu yn geisiadau i newid amod caniatadau dilys. Ceir hefyd llawer o geisiadau am y fath o ddatblygiadau lle caniateir datblygiad yng nghefn gwald sef datblygiadau twristiaeth, cyflogaeth, priffyrdd neu waith amaethyddol er enghraifft.</p> <p>O ran ceisiadau am dai tu allan i ffiniau mae yna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 safle eithrio sy'n cyd-fynd â pholisi TAI 16; • 3 cais am godi tai newydd mewn clystyrau sy'n cyd-fynd â pholisi TAI 6; • 4 cais am ddymchwel ac ail godi tŷ sy'n cyd-fynd â pholisi TAI 13; • 1 cais am dŷ mewn lleoliad cefn gwlad sydd yn cyrraedd y gofynion am dŷ menter gwledig. 			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D21		
Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	SO6	<p>Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal;

		<ul style="list-style-type: none"> defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir. 	
Dangosydd:	Targed	Polisi perthnasol:	PS 1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D21 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy annibynnol a ganiateir, fesul Technoleg, ardal (Ardal awdurdod Cynllunio Lleol Môn a Gwynedd) ac allbwn ynni a gofnodir (GWh)	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (1,113.35 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am drydan	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
	100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (23.65 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres		Swm allbwn ynni a gofnodir o ffynonellau ynni adnewyddadwy yn 10% neu fwy islaw'r gofynion yn y Targed Polisi
	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (23.65 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres		
	100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (47.3 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am wres		
Dadansoddiad:			
Mae'r polisïau a gynhwysir yn y CDLI yn cefnogi ceisiadau ar gyfer datblygiadau cynhyrchu ynni adnewyddadwy priodol. Gan mae dyma AMB cyntaf nid yw'n bosib sefydlu unrhyw dueddiadau mor gynnar yn y broses monitro.			
Mae'r tabl a amlinellir isod yn dangos y GWh a ganiatwyd yn ôl y mathau gwahanol o dechnoleg yn ystod y cyfnod monitro yma:			

Er bod y cyfanswm yn isel, cydnabyddir y gallai un datblygiad mawr sicrhau swm

Math	Nifer o geisiadau	GWh
Hydro	2	0.862
Solar	3	47.2
Gwynt ar y Tir (micro)	3	0.35
Solar (Micro)	2	0.044
Cyfanswm	8	48.5

sylweddol o ynni adnewyddadwy. Mae'r dangosydd hwn yn un ble mae'r targed angen ei fodloni erbyn 2021, ac felly byddwn yn parhau i fonitro yn yr AMB dilynol. Mae'r lefelau isel o geisiadau sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio yn adlewyrchu dirywiad yn nifer y ceisiadau a gyflwynwyd dros y blynyddoedd diwethaf yn hytrach nag Awdurdodau Cynllunio Lleol yn gwrthod ceisiadau.

Mae tablau 7 ac 8 o fewn y CDLI ar y Cyd yn nodi capasiti gosodedig o 159.6 (MWe) a 12.4 (MWt) o fewn ardal y cynllun yn 2016. Y fersiwn diweddaraf 'Cynhyrchu Ynni yng Nghymru' (ffigurau 2017) a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru cyfanswm capasiti gwres a thrydan sydd wedi'i osod ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd oedd 225MW a roddodd genhedlaeth amcangyfrifedig o 381GWh. Mae hyn yn gynydd o 53MW o'r hyn a nodwyd yn nhablau 7 ac 8 y CDLI ar y Cyd.


Mae'r dangosydd hwn yn un ble mae'r targed angen ei fodloni erbyn 2021, ac felly byddwn yn parhau i fonitro yn yr AMB dilynol.

Gweithred:


Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.


Dangosydd: D22

Amcan:		
	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	SO6	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.


Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		PS1
		Deiliant:		Lefel sbardun:
D22 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â thechnoleg ynni adnewyddadwy annibynnol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1		Swm allbwn ynni a gofnodir o ffynonellau ynni adnewyddadwy yn 10% neu fwy islaw'r gofynion yn y Targed Polisi
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi yn yr amserlen ar gyfer darparu'r CCA yma oherwydd prinder adnoddau yn yr Uned ar angen i roi blaenoriaeth i CCA eraill wnaeth gymryd yn hirach i'w paratoi a'u hadrodd trwy Bwyllgorau'r ddau Gyngor.</p> <p>Mae yna leihad sylweddol wedi bod yn y nifer o geisiadau am gynlluniau ynni adnewyddadwy annibynnol o fewn ardal y Cynllun sydd o bosib yn adlewyrchu'r symudiad i baratoi datblygiadau yn y môr a lleihad yn y grantiau sydd ar gael ar gyfer fath ddatblygiadau ar y tir.</p> <p>Efo proses paratoi CCA eraill yn dod i ben yn gynnar o fewn cyfnod AMB 2 bydd yna gyfle i baratoi CCA ar gyfer y maes yma.</p>				
Gweithred:				
Paratoi CCA Ynni Adnewyddadwy Annibynnol yn ystod cyfnod AMB 2.				

Dangosydd: D23		
Amcan:	SO5 & SO6	<p>SO5: Sicrhau bod datblygiad yn ardal y Cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.</p> <p>SO6: Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D23 - Dwysedd cyfartalog y datblygiadau tai a ganiateir yn ardal y Cynllun	Isafswm dwysedd net cyfartalog cyffredinol o 30 o unedau tai'r hectar a gyflawnir yn ardal y Cynllun	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<u>Caniatadau o'r newydd yn unig – Holl caniatadau</u>			
Ardal y Cynllun = 18.51ha/543 uned = 29.3 uned yr hectar			
<u>Caniatadau o'r newydd yn unig – 5 neu ragor o unedau o'r newydd</u>			
Ardal y Cynllun = 12.2ha/401 uned = 32.9 uned yr hectar			
<p>Mae'r wybodaeth uchod yn berthnasol ar gyfer caniatadau o'r newydd a cheisiadau i ail-ystyried neu ymestyn dyddiad terfyn caniatâd blaenorol. Mae'r rhain oll yn geisiadau ble byddai angen ystyried gofynion y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Nid yw felly yn ystyried caniatadau am faterion a gadwyd yn ôl ble roedd egwyddor y caniatâd eisoes wedi ei roi cyn mabwysiadu'r Cynllun, nac ychwaith tystysgrifau cyfreithlondeb ar gyfer defnydd preswyl. Nid yw ychwaith yn ystyried unrhyw ganiatâd ar gyfer dymchwel ac ail-adeiladu tŷ h.y. ble nad oes cynnydd yn nifer yr unedau.</p> <p>Ar sail yr holl ddatblygiadau cymwys sydd wedi eu caniatáu, noder fod y dwysedd cyfartalog ychydig yn is na'r targed o 30 uned yr hectar. Ni chredir fodd bynnag bod hyn yn golygu'r angen i adolygu'r Cynllun.</p> <p>Nid yw'r dwysedd cyfartalog llawer yn is na'r ffigwr targed o 30 uned yr hectar. Wrth ystyried y caniatadau ar gyfer safleoedd preswyl mawr yn unig, sef rhai ar gyfer 5 neu ragor o unedau, gweler fod y dwysedd cyfartalog dros y ffigwr o 30 uned yr hectar. Noder felly fod y dwysedd disgwylidig yn cael ei sicrhau ar ddatblygiadau newydd sylweddol eu maint a bod y dwysedd ar safleoedd llai yn tynnu'r ffigwr cyfartaledd i lawr. Mae dwysedd cyfartalog yr holl unedau sengl perthnasol sydd wedi eu caniatáu yn ardal y Cynllun yn ystod cyfnod yr AMB (80 uned ar 4.71 hectar) ddim ond yn 17.0 uned yr hectar. Mae'r gallu i fynnu dwysedd uwch ar blotiau unigol yn fwy heriol ar sail agweddau megis dwysedd datblygiadau cyfagos a chymeriad anheddle.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D24				
Amcan:	SO7	Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PCYFF 2, PCYFF3 & PCYFF4	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D24 – Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio o fewn 12 mis o fabwysiadu	AMB 1	 Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu	
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Ar hyn o bryd, nid yw targed y polisi wedi'i gyflawni fel y disgwylir, ond nid yw hyn yn arwain at bryderon ynghylch gweithrediad y polisi.</p> <p>Mae'r amserlen ar gyfer mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) diwygiedig ar Ddylunio wedi'i osod ar gyfer Chwarter 4 yn 2017/18. Nid yw'r targed hwn wedi'i gyflawni oherwydd newidiadau yn amserlen waith a blaenoriaethu adnoddau'r CDLI.</p> <p>Fodd bynnag, mae'r ddau awdurdod cynllunio lleol wedi 'arbed' CCA o'u Cynlluniau Datblygu Unedol, a gallant hefyd gyfeirio at ganllawiau cenedlaethol wrth benderfynu ar geisiadau newydd.</p> <p>Gan fod y polisi CDLI ar y Cyd newydd ar Ddylunio yn unol â Chanllawiau Cenedlaethol, ni theimlir bod y llithriad yng nghyflwyniad CCA newydd wedi bod yn niweidiol yn y broses gwneud penderfyniad, er y cydnabyddir bod rhaid creu CCA newydd sy'n fwy adlewyrchol ac sy'n ehangu ar y polisi CDLI newydd yn y dyfodol agos.</p>				
Gweithred:				
Mae ymchwil ar safonau dylunio a chanllawiau modern ar y gweill. Bydd y gwaith hwn yn arwain at baratoi CCA Dylunio newydd.				

Dangosydd: D25		
Amcan:	SO7 & SO8	SO7: Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol.

		SO8: Sicrhau bod aneddiadau yn gynaliadwy, yn hygyrch ac yn diwallu'r holl anghenion sydd gan eu cymunedau yn unol â'u rôl yn y goeden aneddleoedd:	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PCYFF 2, PCYFF 3, PCYFF 4 & PS17
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D25 - Nifer y tai newydd a ganiateir fesul categori yn y Goeden Aneddleoedd a amlinellir ym Mholisi PS 17, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn	O ddyddiad mabwysiadu, nifer yr unedau tai a ganiateir fesul categori anheddle, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, yn unol â gofynion Polisi PS 17, sydd fel a ganlyn: Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol = 53% Canolfannau Gwasanaeth Lleol = 22% Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad = 25%	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		O ddyddiad mabwysiadu mae nifer yr unedau tai a ganiateir dros 2 flynedd yn olynol, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, mewn:	
		<ul style="list-style-type: none"> • Canolfan Isranbarthol a Chanolfan Gwasanaeth Trefol a'r Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn disgyn dan y gofyniad %; • Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad yn uwch na'r gofyniad % 	
Dadansoddiad:			
<p>Nodir fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd yn olynol. Gan mai dyma'r AMB cyntaf, bydd yn bwysig sefydlu'r sefyllfa adeg AMB 2 o ran y canran o unedau preswyl sydd wedi eu caniatáu fesul categori anheddle. Bydd yn bwysig ystyried gwybodaeth o 2019/20 ar y cyd â'r wybodaeth isod er mwyn gwneud asesiad llawn o'r dangosydd hwn.</p> <p>Mae'r wybodaeth yn berthnasol ar gyfer caniatadau o'r newydd a cheisiadau i ail-ystyried neu ymestyn dyddiad terfyn caniatâd blaenorol. Mae'r rhain oll yn geisiadau ble byddai angen ystyried gofynion y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Nid yw felly yn ystyried caniatadau am faterion a gadwyd yn ôl ble roedd egwyddor y caniatâd eisoes wedi ei roi nac ychwaith tystysgrifau cyfreithlondeb ar gyfer defnydd preswyl. Nid yw ychwaith yn ystyried unrhyw ganiatâd ar gyfer dymchwel ac ail-adeiladu tŷ h.y. ble nad oes cynnydd yn nifer yr unedau.</p>			
Haen	Nifer o unedau sydd wedi derbyn caniatâd	Canran o'r holl ganiatadau preswyl	
Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol	298	55%	

Canolfannau Gwasanaeth Lleol	127	23%
Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad	118	22%
Cyfanswm	543	-

Mae'r wybodaeth yn y tabl yn cyd-fynd yn effeithiol â'r targed a'r hyn a nodir yn y lefel sbardun. Mae'r canran o ganiatadau a roddwyd yn yr haen Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol ychydig yn uwch na'r targed polisi tra bod y canran ar gyfer y Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn cyd-fynd yn union â'r targed yn y polisi. Nodir bod y ganran ar gyfer Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad ychydig yn is na'r ffigwr targed.

Mae hyn sydd wedi ei ganiatáu yn gyson felly â strategaeth y Cynllun a'r hyn mae yn ceisio ei gyflawni o safbwynt yr agwedd hon. Bydd y wybodaeth o safbwynt y dangosydd hwn yn cael ei adolygu ymhellach adeg AMB 2.

Gweler atodiad 3 am fapiau sy'n dangos y dosbarthiad caniatadau cynllunio am unedau preswyl.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

6.3 ECONOMI AC ADFYWIO

Prosiectau Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol a Datblygiadau Perthynol

Wylfa Newydd

Cyflwynwyd Horizon gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu er mwyn datblygu gorsaf niwclear newydd ar y 1af o Fehefin, 2018. Mae'r cais ar hyn o bryd yn destun archwiliad gan Banel o Arolygwyr Cynllunio, a benodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros y Weinyddiaeth Dai, Cymunedau a Llywodraeth Leol. Ar ddiwedd yr archwiliad, bydd gan y Panel 3 mis i gyflwyno adroddiad i'r Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol yn amlinellu ei gasgliadau a'i argymhelliad ynglŷn â ph'un a ddylid rhoi caniatâd. Yr Ysgrifennydd Gwladol fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol. Mae'r archwiliad wedi ei raglennu i ddod i ben ar 23 Ebrill, 2019 gyda phenderfyniad ar y cais yn ddisgwyliedig cyn diwedd Hydref 2019 (sydd tu allan i gyfnod yr Adroddiad Monitro Blynyddol yma).

Ar 17 Ionawr, 2019 cyhoeddodd Hitachi ei bod yn bwriadu oedi gyda'r bwriad o ddatblygu'r Orsaf Niwclear Newydd, fodd bynnag cadarnhawyd gan Horizon i'r Panel (Arolygwyr Cynllunio) ei fod am barhau i roi adnoddau o'r neilltu i sicrhau bod y broses archwilio'r cais yn cael ei gyflawni. Ym marn Horizon, bydd cwblhau'r cam hwn yn y broses o gael caniatâd cynllunio yn helpu i roi'r cyfle gorau o ailgychwyn y prosiect yn amserol, os ellir bodloni amodau hanfodol eraill yng nghylch yr angen am fodel ariannu newydd.

Serch yr oedi gyda'r cynlluniau yn gysylltiedig â datblygu'r orsaf newydd, mae'r safle yn parhau i fod yn un o'r prif safleoedd i adeiladu atomfa niwclear newydd yn y DU.

Ar sail yr wybodaeth sydd i law ar hyn o bryd, os rhoddir caniatâd cynllunio iddo,, bydd hyn yn ystyriaeth gynllunio faterol ar gyfer ardal y Cynllun a'r rhanbarth. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw sicrwydd cadarn o ran pryd fydd y gwaith o weithredu unrhyw ganiatâd cynllunio yn debygol o gychwyn ac os bydd hyn yn ystod oes y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ai peidio.

Grid Cenedlaethol

Yn gysylltiedig â datblygiad Wylfa Newydd ar gyfer atomfa niwclear newydd fe gyflwynodd y Grid Cenedlaethol gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu ar 7 Medi, 2018. Roedd y cais hyn yn rhan o Brosiect Cysylltu Gogledd Cymru ar gyfer gosod cysylltiad trydanol 400kV o ddatblygiad arfaethedig Wylfa Newydd.


Oherwydd penderfyniad Hitachi i oedi gyda'r bwriad i ddatblygu'r Orsaf Bŵer Niwclear Newydd, ar 20 Chwefror, 2019 fe dynnodd y Grid Cenedlaethol ei gais am GCD yn nôl yn ffurfiol. O ganlyniad, ni fydd yr Awdurdod Archwilio na'r Arolygaeth Cynllunio yn ystyried y cais ymhellach.

Canllaw Cynllunio Atodol – Wylfa Newydd (2018) (perthnasol i ardal Awdurdod Cynllunio Ynys Môn yn unig)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol gwreiddiol gan Gyngor Sir Ynys Môn (CSYM) yng Ngorffennaf 2014. Yn y cyfnod ers mabwysiadu'r Canllaw, daeth i'r amlwg fod angen gwneud newidiadau sylfaenol i'r Canllaw drwy gynnal adolygiad o'i gynnwys. Roedd yr angen i ddiwygio'r Canllaw yn seiliedig ar :

- Newidiadau polisi cynllunio lleol – yn sgil mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Gwynedd a Môn).
- Newidiadau deddfwriaethol - angen sicrhau fod y Canllaw yn cyd-fynd a Deddf Cymru 2017. Deddf Cymru 2017 yn galluogi hyrwyddwyr prosiect (h.y. Horizon) i gynnwys datblygiadau cysylltiedig (megis y maes parcio a theithio, llety gweithwyr dros dro ac ati) o fewn y cais Gorchymyn am Ganiatâd Datblygu (GCD). Mae angen diweddarau'r CCA i adlewyrchu'r newid diweddaraf hwn i'r ddeddfwriaeth. Mae hefyd angen i ddeddfwriaethau allweddol newydd eraill megis Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 a Deddf Amgylchedd (Cymru) 2016 gael eu hadlewyrchu yn y CCA diwygiedig.
- Diweddariadau prosiect - Mae Horizon wedi cynnig nifer o ddiweddariadau i'r prosiect ers mabwysiadu'r CCA yn 2014. Ystyriwyd yn briodol diwygio'r Canllaw er mwyn adlewyrchu ac ymateb i'r newidiadau hyn.


Cafodd y CCA diwygiedig ei fabwysiadu'n ffurfiol gan y Cyngor Llawn ar yr 15^{fed} o Fai, 2018 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Ionawr – 22 Chwefror 2018).

Dangosydd: D26			
Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D26 - Cam yn y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) mewn perthynas â Wylfa Newydd	Cais am GCD i Wylfa Newydd yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo erbyn Rhagfyr 2017. Cymeradwyo'r cais am GCD i Wylfa Newydd erbyn Rhagfyr 2018.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Horizon Nuclear Power yn methu a chyflwyno cais am GCD erbyn Rhagfyr 2017. Horizon Nuclear Power yn methu a chael cymeradwyaeth i'r cais GCD erbyn Rhagfyr 2018.
Dadansoddiad:			
Cyflwynwyd y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (GCD) ar y 1af o Fehefin, 2018. Mae'r Archwiliad Cyhoeddus wedi ei raglennu i ddod i ben ar 23ain o Ebrill, 2019. Mae canfyddiadau a chasgliadau'r Archwiliad, ynghyd ac argymhellion yr Arolygwyr annibynnol yn ddisgwyliedig ar neu cyn y 23ain o Orffennaf, 2019. Disgwyli'r penderfyniad gan yr Ysgrifennydd Gwladol erbyn 23 Hydref, 2019. Mae'r lliithriad yn yr amserlen o ran cyflwyno'r cais GCD tu hwnt i reolaeth yr Awdurdodau Cynllunio Lleol.			

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D27

Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D27 – Statws y cais i DECC am gymeradwyaeth derfynol.	Prosiect Wylfa Newydd yn cael cymeradwyaeth “cadarnhad” gan DECC erbyn Rhagfyr 2019	AMB 1		Horizon Nuclear Power yn methu a chael cymeradwyaeth / “cadarnhad” gan DECC erbyn Rhagfyr 2019.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Cyflwynwyd y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu ar y 1af o Fehefin, 2018. Mae'r Archwiliad Cyhoeddus wedi ei raglennu i ddod i ben ar 23ain o Ebrill, 2019. Bydd canfyddiadau a chasgliadau'r Archwiliad, ynghyd ac argymhellion yr Arolygwyr annibynnol yn cael ei gyflwyno i'r Ysgrifennydd Gwladol gyda'r penderfyniad terfynol yn ddisgwyliedig erbyn 23ain o Hydref, 2019.


Yn unol â'r rheoliadau bydd rhaid i'r cais dderbyn cadarnhad gan y DECC o fewn 6 mis i ddyddiad terfyn yr Archwiliad cyhoeddus. Gan hynny, yn unol â'r amserlen fe ddisgwylir i'r cadarnhad gael ei roddi erbyn 23 Hydref, 2019. Bydd diweddariad o ran statws y Gorchymyn Caniatâd Datblygu yn cael ei adrodd arno yn ystod yr ail Adroddiad Monitro Blynyddol (2019/2020).


Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.


Dangosydd: D28

Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol		
---------------	-----	--	--	--

		Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D28 – Nifer o geisiadau cynllunio a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd	Ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd yn cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Môn erbyn Rhagfyr 2017.	AMB 1		Horizon Nuclear Power yn methu cyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol erbyn Rhagfyr 2017.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Ar y 7fed o Ragfyr 2017 fe gyflwynwyd cais cynllunio i Gyngor Sir Ynys Môn ar gyfer cynnal gwelliannau i'r A5025 rhwng Y Fali a safle Wylfa Newydd (27C106E/FR/ECON). Cymeradwywyd y cais hynny gydag amodau ar 13 Gorffennaf, 2018. Pwrpas y gwelliannau i'r ffordd yw er mwyn hwyluso llif traffig i safle Wylfa Newydd. Bydd traffig i'r safle yn cael ei gyfeirio ar hyd yr A55 gan droi ffordd oddi ar yr A55 yng nghyffordd Y Fali ac yna cysylltu hefo'r A5025.</p> <p>Mae Adran 43 o Ddeddf Cymru 2017 yn caniatáu i ddatblygiadau perthynol gael ei gynnwys o fewn y Gorchymyn Caniatâd Datblygu. Yn sgil y newid mewn deddfwriaeth, penderfynwyd Horizon Nuclear Power i gynnwys yr holl ddatblygiadau perthynol o fewn y cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu er mwyn hwyluso'r broses caniatáu i'r cyhoedd ac eraill.</p> <p>Cyflwynwyd y datblygiadau perthynol canlynol fel rhan o'r GCD:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Campws y safle o fewn Ardal Datblygu Wylfa Newydd; • Safle parcio a theithio dros dro Dalar Hir ar gyfer gweithwyr adeiladu; • Canolfan Logisteg dros dro ym Mharc Cybi. • Garej Offer Argyfwng Symudol (y Mobile Emergency Equipment Garage (MEEG)) • Canolfan Rheolaeth Argyfwng Amgen (Alternative Emergency Control Centre (AECC)) • Creu cynefin gwlypdir a gwella gwaith fel iawndal ar gyfer unrhyw effaith posib ar Safle o Ddiddordeb Arbennig Tre'r Gof (AoDdGA) yn y lleoliadau canlynol: <ul style="list-style-type: none"> - Tŷ Du; - Cors Gwawr, a - Cae Canol-dydd <p>Yn sgil y newid mewn deddfwriaeth, ni chyflwynwyd unrhyw gais cysylltiedig arall yn uniongyrchol i'r Awdurdod Cynllunio Lleol wneud penderfyniad arno.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D29			
Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D29 – Nifer a math o ddatblygiadau perthynol Prosiect Wylfa Newydd a gychwynwyd	Datblygiadau perthynol unigol Prosiect Wylfa Newydd wedi eu cychwyn yn unol â chaniatâd cynllunio unigol	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Datblygiad perthynol prosiect Wylfa Newydd heb gychwyn o fewn yr amserlen a osodwyd yn y caniatâd cynllunio unigol a'r Gorchymyn caniatâd Datblygu (lle bo'n berthnasol).
Dadansoddiad:			
<p>Yn sgil y penderfyniad gan Hitachi i ohirio'r cynlluniau yn gysylltiedig â Wylfa Newydd, nid oes yna unrhyw ddatblygiad perthynol wedi cychwyn. Yn unol â'r caniatâd cynllunio a roddwyd ar gyfer y gwelliannau i'r A5025 (27C106E/FR/ECON) fe fyddai rhaid i'r gwaith gychwyn o fewn cyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad y caniatâd. Gan hynny mae gan y datblygiad perthynol dan sylw gyfnod o hyd at 13 Gorffennaf, 2020 i gychwyn er mwyn sicrhau nad yw'r lefel sbardun o fewn y dangosydd yn cael ei gyrraedd.</p> <p>Gan fod y cais GCD yn parhau i fynd yn ei flaen a gan fod y cais hynny bellach yn cynnwys y datblygiadau perthynol, os derbynnir y cais ganiatâd ac os yw Horizon Nuclear Power yn dymuno parhau hefo'r cynlluniau yn y dyfodol fe fydd posib gweithredu ar y datblygiadau cysylltiol yn syth.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D30		
Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae

		hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 8, PS 9, PS 10, PS 11, PS 12
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D30 – Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio atodol diwygiedig yn ymwneud a Phrosiect Wylfa Newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio atodol diwygiedig yn ymwneud a Phrosiect Wylfa Newydd o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
Cafodd y CCA diwygiedig ei fabwysiadu'n ffurfiol gan y Cyngor Llawn ar yr 15 ^{fed} o Fai, 2018 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Ionawr – 22 Chwefror 2018).			
Nodir fod yna lithriad yn yr amserlen yn gysylltiedig â mabwysiadu'r Canllaw. Roedd y lithriad hwn yn benodol ymwneud a sicrhau fod y Canllaw yn cyd-fynd ac yn ymateb i'r wybodaeth a oedd yn cael ei gyflwyno gan Horizon Nuclear Power yn gysylltiedig â'i gynlluniau ar gyfer yr orsaf niwclear newydd (Wylfa Newydd).			
Gweithred:			
Targed wedi ei gyflawni. Dim angen parhau i'w fonitro.			

Darparu Cyfleon ar gyfer Economi Ffyniannus

Ynys Ynni

Mae Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r ynys gyfan yn barth menter. Y weledigaeth ar gyfer Ardal Fenter Ynys Môn yw creu canolfan ragoriaeth ryngwladol ar gyfer cynhyrchu, arddangos a gwasanaethu ynni carbon isel. Y gobaith yw bod dynodi'r Ynys gyfan fel Parth Menter yn fodd o sicrhau fod gweledigaeth Rhaglen Ynys Ynni a sefydlwyd gan y Cyngor yn cael ei wireddu. Y weledigaeth Ynys Ynni yw gwireddu cyfle unwaith mewn oes ar gyfer creu swyddi a sicrhau ffyniant a thwf economaidd drwy fanteisio ar nifer o brosiectau trawsnewidiol ar Ynys Môn.

Serch y ffaith fod gohiriad yn y cynlluniau i ddatblygu Gorsaf Bŵer Wylfa Newydd a thynnu nôl y prosiect Cysylltiad Gogledd Cymru'r mae'r weledigaeth Rhaglen Ynys Ynni yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Fel rhan o'r Rhaglen mae diddordeb a chynlluniau yn parhau i fodoli gan gwmnïau ynni carbon isel ar yr ynys gan gynnwys datblygiadau Ynni Llanwol Morlais a Minesto ynghyd a datblygiadau arfaethedig ar gyfer fferm Solar.




Mae Coleg Menai yn enghraifft ardderchog o sut y gall yr Ynys fanteisio ar brosiectau trawsnewidiol - Mae'r campws hwn wedi gweld twf sylweddol, gan gynnwys y Ganolfan Ragoriaeth £13.6M ar gyfer peirianeg sydd yn mynd i gael ei agor yn ystod mis Ebrill 2019, yn ogystal â datblygu'r cyswllt £ 11M ffordd i sicrhau cysylltedd gwell i'r safle. Bu i Barc Gwyddoniaeth M-SParc agor ym Mawrth 2018 ac yn darparu gofod i fusnesau o bob maint.

Yn bresennol mae 26 cwmni wedi eu cartrefu yn M-SParc, gan gynnwys ystod eang o gwmnïau a chyfleoedd gyflogaeth arbenigol leol.

Gweledigaeth Economaidd

Mae'r Cynghorau yn parhau i weithio'n agos a Llywodraeth Cymru ynghyd ac Awdurdodau eraill ar draws Gogledd Cymru drwy'r Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru. Mae'r bwrdd yn grŵp ar y cyd o sefydliadau preifat a chyhoeddus yng Ngogledd Cymru sydd wedi ymrwmo i hyrwyddo twf economaidd ar draws yr ardal. Mae'r amcanion allweddol yn cynnwys annog buddsoddiad busnes yng Ngogledd Cymru gan helpu cwmnïau lleol i fanteisio ar gyfleoedd y gadwyn gyflenwi, ac annog sgiliau cysylltiedig â gwaith yn y rhanbarth.

Ar ddiwedd 2017 bu i bartneriaeth, sy'n cynnwys chwe chyngor gogledd Cymru, partneriaid busnes, colegau a phrifysgolion, lansio Bargen Twf Gogledd Cymru yn ffurfiol. Mae'r Fargen Twf yn nodi gweledigaeth ar gyfer y rhanbarth gyda'r nod o greu 5,300 o swyddi a denu buddsoddiad sector preifat gwerth £1 biliwn yn y rhanbarth dros y 15 mlynedd nesaf.

Dangosydd: D31											
Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.									
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 1, CYF 3 A CYF 5								
		Deiliant:	Lefel sbardun:								
D31 – Swm o dir cyflogaeth neu arwynebedd llawr (dosbarth defnydd B1, B2 a B8) a gynhwysir ar safleoedd a amlinellir ym Mholisi CYF 1 sy'n cael eu colli i ddefnyddiau eraill.	Dim colled net o dir cyflogaeth/arwynebedd llawr i ddefnyddiau amgen (defnyddiau heblaw dosbarth defnydd B1, B2 a B8) yn groes i Bolisi CYF 3 neu Bolisi CYF 5.	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4		Caniatáu un cais cynllunio nad yw'n unol a Pholisi CYF 3 neu CYF 5.
AMB 1											
AMB 2											
AMB 3											
AMB 4											
Dadansoddiad:											
Cafodd cyfanswm o 47 cais cynllunio eu caniatáu ar safleoedd cyflogaeth a warchodir yn unol â Pholisi CYF1. Ni roddwyd caniatâd cynllunio ar y safleoedd cyflogaeth (boed hynny'n rhai a ddynodwyd neu a warchodwyd) ar gyfer defnyddiau amgen nad oeddynt yn cydymffurfio hefo Polisi CYF 3 neu CYF 5.											
Derbyniwyd 2 cais cynllunio yn ystod y cyfnod hwn ar gyfer gwestai, 1 cais ar gyfer codi stablau ceffylau (yn atodol i fan stopio lorïau presennol) , ac 1 cais cynllunio ar gyfer estyniad i gaffi presennol, ar safleoedd sydd wedi ei warchod ar gyfer dibenion cyflogaeth. Wrth ystyried addaswyd y cynigion hyn yn erbyn meini prawf a gynhwyswyd ym mholisiâu CYF3 a CYF 5 ynghyd a pholisiâu perthnasol eraill y Cynllun, daethpwyd i'r											

casgliad y byddai'r manteision economaidd yn deillio o'r datblygiadau yn sicrhau na fyddent yn tansellio'r cyflenwad o dir cyflogaeth.

Ystyrir bod y polisiau yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D32

Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.
---------------	------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 1, CYF 3 a CYF 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D32 – Swm o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodir a gynhwyswyd ym Mholisi CYF 1 a gymerwyd i fyny yn ôl dosbarth defnydd datblygu B1, B2 neu B8.	6.9 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yng Ngwynedd.	AMB 1	Llai na 27.4 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yng Ngwynedd. Llai na 57 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yn Ynys Môn.
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Mae'r sbardun monitro yn ymwneud â faint o dir cyflogaeth a warchodir sydd wedi derbyn caniatâd erbyn 2021.

Yng Ngwynedd mae 4.2 ha o dir wedi derbyn caniatâd ar gyfer defnydd cyflogaeth (h.y. B1, B2 a B8) gyda 8.29ha o safleoedd cyflogaeth a warchodir yn Ynys Môn wedi derbyn caniatâd ers dyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd. Nodir bod y ffigwr ar gyfer Gwynedd yn cynnwys ail leoli uned 0.47 ha ar Stad Cibyn yn gysylltiedig â datblygiad ffordd osgoi Caernarfon*.

Nodir fod y gyfradd caniatâd ar y safleoedd cyflogaeth a warchodir yn ystod y cyfnod byr hwn yn is na'r hyn a ddisgwylir. Ystyrir fod y Cynllun yn hwylusydd yng nghyd-destun darparu safleoedd cyflogaeth a bod llai o geisiadau am ddatblygiad ar y safleoedd cyflogaeth yn debygol o fod yn seiliedig ar faterion economaidd sydd tu hwnt i reolaeth y Cynllun.

*NODER: Mae rhan o linell ffordd osgoi Caernarfon yn rhedeg trwy gornel de dwyreiniol o Stad Ddiwydiannol Cibyn. Bydd rhan fach o'r stad bresennol yn cael ei golli i'r ffordd osgoi. Ni ellir amcangyfrif faint o arwynebedd o'r tir cyflogaeth fydd yn cael ei golli, ond bydd yn rhan fach o gymharu gydag arwynebedd cyfan y stad bresennol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D33

Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.
---------------	------	--


Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 1, CYF 3 a CYF 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D33 – Swm o dir cyflogaeth (hectar) a ganiateir ar safleoedd a neilltuwyd fel % o'r holl ddynodiadau cyflogaeth.	Sicrhau caniatâd cynllunio ar y safle cyflogaeth a ddynodwyd yng Ngwynedd erbyn 2019.	AMB 1	Cyfanswm o dir cyflogaeth a ganiatawyd yn disgyn o dan yr angen cronol a nodwyd yn y targed polisi
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
	Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 64ha o dir cyflogaeth ar safle a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2021.		
	Sicrhau caniatâd cynllunio		


Dadansoddiad:

Ni roddwyd caniatâd cynllunio ar y dynodiadau cyflogaeth yn ystod y cyfnod yma. Mae yna ymholiadau cychwynnol iawn a pheth trafodaethau wedi cael eu cynnal parthed a rhai o'r safleoedd sydd yn dangos fod yna ddi-ddordeb mewn symud ymlaen hefo rhai o'r dynodiadau. Tra nad oes ceisiadau cynllunio wedi eu derbyn ar y safleoedd sydd wedi eu dynodi yn y CDLI ar y Cyd, mae ceisiadau ar gyfer cynigion sydd yn ymwneud â datblygiadau cyflogaeth wedi eu caniatáu ar safleoedd sydd wedi eu gwarchod ar gyfer cyflogaeth yn y CDLI ar y Cyd.

Mae'r targedau sydd wedi ei osod yn nodi'r angen i'r safleoedd ddod yn ei flaen erbyn 2019 yng Ngwynedd a 2021 ym Môn, gan hynny nid yw'r cyfnod asesu ar gyfer y dangosydd hwn wedi ei gyrraedd.

Gweithred:	
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.	

Dangosydd: D34				
Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi priodol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	CYF 1, CYF 3, CYF 5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D34 – Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud a defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud a defnyddiau amgen o safleoedd cyflogaeth a ddiogelwyd a neilltuwyd o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Mae gwaith cychwynnol yn ymwneud a pharatoi'r CCA hyn wedi mynd rhagddi. Fodd bynnag yn sgil yr angen i flaenoriaethau CCA eraill, nid yw'r CCA wedi bod yn destun cyfnod ymgynghori cyhoeddus hyd yma. Mae'r Canllaw wedi ei raglennu ar gyfer cael ymgynghori arno yn ystod hydref/gaeaf 2019/2020.				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D35				
Amcan:	SO11	Sicrhau cyfleoedd i wella sgiliau ac addysg y gweithle		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 9, ISA 3	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D35 – Statws cyflogaeth pobl 16+ oed	I gyflawni cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017	AMB 1		Cyfradd gweithgarwch economaidd yn dirywio am 2 flynedd yn olynol
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Arolwg o'r Llafurlu Lleol: Crynodeb o Weithgarwch Economaidd (16-64)

	Blwyddyn sy'n dod i ben ym Mawrth 2018	Blwyddyn sy'n dod i ben ym Mawrth 2019
Ynys Môn	78.1	80.7
Gwynedd	76.7	77.1
Cymru	76.5	76.7

Tarddiad: Stats Cymru – Cyfradd Gweithgarwch Economaidd (16-64) yn ôl Ardal Lleol a Blwyddyn yng Nghymru

Gan fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd nid oes modd asesu'r dangosydd yma yn llawn. Er hyn mae'r tabl uchod gan Stats Cymru yn dangos bod cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd yn y flwyddyn ddiwethaf yn ardal y Cynllun.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D36

Amcan:	SO11	Sicrhau cyfleoedd i wella sgiliau ac addysg y gweithle	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 9, ISA 3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D36 – Nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd	Yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun, lleihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017.	AMB 1	Methiant o'i leihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2019.
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Yn 2018, roedd 67% o holl gymudwyr Ynys Môn yn cymudo i'w gwaith o fewn y Sir (10fed isaf o'r 23 Awdurdod Lleol yng Nghymru). Mae gan y Cyngor ddyhead i leihau cyfran cymudo o Ynys Môn i Wynedd ac ardaloedd ehangach. Byddai lleihad yng nghyfran cymudwyr o Ynys Môn i Wynedd yn awgrymu bod cynnydd yn y cyfleon economaidd ar gael yn Ynys Môn fyddai yn ei dro yn arwain at lai o all-gymudo yn digwydd. Mae'r tabl isod yn amlygu patrymau cymudo o Ynys Môn i Wynedd dros y blynyddoedd diweddar.

Blwyddyn	Cyfanswm cymudwyr Ynys Môn	Nifer cymudwyr o Ynys Môn i Wynedd	% Cymudwyr o Ynys Môn i Wynedd
2016	32,200	7,900	24.5%

2017	31,500	7,000	22.2%
2018	32,200	7,900	24.5%

(Ffynhonnell:

StatsWales, Llywodraeth Cymru)

Fel y gwelir, er bod cyfran y boblogaeth weithiol oedd yn cymudo o Ynys Môn i Wynedd wedi disgyn o 24.5% i 22.2% rhwng 2016 a 2017, gwelwyd cynnydd yn ôl i 24.5% erbyn 2018. Fodd bynnag, ni ddylid rhoi gormod o bwyslais ar y patrymau a nodwyd nac ar effeithiolrwydd y Cynllun wrth geisio cyrraedd y targed, gan mai hwn yw'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf. Fe fydd y ffigur mwyaf diweddar a nodwyd uchod yn cynrychioli'r waelodlin ar gyfer dadansoddiad cymharol yn y blynyddoedd dilynol er mwyn asesu gwir berfformiad y Cynllun yn erbyn y dangosydd hwn.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D37

Amcan:	SO12	Arallgyfeirio economi wledig ardal y Cynllun, adeiladu ar gyfleoedd, cynnig cyfleon cyflogaeth lleol gyda swyddi o ansawdd, ac sy'n gweddu'r gymuned leol a pharchu buddiannau amgylcheddol.
---------------	------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 6
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D37 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer busnesau newydd mewn Pentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Gwledig/ Arfordirol neu yn y cefn gwlad	Caniatáu busnesau newydd ar raddfa fach ar safleoedd addas neu mewn adeiladau addas o fewn neu'n agos at bentrefi neu yn y cefn gwlad yn unol â Pholisi CYF 6	AMB 1	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer busnesau graddfa fach newydd ar safleoedd/ mewn adeiladau o fewn neu'n agos at bentref neu yn y cefn gwlad am ddwy flynedd yn olynol
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:


Caniatawyd 8 cais cynllunio ar gyfer busnesau newydd mewn pentrefi gwasanaeth/lleol/gwledig/arfordirol sydd wedi cyfeirio at bolisi CYF 6 wrth ystyried egwyddor y bwriad. Mae'r mathau o fentrau busnes sydd wedi eu caniatáu yn cynnwys canolfan ymchwil a menter acwstig, llety cathod, modurdy ac ystafell arddangosfa, salon ymdwtio cŵn, gweithdy, uned storio a chynnal, canolfan arddangos.

Mae'n ymddangos bod polisi CYF 6 yn cael ei ddefnyddio yn effeithiol i ganiatáu ceisiadau busnesau newydd o raddfa fach a chan hynny yn cyfrannu tuag at sicrhau llewyrch economaidd a chyfleoedd cyflogaeth mewn ardaloedd gwledig.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.


Dangosydd: D38

Amcan:	SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phyllheli, sydd wedi un ai gynnal eu rôl neu gael ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	MAN 1, MAN 2 & MAN 3	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D38 - Swm y datblygiad manwerthu, swyddfeydd a hamdden mawr a ganiateir (m.sg) o fewn a thu allan i ffiniau sefydledig canol trefi	Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	AMB 1		Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Dim cais cynllunio manwerthu mawr wedi ei ganiatáu yn ystod y cyfnod monitro o fewn neu oddi allan i ganol trefi canolfannau manwerthu Ardal y Cynllun.				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Canol Trefi a Datblygiad Manwerthu

Mae canolfannau manwerthu o fewn y ddau awdurdod yn parhau i fod yn ganolbwynt ar gyfer defnyddiau manwerthu. Nid oes yna unrhyw geisiadau mawr wedi ei dderbyn yn y cyfnod ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu.

Er mwyn ceisio cadw cofnod o sut mae prif ardaloedd siopa sydd wedi eu hadnabod o fewn y Cynllun yn perfformio mae yna Arolwg Manwerthu blynyddol yn cael ei gynnal. Mae'r Arolwg hyn yn cofnodi defnyddiau'r unedau ynghyd a chofnodi pa ddsbarth defnydd maent ynddo. Bydd y gwaith hwn yn rhoi awgrym i ni o sut mae'r polisiau yn perfformio ac yn ein galluogi i fonitro a chymharu gweithgarwch yn flynyddol.


Dangosydd: D39				
Amcan:	SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli, sydd wedi un ai gynnal eu rôl neu gael ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	MAN 1, MAN 2, MAN 3	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D39 – Cynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli	Archwiliad i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli yn cael ei gwneud erbyn diwedd 2017/2018 o fabwysiadu'r Cynllun. Dynodi safleoedd manwerthu ym Mangor, Llangefni a Phwllheli i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth adeg adolygu'r Cynllun.	AMB 1		Methiant i gynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli erbyn diwedd 2016/2017 o fabwysiadu'r Cynllun. Methiant i ddarparu safleoedd manwerthu i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Ers mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd, ymddengys fod y niferoedd o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau manwerthu (A1) o fewn Bangor Llangefni a Phwllheli yn gymharol isel ac mewn gwirionedd beth sydd yn cael ei gyflwyno ydi ceisiadau er mwyn newid defnydd unedau dosbarth defnydd A1 i ddefnyddiau amgen, er enghraifft defnydd A3 ac C3. Oherwydd y diffyg cynnydd a phwysau ar gyfer defnyddiau A1 yn y canolfannau manwerthu penodol hyn nid yw'n ymddangos fod y galw ar gyfer defnyddiau manwerthu ddim yn cyd-fynd a chasgliadau'r Astudiaeth Manwerthu (2013) a gynhaliwyd gan Applied Planning. Yn sgil hynny, ni ystyrir yn briodol i gynnal Astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli. Rhagwelir y bydd yr Astudiaeth Manwerthu (2013) yn cael ei ddiweddarau yn ystod y broses o adolygu'r Cynllun. Bydd casgliadau'r Astudiaeth yn sail i'r polisiâu manwerthu yn yr adolygiad ac yn ein galluogi i ragweld os yw'r pwysau a'r galw am ychwaneg o ofod llawr nwyddau cymhariaeth yn parhau i fodoli ym Mangor, Pwllheli a Llangefni.</p> <p>Mae'r polisiâu a gynhwysir o fewn y Cynllun yn hwyluso'r ddarpariaeth o safleoedd manwerthu yn unol â'r galw a phriodoldeb y safle, gan hynny mae yna fecanwaith polisi yn ei le er mwyn cyfarch y galw pe byddai'n codi. Ymhellach, ystyrir yn briodol i gynnal adolygiad o'r Astudiaeth Manwerthu yn ystod y broses o adolygu'r Cynllun er mwyn</p>				

canfod os yw'r casgliadau yn parhau i fod yn gyfredol ac asesu'r angen ar gyfer darpariaeth o lawr gofod manwerthu.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D40

Amcan:	SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phyllheli, sydd wedi un ai gynnal ei rôl neu gail ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 15, MAN 1, MAN 2, MAN 3
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D40 – Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau nad ydynt yn A1 a ganiateir mewn prif ardaloedd siopa unigol	Defnyddiau A1 yn parhau i fod y prif ddefnydd o fewn prif ardaloedd siopa unigol o'i gymharu ag astudiaeth arwynebedd llawr manwerthu 2017	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Caniatáu defnyddiau nad ydynt yn A1 mewn prif ardaloedd siopa unigol yn groes i MAN 2

Dadansoddiad:

Rhoddwyd 8 o ganiatadau cynllunio sydd o fewn y brif ardal siopa. Pob cais yn cydymffurfio hefo meini prawf sydd yn y polisi:

- 6 cais i drosti o ddefnydd A1 i A3,
- 1 cais i ddymchwel ac ail adeiladau (A1),
- 1 cais i drosti o ddefnydd A1 i A2.

Gan hynny ystyrir fod Polisi manwerthu'r cynllun yn cael ei weithredu'n effeithlon oherwydd nid oes caniatâd wedi ei roi i ddefnydd sydd ddim yn ddefnydd canol tref (fel y nodir yn PCC). Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Yr Economi Ymwelwyr

Mae twristiaeth yn sector deinamig ac yn newid yn barhaus. Mae'n chwarae rhan sylweddol yn economi ardal y cynllun. Mae'r economi ymwelwyr yn darparu swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau sy'n hanfodol i lesiant a mwynhad cymunedau lleol a thrigolion yn ardal y cynllun. Gweler pwysigrwydd twristiaeth yn y tabl³ isod:

2017			Gwynedd*	Ynys Môn
Cyfanswm twristiaeth	effaith	economaidd	£1.06 biliwn	£304.23 miliwn
Cyfanswm (miliynau)	niferoedd	ymwelwyr	7.28	1.71
Nifer yr ymwelwyr sy'n aros (miliynau)			3.53	1.03
Nifer yr ymwelwyr dydd (miliynau)			3.75	0.68
Nifer yr FTE ⁴ swyddi a gefnogir gan wariant twristiaeth			15,601	4,102

*yn cynnwys Parc Cenedlaethol Eryri

Canllaw Cynllunio Atodol – Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid

Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA hwn am ymgynghoriad cyhoeddus gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 26 Ebrill 2018. Paratowyd y drafft hwn mewn ymgynghoriad â swyddogion o Adain Rheolaeth Datblygu ac Adain Twristiaeth y ddau Awdurdod. Cyn hyn, cafodd y CCA ei adolygu gan y Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ar 22 Mawrth 2018.

Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus rhwng 17 Mai a 28 Mehefin, 2018. Derbyniwyd cyfanswm o 25 o sylwadau: Pum sylwad cyffredinol, 2 yn cefnogi a 27 yn gwrthwynebu.

Mae'r rhan fwyaf o'r newidiadau i'r canllaw cynllunio atodol sy'n cael eu hystyried yn angenrheidiol i ymateb i'r materion a godwyd yn y sylwadau yn fân newidiadau, fodd bynnag, ystyrir bod sylwadau a dderbyniwyd ar ddau fater yn gofyn am newidiadau arwyddocaol i'r CCA sef:


1. Sut i ddiffinio gormodedd o lety hunanwasanaeth, a;
2. Sut i ddelio gyda cheisiadau am newid defnydd a cholli gwestai.


Gan fydd y CCA yn ystyriaeth cynllunio berthnasol ar ôl ei fabwysiadu, ystyrir y Cyngorau ei fod yn bwysig i rhan-ddeiliaid gael dweud eu dweud ar y newidiadau arwyddocaol yma cyn bod y CCA yn cael ei fabwysiadu. Felly, fe gytunwyd cylchredeg dogfen ymgynghori pellach ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 26 Hydref 2018.

Derbyniwyd 8 sylw ar yr ymgynghoriad pellach. Nid ydy'r canllaw wedi ei fabwysiadu eto ond bydd yn cael ei ystyried ar gyfer ei fabwysiadu yn y cyfnod nesaf.

3 Adroddiad STEAM 2017

4 FTE = Cyfwerth ag Amser Llawn

Dangosydd: D41			
Amcan:	SO14	Rheoli'r ardal fel cyrchfan amgen a chynaliadwy ar gyfer ymwelwyr trwy ddarparu cyfleusterau o safon uchel sy'n cwrdd ag anghenion cyfoes modern ac yn cynnig budd trwy gydol y flwyddyn.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 14, TWR 1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D41 – Caniatáu nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1	Caniatáu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well am 2 flynedd yn olynol			
Dadansoddiad:			
<p>Gan fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd nid oes modd asesu'r dangosydd yma yn llawn. Er hynny rhoddwyd 8 caniatâd cynllunio ar gyfer atyniadau twristiaeth ers i'r Cynllun cael ei fabwysiadu. Ceir caniatâd am atyniadau eang yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyrsiau Weiren Sip Newydd • Cyfleusterau newydd mewn parc antur teulu • Wal dringo newydd • Canolfan Ymwelwyr newydd • Gwelliannau i Ganolfan Ymwelwyr • Clwb Hwyllo a Chwaraeon Dŵr • Lido/Pwll nofio a chaffi 			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D42			
Amcan:	SO14	Rheoli'r ardal fel cyrchfan amgen a chynaliadwy ar gyfer ymwelwyr trwy ddarparu cyfleusterau o safon uchel sy'n cwrdd ag anghenion cyfoes modern ac yn cynnig budd trwy gydol y flwyddyn.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 14, TWR 3, TWR 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D42 – Caniatáu nifer o geisiadau am unedau gweryslla parhaol a	Caniatáu unedau gweryslla parhaol a thros dro amgen newydd yn unol â	AMB 1	
		AMB 2	
Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer unedau gweryslla parhaol a thros dro			

thros dro amgen newydd	Pholisi TWR 3 neu Bolisi TWR 5	AMB 3		amgen newydd am 2 flynedd
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Gan fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd nid oes modd asesu'r dangosydd yma yn llawn. Er hyn rhoddwyd 8 o ganiatadau cynllunio ar gyfer unedau gweryslla amgen newydd: 5 ar gyfer datblygiadau gweryslla amgen dros dro (TWR 5) a 3 ar gyfer datblygiadau gweryslla amgen parhaol (TWR 3) sydd yn cynnig amrywiad o gyfleusterau twristiaeth, gwella'r cynnig i dwristiaid a dod a budd i'r economi lleol.</p>				
Gweithred:				
<p>Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.</p>				

DRAFT

6.4 CYFLENWAD AC ANSAWDD TAI

Canllaw Cynllunio Atodol – Cymysgedd Tai (2018)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn gan Bwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 26 Hydref, 2018 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (17 Mai a 28 Mehefin 2018). Derbyniwyd 43 o sylwadau yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio materol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Cafodd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn ei gyhoeddi i roi mwy o fanylder a gwybodaeth ychwanegol i gynorthwyo'r Awdurdodau yn bennaf i weithredu Polisi TAI 8 ('Cymysgedd Briodol o Dai') mewn modd cyson.

Nodai'r Canllaw fod yr Awdurdodau yn cydnabod pwysigrwydd creu cymunedau cynaliadwy, cynhwysol, nodedig, cymysg a chytbwys ym mhob rhan o ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, boed yn drefi neu'n bentrefi. Mae yna angen pendant nid yn unig i wella fforddiadwyedd cartrefi yn ardal y Cynllun Datblygu Lleol, ond i gyfrannu hefyd at nifer o allbynnau sy'n cynnwys:

- Cartrefi o safon dda sydd wedi cael eu dylunio'n dda a'u hadeiladu i safon uchel, sy'n cynnwys dyluniad cynaliadwy, gwella mynediad i rai grwpiau, e.e. pobl gydag anghenion gofal neu anghenion am eiddo hygyrch, sy'n addas gydol oes (Tai Gydol Oes);
- Cymysgedd o dai marchnad a thai fforddiadwy er mwyn cefnogi'r aelwydydd amrywiol sy'n byw mewn trefi a phentrefi
- Datblygiadau tai mewn llefydd priodol lle gellir cael mynediad i ystod dda o gyfleusterau cymunedol a lle gellir cyrraedd cyfleoedd gwaith, gwasanaethau ac isadeiledd allweddol yn rhwydd.

Mae'r Canllaw yn darparu ciplun o'r sefyllfa a'r cyflenwad tai presennol (math, maint a deiliadaeth) ac yn ystyried y galw a'r heriau ar gyfer y dyfodol. Mae'n nodi wedi hyn sut y dylid dod a'r wybodaeth a'r dystiolaeth at ei gilydd adeg cyflwyno cais cynllunio er mwyn sicrhau marchnad dai mwy cytbwys.

Canllaw Cynllunio Atodol - Tai Fforddiadwy (2019)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn gan Bwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 15 Ebrill, 2019 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (13 Rhagfyr 2018 a 31 Ionawr 2019). Derbyniwyd 31 o sylwadau yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio materol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Mae'r Canllaw yn darparu gwybodaeth bellach mewn perthynas â pholisïau tai'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, yn benodol felly'r rhai sydd yn cyfeirio at ddarpariaeth o unedau fforddiadwy. Mae'r Canllaw, yn gryno, yn ymdrin â'r materion canlynol:

- Beth yw Tŷ Fforddiadwy?
- Canfod yr angen am Dai Fforddiadwy
- Hyfywdra darparu unedau fforddiadwy
- Trothwyon ar gyfer sicrhau darpariaeth fforddiadwy
- Paratoi Tai Fforddiadwy
- Cymhwysedd meddianwyr tai fforddiadwy


Canllaw Cynllunio Atodol - Tai Marchnad Lleol (2019)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn gan Bwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 22 Mawrth, 2019 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Hydref a 22 Tachwedd 2018). Derbyniwyd 8 sylw yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio materol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Mae'r Canllaw yn darparu gwybodaeth bellach mewn perthynas â Pholisi TAI 5 (Tai Marchnad Lleol) gan gynnwys:

- Pryd mae'r polisi yn berthnasol?
- Diffinio pwy sydd yn 'lleol'
- Sut i asesu aelwydydd cymwys?
- Uchafswm maint eiddo o'r fath
- Sut i reoli meddiannaeth unedau marchnad lleol a mecanwaith o ran gwerthu eiddo o'r fath

Lleoliad Tai (Rhan 1)

Dangosydd: D43			
Amcan:	SO15 & SO16	<p>SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.</p> <p>SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth</p>	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D43 Cyflenwad o dir ar gyfer tai yn deillio o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) cyfredol	Ni ddylai'r cyflenwad o dir ar gyfer tai ddisgyn o dan 5 mlynedd yn ôl yr Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) mewn unrhyw un blwyddyn	AMB 1  AMB 2 AMB 3 AMB 4	Y cyflenwad o dir ar gyfer tai yn disgyn islaw'r 5 mlynedd mewn unrhyw un flwyddyn wedi ei gymryd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1)
Dadansoddiad:			
<p>Mae'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 (sydd yn berthnasol ar gyfer y cyfnod 2018-19) ar gyfer ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn nodi cyflenwad tir o 5.3 mlynedd ar gyfer tai.</p> <p>Ar gyfer y cyfnod 2017-18 h.y. Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai 2018, roedd cyflenwad tir ar gyfer tai yn 6.3 mlynedd.</p>			

Mae yna gyflenwad digonol o dir ar gael felly ar gyfer tai yn ardal y Cynllun.

Gweithred:


Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D44

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth
---------------	-------------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19
-------------------	----------------	---------------------------	--

	Deilliant:	Lefel sbardun:
--	-------------------	-----------------------

D44 Nifer yr unedau tai newydd a adeilidir yn ardal y Cynllun	Darparu 7,184 unedau tai newydd dros gyfnod y Cynllun, yn ôl y dadansoddiad a nodir ym Mhapur Pwnc 20B Tafllwybr Tai	AMB 1		Y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Targedau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:				
2016/ 17 = 376				
2017/ 18 = 505				
2018/ 19 = 617				
2019/ 20 = 631				
2020/ 21 = 647				
2021/ 22 = 623				
2022/ 23 = 565				
2023/ 24 = 527				
2024/ 25 = 528				
2025/ 26 = 466				

Dadansoddiad:

Gweler isod gymhariaeth o ran y nifer o unedau sydd wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun o'i gymharu â'r targed:

Blwyddyn	Targed	Nifer gwirioneddol
2016/ 17	376	402

2017/ 18	505	462
2018/ 19	617	548

Gan mai dyma'r AMB cyntaf sydd wedi ei baratoi mewn perthynas â'r CDLI ar y Cyd, nodir fod angen asesu'r darlun a'r amgylchiadau cyflawn mewn perthynas â'r ddarpariaeth tai. Tra bod y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol (o fewn cyfnod yr AMB 1), ni chredir fod hyn yn golygu'r angen i adolygu'r Cynllun.

Wrth ychwanegu'r nifer o unedau sydd wedi eu cwblhau yn nhair blynedd gyntaf y tabl (h.y. 2016-19) yn y dangosydd hwn i'r ffigwr targed, fe nodir bod 1412 o unedau wedi eu cwblhau o'i gymharu â tharged o 1498 o unedau. Mae hyn o fewn 10% i'r ffigwr targed. Credir nad yw diffyg o 86 uned dros gyfnod o 3 mlynedd yn achos pryder.

Mae yn anrffod bod yna beth oedi rhwng mabwysiadu'r Cynllun a darparu'r unedau tai. Nodir yn hyn o beth fod nifer yr unedau tai sydd wedi eu darparu wedi cynyddu yn flynyddol dros y tair blynedd diwethaf. Mae gwybodaeth mewn perthynas â Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 yn dangos bod gwaith wedi dechrau neu yn parhau i gymryd lle ar nifer o ddynodiadau tai'r Cynllun gyda caniatadau cynllunio o'r newydd hefyd wedi ei roi ar rai o'r dynodiadau eraill. Nodir bod mwyafrif helaeth o'r unedau sydd wedi eu hadnabod ar safleoedd sydd wedi eu dynodi wedi eu cynnwys o fewn y cyflenwad 5 mlynedd fel nodir yn yr adroddiad JHLAS terfynol.

Mae'r Cynghorau, yn bennaf drwy'r gwaith JHLAS, yn cysylltu gyda datblygwyr a thirfeddianwyr y safleoedd sydd wedi eu dynodi ar gyfer tai yn y Cynllun a safleoedd mawr eraill (5+) ble mae caniatâd cynllunio yn bodoli ar eu cyfer. Un o'r sgil-ffeithiau y gobeithir amdano drwy hyn ydyw i annog gweithgaredd mewn perthynas â safleoedd segur, ble nad oes dim amlwg wedi digwydd gyda hwy. Gobeithir y bydd hyn yn sbarduno datblygu er mwyn cynyddu cyfraddau datblygu yn y dyfodol.


Bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn fodd o asesu os ydyw'r gyfradd datblygu tai yn dderbyniol yn unol â'r dangosydd hwn gan ystyried felly addasrwydd rhai o'r dynodiadau tai yn y Cynllun i gyfrannu yn effeithiol at y targed.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D45

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19

		Deilliant:		Lefel sbardun:																						
<p>D45 Cyfanswm yr unedau tai gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd yng Ngwynedd fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol</p> <p>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisiâu TAI 1 - 5 am 1,467 o unedau tai newydd yng Ngwynedd (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 19% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.</p> <p>Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Safleoedd a ddynodwyd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016/17</td><td>99</td></tr> <tr><td>2017/18</td><td>144</td></tr> <tr><td>2018/19</td><td>187</td></tr> <tr><td>2019/20</td><td>180</td></tr> <tr><td>2020/21</td><td>166</td></tr> <tr><td>2021/22</td><td>166</td></tr> <tr><td>2022/23</td><td>135</td></tr> <tr><td>2023/24</td><td>117</td></tr> <tr><td>2024/25</td><td>102</td></tr> <tr><td>2025/26</td><td>74</td></tr> </tbody> </table>		Safleoedd a ddynodwyd	2016/17	99	2017/18	144	2018/19	187	2019/20	180	2020/21	166	2021/22	166	2022/23	135	2023/24	117	2024/25	102	2025/26	74		AMB 1		<p>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Gwynedd yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</p>
		Safleoedd a ddynodwyd																								
	2016/17	99																								
	2017/18	144																								
	2018/19	187																								
2019/20	180																									
2020/21	166																									
2021/22	166																									
2022/23	135																									
2023/24	117																									
2024/25	102																									
2025/26	74																									
		AMB 2																								
		AMB 3																								
		AMB 4																								
Dadansoddiad:																										
<p>Mae'r nifer o unedau sydd wedi eu cwblhau ar safleoedd sydd wedi eu dynodi yn benodol ar gyfer tai wedi disgyn islaw'r targedau a'u nodir ar gyfer y ddwy flynedd sydd yn berthnasol i gyfnod yr AMB hwn, ynghyd a'r flwyddyn flaenorol. Gweler hyn isod:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Targed</th> <th>Nifer gwirioneddol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016/ 17</td> <td>99</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2017/ 18</td> <td>144</td> <td>77</td> </tr> </tbody> </table>						Targed	Nifer gwirioneddol	2016/ 17	99	70	2017/ 18	144	77													
	Targed	Nifer gwirioneddol																								
2016/ 17	99	70																								
2017/ 18	144	77																								

2018/ 19 | 187

123

Fe nodir fod rhai o'r dynodiadau tai eisoes wedi derbyn caniatâd cynllunio cyn dyddiad mabwysiadu'r Cynllun, yn aml ar sail eu bod yn ddynodiadau yn y cynllun datblygu blaenorol, ac mai hyn sydd yn gyfrifol ar gyfer mwyafrif yr unedau a'u nodir yn y tabl uchod h.y. unedau sydd wedi eu cwblhau. Mae hyn yn enwedig yn wir yng Ngwynedd gan fod y cynllun datblygu blaenorol, sef y Cynllun Datblygu Unedol, yn un a oedd a'i gyfnod yn gorgyffwrdd a chyfnod y CDLI ar y Cyd. Fel nodwyd o safbwynt dangosydd D44, mae'n anorfod bod yna beth oedi rhwng mabwysiadu'r Cynllun a darparu'r unedau tai ar safleoedd sydd wedi eu dynodi o'r newydd. Mae'r broses o baratoi ar gyfer cais cynllunio hyd at gwblhau unedau ar safle yn gallu bod yn un gweddol hir. Gweler fod y nifer o unedau a ddarperir ar safleoedd a'u dynodir wedi cynyddu yn flynyddol o ran y tair blynedd gyntaf o safbwynt y dangosydd hwn. Tra nad yw'r nifer o unedau a'u darperir ar y safleoedd sydd wedi eu dynodi yn cwrdd â'r targed am y tair blynedd hyn (ac felly dwy flynedd yn olynol fel nodir o ran y lefel sbardun), ni chredir bod angen adolygu'r Cynllun.

Ynghyd a chynnydd blynyddol yn y ddarpariaeth ar safleoedd sydd wedi eu dynodi, nodir yn 2018/19 fod cyfran sylweddol (45%) o'r holl unedau sydd wedi eu cwblhau yng Ngwynedd wedi eu lleoli ar ddynodiadau tai. Mae gwaith mewn perthynas â Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 wedi dangos bod gwaith wedi dechrau neu fod datblygu yn parhau i ddigwydd ar nifer o'r dynodiadau, gyda chaniatâd cynllunio o'r newydd wedi ei roi ar safleoedd eraill. Nodir bod mwyafrif helaeth yr unedau ar safleoedd sydd wedi eu dynodi wedi eu cynnwys o fewn y cyflenwad 5 mlynedd fel nodir yn yr adroddiad JHLAS terfynol. Yn aml mae hyn yn seiliedig ar wybodaeth a dderbyniwyd gan y tîrfeddiannwr/datblygwyr adeg gwaith paratoi'r JHLAS.


Mae'r Cynghorau, yn bennaf drwy'r gwaith JHLAS, yn cyd-gysylltu gyda datblygwyr a thirfeddiannwyr y safleoedd sydd wedi eu dynodi ynghyd a safleoedd mawr eraill (5 neu yn ragor o unedau) ble mae caniatâd yn bodoli. Un o'r sgil-ffeithiau y gobeithir amdano drwy hyn ydyw i annog gweithgaredd mewn perthynas â safleoedd segur. Gobeithir y bydd hyn yn sbarduno datblygu i gynyddu cyfraddau datblygu yn y dyfodol. Bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn fodd o asesu os ydyw'r gyfradd datblygu tai yn dderbyniol yn unol â'r dangosydd hwn gan ystyried felly addasrwydd rhai o'r dynodiadau tai yn y Cynllun i gyfrannu yn effeithiol at y targed.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D46

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19

		Deiliant:		Lefel sbardun:																						
<p>D46 Cyfanswm yr unedau tai gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol</p> <p>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisiâu TAI 1 - TAI 5 am 1,655 o unedau tai newydd yn Ynys Môn (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 21% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.</p> <p>Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Safleoedd a ddynodwyd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016/17</td><td>8</td></tr> <tr><td>2017/18</td><td>109</td></tr> <tr><td>2018/19</td><td>193</td></tr> <tr><td>2019/20</td><td>215</td></tr> <tr><td>2020/21</td><td>248</td></tr> <tr><td>2021/22</td><td>221</td></tr> <tr><td>2022/23</td><td>185</td></tr> <tr><td>2023/24</td><td>160</td></tr> <tr><td>2024/25</td><td>176</td></tr> <tr><td>2025/26</td><td>134</td></tr> </tbody> </table>		Safleoedd a ddynodwyd	2016/17	8	2017/18	109	2018/19	193	2019/20	215	2020/21	248	2021/22	221	2022/23	185	2023/24	160	2024/25	176	2025/26	134		<p>AMB 1</p> <p>AMB 2</p> <p>AMB 3</p> <p>AMB 4</p>		<p>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Ynys Môn yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</p>
		Safleoedd a ddynodwyd																								
	2016/17	8																								
	2017/18	109																								
	2018/19	193																								
2019/20	215																									
2020/21	248																									
2021/22	221																									
2022/23	185																									
2023/24	160																									
2024/25	176																									
2025/26	134																									
Dadansoddiad:																										
<p>Mae'r nifer o unedau sydd wedi eu cwblhau ar safleoedd sydd wedi eu dynodi yn benodol ar gyfer tai wedi disgyn islaw'r targedau a'u nodir ar gyfer y ddwy flynedd sydd yn berthnasol i gyfnod yr AMB hwn, ynghyd a'r flwyddyn flaenorol. Gweler hyn isod:</p>																										
	Targed	Nifer gwirioneddol																								
2016/ 17	8	4																								
2017/ 18	109	49																								

2018/ 19

193

99

Fel y sefyllfa yng Ngwynedd, fe nodir fod rhai o'r dynodiadau tai eisoes wedi derbyn caniatâd cynllunio cyn dyddiad mabwysiadu'r Cynllun ac mae hyn wedi bod yn gyfrifol am gyfran o'r unedau a'u cwblhawyd fel nodir yn y tabl uchod. Yn wahanol i Wynedd fodd bynnag, fe nodir fod cyfnod y cynllun datblygu blaenorol ar gyfer Ynys Môn wedi dirwyn ben ymhell cyn cyfnod y CDLI ar y Cyd. Nid oedd felly'r un dilyniant yn Ynys Môn o safbwynt safleoedd a oedd wedi eu dynodi yn flaenorol (ac a oedd wrthi yn cael eu datblygu) yn cael eu dynodi yn y CDLI ar y Cyd. Mae'n anorfod felly fod yna beth oedi rhwng mabwysiadu'r Cynllun a darparu'r unedau tai ar safleoedd sydd wedi eu dynodi o'r newydd. Mae'r broses o baratoi ar gyfer cais cynllunio hyd at gwblhau unedau ar safle yn gallu bod yn un gweddol hir. Gweler fod y nifer o unedau a ddarperir ar safleoedd a'u dynodir wedi cynyddu yn flynyddol o ran y tair blynedd gyntaf o safbwynt y dangosydd hwn. Tra nad yw'r nifer o unedau a'u darperir ar y safleoedd sydd wedi eu dynodi yn cwrdd â'r targed am y tair blynedd hyn (ac felly dwy flynedd yn olynol fel nodir o ran y lefel sbardun), ni chredir bod angen adolygu'r Cynllun.

Mae gwaith mewn perthynas â Cyd-astudaieth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 wedi dangos bod gwaith wedi dechrau neu fod datblygu yn parhau i ddiwydd ar nifer o ddynodiadau, gyda caniatadau cynllunio o'r newydd wedi ei roi ar rai eraill. Mae caniatadau sylweddol wedi eu rhoddi ar ddynodiadau yn Ynys Môn ers dyddiad mabwysiadu'r Cynllun e.e. Tyn Coed, Llangefni - caniatâd ar gyfer 144 o unedau; Coleg Menai, Llangefni - caniatâd ar gyfer 153 uned. Yn unol â'r wybodaeth yn adroddiad terfynol JHLAS 2019 byddai'n ddisgwyliedig i gyfran helaeth o'r unedau ar y safleoedd hyn, ynghyd â'r nifer o'r dynodiadau eraill, gael eu datblygu o fewn y 5 mlynedd nesaf.

Mae'r Cynghorau, yn bennaf drwy'r gwaith JHLAS, yn cyd-gysylltu gyda datblygwyr a thirfeddianwyr y safleoedd sydd wedi eu dynodi a safleoedd mawr eraill (5 neu yn ragor o unedau) ble mae caniatâd yn bodoli. Un o'r sgil-ffeithiau y gobeithir amdano drwy hyn ydyw i annog gweithgaredd mewn perthynas â safleoedd segur. Gobeithir y bydd hyn yn sbarduno datblygu i gynyddu cyfraddau datblygu yn y dyfodol. Bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn fodd o asesu os ydyw'r gyfradd datblygu tai yn dderbyniol yn unol â'r dangosydd hwn gan ystyried felly addasrwydd rhai o'r dynodiadau tai yn y Cynllun i gyfrannu yn effeithiol at y targed.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Tai Fforddiadwy**Dangosydd: D47****Amcan:**

SO15 & SO16


SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.

SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth

Dangosydd:**Targed:****Polisi perthnasol:**

PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19

Deilliant:**Lefel sbardun:**

<p>D47 Cyfanswm nifer tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun</p>	<p>Adeiladu 1,572 o dai fforddiadwy yn ardal y Cynllun erbyn 2026</p>	<p>AMB 1</p>		<p>Y nifer cyffredinol o unedau tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun yn 10% neu fwy yn is na'r targed cronol yn y Targed Polisi</p>
	<p>Targedau adeiladu yn ystod gweddill oes y Cynllun (2015 – 2026):</p>	<p>AMB 2</p>		
	<p>Adeiladu 345 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2018</p>	<p>AMB 3</p>		
	<p>Adeiladu 575 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2020</p>	<p>AMB 4</p>		
	<p>Adeiladu 805 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2022</p>			
<p>Adeiladu 1035 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2024</p>				
<p>Adeiladu 1,266 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2026</p>				
<p>Dadansoddiad:</p>				

Yn y cyfnod 2015-18 nodir fod 224 o unedau fforddiadwy wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun sydd yn is na'r targed o 345 ai nodir (a'r lwfans 10% a nodir yn y lefel sbardun).

Mae'r rhaniad hyn fel y ganlyn:

2015-16: 83 uned

2016-17: 80 uned

2017-18: 61 uned

Tra nad yw'r targed wedi ei gyrraedd o safbwynt y ddarpariaeth rhwng 2015-18, ni chredir fod hyn yn golygu bod angen adolygu'r Cynllun. Gan fod hwn yn ddangosydd sydd yn asesu gwybodaeth fesul dwy flynedd, nodir nad yw gwybodaeth ar gyfer 2018-19 wedi ei gynnwys yn y wybodaeth uchod. O safbwynt 2018-19 fe nodir bod 193 o unedau fforddiadwy wedi eu cwblhau yn ardal y Cynllun. Mae hyn yn gynydd arwyddocaol o'r blynyddoedd blaenorol. Gellir asesu yn AMB 2 y ddarpariaeth yn 2018-19 ar y cyd â'r unedau a'u cwblheir yn 2019-20.

Mae gwybodaeth o arolwg JHLAS 2019 yn nodi bod caniatâd yn bodoli ar gyfer 595 o unedau fforddiadwy yng Ngwynedd ac Ynys Môn (473 o unedau heb eu dechrau a 122 o unedau wrthi yn cael eu datblygu). Yn unol â'r wybodaeth ai nodir yn y CDLI ar y Cyd, nodir bod 462 o'r unedau hyn yn rhai lle mae modd eu datblygu yn ystod oes y Cynllun. Mae yna gyflenwad niferus o unedau fforddiadwy felly eisoes o fewn y banc tir presennol a all gyfrannu i gwrdd â'r targedau a'u nodir yn y dangosydd hwn.

Mae polisiâu'r CDLI ar y Cyd yn nodi trothwyon sydd yn aml yn is na'r rhai a nodwyd yn y cynlluniau datblygu blaenorol ar gyfer gofyn am ddarpariaeth fforddiadwy. Gall gymryd amser i'r polisi hwn arwain at gynydd arwyddocaol yn nifer o unedau fforddiadwy a gaiff eu datblygu yn ardal y Cynllun.


Nodir hefyd fod y ffigwr o ran nifer tai fforddiadwy yn debygol o fod yn uwch ar gyfer yr ardal na'r hyn a nodir, gan nad yw'n cynnwys unedau tai sydd yn fforddiadwy oherwydd eu maint a'u lleoliad.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D48

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19
	Deiliant:	Lefel sbardun:

D48 % unedau tai fforddiadwy a ganiateir fesul ardal prisiau tai	% darpariaeth tai fforddiadwy yn unol â'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai	AMB 1		% gyffredinol darpariaeth tai fforddiadwy yn disgyn islaw'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai am 2 flynedd yn olynol, oni bai y'i cyfiawnheir o dan Bolisi TAI 15
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Nodir fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd yn olynol. Gan mai dyma'r AMB cyntaf, bydd yn bwysig sefydlu'r sefyllfa adeg AMB 2 o ran y dangosydd hwn a'r ardaloedd prisiau tai unigol. Nodir fod y wybodaeth isod yn cyfeirio at safleoedd lle mae'n berthnasol i ofyn am ganran o unedau fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 15 h.y. trothwy o 2 neu ragor o unedau a ddim yn ystyried safleoedd mewn clystyrau neu yng nghefn gwlad. Nid yw ychwaith yn ystyried caniatâd ar safleoedd eithrio ble mae'n rhaid i'r bwriad fod ar gyfer 100% tai fforddiadwy.

Mae'r wybodaeth yn berthnasol ar gyfer caniatadau o'r newydd a cheisiadau i ail-ystyried neu ymestyn dyddiad terfyn caniatâd blaenorol. Mae'r rhain oll yn geisiadau ble y byddai angen ystyried y ddarpariaeth fforddiadwy yn unol â chynnwys Polisi TAI 15. Nid yw felly yn ystyried caniatadau am faterion a gadwyd yn ôl ble roedd egwyddor y caniatâd eisoes wedi ei roi nac ychwaith tystysgrifau cyfreithlondeb ar gyfer defnydd preswyl.

Ardal Pris Tai: Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Rhosneigr

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	1	2	0	0%	X

Nid yw'r ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr ardal pris tai hwn wedi cwrdd â'r targed dangosol. Yn yr achos hwn rhoddwyd y caniatâd cynllunio heb unrhyw ddarpariaeth fforddiadwy ar sail y ffaith fod yna ganiatâd blaenorol sydd dal yn fyw ar y safle (nad oedd yn cynnwys elfen fforddiadwy). Rhoddwyd pwysau i'r caniatâd hwnnw ar draul gofyniad Polisi TAI 15 ar sail y ffaith ei fod yn dal yn rhesymol ei weithredu.

Ardal Pris Tai: Biwmares

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Gogledd Orllewin Wledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol

30%	1	14	14	100%	X
-----	---	----	----	------	---

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Ardal y Pontydd

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	2	20	3	15%	X

Nid yw'r ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr ardal pris tai hwn wedi cwrdd â'r targed dangosol. Mae un o'r ddau ganiatâd dan sylw wedi darparu'r elfen fforddiadwy ddisgwyliedig (33%), fodd bynnag 12% oedd y ddarpariaeth fforddiadwy ar gyfer y caniatâd arall. Cafodd y ddarpariaeth hon ei gyfiawnhau ar sail asesiad hyfywra o'r datblygiad. Ar sail canlyniadau'r asesiad hwn fe wnaeth yr Awdurdod Cynllunio Lleol dderbyn darpariaeth fforddiadwy sydd yn is na'r hyn a nodir ym Mholisi TAI 15.

Ardal Pris Tai: Trearddur & Rhoscolyn

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: De Orllewin

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	1	6	6	100%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Gogledd-ddwyrain Wledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	1	3	3	100%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Aneddleoedd Arfordirol Mwy

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	6	75	35	47%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Tra bod 3 o'r caniatadau yn cwrdd yn effeithiol â'r targed polisi, mae hyn yn cuddio'r ffaith nad oes yr un uned fforddiadwy wedi ei gynnig ar gyfer y 3 caniatâd arall. Mae un o'r rhain wedi ei ganiatáu ar sail gwybodaeth hyfywedd a cafodd un arall ei ganiatáu ar sail yr ystyriwyd yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag (ar sail ystyriaethau megis eu maint, dyluniad a.y.b.). Ni ymddengys fod ystyriaeth wedi ei roi i ddarpariaeth fforddiadwy ar y caniatâd arall.

Ardal Pris Tai: Canolfannau Gwledig

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Y Canol Gwledig

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Arfordir Gogleddol a De Arfon

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
20%	10	50	24	48%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Tra bod 4 o'r caniatadau yn cwrdd yn effeithiol â'r targed polisi, mae hyn yn cuddio'r ffaith nad oes yr un uned fforddiadwy wedi ei gynnig ar gyfer y 6 caniatâd arall. Mae tri o'r rhain wedi eu caniatáu ar sail yr ystyriwyd yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag (ar sail ystyriaethau megis eu maint, dyluniad a.y.b.). Ni ofynnwyd am ddarpariaeth fforddiadwy mewn perthynas â un caniatâd ar sail y byddai'n amharu'n ormodol ar integreidd adeilad rhestredig. Ar gyfer un caniatâd arall nodwyd y byddai un uned (allan o 2) yn gallu cael ei ganiatáu beth bynnag ar sail hawliau datblygu a ganiateir gan olygu na fyddai'n berthnasol ystyried Polisi TAI 15 mewn perthynas â'r 1 uned a oedd yn weddill. Ni ymddengys fod ystyriaeth wedi ei roi i ddarpariaeth fforddiadwy ar y caniatâd arall.

Ardal Pris Tai: Gorllewin Gwledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol

		eu caniatáu			
20%	1	6	6	100%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Llangefni

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	2	140	25	18%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd (y ddau safle perthnasol yn cwrdd yn unigol â'r targed polisi).

Ardal Pris Tai: Llŷn

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	4	44	14	32%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd (y pedwar safle perthnasol yn cwrdd yn unigol â'r targed polisi).

Ardal Pris Tai: Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	4	22	13	59%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Nodir fod y ddarpariaeth fforddiadwy yn cyd-fynd â'r gofynion polisi ar 2 o'r safleoedd ac mae un safle ychwanegol wedi ei ganiatáu ar sail yr ystyriwyd yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag (ar sail ystyriaethau megis eu maint, dyluniad a.y.b.). O ran y safle arall, nodir fod caniatâd wedi ei roddi ar gyfer 3 uned marchnad agored o fewn y ffin ddatblygu gyda 6 uned fforddiadwy y tu allan ar safle eithrio. Mae'r

ddarpariaeth fforddiadwy ar y safle hwn yn dderbyniol (66%) ond i bwrpas y dangosydd hwn, ni ystyrir y 6 uned a gafodd eu hystyried yn unol â Pholisi TAI 16 ('Safleoedd Eithrio').

Ardal Pris Tai: Caerdybi

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	3	15	6	40%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd (y tri safle perthnasol yn cwrdd yn unigol a'r targed polisi).

Ardal Pris Tai: Amlwch a'r Cefnwlod

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	3	15	8	53%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Tra bo 2 o'r caniatadau yn cwrdd â'r targed fforddiadwy, ni ymdengys fod ystyriaeth wedi ei roi i ddarpariaeth fforddiadwy o safbwynt y caniatâd arall.

Ardal Pris Tai: Y Mynyddoedd

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	2	20	17	85%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Nodir fodd bynnag nad oes unedau fforddiadwy wedi eu darparu mewn perthynas â un o'r caniatadau hyn ar sail canlyniad asesiad hyfywdra a ddangosodd na fyddai'n hyfyw darparu unedau fforddiadwy fel rhan o'r cynnig.

Ardal Pris Tai: Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Blaenau Ffestiniog

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran ddarpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	1	4	0	0%	X

Tra nad yw'r ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr ardal pris tai hwn wedi cwrdd â'r targed dangosol, nodwr fod yr holl unedau a'u caniateir fel rhan o'r bwriad perthnasol yn cael eu hystyried i fod yn fforddiadwy beth bynnag ar sail agweddau megis eu maint, dyluniad a.y.b.

Casgliad

Tabl yn crynhoi'r wybodaeth ar gyfer yr holl Ardaloedd Prisiau Tai

<u>Ardaloedd Pris Tai</u>	<u>Canran o dai fforddiadwy y ceisir</u>	<u>Gwir ddarpariaeth tai fforddiadwy (canran)</u>	<u>Cwrdd â'r lefel targed?</u>
Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Rhosneigr	30%	0%	X
Biwmares	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Gogledd Orllewin Wledig	30%	100%	✓
Ardal y Pontydd	30%	15%	X
Trearddur & Rhoscolyn	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
De Orllewin	30%	100%	✓
Gogledd-ddwyrain Wledig	30%	100%	✓
Aneddleoedd Arfordirol Mwy	30%	47%	✓
Canolfannau Gwledig	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Y Canol Gwledig	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Arfordir Gogleddol a De Arfon	20%	48%	✓
Gorllewin Gwledig	20%	100%	✓
Llangefni	10%	18%	✓
Llŷn	10%	32%	✓

Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig	10%	59%	✓
Caergybi	10%	40%	✓
Amlwch a'r Cefnwlad	10%	53%	✓
Y Mynyddoedd	10%	85%	✓
Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Blaenau Ffestiniog	10%	0%	X

Ar wahân i dair Ardal Pris Tai, nodir fod y canran cyffredinol o dai fforddiadwy a'u darperir fel rhan o ganiatadau cynllunio preswyl perthnasol yn cyd-fynd yn effeithiol â'r targed dangosol fel amlygir ym Mholisi TAI 15. Nodir fod y dangosydd hwn yn gofyn am asesu gwybodaeth am 2 flynedd yn olynol, felly bydd yn bwysig ystyried canlyniadau AMB 2 ar y cyd â'r wybodaeth uchod.

Hyd yn oed pan na ddarparwyd unedau fforddiadwy ffurfiol fel rhan o ganiatâd cynllunio, nodir bod nifer o unedau wedi derbyn caniatâd ar sail yr ystyrir yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag ar sail agweddau megis eu maint, dyluniad a'u lleoliad. Mae cyfiawnhad bron yn ddiethriad wedi ei roi i ganiatadau eraill ble nad yw'r ddarpariaeth berthnasol o unedau fforddiadwy wedi ei ddarparu, megis ar sail ystyriaethau hyfywdra.

Ardaloedd Prisiau Tai ar y cyd: Canran fforddiadwy 30%

Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran unedau fforddiadwy
12	120	61	51%

Ardaloedd Prisiau Tai ar y cyd: Canran fforddiadwy 20%

Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran unedau fforddiadwy
11	56	30	54%

Ardaloedd Prisiau Tai ar y cyd: Canran fforddiadwy 10%

Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran unedau fforddiadwy
19	260	83	32%




Wrth ystyried ardaloedd prisiau tai ar y cyd (ar sail yr ardaloedd ble mae'r canran o dai fforddiadwy ai geisir yn gyson), nodir bod y ddarpariaeth fforddiadwy yn cyd-fynd yn effeithiol â'r targed polisi.

Noder nad oes unrhyw gyfraniad ariannol wedi ei roddi ar draul peidio darparu unedau fforddiadwy fel rhan o fwriad (fel sydd yn bosib yn unol â chynnwys Polisi TAI 15). Gellir ystyried os oes cyfraniadau o'r fath wedi ei roddi erbyn cyfnod AMB 2.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D49

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth									
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:									
		Deiliant:									
		Lefel sbardun:									
D49 Nifer y ceisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd eithriedig gwledig	Cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 – 2016/ 17	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4		Dim cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy a ganiateir am 2 flynedd yn olynol
AMB 1											
AMB 2											
AMB 3											
AMB 4											

Dadansoddiad:

Ceisiadau cynllunio a gafodd ganiatâd cynllunio ar safleoedd eithrio gwledig yn ystod cyfnod yr AMB hwn (i gyd yn 2018/19):

Ardal y Cynllun: 6 safle (24 uned)

Gwybodaeth ar gyfer 2015/16 a 2016/17:

2015/16

Ardal y Cynllun: 3 safle (3 uned)

2016/17

Ardal y Cynllun: 2 safle (3 uned)


Noder felly fod cynnydd wedi bod yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio yng nghyfnod yr AMB hwn, ac yn benodol felly yn ystod y flwyddyn

2018/19, o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 - 2016/ 17. Mae hyn felly yn cyd-fynd yn effeithiol a'r targed a'i nodir o ran y dangosydd hwn.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D50

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth.
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19 Deiliant:
D50 Newidiadau mewn gwerthoedd gweddilliol ar draws yr ardaloedd prisiau tai a nodwyd ym Mholisi TAI 15	Cyflenwi'r lefel uchaf bosib o dai fforddiadwy a ystyrir yn hyfyw yn unol â Pholisi TAI 15	AMB 1  AMB 2 AMB 3 AMB 4
		Lefel sbardun: Cynnydd neu ostyngiad o 5% mewn gwerth gweddilliol mewn unrhyw ardal prisiau tai mewn unrhyw flwyddyn unigol

Dadansoddiad:

Mae Polisi TAI 15 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn adnabod 21 Ardal Pris Tai. Ers mabwysiadu'r Cynllun mae 1,010 o unedau tai wedi eu cwblhau yn ardal y Cynllun. Mae'r astudiaeth hyfywedd gwreiddiol i gefnogi'r canrannau ym Mholisi TAI 15 yn adnabod prisiau gwahanol ar gyfer tai sengl 3,4 a 5 llofft, tai pâr 3 llofft, tai teras 2 a 3 llofft, fflatiau 1 a 2 llofft a byngalos 2 a 3 llofft.

Oherwydd y nifer isel cyffredinol o anheddau newydd sydd wedi eu gwerthu mewn rhai o'r ardaloedd prisiau tai yn ogystal â diffyg mathau penodol o dai a gan gofio mai hwn yw'r AMB cyntaf, nid yw'n bosibl cymharu prisiau tai diweddar gyda thybiaethau 2016 ar gyfer pob ardal prisiau tai. Fodd bynnag, dylai hyn ddod yn gliriach yn yr AMB dilynol.

Yn sgil hyn, fe gomisiynwyd y Cyngor gwaith er mwyn deall y newidiadau yn y costau adeiladu yn erbyn y prisiau tai cyffredinol rhwng Mawrth 2016 a Mawrth 2019.

Rhwng 2016 a 2017 roedd yna ostyngiad bychan o -1.9% yn y prisiau tai cyffredinol yng Ngwynedd a chynnydd bychan o 0.2% ym Môn. Ar gyfer y cyfnod 2017 i 2018 roedd yna gynnydd bychan o 0.6% yng Ngwynedd a Môn yn cynyddu 4.3% yn yr un cyfnod. Yn olaf, rhwng 2018 a 2019 fe welwyd Gwynedd gynnydd o 7% gyda chynnydd o 0.4% ym Môn. Ar gyfartaledd, ar draws ardal prisiau tai'r Cynllun mae yna gynyddu o 5.3%.

Mewn perthynas â chostau adeiladu mae'r rhain yn dangos cynnydd o 7.5% rhwng 2016 a 2017, 3.2% rhwng 2017 a 2018 a 1.9% rhwng 2018 a 2019. Yn gyffredinol mae yna gynnydd o 12.6% yn y costau adeiladu wedi bod ers 2016.

Nid yw'r gwahaniaeth rhwng costau adeiladu ers 2016 o reidrwydd yn golygu fod hyfywedd wedi gwanhau gan y dylai fod gwerth meincnod tir fod wedi disgyn yn unol.

Yn yr ardaloedd gwerth uchel sydd â darpariaeth fforddiadwy o 30% mae'r gwerth gweddilliol yn uchel ac yn parhau i fod yn hyfyw. Yn yr is-farchnadoedd canolig mae darpariaeth 20% fforddiadwy yn ymddangos i fod yn rhesymol gyda darpariaeth fforddiadwy o 10% yn hyfyw ar gyfer y rhan helaeth o'r ardaloedd prisiau tai yn y categori yma. Ar gyfer y tri is-farchnad lleiaf (Y Mynyddoedd, Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol a Blaenau Ffestiniog) mae hyfywedd yn ymddangos yn anodd, oni bai fod datblygiad yn cymryd lle mewn man gymharol boblogaidd.


Yn gyffredinol mae'r sefyllfa bresennol yn gymharol debyg i'r astudiaeth hyfywedd diwethaf (2016) gyda'r angen i fod yn fwy hyblyg yn y tair ardal is-farchnad gwanaf.

Mae'r asesiad diwygiedig yn awgrymu fod hyfywedd yn fwy o sialens ers 2016, yn benodol gan fod costau wedi cynyddu yn uwch na gwerthoedd. Serch hynny, mae trosolwg o'r hyfywedd yn awgrymu y dylid parhau hefo'r safiad polisi.

Gweithred:


Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D51

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.		
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth. Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS1		
		Deilliant:		
D51 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau	AMB 1		Lefel sbardun: Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o
		AMB 2		

Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy.	Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	AMB 3		ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi cyn cyhoeddi'r CCA er mwyn caniatáu mewnbwn i'r broses gan Swyddogion Tai ac Eiddo'r Cynghorau.</p> <p>Bu'r CCA drafft ymgynghorol yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Rhagfyr 2018 – Ionawr 2019. Trafodwyd y sylwadau a dderbyniwyd ac ymateb drafft swyddogion yn y Panel Polisi Cynllunio ar y cyd ar y 22 Mawrth 2019.</p> <p>Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod chwarter cyntaf cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.</p>				
Gweithred:				
Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.				

Lleoliad Tai (Rhan 2)

Dangosydd: D52				
Amcan:	SO15 & SO16	<p>SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.</p> <p>SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth</p>		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		
		Deilliant:		Lefel sbardun:
D52 Nifer o unedau tai marchnad leol a gaiff eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5	Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai marchnad leol mewn aneddleoedd a restrir ym Mholisi TAI 5.	AMB 1		Llai na 10 o unedau tai marchnad leol yn cael eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5 mewn unrhyw flwyddyn unigol
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>2018/19 = 0 uned tai marchnad lleol wedi eu cwblhau</p> <p>2017/18 = 0 uned tai marchnad lleol wedi eu cwblhau</p>				




Yng nghyfnod yr AMB hwn, nodir bod caniatâd cynllunio wedi ei roddi ar gyfer 2 gais ar gyfer tai marchnad lleol (ar gyfer 2 dŷ). Tra na fyddai'r gyfradd hon o ganiatadau yn arwain at gwrdd â'r lefel targed, nodir bod Polisi TAI 5 mewn perthynas â Thai Marchnad Lleol wedi cyflwyno egwyddor polisi hollol newydd nad oedd yn amlwg mewn cynlluniau datblygu blaenorol. Mae yna oediad amser felly rhwng mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd, derbyn egwyddor polisi sydd yn hollol o'r newydd yn yr aneddeleoedd perthnasol ac yna adeiladu tai o'r fath. Ni chredir felly fod y ffaith nad oes yr un uned marchnad lleol wedi ei gwblhau yng nghyfnod AMB 1 yn achos pryder.

Disgwylir felly i Adroddiadau Monitro Blyneddol y dyfodol ddangos bod cyflenwad addas o dai marchnad lleol yn cael eu darparu.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D53

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth									
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:									
		Deiliant:									
		Lefel sbardun:									
D53 Ceisiadau cynllunio ac apeliadau i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amod ar gyfer tai marchnad lleol	Cadw cytundebau 106 ac amodau i hyrwyddo adeiladu tai marchnad lleol yn unol â Pholisi TAI 5	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4		Cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol yn cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu (fel bo'n berthnasol) mewn unrhyw flwyddyn
AMB 1											
AMB 2											
AMB 3											
AMB 4											

Dadansoddiad:


Nid oes yr un cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau adran 106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol wedi cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu.

Yn unol â Deddf Cynllunio 1990 gellir apelio ymrwymiad cynllunio i'r Arolygaeth Cynllunio ar ôl 5 mlynedd ar sail nad oes rheswm cynllunio perthnasol ar ei gyfer. Cyn hynny fe ellir ail-negodi ymrwymadau cynllunio os yw'r awdurdod cynllunio lleol a'r datblygwr yn cytuno i hynny, Fodd bynnag o gofio bod unrhyw ganiatâd cynllunio ar gyfer tŷ marchnad lleol yn seiliedig ar bolisi yn y CDLI ar y Cyd a fabwysiadwyd yn 2017, mae'n annhebygol iawn y byddai Awdurdod Cynllunio Lleol yn barod i ddiwygio neu gael gwared ag amod/chytundeb 106 sy'n ymwneud a chyfyngu eiddo i fod yn dŷ marchnad leol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D54

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D54 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Tra bod Canllaw Cynllunio Atodol Tai Marchnad Lleol wedi ei fabwysiadu ym mis Mawrth 2019, nid oedd hyn o fewn y lefel targed o 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Tra nid yw'r targed polisi wedi cael ei gyflawni fel y'i rhagwelwyd, fe nodir ei fod wedi cael ei fabwysiadu o fewn cyfnod AMB 1.				
Gweithred:				
Targed wedi ei gyflawni. Dim angen parhau i'w fonitro.				

Asesiad Marchnad Tai Lleol

Yn y gwrandawriadau i'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd fe wnaeth y Cyngor gyflwyno Asesiad Marchnad Tai Lleol (AMTLI) Drafft 2013 ar gyfer Gwynedd. Roedd yna gydnabyddiaeth bod angen ei adolygu a'i ddiweddarau. Fe wnaeth y Cyngor Gwynedd ymrwymo i adolygu'r AMTLI trwy dderbyn bod hyn yn angenrheidiol i ddarparu digon o fanylion am y math o dai a'r ddeiliadaeth dai sy'n ofynnol i lywio penderfyniadau rheoli datblygu.


Oherwydd prinder Adnoddau bu oedi yn yr amserlen i baratoi'r AMTLI i Wynedd. Fodd bynnag mae copi drafft terfynol wedi cael ei greu ac wedi cael cyfnod o ymgynghoriad rhwng Chwefror a Mawrth 2019 efo disgwyliad y caiff ei gyhoeddi yn chwarter cyntaf cyfnod AMB 2.

Prif neges yr asesiad yw bod angen cyflenwad ychwanegol o dai fforddiadwy i gymunedau Gwynedd nag sydd ar gael ar hyn o bryd. Mae canfyddiadau allweddol eraill yn dangos y bydd

galw cynyddol am dai fforddiadwy ar draws Gwynedd yn y sectorau perchenogaeth breifat, rent preifat a rhent cymdeithasol, na all y cyflenwad presennol eu bodloni.

Mae'r AMTLI hefyd yn canfod:

- Mae tai gwerth canolrif ac chwarterl isaf yn anfforddiadwy i aelwydydd gyda incwm canolrif;
- Mae'r sector rhentu preifat wedi tyfu'n sylweddol yng Ngwynedd dros y degawd diwethaf;
- Mae lefelau rhent preifat yn anfforddiadwy i lawer o gartrefi incwm isel;
- Mae'r galw am dai cymdeithasol yn parhau'n uchel ar draws yr ardal;
- Nid yw'r galw am dai cymdeithasol gydag 1 ystafell wely yn cael ei fodloni gan y stoc Bresennol;
- Rhagwelir y bydd nifer aelwydydd yn cynyddu, a'u maint i ostwng dros y degawd nesaf;
- Gall eiddo gwag hirdymor a safleoedd datblygu wedi eu rhwystro allu darparu cyflenwad ychwanegol ar gyfer y farchnad;
- Yn seiliedig ar ragamcanion poblogaeth, bydd 303 o aelwydydd newydd yn cael eu sefydlu bob blwyddyn yng Ngwynedd dros y 5 mlynedd nesaf;
- Mae angen 707 unedau tai cymdeithasol ychwanegol bob blwyddyn am 5 mlynedd i gwrdd a'r galw presennol a'r galw a ragwelir;
- Mae angen 104 tai canolraddol ychwanegol bob blwyddyn am 5 mlynedd i gwrdd â'r galw presennol a'r galw a ragwelir.

Dangosydd: D55			
Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.	
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D55 Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol (LHMA) i Wynedd	Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Methiant i baratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017.	

Dadansoddiad:

Bu oedi yn yr amserlen i baratoi a chymeradwyo'r Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd hyn yn rhannol oherwydd prinder adnoddau o fewn y Gwasanaeth Tai.

Fe ffurfiwyd Bwrdd Prosiect oedd yn cael ei arwain gan Swyddogion Tai Cyngor Gwynedd ac yn cynnwys swyddogion o'r Uned Ymchwil, Swyddog Cynllunio o'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd a Swyddog Cynllunio o Barc Cenedlaethol Eryri. Cytunwyd ar ba sail tystiolaeth i'w gasglu, ffyrdd i'w ddadansoddi a pa is-ardaloedd sydd yn berthnasol.

Cafwyd ymgynghoriad cyhoeddus ar y drafft terfynol o'r AMTLI yn ystod Chwefror / Mawrth 2019.

Rhagwelir bydd yr Adroddiad yn cael ei gyhoeddi o fewn Chwarter 1af cyfnod AMB 2.

Gweithred:

Monitro fod yr AMTLI Gwynedd yn cael ei gyhoeddi o fewn cyfnod AMB 2.

Llety ar Gyfer Sipsiwn a Theithwyr

Cafodd Asesiad Lletya Sipsiwn a Theithwyr Ynys Môn a Gwynedd (2016) ei gymeradwyo gan Gabinet Gwynedd ar y 19 Ionawr 2016 a Phwyllgor Gwaith Ynys Môn ar y 8 Chwefror 2016.

Mae'r ddau Gyngor wedi bod yn gweithio i gyflawni'r Argymhellion o fewn Asesiad 2016 sef darparu estyniad i safle presennol Llandygai Bangor a safle parhaol newydd i anghenion parhaol yn Penhesgyn, Penmynydd a paratoi mannau dros dro yng Nghaernarfon, Canol Ynys Môn a Caergybi.

Ar gyfer lleiniau preswyl mae Cyngor Gwynedd wedi cael caniatâd cynllunio ar gyfer estyniad a gwella'r lleiniau presennol i safle Sipsiwn Penhesgyn sydd wrthi yn cael ei weithredu. Mae Cyngor Môn wedi ymgymryd ag asesiadau i gadarnhau addasrwydd safle Penhesgyn. Fodd bynnag oherwydd newid yn y galw o'r safle diawdurdodedig ar angen i roi blaenoriaeth i ddatblygu safle dros dro yng Nghanol yr Ynys ni oes cais cynllunio wedi cael ei gyflwyno hyd yma ar gyfer y safle yma.

Ar gyfer man aros dros dro mae Cyngor Gwynedd wedi cytuno i ddefnyddio rhan bellaf o faes parcio Shell yng Nghaernarfon pan fo yna alw, efo cyfleusterau priodol yn cael eu darparu i'r sipsiwn / teithwyr. Ar ôl proses o ymgynghoriad cafodd safle ger Star ei ddewis fel safle addas fel angen dros dro. Cafodd cais llawn (41LPA1041/FR/TR/CC) i newid defnydd tir amaethyddol i'w ddefnyddio fel man stopio dros dro (10 llecyn) ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir i'r Dwyrain o Groesffordd Star, Star ganiatâd cynllunio ar y 10 Hydref 2018. Yn dilyn proses o ymgynghori daethpwyd i'r casgliad nad oedd yr 'run o'r ddau safle a ystyriwyd yng Nghaergybi yn addas i'w clustnodi fel mannau aros dros dro ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr. Bydd angen gwneud rhagor o ymchwiliadau i gwrdd ag anghenion teithwyr sy'n teithio i lwerddon ac i fesur y defnydd a wneir o'r Porthladd gan Sipsiwn a Theithwyr.

Cafodd Cylchlythyr newydd ei gyhoeddi ar gyfer 'Cynllunio ar gyfer safleoedd sipsiwn, teithwyr a siewmyn (CLIC 005/2018) sydd yn cynnwys canllawiau ar gyfer nodi safleoedd addas ar gyfer sipsiwn a theithwyr.

Dangosydd: D56			
Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.	
	SO16	<p>Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth:</p> <p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D56 Nifer o leiniau Teithwyr ar gyfer llety preswyl a ddarperir ym Mhenhesgyn, Ynys Môn.	Darparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/2018.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Fe wnaeth Pwyllgor Gwaith Ynys Môn benderfynu ar y 31 Mai 2016 fod tir ym Mhenhesgyn ger Penmynydd yn cael ei ddewis fel safle posibl i gwrdd ag anghenion llety sipsiwn a Theithwyr yn amodol ar ganlyniadau ymchwiliadau pellach i gadarnhau addasrwydd y safle o safbwynt diogelwch priffyrdd ac iechyd a'i gynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Cytunwyd hefyd i benodi ymgynghorwyr priodol er mwyn paratoi dyluniad o'r safle a cheisiadau cynllunio dilynol.</p> <p>Cafodd Capita ei apwyntio i ymgymryd â'r gwaith asesu addasrwydd y safle, creu dyluniad manwl, ymgymryd ag ymholiad cyn gais, paratoi cais cynllunio, mynd trwy'r broses cynllunio, paratoi dogfennau tender a chaffael contractwr a pharatoi contract adeiladu.</p> <p>Sefydlwyd Grŵp Prosiect oedd yn cynnwys swyddogion o'r Gwasanaethau Tai, Eiddo, Iechyd yr Amgylchedd, yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd, yr Heddlu a hefyd cwmni Capita.</p> <p>Cafwyd nifer o asesiadau technegol eu cynnal yn edrych ar werthusiad cyffredinol o'r safle, asesiad o ansawdd yr aer, asesiad sŵn ac asesiad ecolegol. Canfyddiadau'r gwaith yma oedd bod safle Penhesgyn yn lleoliad addas ar gyfer datblygiad preswyl parhaol ar gyfer teithwyr. Bydd angen ymgorffori rhai mesuriadau lliniaru yng nghynigion y cynllun er mwyn i'r safle ateb rhai gofynion yn enwedig o ran sŵn ac ansawdd yr aer.</p> <p>Mae datblygu safle Penhesgyn yn effeithio ar un perchennog tir a bydd yn rhaid i'r Cyngor gaffael rhan o gae amaethyddol er mwyn creu mynediad i'r safle parhaol arfaethedig.</p>			

Cafwyd cytundeb gan y Pwyllgor Gwaith ar y 14 Chwefror 2017 i symud ymlaen i gam nesaf y prosiect, sef dylunio safleoedd a gweithio allan y costau ac i ddod ag adroddiad pellach i'r Pwyllgor Gwaith ym Mehefin 2017.

Yn ystod 2017 fe baratowyd cynlluniau drafft ar gyfer y safle a trafodwyd rhain efo aelodau o'r gymuned Teithio sydd wedi eu lleoli ar safle Lôn Pentraeth.

Cyflwynwyd cais Sgrinio ar y 6 Ebrill 2017 ar gyfer newid defnydd yn safle i deithwyr gan gynnwys 4 bloc amwynder a datblygiadau cysylltiedig eraill ar dir ger Penhesgyn, Porthaethwy.

Bu newid yn yr angen am y safle oherwydd dim ond 1 person o'r 4 a adnabuwyd yn Aseiad 2016 sydd dal ar y safle. Mae wedi bod yn anodd cynnal trafodaethau i ail leoli'r unigolyn ac mae wedi datgan yn y gorffennol nad yw eisio symud i safle Penhesgyn. Oherwydd y newidiadau mewn amgylchiadau teithwyr safle Lôn Pentraeth a'r angen i ddatblygu safle dros-dro oddi ar yr A5 ger Star rhoddwyd blaenoriaeth o ochr adnoddau'r ymgynghorwyr i symud ymlaen efo cael caniatâd cynllunio ar gyfer y safle yma (gweler manylion mewn ymateb i ddangosydd D58 islaw).


Mae'r Cyngor yn parhau i geisio ymgysylltu efo'r unigolyn sydd ar ôl ar safle Lôn Pentraeth i drafod ei ail leoli a chytuno ar amserlen benodol i gyfarch yr angen yma.

Gweithred:

Cyngor Ynys Môn i barhau i geisio cael datrysiad i'r angen o safle diawdurdodedig Lôn Pentraeth.

Dangosydd: D57

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch.
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS1
		Deiliant: Lefel sbardun:

D57 Nifer o leiniau Sipsiwn ychwanegol a ddarperir ar estyniad i'r safle Sipsiwn presennol, gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor	Darparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018	AMB 1		Methiant i ddarparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
	Darparu cyfanswm cronol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026			Methiant i ddarparu cyfanswm cronol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026

Dadansoddiad:

Mae'r Cyngor wedi cyflwyno 3 cais cynllunio ar gyfer ail ddatblygu'r safle a chynyddu'r nifer o leiniau ar y safle o 7 i 12 yn ystod 2017 a 2018.

Mae'r Cyngor wedi derbyn grant gan Llywodraeth Cymru i ymgymryd ar gwaith yma. Y bwriad oedd cwblhau'r gwaith erbyn diwedd Mawrth 2019. Fodd bynnag oherwydd materion bioamrywiaeth a thywydd gwael mae yna lithriad wedi bod yn yr amserlen. Cafwyd cytundeb efo Llywodraeth Cymru ar gyfer ymestyn y cyfnod gwario'r arian.




Mae'r gwaith o ail ddatblygu'r safle yn cymryd lle ar hyn o bryd efo bwriad y caiff ei ddarparu erbyn ail chwarter o gyfnod AMB 2.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol

Dangosydd: D58

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai;

		<ul style="list-style-type: none"> • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 								
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS1								
		Deiliant: Lefel sbardun:								
D58 Yr angen am lain ychwanegol wedi'i nodi mewn Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (GNCTA)	Darparu nifer a math o leiniau i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4	
AMB 1										
AMB 2										
AMB 3										
AMB 4										
Methiant i ddarparu nifer a math o lain ychwanegol i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026										
Dadansoddiad:										
<p>Fe wnaeth Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr 2016 adnabod angen ar gyfer manau aros dros dro sef un safle yn Ardal Caernarfon yng Ngwynedd a 2 safle ar Ynys Môn un yng nghanol Ynys Môn ar llall yn ardal Caergybi. Ar gyfer y safleoedd ym Môn dylai bod lle yn y safle yng nghanol yr Ynys ar gyfer 15 carafán a lle yng Nghaergybi ar gyfer 12 carafán.</p> <p><u>Gwynedd</u></p> <p>Ar gyfer cyfarch yr angen am safle dros dro o fewn ardal Caernarfon mae'r Cyngor wedi cytuno i ddefnyddio rhan bellaf o faes parcio Shell yng Nghaernarfon pan fo yna alw, efo cyfleusterau priodol yn cael eu darparu i'r sipsiwn / teithwyr.</p> <p><u>Ynys Môn – Canol yr Ynys</u></p> <p>Dewiswyd safle ger Star fel y lleoliad mwyaf addas ar gyfer man aros dros dro ar gyfer y gymuned sipsiwn a theithwyr yn dilyn proses o ddethol safleoedd ac ymgynghorid cyhoeddus a gynhaliwyd gan Gyngor Sir Ynys Môn yn 2016.</p> <p>Cynhaliwyd gwerthusiadau cyffredinol a thechnegol o'r safle gan <i>Capita Real Estate and Infrastructure</i> ym mis Tachwedd a Rhagfyr 2016; cyflwynwyd adroddiadau i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Chwefror 2017 ac fe'u cyhoeddwyd ar wefan y Cyngor. Nod y gwerthusiadau technegol oedd sefydlu a oedd unrhyw resymau neu gyfyngiadau technegol a allai rwystro'r safle rhag bod yn un addas ar gyfer ei ddefnyddio fel safle dros dro i deithwyr. Yn ychwanegol at y gwerthusiadau technegol penodol, rhoddwyd sylw hefyd i ystyriaethau eraill mwy cyffredinol megis maint y safle, y fynedfa a nodweddion ffisegol eraill.</p> <p>Canfuwyd bod y safle dros dro arfaethedig i Deithwyr yn dderbyniol o safbwynt cynllunio a hynny wedi cymryd i ystyriaeth nifer o asesiadau technegol a gynhaliwyd, megis asesiadau o ansawdd yr aer, sŵn, ecoleg a'r risg o lifogydd.</p> <p>Yn wreiddiol, tybiwyd y byddai angen 15 llain gyda lle ar gyfer carafán a cherbyd tynnu. Wedi adolygu'r tuddiadau o ran nifer y Sipsiwn a Theithwyr sydd wedi ymweld â'r ynys</p>										

yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac er mwyn defnyddio'r darn tir yng nghanol y safle'n unig, mae nifer y lleiniau wedi cael eu gostwng i 10 o leiniau ffurfiol gyda gwasanaethau ond gyda chyfle i leoli rhywfaint o garafanau ychwanegol petai angen mae lle ar gyfer hyn ar y darn tir canolog hwn.

Mae'r cynigion ar gyfer y safle yn Star wedi cael eu hadolygu sawl gwaith o ran y gofynion gweithredol a'r anghenion o ran gwasanaethau, darparu cyfleustodau, ystyriaethau mewn perthynas â diogelwch y safle a darparu trefniadau mynediad cyfyngedig ac awdurdodedig addas. Gwnaed hyn drwy waith y Gweithgor Technegol a'r Bwrdd Prosiect. Yn ogystal, cafwyd trafodaethau gyda'r gymuned Sipsiwn a Theithwyr sydd wedi arwain at fireinio ymhellach y cynigion ar gyfer y cynllun.

Cafodd cais llawn (41LPA1041/FR/TR/CC) i newid defnydd tir amaethyddol i'w ddefnyddio fel man stopio dros dro (10 llecyn) ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir i'r Dwyrain o Groesffordd Star, Star ganiatâd cynllunio ar y 10 Hydref 2018.

Disgwylir y bydd gwaith ar ddatblygu'r safle yn dechrau yn Chwarter 4 2019/20.

Ynys Môn – Caergybi

Fe wnaeth y Cyngor ymgynghori ar ddau safle bosib yng Nghaergybi ar gyfer safle dros dro i Sipsiwn a Theithwyr.


Nododd y Cyngor yr ystyrir nad yw'r un o'r ddau safle yn addas i'w clustnodi fel mannau aros dros dro ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn dilyn y broses ymgynghori. Mae angen dod o hyd i ddatrysiad tymor byr yng Nghaergybi drwy osod biniau i leihau gwastraff domestig a gwastraff anghyfreithlon mewn lleoliadau yng Nghaergybi lle mae'n ymddangos bod teithwyr yn gwersylla arnynt heb ganiatâd. Bydd angen gwneud rhagor o ymchwiliadau i gwrdd ag anghenion teithwyr sy'n teithio i Iwerddon ac i fesur y defnydd a wneir o'r Porthladd gan Sipsiwn a Theithwyr. Oherwydd diffyg tir mewn perchnogaeth gyhoeddus yng Nghaergybi, bydd angen cynnal trafodaethau gyda pherchnogion tir sector preifat er mwyn nodi tir addas fel Man Aros Dros Dro ar gyfer y Teithwyr Gwyddelig sy'n aros yn achlysurol yng Nghaergybi ar eu ffordd i'r porthladd ac oddi yno.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol

Dangosydd: D59

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddosbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol;

		<ul style="list-style-type: none"> • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D59 Nifer o wersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod yr adroddir arnynt yn flynyddol a hyd yr arhosiad	Monitro newidiadau yn yr angen am leiniau a chymharu â chyflenwad o leiniau yn y cyfnod rhwng yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Yng Ngwynedd cafwyd 11 gwahanol wersyll diawdurdodedig eu hadrodd arnynt. Roedd amrediad yn y nifer o garafanau o 1 hyd at 15 efo hyd yr arhosiad yn mynd o 2 noson hyd at uchafswm o 12 noson.</p> <p>O ran lleoliad cafwyd y mwyafrif ym Mangor (5 gwersyll) efo lleoliadau yn cael un ymweliad yr un sef Caernarfon, Porthmadog, Morfa Nefyn, Nefyn, Abererch ac Abergwyngregyn.</p> <p>Credir fod rhai o'r ymweliadau yn ardal Bangor gan Sipsiwn sydd yn hanesyddol wedi bod yn ymweld a safle ar Ynys Môn ond sydd bellach ddim ar gael iddynt. Disgwylir bydd datblygu safle dros dro yn y Star yn helpu efo hyn.</p> <p>Yn Ynys Môn cafwyd 5 gwersyll diawdurdodedig eu adrodd arnynt. Roedd amrediad yn y nifer o garafanau o 1 hyd at 14 efo hyd yr arhosiad yn mynd o 1 noson hyd at uchafswm o 15.</p> <p>O ran lleoliad cafwyd y mwyafrif yng Nghaergybi (4 gwersyll) efo un arall yn Mona.</p> <p>Mae'r rhai a gafodd ei adnabod yn Caergybi i gyd wedi bod yno am 1 noson sydd yn awgrymu eu bod yn disgwyl i ddal y gwch am lwerddon.</p> <p>O adolygu'r sefyllfa ni oes dim byd yn mynegi pryder ar hyn o bryd</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o AMB dilynol i weld os oes patrymau tebyg yn digwydd i'r dyfodol.			

6.5 AMGYLCHEDD NATURIOL AC ADEILEDIG

Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol

Cyhoeddwyd y NCT ym mis Mai 2017 ac felly, mewn gwirionedd mae'n ôl-ddyddio'r polisiau a gynhwysir yn y Cynllun Datblygu Lleol. Fodd bynnag, ystyrir bod y polisiau o fewn y cynllun yn gyson â ac yn cynorthwyo'r cyngor a geir o fewn y NCT. Mae'r NCT yn rhoi arweiniad ar sut mae'r system gynllunio yn ystyried yr amgylchedd hanesyddol yn ystod y broses o baratoi'r Cynllun Datblygu, gwneud penderfyniadau cynllunio a cheisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig.


Mae'r NCT yn atodol i Ddeddf Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016, a dylid ei ddarllen ar y cyd â Pholisi Cynllunio Cymru a Chanllaw Arfer Da Gwasanaeth Amgylchedd Hanesyddol Llywodraeth Cymru (Cadw). Dylai pob un dderbyn ystyriaeth gan Awdurdodau Cynllunio Lleol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

Canllaw Cynllunio Atodol


Nododd y CDLI y bydd dau CCA yn cael ei gynhyrchu sy'n ymwneud a'r amgylchedd naturiol ac adeiledig (h.y. bioamrywiaeth leol ac asedau hanesyddol). Serch y ffaith fod gwaith cychwynol o ran y Canllawiau Cynllunio Atodol wedi ei wneud, mae'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd ar hyn o bryd yn ystyried opsiynau o ran y ffordd fwyaf priodol ymlaen o ran cynnwys a fformat y Canllawiau Cynllunio Atodol.

Ymgeisydd Safle Treftadaeth y Byd – Diwydiant Llechi Gogledd Cymru

Mae tirwedd llechi Gogledd-orllewin Cymru wedi eu henwebu ar gyfer statws Safle Treftadaeth y Byd UNESCO. Anelir i gyflwyno 'bid' ffurfiol i UNESCO rywbryd yn ystod 2019 ac wedyn bydd yn cael ei hystyried gan Gyngor Rhyngwladol Safleoedd a Henebion a Phwyllgor Treftadaeth y Byd yn 2021.

Dangosydd: D60				
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwylt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
		AMB 1		

D60 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd bioamrywiaeth a geoamrywiaeth sy'n bwysig yn lleol	Cynnal neu wella gwerth bioamrywiaeth a geoamrywiaeth safleoedd sy'n bwysig yn lleol yn unol â Pholisi AMG 5 a Pholisi AMG 6	AMB 2		Caniatáu un cais yn groes i Bolisi AMG 5 neu Bolisi AMG 6
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Dim caniatâd cynllunio wedi ei ganiatáu yn groes i bolisi AMG 5 & AMG 6 yn ystod y cyfnod monitro.				
Ymddengys bod y polisiâu'n cael eu gweithredu'n effeithiol. Serch hynny, dylid sicrhau, bod y drefn amlinellir ym mholisi AMG 6 parthed asesu/arfarnu gwerth bioamrywiaeth safleoedd bywyd gwyllt 'ymgeisiol' yn cael ei ddilyn, ac mai ond safleoedd (yn dilyn asesiad/arfarniad) sy'n gymwys i'w cadarnhau fel 'safleoedd bywyd gwyllt' sy'n cael eu hystyried o dan y polisi yma. Nodir bod y pwynt yma ond yn berthnasol i Ardal Cynllunio Cyngor Gwynedd.				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				


Dangosydd: D61				
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D61 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd a ddynodwyd	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 19
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				

Cyfanswm o 8 cais cynllunio wedi eu caniatáu oedd yn gyfan gwbl/rhannol o fewn safleoedd werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol (h.y. Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig, Ardaloedd Cadwraeth Arbennig, Ramsar, Safleoedd o ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol). Serch hynny, ni ystyrir bod y caniatadau hyn yn amharu ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth rhyngwladol/cenedlaethol y dynodiadau hyn. O'r herwydd ystyrir bod y caniatadau hyn cydymffurfio hefo PS 19 a chan hynny fod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D62

Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwylt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D62 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer datblygiad mawr mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad mawr sy'n niweidiol i harddwch naturiol AHNE.	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 19 a Pholisi AMG 1
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		


Dadansoddiad:


Caniatawyd 2 gais cynllunio am ddatblygiad mawr yn ystod y cyfnod monitro, sef ceisiadau am 2 westy ar Barc Cybi, Caergybi sy'n cael ei gydnabod yn y CDLI ar y Cyd fel safle cyflogaeth i'w warchod. Yn ystod y broses o ystyried y ceisiadau cynllunio perthnasol hyn, fe roddwyd ystyriaeth briodol effaith y datblygiadau ar yr AHNE. Daethpwyd i'r casgliad fod y ceisiadau yn cydymffurfio a pholisi PS19 a pholisi AMG 1 y CDLI ar y Cyd. O'r herwydd, ystyrir bod y polisiâu yma yn cael ei weithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.


Diogelu a Gwella Asedau Treftadaeth

Dangosydd: D63			
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D63 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir mewn Ardaloedd a Safleoedd Treftadaeth y Byd sy'n effeithio ar eu gwerth hanesyddol neu ddiwylliannol	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gymeriad ac edrychiad yr Ardal Gadwraeth neu Werth Cyffredinol Eithriadol Safle Treftadaeth y Byd	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
Ni roddwyd caniatâd cynllunio yn groes i bolisi PS 20 a AT1 yn ystod y cyfnod monitro. Caniatawyd 0 cais cynllunio o fewn Safle Treftadaeth y Byd a chyfanswm o 156 o geisiadau cynllunio (llawn/amlinellol) o fewn Ardaloedd Cadwraeth Ardal y Cynllun. Ystyrir bod y caniatâdau hyn yn cydymffurfio hefo PS 20 a AT1 a chan hynny fod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D64			
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D64 – Paratoi a mabwysiadu	Paratoi a mabwysiadu	AMB 1	 Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio

Canllawiau Cynllunio Atodol Asedau Treftadaeth,	Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 2		Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Mae gwaith cychwynnol yn ymwneud a pharatoi'r CCA hyn wedi mynd rhagddi. Fodd bynnag yn sgil yr angen i flaenoriaethau CCA eraill, nid yw'r CCA wedi bod yn destun cyfnod ymgynghori cyhoeddus hyd yma				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Rheoli Gwastraff

Dangosydd: D65				
Amcan:	SO18	Annog rheoli gwastraff ar sail yr hierarchaeth o leihau, ail-dddefnyddio, adfer a gwaredu gwastraff yn ddiogel.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	GWA 1	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D65 – Swm o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff yn ardal y Cynllun	Cynnal digon o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff ardal y Cynllun (i'w gadarnhau ar lefel rhanbarthol yn unol â threfniadau monitro gwastraff NCT21)	AMB 1		Sbardunau i'w sefydlu ar lefel ranbarthol yn unol â NCT21
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Yn seiliedig ar Adroddiad Monitro Gwastraff Rhanbarth Gogledd Cymru, Ebrill 2017; nid oes angen darparu capasiti tirlenwi gwastraff amheryglus (non-hazardous) ac anadweithiol ychwanegol o fewn Rhanbarth Gogledd Cymru a dylid ystyried yn ofalus y posibilrwydd o orddarpariaeth wrth ddelio â chynigion i ddatblygu capasiti triniaeth gwastraff gweddilliol pellach yn y Rhanbarth.				
Yn unol â gofynion NCT21 mae'n rhaid ymgymryd ag Adroddiadau Monitro Gwastraff er mwyn adnabod os yw capasiti tirlenwi a thriniaeth gwastraff rhanbarthol digonol yn cael ei gynnal; os yw'r ddarpariaeth ofodol yn ddigonol i gwrdd â'r gofyn hyn; a phe bod angen awdurdodau cynllunio lleol ymgymryd â chamau angenrheidiol i gwrdd ag unrhyw fater na ragwelwyd / anrhagweledig ac i alluogi Llywodraeth Cymru ac awdurdodau Cynllunio				

lleol i roddi trosolwg strategol o dueddiadau yn y sector wastraff i wybyddu CDLI a rhoddi arweiniad wrth ddelio â cheisiadau cynllunio gwastraff.


Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D66

Amcan: SO18 Annog rheoli gwastraff ar sail yr hierarchaeth o leihau, ail-ddefnyddio, adfer a gwaredu gwastraff yn ddiogel.

Dangosydd: **Targed:** **Polisi perthnasol:** GWA 1
Deilliant: **Lefel sbardun:**

D66 – Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1	Cynnydd yn y nifer o gyfleusterau rheoli gwastraff a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1, o'i gymharu â'r nifer a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth yn 2016/2017	AMB 1		Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a CYF 1.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Rhoddwyd 4 caniatâd cynllunio ar gyfer gweithgareddau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth oedd yn cynnwys:


- Gweithgareddau treulid anaerobig
- Tir llenwi
- Gweithgareddau gwastraff cyffredinol
- Orsaf Adfer Agregau


Gan hynny ystyrir fod Polisi CYF 1 a GWA 1 yn cael ei weithredu'n effeithlon. Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.


Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Mwynau

Dangosydd: D67			
Amcan:	SO19	Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 22, MWYN 6
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D67 – Swm yr agregau cynradd a enillwyd o'r tir a ganiateir yn unol â'r Datganiad Technegol Rhanbarthol ar gyfer agregau, wedi'i fynegi fel canran o gyfanswm y capasiti sydd ei angen fel y nodir yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol (MNCT)	Cynnal cyflenwad o leiaf 10 mlynedd o gronfeydd agregau cerrig mâl drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â Pholisi PS 22.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Ar ddiwedd 2016 roedd 42.94 miliwn o dunelli o gronfeydd wrth gefn a ganiateir ar gyfer creigiau mâl yn weddill, sydd ymhell dros y lefel trothwy. Ffynhonnell: Adroddiad Monitro Blynyddol Gweithgor Agregau Rhanbarthol Gogledd Cymru (2016). Mae'r wybodaeth hyn yn seiliedig ar y dosraniad a amlinellir yn yr Adolygiad Cyntaf o'r Datganiad Technegol Rhanbarthol (DTRh) sydd yn cael ei gynnal pob 5 mlynedd.</p> <p>Mae pob adolygiad o'r DTRh yn darparu mecanwaith er mwyn annog amcanion cynaladwyedd cenedlaethol sydd angen ei gyflawni gan bob Awdurdod Lleol unigol o fewn y rhanbarth dros gyfnod o 25 mlynedd ar gyfer carreg fâl (sydd yn ddigonol er mwyn cyflawni gofynion NCTM1 o gyflawni banc tir o 10 mlynedd) yn ystod cyfnod 15 mlynedd y CDLI ar y Cyd. Mae'r ardaloedd a ffafrir ar gyfer cerrig mâl ym Mholisi MWYN 2 o'r CDLI ar y Cyd yn fwy na'r lleiafswm sydd angen ei ddynodi ar gyfer cwrdd â'r ddarpariaeth angenrheidiol sydd wedi ei adnabod yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D68				
Amcan:	SO19	Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 22, MWYN 6	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D68 – Cyflenwad tir tywod a graean yn ardal y Cynllun	Cynnal cyflenwad o leiaf 7 mlynedd o dywod a graean drwy gydol cyfnod y Cynllun yn unol â Pholisi PS 22.	AMB 1		Y Cronfeydd tywod a graean yn disgyn islaw 9 mlynedd.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Roedd gan Ogledd Cymru oddeutu 15.70 miliwn o dunelli metrig o dywod a graean yn weddill ar ddiwedd 2016 (cyfraniad ardal y Cynllun tuag at y cyfanswm hwn yn 1.175 miliwn). Gan ddefnyddio cyfartaledd gwerthiant dros 10 mlynedd, fel yr argymhellir gan Lywodraeth Cymru yn eu llythyr egluro polisi CL-04-14 mae hyn yn gyfwerth â banc tir o 21.8 mlynedd.</p> <p>Mae'r wybodaeth hyn yn seiliedig ar y dosraniad a amlinellir yn yr Adolygiad Cyntaf o'r Datganiad Technegol Rhanbarthol (DTRh) sydd yn cael ei gynnal pob 5 mlynedd. Mae pob adolygiad o'r DTRh yn darparu mecanwaith er mwyn annog amcanion cynaladwyedd cenedlaethol sydd angen ei gyflawni gan bob Awdurdod Lleol unigol o fewn y rhanbarth dros gyfnod o 22 mlynedd, ar gyfer tywod a graean (sydd yn ddigonol er mwyn cyflawni gofynion NCTM1 o gyflawni banc tir o 7 mlynedd) yn ystod cyfnod 15 mlynedd y CDLI ar y Cyd. Tra bod y banc tir tywod a graean ar gyfer ardal y Cynllun yn is na'r trothwy 7 mlynedd, mae'r ardaloedd a ffafrir sydd wedi eu hadnabod ym Mholisi MWYN 2 o'r CDLI ar y Cyd yn fwy na'r lleiafswm sydd angen ei ddynodi ar gyfer cwrdd â'r ddarpariaeth angenrheidiol yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol.</p> <p>Disgwylir ail adolygiad y Datganiad Technegol Rhanbarthol yn gynnar yn 2020 a bydd yn cael adrodd arno yn yr AMB nesaf.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D69				
Amcan:	SO19	Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 22, MWYN 6	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D69 – Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir o fewn clustogfa mwynau	Dim caniatáu datblygiad o fewn clustogfa mwynau a fyddai'n arwain	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi MWYN 5.
		AMB 2		
		AMB 3		

	at sterileiddio'r adnodd mwynau, oni mai ei fod yn unol â Pholisi MWYN 5.	AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Rhoddwyd 38 o ganiatadau cynllunio ar safleoedd sydd o fewn glustogfa mwynau. Mae'r mathau o ganiatadau yn amrywio o fod yn ddatblygiadau deiliaid tŷ i fod yn ddatblygiadau sydd yn benodol ymwneud a gweithredu'r safleoedd mwynau a gwastraff.</p> <p>Ni roddwyd caniatâd Cynllunio o fewn clustogfa mwynau sydd yn groes i Bolisi MWYN 5. Gan hynny ystyrir fod Polisi MWYN 5 yn cael ei weithredu'n effeithlon. Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

DRAFT

PENNOD 4: CASGLIADAU AG ARGYMHELLION

Gan mai dyma'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf, a chan nad oes digon o amser wedi mynd heibio ers iddo gael ei fabwysiadu, mae'n anodd adnabod unrhyw dueddiadau o'r dystiolaeth sydd wedi'i chyflwyno yn yr adroddiad. At hynny, mae'n anochel bod yr AMB yn cynnwys datblygiad a ganiatawyd o dan bolisiau cynllunio lleol a oedd ar waith yn ardal y cynllun cyn mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd, ond a adeiladwyd yn ystod y cyfnod AMB hwn

Bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn darparu'r dystiolaeth waelodlin ar y dangosyddion er mwyn eu cymharu mewn blynyddoedd i ddod fel y gall y Cynghorau nodi unrhyw dueddiadau.

Er yr amlinellwyd uchod ei bod yn anodd pennu unrhyw dueddiadau yn ystod y dyddiau cynnar hyn, mae cynnydd da yn cael ei wneud ar gyflawni'r targedau a amlinellwyd yn y fframwaith monitro ac nid oes unrhyw dystiolaeth i awgrymu ac felly i gyfiawnhau bod angen adolygu yn ystod y cam cynnar hwn.

Er ei bod yn ddyddiau cynnar o ran gweithredu'r CDLI, mae yna ganlyniadau cadarnhaol gweler amlinelliad ohonynt isod:

Defnyddiwyd Polisi PS1: Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig mewn apêl cynllunio yn gynnar wedi i'r Cynllun Datblygu Lleol gael ei fabwysiadu i wrthod apêl am 366 o dai ym Mangor gan nad oedd yr Arolygydd Cynllunio'n ystyried bod digon o dystiolaeth wedi'i chyflwyno i brofi na fyddai effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg, a hynny'n groes i Bolisi Strategol PS1. Rhaid pwysleisio bod hyn cyn mabwysiadu CCA Cynnal a Chreu Cymunedau Ffyniannus a Chynaliadwy (i'w fabwysiadu yn ystod chwarter cyntaf Adroddiad Monitro Blynyddol 2) fydd yn darparu canllawiau pellach ar sut i sicrhau bod ceisiadau sy'n bodloni'r trothwyon sydd wedi'u nodi ym mholisi PS1 yn cynorthwyo i gynnal a chreu cymunedau ffyniannus a chynaliadwy. Bydd y CCA yn cynnwys methodoleg ar gyfer paratoi Asesiadau Effaith ar yr Iaith Gymraeg a Datganiadau Iaith Gymraeg. Yn ogystal â chasgliadau ar bolisi PS1, cafodd y polisïau tai eu hystyried gan yr arolygydd, roedd y safle a oedd yn destun apêl yn ddynodiad yn y cynllun datblygu unedol ond ni chafodd ei ddynodi yn y Cynllun ar y Cyd, wrth ystyried hyn a'r polisïau tai newydd yn y Cynllun, casgliad yr arolygydd oedd bod egwyddor y ddatblygu yn annerbyniol o ystyried ei lleoliad, ei raddfa a'r nifer o dai fforddiadwy a chynigiwyd.

Rhodddwyd caniatâd i 202 o dai fforddiadwy ers i'r CDLI gael ei fabwysiadu. Cwblhawyd 254 o unedau tai fforddiadwy yn ystod y cyfnod 2017-19. Mae hyn yn dangos cynnydd sylweddol yn y nifer o unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018/19 (193 o unedau) o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Nid yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys tai sy'n fforddiadwy yn sgil eu lleoliad, a'u maint, fel y gallai fod yn wir mewn rhai ardaloedd yn ardal y Cynllun ac felly mae'r ddarpariaeth o dai sy'n fforddiadwy yn debygol o fod yn uwch na'r ffigwr hwn.

Mae dosbarthiad tai newydd yn unol â'r strategaeth ofodol a osodwyd yn y CDLI, sy'n sicrhau bod tai yn cael eu dosbarthu yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaethau, swyddogaeth a maint (poblogaeth) anheddiad, ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol, cymdeithasol a seilwaith i ymdopi â'r datblygiad.

Haen	Nifer o unedau sydd wedi derbyn caniatâd	Targed yn y CDLI ar y Cyd	Canran o'r holl ganiatadau preswyl
Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol	298	53%	55%
Canolfannau Gwasanaeth Lleol	127	22%	23%
Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad	118	25%	22%
Cyfanswm	543	-	-

Ym Mehefin 2018, cyflwynodd Horizon gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu er mwyn datblygu atomfa newydd, a chynhaliwyd ymchwiliad cyhoeddus. Cyhoeddodd Hitachi ei fwrriad i ohirio'r cynnig i ddatblygu'r atomfa newydd; fodd bynnag, cadarnhaodd Horizon y byddai'n parhau i roi adnoddau i sicrhau bod y broses o archwilio'r cais yn cael ei chwblhau, a disgwyllir penderfyniad erbyn diwedd Hydref 2019.

Ar y cyfan mae'r dangosyddion o fewn y fframwaith monitro yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau, lle nad yw'r targed polisi yn cael ei gyflawni ar hyn o bryd nid oes unrhyw bryderon ynghylch gweithredu'r polisi. Mewn llawer o achosion lle nad yw targed y polisi'n cael ei gyflawni, y rheswm am hyn yw oherwydd nad oes digon o amser wedi mynd heibio ers mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd i alluogi'r polisiâu i gyflawni amcanion y cynllun.

Mae gofyn i'r Cynghorau adolygu'r cynllun bob pedair blynedd oni bai bod amgylchiadau sy'n codi o gasgliadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol sy'n nodi bod angen adolygu ynghynt. Nid yw'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf yn nodi hyn ac felly does dim cyfiawnhad bod angen adolygu'n gynnar ac felly bydd yr adolygiad yn cael ei gynnal yn 2021 oni bai bod Adroddiadau Monitro Blynyddol eraill yn y dyfodol yn nodi i'r gwrthwyneb.

Mae newidiadau cenedlaethol a lleol wedi'u hamlinellu ym mhennod 2 yr Adroddiad Monitro Blynyddol, ac er y bydd y newidiadau hyn yn cael eu hystyried yn ystod unrhyw adolygiad yn y dyfodol, ni ystyrir eu bod yn effeithio ar y Cynllun i'r fath raddau fel bod angen adolygiad yn ystod y cam yma. Bydd unrhyw Adroddiad Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn adrodd ar unrhyw newidiadau yn genedlaethol ac yn lleol ac yn ystyried p'un a ydynt yn arwain at newid ar raddfa fyddai'n gofyn am adolygu'r cynllun yn llawn neu'n rhannol.

Nid oes tystiolaeth sy'n awgrymu bod angen adolygu'r Cynllun yn llawn neu'n rhannol yn ystod y cam hwn am y rhesymau isod:

- Dyma'r AMB cyntaf yn dilyn mabwysiadu ac ni nodwyd unrhyw dueddiadau.
- Nid oes unrhyw bolisiâu wedi'u nodi fel rhai sy'n methu â chyflawni amcanion y cynllun
- Mae rhai datblygiadau yr adroddwyd arnynt yn benderfyniadau a wnaed cyn mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd.
- Mae penderfyniadau apêl ers mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd wedi cefnogi polisiâu a strategaeth y cynllun.
- Mae'r tai newydd a ganiatawyd yn unol â'r strategaeth ofodol.
- Mae 254 o unedau tai fforddiadwy wedi'u cwblhau yn 2017-2019 ac mae hyn yn gynnydd sylweddol ar y blynyddoedd blaenorol, ac mae'r nifer o dai sydd wedi'u cwblhau ar y trywydd iawn i gyrraedd y targed a nodwyd yn y fframwaith monitro.

- Mae gan y cynghorau gyflenwad tir o 5.3 o flynyddoedd yn uwch na'r 5 mlynedd fel sy'n ofynnol gan NCT1.
- Mae cynigion ar gyfer datblygu cyflogaeth newydd ar safleoedd sydd wedi ei ddiogelu wedi'u cefnogi gan y polisiâu yn y Cynllun ar y Cyd.
- Ar y cyfan mae'r dangosyddion a gynhwysir o fewn y fframwaith monitro yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau, lle nad ydynt yn cael eu cyflawni nid oes unrhyw bryderon ynghylch gweithredu polisi.

Bydd y CDLI ar y Cyd yn parhau i gael ei fonitro'n unol â'r fframwaith monitro a nodwyd ym Mhennod 7 y CDLI ar y Cyd.

DRAFT

ATODIAD 1

1. MONITRO'R ARFARNIAD CYNALIADWYEDD

- 1.1 Roedd y CDLI ar y Cyd yn ddarostyngedig i Arfarniad Cynaliadwyedd (AC), yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) fel proses iterus drwy gydol y broses o baratoi'r cynllun. Bu i'r AC ymgorffori'r gofynion ar gyfer Asesiad Amgylcheddol Strategol o dan Gyfarwyddeb yr UE 2001/42/EC. Diben yr AC oedd arfarnu effeithiau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd tebygol y Cynllun, er mwyn sicrhau eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygu cynaliadwy. Bu i AC y CDLI ar y Cyd adnabod 11 o amcanion a 29 o ddangosyddion sydd wedi'u bwriadu i fesur effaith gymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y Cynllun.
- 1.2 Dylid nodi mai rhagarweiniol oedd y rhaglen fonitro a gynhwyswyd yn yr Adroddiad Arfarniad Cynaliadwyedd a'i bod wedi tynnu sylw at ddangosyddion posib yn unig. Canfu'r broses monitro bod cyfle i wella'r dasg o fonitro'r AC i sicrhau bod data priodol yn cael ei gasglu. Er nad oes yr un dangosydd yn cael ei ddileu, dylid nodi bod y dadansoddiad yn nodi'n glir lle nad yw gwybodaeth ar gael ac/neu yn amherthnasol. Mewn rhai achosion, nid oes gwybodaeth ar gael mwyach (neu nid yw'n berthnasol); mewn achosion eraill, nid yw'r data sydd ar gael yn ddigon manwl fel y gellir monitro'n ddefnyddiol.
- 1.3 Mae nifer o Ddangosyddion AC lle nad yw gwybodaeth yn cael ei chyhoeddi'n flynyddol, er enghraifft, y rhai sy'n seiliedig ar y cyfrifiad. Diben y fframwaith monitro yw adolygu newidiadau yn flynyddol, ac o ganlyniad nid yw'r rhain, o reidrwydd, am fod yn ddefnyddiol wrth symud ymlaen o ran monitro yn y dyfodol. Fodd bynnag, maent wedi'u cadw er mwyn darparu gwaelodlin, gwneir gwaith pellach mewn pryd ar gyfer yr AMB nesaf i bennu p'un a oes ffynonellau gwybodaeth amgen ar gael.
- 1.4 Dylid nodi nad yw'r system goleuadau traffig a ddefnyddiwyd ar gyfer Dangosyddion Monitro'r CDLI wedi'u defnyddio wrth Fonitro'r AC. Mae nifer o'r amcanion AC o natur ddyheadol ac i raddau mae'n wybodaeth fyddai'n cael ei monitro mewn sefyllfa ddelfrydol. Yn ogystal, nid y CDLI ei hun fyddai'r unig ffactor i'w ystyried wrth gyflawni'r nodau. Nid yw'r Monitro AC yn cynnwys Targedau fel y cyfryw, yn wahanol i Fonitro'r CDLI, felly byddai'n anodd dehongli'r sylwadau mewn system sgorio goleuadau traffig.
- 1.5 Gan mai hon yw'r flwyddyn gyntaf o goladu (2017-2019), ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu, bydd y gwaith monitro'n cael ei ddefnyddio yn bennaf i osod y gwaelodlin ar gyfer y broses fonitro. Mae'r data a gasglwyd yn cynnwys cymysgedd o ddata ansoddol a meintiol ac mae sylwadau i'w cael o dan bob amcan AC sy'n disgrifio'r cynnydd. Mae pob Amcan AC yn cael ei asesu yn erbyn y dangosyddion monitro perthnasol, ac mae'r casgliadau wedi'u nodi yn y rhannau isod. Mae'r lliwiau isod wedi'u defnyddio i roi crynodeb cyffredinol o'r canfyddiadau ar gyfer pob dangosydd:

Lliw	Effaith
✓	Effeithiau positif
+/-	Effeithiau cymysg
×	Effeithiau negyddol
0	Niwtral / Data ddim ar gael

Crynodeb Monitro AC

- 1.6 Mae Tabl 1 yn nodi asesiad cryno o ganlyniadau'r Monitro Arfarniad Cynaliadwyedd. Cynhwysir crynodeb o'r canlyniadau hyn ym mharagraff 1.7.

Tabl ** Monitro Arfarniad Cynaliadwyedd – Crynodeb		
Amcanion		Canlyniad
1	Cynnal a mwyhau buddion a chysylltedd bioamrywiaeth	✓
2	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol	0
3	Rheoli a lleihau effeithiau newid yn yr hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu	+/-
4	Cadw, hyrwyddo a gwella'r iaith Gymraeg	✓
5	Cadw, hyrwyddo a gwella adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol	✓
6	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol	+/-
7	Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol	✓
8	Gwerthfawrogi, cadw a gwella tirweddau gwledig a threfweddau ardal y cynllun	✓
9	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau, aildefnyddio ac ailgylchu gwastraff	✓
10	Cefnogi a gwella cysylltiadau trafndiaeth da i gefnogi'r gymuned a'r economi	+/-
11	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaliadwyedd adnoddau dŵr a lleihau'r risg o lifogydd	+/-

Crynodeb o'r Canlyniadau

- 1.7 Mae canlyniadau'r monitro Arfarniad Cynaliadwyedd yn nodi, o'r 11 Amcan Cynaliadwyedd, nodwyd effeithiau cadarnhaol ar gyfer 6 amcan ac effeithiau niwtral ar gyfer 1 amcan ac effeithiau cymysg ar gyfer 4 amcan. Ni nodwyd unrhyw amcanion gydag effaith negyddol sylweddol. Dengys y tabl bod cynnydd yn cael ei wneud, wrth gydbwysu popeth, gyda mwyafrif yr amcanion cynaliadwyedd a nodwyd, yn erbyn yr amrediad o ddangosyddion monitro ar gyfer yr amcan penodol. Mae'r tablau canlynol yn cynnwys dadansoddiad manwl o berfformiad y dangosyddion:

Amcan AC 1: Bioamrywiaeth				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) Colled bioamrywiaeth drwy ddatblygiad sy'n cael ei fesur drwy golled neu ardrawiad i safleoedd rhyngwladol (h.y. Natura 2000), safleoedd cenedlaethol (e.e. SoDdGA) a safleoedd lleol yn ardal y CDLI.	Gostyngiad	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓
2) Gwir golled bioamrywiaeth yn ardal y Cynllun oherwydd datblygiad.	Cynnydd	-	Gweler esboniad isod	0
3) % o nodweddion (gwahanol fathau) mewn cyflwr ffafriol, gan gynnwys nodweddion ar y tir ac ar y môr	Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	0
4) Llwyddiant amcanion a thargedau BAP (DU a gwledydd penodol/rhanbarthol/lleol)	Cynnydd	-	Gweler esboniad isod	0
5) Tueddiadau a statws NERC 2006, Rhan 42 rhywogaethau / cynefinoedd.	Gwelliant	-	Gweler esboniad isod	0
6) Nifer ac arwynebedd SINCs a GNL o fewn y Cynllun.	Cynnal/Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	0
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>1) Mae'r canlyniadau ar gyfer nifer y ceisiadau cynllunio sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd dynodedig fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 nifer o geisiadau cynllunio wedi'u caniatáu ar safleoedd dynodedig cenedlaethol neu ryngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y dynodiad • 0 nifer o geisiadau cynllunio wedi'u caniatáu ar safleoedd sydd o bwys bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth yn lleol. 				

- 2) Er nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod oherwydd diffyg adnoddau, mae polisiau o fewn y CDLI yn sicrhau bod bioamrywiaeth yn cael ei warchod.
- 3) Dim ond ar gyfer ACA ac AGA y mae'r wybodaeth ar gael ac mae'r canlyniadau fel a ganlyn:
 - ACA - 40% (8 o'r 20 ACA sydd wedi'u lleoli neu wedi'u lleoli'n rhannol yn ardal y CDLI) o ardal yr holl nodweddion mewn cyflwr 'ffafriol';
 - ACA - 89% (8 o'r 9 AGA sydd wedi'u lleoli neu wedi'u lleoli'n rhannol yn ardal y CDLI) o'r holl nodweddion mewn cyflwr 'ffafriol'.
- 4) Dim gwybodaeth ar gael ar hyn o bryd gan nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod oherwydd diffyg adnoddau.
- 5) Dim gwybodaeth ar gael ar hyn o bryd gan nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod oherwydd diffyg adnoddau.
- 6) Mae'r canlyniadau fel a ganlyn:
 - 392 (7115HA) Safleoedd Bywyd Gwyllt wedi'u cadarnhau (Safle o Bwysigrwydd er Cadwraeth Natur)
 - 13 (3137HA) Gwarchodfa Natur Leol

Amcan AC 2: Cymuned a Iechyd				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) % cyfanswm poblogaeth gyda mynediad at wasanaethau allweddol.	Cynnydd	-	Data ddim ar gael	0
2) Mesurau iechyd sy'n gysylltiedig â ffordd o fyw (e.e. gorbwysedd) – Arolwg Iechyd Cymru.	Gwelliant	-	Data ddim ar gael	0
Esboniad / Dadansoddiad				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Parhau i fonitro'r dangosydd mewn Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol 2) Parhau i fonitro'r dangosydd mewn Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol 				

Amcan AC 3: Newid Hinsawdd				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
% newid mewn allyriad carbon deuocsid gan ddiwydiant /masnach, domestig, trafndiaeth ffordd a'r sector coedwigaeth.	Gostyngiad	2018/19	Gweler esboniad isod	+/-
Esboniad / Dadansoddiad				
<ul style="list-style-type: none"> Mae tuedd gyffredinol lle mae gostyngiad wedi'i weld o 2005 hyd 2017 yn Ynys Môn a Gwynedd ar gyfer y chwe dangosydd allyriadau carbon. Mae 'naid' gyffredinol am i fyny mewn allyriadau o 2017 i 2018. 				
<u>Ynys Môn</u>				
<ul style="list-style-type: none"> O 2005 i 2018, gwelwyd gostyngiad yn y canrannau ar gyfer y chwe dangosydd, gan amrywio o 5.0% i 69.7%. Yn 2018, gwelwyd cynnydd amlwg yn y chwe dangosydd o 2017, gan amrywio o 1.7% i 10.0%. Mae'r cynnydd hwn mewn allyriadau o 2017 i 2018 yn dangos 'naid' yn y duedd arferol o ostyngiadau graddol mewn allyriadau carbon ym Môn. Mae'r duedd ostyngedig hanesyddol mewn allyriadau carbon a'r duedd gynyddol ddiweddar yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi digwydd yng Ngwynedd ac yng Nghymru. 				
<u>Gwynedd</u>				
<ul style="list-style-type: none"> O 2005 i 2018, gwelwyd gostyngiad yn y canrannau ar gyfer y chwe dangosydd, gan amrywio o 0.7% i 38.3%. Yn 2018, gwelwyd cynnydd amlwg mewn tri o'r chwe dangosydd o 2017, gan amrywio o 1.7% i 13.2%. Mae'r cynnydd hwn mewn allyriadau o 2017 i 2018 yn dangos 'naid' yn y duedd arferol o ostyngiadau graddol mewn allyriadau carbon yng Ngwynedd, er y dylid nodi bod tri o'r chwe dangosydd wedi parhau i weld tuedd o ostyngiadau mewn allyriadau. Mae'r duedd ostyngedig hanesyddol mewn allyriadau carbon a'r duedd gynyddol ddiweddar yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi digwydd ym Môn ac yng Nghymru. 				
<u>Cymru</u>				
<ul style="list-style-type: none"> O 2005 i 2018, gwelwyd gostyngiad yn y canrannau ar gyfer y chwe dangosydd, gan amrywio o 3.9% i 75.9%. Yn 2018, gwelwyd cynnydd amlwg mewn pump o'r chwe dangosydd o 2017, gan amrywio o 1.7% i 13.2%. Mae'r cynnydd hwn mewn allyriadau o 2017 i 2018 yn dangos 'naid' yn y duedd arferol o ostyngiadau graddol mewn allyriadau carbon yng Nghymru, er y dylid nodi bod un o'r chwe dangosydd wedi parhau i weld y tuedd arferol o ostyngiadau mewn allyriadau. 				
Mae'r duedd ostyngedig hanesyddol mewn allyriadau carbon a'r duedd gynyddol ddiweddar yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi digwydd ym Môn ac yng Ngwynedd.				

Amcan AC 4: Iaith Gymraeg

Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
Nifer/ % siaradwyr Cymraeg	Cynnydd	Blwyddyn yn gorffen Mawrth 31	Ynys Môn – 42,500 (63.6%) Gwynedd – 89,600 (75.5%)	+/-

Esboniad / Dadansoddiad

Polisi PS 1: Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig, yn hyrwyddo ac yn cefnogi'r defnydd a wneir o'r iaith Gymraeg. Nod Polisiâu PS 1, PS 5 a PS 6 yw integreiddio 'datblygiadau cynaliadwy' yn y broses ddatblygu, er mwyn cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy.

Mae Adroddiad Blynyddol o'r boblogaeth sydd yn dweud eu bod yn siarad Cymraeg gan yr ONS yn cael ei gyhoeddi yn chwarterol, sail hwn yw data o arolwg. Gan fod y data yn dod o arolwg a'r canlyniadau yn amcangyfrifon sy'n seiliedig ar sampl mae felly yn ddarostyngedig i wahanol raddau o amrywioldeb samplu.

Mae'r tabl isod yn nodi ffigyrau y flwyddyn sydd yn darfod 31 Mawrth ar gyfer 2017 (sef y flwyddyn olaf cyn i'r Cynllun gael ei fabwysiadu), 2018 a 2019:

Awdurdod Lleol	Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2017		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2019	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ynys Môn	42,400	63.5	42,500	63.6	45,500	67.5
Gwynedd	87,600	74.1	89,600	75.5	91,000	76.4

Fel y gwelir mae'r ffigyrau yma yn nodi lefel llawer yn uwch na canlyniadau Cyfrifiad 2011 oedd yn nodi 57% o siaradwyr Cymraeg ar Ynys Môn a 65% yng Ngwynedd. Fodd bynnag oherwydd fod y ffigyrau yma ar sail sampl ni ydynt ar sail mor gadarn a ffigyrau'r Cyfrifiad ac yn wastad maent wedi tueddu i roi % uwch na'r Cyfrifiad. Er dylid nodi fod sampl diweddar o faint mwy efo oddeutu 350% o gynnydd yn y sampl o'i gymharu a'r blynyddoedd cynnar.

Amcan AC 5: Treftadaeth / Diwylliant				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
Nifer o asedau hanesyddol dan risg / newid yn y nifer dan risg	Gostyngiad	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>O caniatâd cynllunio wedi ei ganiatáu yn groes i bolisi PS 20 a AT1 yn ystod y cyfnod monitro. Caniatawyd 0 cais cynllunio o fewn Safle Treftadaeth y Byd a chyfanswm o 153 o geisiadau cynllunio oedd yn croesi neu o fewn Ardaloedd Cadwraeth Ardal y Cynllun. Ystyrir bod y caniatâdau hyn yn cydymffurfio hefo PS 20 a AT1 a chan hynny fod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.</p>				

Amcan AC 6: Economi a Chyflogaeth																
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad												
1) Actifedd economaidd fesul sector	Cynnydd	2017,2018 & 2019	Gweler esboniad isod	✓												
2) Statws cyflogaeth preswylwyr dros 16 mlwydd oed.	Cynnydd		Gweler esboniad isod	✓												
3) Nifer o bobl yn cymudo i fewn ac allan o ardaloedd awdurdodedig.	Gostyngiad	2017 & 2018	Gweler esboniad isod	✗												
Esboniad / Dadansoddiad																
<p>1 + 2) Dengys ystadegau y gwelwyd cynnydd mewn gweithgarwch economaidd yn ardal Awdurdod Lleol Ynys Môn a Gwynedd ers mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd. Mae gweithgarwch economaidd y ddwy ardal yn uwch na chyfartaledd cenedlaethol Cymru.</p> <p><u>Arolwg Llafurlu Lleol: Crynodeb o weithgarwch economaidd (16-64)</u></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2018</th> <th>Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ynys Môn</td> <td style="text-align: center;">78.1</td> <td style="text-align: center;">80.7</td> </tr> <tr> <td>Gwynedd</td> <td style="text-align: center;">76.7</td> <td style="text-align: center;">77.1</td> </tr> <tr> <td>Cymru</td> <td style="text-align: center;">76.5</td> <td style="text-align: center;">76.7</td> </tr> </tbody> </table>						Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2018	Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2019	Ynys Môn	78.1	80.7	Gwynedd	76.7	77.1	Cymru	76.5	76.7
	Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2018	Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2019														
Ynys Môn	78.1	80.7														
Gwynedd	76.7	77.1														
Cymru	76.5	76.7														

Ffynhonnell: Stats Cymru

- 3) Dengys ystadegau y bu peth cynnydd yn niferoedd y bobl sy'n cymudo i mewn ac allan o ardaloedd yr awdurdod - patrwm sy'n cael ei ailadrodd yng Nghymru gyfan.

Patrymau Cymudo fesul Awdurdodau Lleol yng Nghymru

	Nifer y bobl sy'n cymudo allan o'r awdurdod 2017	Nifer y bobl sy'n cymudo allan o'r awdurdod 2018	Nifer y bobl sy'n cymudo i mewn i'r awdurdod 2017	Nifer y bobl sy'n cymudo i mewn i'r awdurdod 2018
Ynys Môn	9,200	10, 200	3,100	4,200
Gwynedd	7,100	8,600	9,200	12,500
Cymru	94,700	95,400	42,200	47,000

Ffynhonnell: Stats Cymru

Dyma'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf ac felly ni ellir sefydlu tueddiadau ac fe barheir i fonitro'r dangosyddion.

Amcan AC 7: Tai

Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
Nifer o unedau tai fforddiadwy sy'n cael ei ddarparu bob blwyddyn fel canran o'r holl unedau.	Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓

Esboniad / Dadansoddiad

Mae'r tabl isod yn cymharu'r ganran o dai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018-19 gyda'r wybodaeth ar gyfer 2017-18. Mae hwn yn berthnasol i'r cyfnod pan fo'r Cynllun wedi cael ei fabwysiadu.

Blwyddyn	Unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd	Cyfanswm yr unedau tai a gwblhawyd	Unedau fforddiadwy fel canran o gyfanswm y tai a gwblhawyd
2017-18	61	463	13.2%
2018-19	195	548	35.6%

Mae'n amlwg y bu i nifer yr unedau tai fforddiadwy newydd a ddarparwyd fesul blwyddyn fel canran o'r holl unedau newydd gynyddu'n sylweddol yn 2018-19 o gymharu â 2017-18. Felly, mae hyn yn cydymffurfio'n effeithiol â'r targed a nodwyd.

Amcan AC 8: Tirlun a Threflun

Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) Cyfran o'r dirwedd o ansawdd uchel/uchel iawn fel mae wedi ei adnabod gan LANDMAP	Cynnydd	2018/2019	Gweler y dadansoddiad isod	✓
2) Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn yr AHNE	Gostyngiad	2018/2019	Gweler y dadansoddiad isod	✓
3) Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn ardaloedd wedi eu categorio'n bwysig gan LANDMAP	Gostyngiad	2018/2019	Gweler y dadansoddiad isod	✓

Esboniad / Dadansoddiad

- 1) Mae'r canlyniadau ar gyfer yr ardaloedd a ddiffiniwyd dan LANDMAP fel a ganlyn:
 - Gweledol a Synhwyrdd - dosbarthwyd 51% (135 o 267 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol;
 - Diwylliannol - dosbarthwyd 98% (374 o 382 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol;
 - Daearegol - dosbarthwyd 62% (133 o 213 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol
 - Tirweddau Hanesyddol - dosbarthwyd 81% (319 o 392 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol;
 - Cynefinoedd y Dirwedd - dosbarthwyd 47% (592 o 934 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol

- 2) Mae nifer y ceisiadau cynllunio a gymeradwywyd mewn AHNE fel a ganlyn:
 - 540

- 3) Mae nifer y ceisiadau cynllunio a gymeradwywyd mewn ardaloedd a ddosbarthwyd yn rhagorol gan LANDMAP fel a ganlyn:
 - Gweledol a Synhwyrdd - 81
 - Diwylliannol - 1587
 - Daearegol - 724
 - Hanesyddol - 1270
 - Cynefinoedd y Dirwedd - 70

Bydd y dangosyddion uchod yn parhau i gael eu monitro mewn adroddiadau monitro yn y dyfodol.

Amcan AC 9: Tir, Mwynau a Gwastraff				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) % cyfradd datblygiad ar dir a ddatblygwyd o'r blaen.	Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓
2) % gwastraff bwrdeistrefol a yrrwyd i'w dirilenwi	Gostyngiad	2017-2018	24% Gwynedd 0% Isle of Anglesey 11% Wales	✓
3) % ail-ddefnyddio / ailgylchu gwastraff bwrdeistrefol	Cynnydd	2017-2018	72% Anglesey 60% Gwynedd 63% Wales	+/-
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>1) mae % cyfran y datblygiad ar dir a ddatblygwyd eisoes fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ynys Môn 2017-2018 13.81ha; Ynys Môn 2018-2019 4.33ha; • Gwynedd 2017-2018 12.82ha; Gwynedd 2018-2019 – gwybodaeth ddim ar gael oherwydd diffyg adnoddau/problemau technegol; <p>2) mae % y gwastraff bwrdeistrefol sy'n cael ei dirilenwi fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016-2017 = Ynys Môn (6%) Gwynedd (31%) • 2017-2018 = Ynys Môn (0%), Gwynedd (24%) <p>3) Mae % y gwastraff bwrdeistrefol sy'n cael ei ailgylchu fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016-2017 = Ynys Môn (66%) Gwynedd (61%) • 2017-2018 = Ynys Môn (72%), Gwynedd (60%) 				

Amcan AC 10: Trafnidiaeth a Mynediad				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) Dull o deithio i'r gwaith - % o'r boblogaeth weithiol sy'n teithio gyda char	Gostyngiad	2018/2019	Gweler esboniad isod	+/-
2) Canran datblygiad preswyl o fewn 30 munud (amser trafndiaeth	Cynnydd	2017/2018/2019	Gweler esboniad isod	0

trafnidiaeth gyhoeddus)				
3) Mynediad at wasanaethau a chyfleusterau gan drafnidiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio.	Cynnydd	2016/17	Gweler esboniad isod	0
4) % cynnydd yn y thwyfaith beicio	Cynnydd	Transport Topic Paper (2015)	Gweler esboniad isod	0
5) Cyfradd adnoddau tanwydd lpg ar gyfer cerbydau modur.	Cynnydd	2019 onwards	Gweler esboniad isod	0

Esboniad / Dadansoddiad

1)

- Gyrru Car – mae'r cyfran sy'n gyrru car i'w gwaith yng Ngwynedd (38%) yr un fath a chyfartaledd Cymru tra bod y cyfran yn Ynys Môn ychydig yn llai (34%).
- Gweithio o gartref – mae cyfran uwch yng Ngwynedd (9.23%) ac Ynys Môn (8.99%) o'i gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol (6.44%).
- Trên - mae cyfradd is yng Ngwynedd (0.37%) ac Ynys Môn (0.27%) o'i gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol (1.08%).
- Bws – mae cyfran uwch o bobl yng Ngwynedd (2.75%) yn teithio i'r gwaith ar y bws na'r cyfartaledd cenedlaethol (2.71%). Mae cyfran sylweddol is yn Ynys Môn (1.29%), sy'n is na chyfran Gwynedd a'r cyfartaledd cenedlaethol.
- Ar droed - mae'r gyfran yng Ngwynedd (7.22%) yn sylweddol uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol (5.79%). Mae cyfran Ynys Môn (5.02%), yn llai na chyfran Gwynedd a'r cyfartaledd cenedlaethol.

2)

- 100% o ddatblygiadau preswyl newydd o fewn 30 munud.
- Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf.

3)

- Ym Môn, ceir y trydydd nifer isaf o ddeiliaid tocyn bws mantais ar gyfer pobl 60 mlwydd oed a throsodd (75.6%).
- Mae'r pedwerydd nifer isaf i'w gael yng Ngwynedd (80.0%).
- Yr ardal gyda'r nifer isaf yw Powys (71.5%).
- Yr ardal gyda'r nifer uchaf yw Caerdydd (98.9%).
- Y cyfartaledd cenedlaethol yw 87.0%. Felly, mae Ynys Môn a Gwynedd yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol.
- Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf.

4)

- Mae Ynys Môn wedi'i chynnwys yn ardal Taith. Mae Gwynedd wedi'i chynnwys yn ardaloedd Taith a Tracc.
- Y Llwybrau Beicio Cenedlaethol yn ardal Taith yw: 5 - Reading i Gaerdybi; 8 - Caerdydd i Gaerdybi.
- Y Llwybrau Beicio Cenedlaethol yn ardal Tracc yw: 8 - Caerdydd i Gaerdybi; 42 - Y Clas-ar-Wy i Gaerloyw; 43 - Llanfair ym Muallt i Abertawe; 81 - Aberystwyth i'r Amwythig; 82 - Porthmadog i Aberteifi.
- Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf.

5)

- Ar hyn o bryd, mae 92 o orsafoedd tanwydd yng Nghymru sy'n gwerthu tanwydd LPG.
- Mae dwy orsaf yn Ynys Môn yn gwerthu LPG. Y rhain yw: Amlwch – 1; Gaerwen – 1.
- Mae deg gorsaf yng Ngwynedd yn gwerthu LPG. Y rhain yw: A496 – 1; A4487 – 1; Bangor – 1; Abermaw - 1; Blaenau Ffestiniog – 1; Caernarfon -2; Machynlleth – 1; Pwllheli – 2.
- Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf.

Amcan AC 11: Dŵr a Pherygl Llifogydd				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) % o ddatblygiadau newydd gyda systemau draenio cynaladwy.	Cynnydd	-	Data ddim ar gael	0
2) % cyrff dŵr gyda statws ecolegol da neu botensial	Cynnydd	2018/2019	Gweler yr esboniad isod	✓
3) Cyfradd / nifer absoliwt o ddatblygiadau yn C1 ac C2 (fel y'i diffinnir yn NCT15).	Gostyngiad	2018/2019	Gweler yr esboniad isod	+/-
Esboniad / Dadansoddiad				
1) Nid yw'r Awdurdodau yn casglu'r wybodaeth hon ar hyn o bryd. Bydd yr UPC ar y Cyd yn gweithio â'r ddau Awdurdod i ganfod ffordd o gasglu'r wybodaeth hon ar gyfer Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol.				
2) Dyma'r canlyniadau:				
Llynnoedd				
<ul style="list-style-type: none"> • Cylch 1 - 67% • Cylch 2 - 78% 				
Afonydd				
<ul style="list-style-type: none"> • Dim ond Cylch 1 sydd ar gael ar hyn o bryd ac felly byddwn yn defnyddio hwn fel gwaelodlin ac yn parhau i fonitro'r dangosydd. 				

3) Dyma'r canlyniadau:

- 27 o geisiadau cynllunio wedi'u cymeradwyo yn C1, ac roedd pob un yn cydymffurfio â'r profion sydd wedi'u cynnwys yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd).
- 89 o geisiadau cynllunio wedi'u cymeradwyo yn C2, ystyriwyd bod 87 yn cydymffurfio â'r profion sydd wedi'u cynnwys yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd). Dim ond un cais cynllunio a ganiatawyd (trosi Capel gwag yn annedd) ar gyfer math o ddatblygiad yr ystyrir yn ddatblygiad 'hynod fregus' yn unol â Ffigwr 2 Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd) ac nid yw'n cydymffurfio â'r profion sydd wedi'u cynnwys yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd). Caniatawyd y cais cynllunio hwn gan y Pwyllgor Cynllunio yn groes i argymhelliad y swyddogion.

Atodiad 2: Cydymffurfiaeth y CDLI ar y Cyd a'r Deddf Llesiant (2015)

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar gyrff cyhoeddus (gan gynnwys Gweinidogion Cymru) i ymgymryd â datblygu cynaliadwy. Wrth ymgymryd â'r ddyletswydd yma, mae'r camau sy'n rhaid i gyrff cyhoeddus eu cymryd yn cynnwys:-

- Gosod a chyhoeddi amcanion ('amcanion llesiant') sydd wedi ei dylunio i uchafu ei gyfraniad i gyflawni bob un o'r goliau llesiant; a,
- Cymryd pob cam rhesymol (wrth ymgymryd â'i swyddogaethau) i gwrdd â'r amcanion hynny.

Mae'r Ddeddf yn gosod saith amcan llesiant gyda'r nod o sicrhau fod gyrff cyhoeddus i gyd yn gweithio tuag at yr un weledigaeth o Gymru gynaliadwy.

Daeth Gorchymyn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i rym ar 1 Ebrill 2016. Gan fod y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd wedi ei chyflwyno i'r Llywodraeth i'w archwilio cyn y dyddiad yma nid oedd yn ofynnol i'r Cynllun gwrdd â'r amcanion llesiant fel y nodwyd o fewn y ddeddf.

Serch hynny, ystyrir fod y CDLI ar y Cyd yn gydnaws a'r amcanion llesiant. Mae'r tabl canlynol yn amlygu pob amcan llesiant gan nodi sut fo'r Cynllun yn cyflawni'r amcanion hynny, ynghyd a pha amcan strategol a pholisi o fewn y Cynllun sydd yn berthnasol i gyflawni/cydymffurfio a'r amcan hynny.

Amcan Llesiant	Sut Mae'r Cynllun yn Cyfrannu at yr amcan yma	Amcan Strategol Perthnasol	Polisiâu Perthnasol
<p>Cymru ffyniannus: Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod cyfyngiadau amgylchedd y byd gan felly ddefnyddio adnoddau yn effeithlon ac yn gymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid hinsawdd); sy'n datblygu poblogaeth fedrus a hyddysg mewn economi sy'n creu cyfoeth ac yn darparu cyfleoedd cyflogaeth gan ganiatáu i bobl gymryd mantais o'r cyfoeth a grëwyd drwy sicrhau gwaith gweddus.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys cyfres o bolisiâu sy'n hybu technoleg garbon isel, cynhyrchu ynni adnewyddadwy, gwarchod adnoddau cyfyngedig a pholisiâu sy'n gwarchod ac yn gwella'r amgylchedd ble mae ffyniant poblogaeth ardal y Cynllun yn dibynnu arno.</p> <p>Mae'r Cynllun yn rhoi cyfleoedd ar gyfer economi ffyniannus drwy ddiogelu tir cyflogaeth bresennol a dynodi tir cyflogaeth newydd i anghenion cyflogaeth yn y dyfodol a darparu fframwaith polisi cynllunio lleol i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig/cysylltiol gyda'r Wylfa Newydd. Mae'r Cynllun hefyd yn cynnwys polisiâu ar gyfer ail-ddatblygu tir addas a ddatblygwyd o'r blaen ac adeiladau i amryw fathau o ddatblygiad sy'n ffordd</p>	SO2 – SO14, SO17 – SO19	PS2, ISA1, ISA3, PS3, PS4, PS5, PS6, PCYFF5, PS7, ADN1, ADN2, ADN3, PS10, PS11, PS12, PS13, CYF1, CYF4, CYF6, CYF7, CYF6, PS19, AMG5, AMG6, PS22, MWYN1

	<p>effeithiol iawn o sicrhau adfywio trefol, gan gynnwys y gymysgfa briodol o dai, cyflogaeth, manwerthu, addysg, hamdden a chyfleusterau mwynderol.</p> <p>Er bod diddordebau addysgol y tu hwnt i reolaeth y Cynllun, mae yn cynnwys polisiau sy'n cefnogi cynigion ar gyfer cyfleusterau addysg bellach ac uwch gan annog isadeiledd a chyfraniadau'r datblygwr i addysg ble fo hynny'n angenrheidiol. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio cynnal hierarchaeth cymunedau cynaliadwy a'r gwasanaethau maent yn eu darparu.</p>		
<p>Cymru gydnherth: Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach sy'n cefnogi cydnherthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol gyda'r gallu i addasu os oes unrhyw newid (er enghraifft, newid hinsawdd).</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau penodol sy'n gwarchod ac yn gwella'r amgylchedd naturiol a bioamrywiaeth. Mae yn adnabod ac yn gwarchod dynodiadau statudol ac anstatudol.</p> <p>Mae yn hyrwyddo defnydd effeithiol o'r adnoddau, technoleg adnewyddadwy, carbon isel neu di-garbon ac yn cynnwys polisiau sy'n ceisio lliniaru ac addasu i effeithiau newid hinsawdd.</p> <p>Gan fod rhannau mawr o ardal y Cynllun o natur arfordirol rhoddwyd sylw i bolisiau'r Cynllun Rheolaeth y Draethlin.</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cynllun yn atal datblygiad amhriodol mewn parthau llifogydd.</p>	SO6, SO7, SO8, SO17	PS6, PCYFF5, PS7, ADN1, ADN2, ADN3, ARNA1, PS19, AMG4, AMG5
<p>Cymru iachach: Cymdeithas ble fo lles corfforol a meddyliol pobl yn cael ei uchafu a ble fo dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol wedi eu deall.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn diogelu rhag colli mannau agored gyda gwerth hamdden gan ddarparu cyfle i greu mwy o fannau hamdden gyda datblygiadau tai newydd.</p>	SO2, SO3, SO7, SO15, SO16	ISA2, ISA4, ISA5, PS4, TRA4, PCYFF3, PS17, TAI8

	<p>Mae polisiâu eraill yn y Cynllun yn cynnwys meini prawf sydd yn nodi (ble fo'n briodol) bydd angen i ddatblygiadau newydd greu mannau cyhoeddus diogel, deniadol ble fo nodweddion pwysig sy'n cynnwys ardaloedd mwynderol, mannau gwyrdd ac isadeiledd gwyrdd yn cael eu cadw a'u gwella.</p> <p>Mae'r Cynllun hefyd yn hwyluso datblygiad cyfleusterau gofal iechyd sy'n hygyrch i bawb yn Ardal y Cynllun. Mae hefyd yn cyfarwyddo datblygiadau preswyl newydd i fod yn unol â rôl yr anheddiad yn yr Hierarchaeth Anheddau, gan felly symud tuag at sicrhau fod tai newydd wedi eu lleol mewn mannau sy'n hygyrch i gyfleusterau cymdeithasol a gwasanaethau allweddol.</p>		
<p>Cymru fwy cyfartal: Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial beth bynnag yw eu cefndir neu amgylchiadau (yn cynnwys cefndir economaidd cymdeithasol ac amgylchiadau).</p>	<p><i>Hil:</i> Ceir sawl polisi yn y Cynllun sy'n hwyluso cynhwysiant cymdeithasol fydd o gymorth i integreiddio grwpiau i'r cymunedau lleol. Mae gwella hygyrchedd hefyd yn thema bwysig yn y Cynllun sy'n helpu i integreiddio grwpiau lleiafrif, gan gynnwys Sipsiwn a Theithwyr i'r gymdeithas.</p> <p><i>Anabled:</i> Mae'r Cynllun yn hwyluso datblygiad tai o ansawdd da sy'n briodol i anghenion pobl anabl. Mae polisi dylunio yn sicrhau fod pob datblygiad yn cyflawni'r dyluniad cynhwysol drwy sicrhau amgylcheddau lle nad oes rhwystrau; sy'n galluogi mynediad i bawb ac sy'n cynnig darpariaeth lawn i bobl ag anabledau;</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cynllun yn cefnogi'r cynigion sy'n ymwneud â gweithio o adref, a fedrai fod yn arbennig o ddefnyddiol mewn ardaloedd gwledig sy'n llai hygyrch at</p>	SO1, SO7, SO12, SO15, SO16	ISA1, ISA2, PS4, TRA4: PCYFF3, CYF6, TAI8, TAI9, TAI11, TAI17, TAI12, TAI18.

	<p>weithleoedd, yn enwedig i bobl sydd â phroblemau symudedd.</p> <p><i>Rhyw:</i> Mae diogelwch cymunedol yn fater a allai effeithio grwpiau penodol megis merched a dynion ifanc, sy'n gallu bod yn fwy agored i droseddu treisgar. Ni ragwelir bod y polisiau manwl yn debygol o gael effaith andwyol sylweddol ar y grwpiau hyn. Mae'r polisiau sydd yn y Cynllun yn ymdrin yn uniongyrchol â materion megis dylunio, tir cyhoeddus, cludiant cyhoeddus ac ofni trosedd a allai effeithio ar grwpiau penodol, megis merched. Yn ogystal, mae'r Cynllun yn hyrwyddo mynediad hawdd at gyfleusterau iechyd a'r cyfleusterau hynny i ddynion a merched fel ei gilydd.</p> <p><i>Cyfeiriadedd rhywiol:</i> Er bod gan y Cynllun gwmpas cyfyngedig i ddylanwadu ar y grwpiau hyn gall diogelwch cymunedol fod yn fater a allai effeithio'r grŵp hwn. Mae'r polisiau sydd yn y Cynllun yn ymdrin yn uniongyrchol â materion megis dylunio, tir cyhoeddus, cludiant cyhoeddus ac ofni trosedd.</p> <p><i>Ail aseiniad rhyw:</i> Er bod gan y Cynllun gwmpas cyfyngedig i ddylanwadu ar y grwpiau hyn gall diogelwch cymunedol fod yn fater a allai effeithio'r grŵp hwn. Mae'r polisiau sydd yn y Cynllun yn ymdrin yn uniongyrchol â materion megis dylunio, tir cyhoeddus, cludiant cyhoeddus ac ofni trosedd.</p> <p><i>Crefydd neu Gred:</i> Mae argaeledd a hygyrchedd rhai cyfleusterau cymunedol yn ystyriaeth bwysig i grwpiau crefyddol. Mae'r Cynllun yn</p>		
--	--	--	--

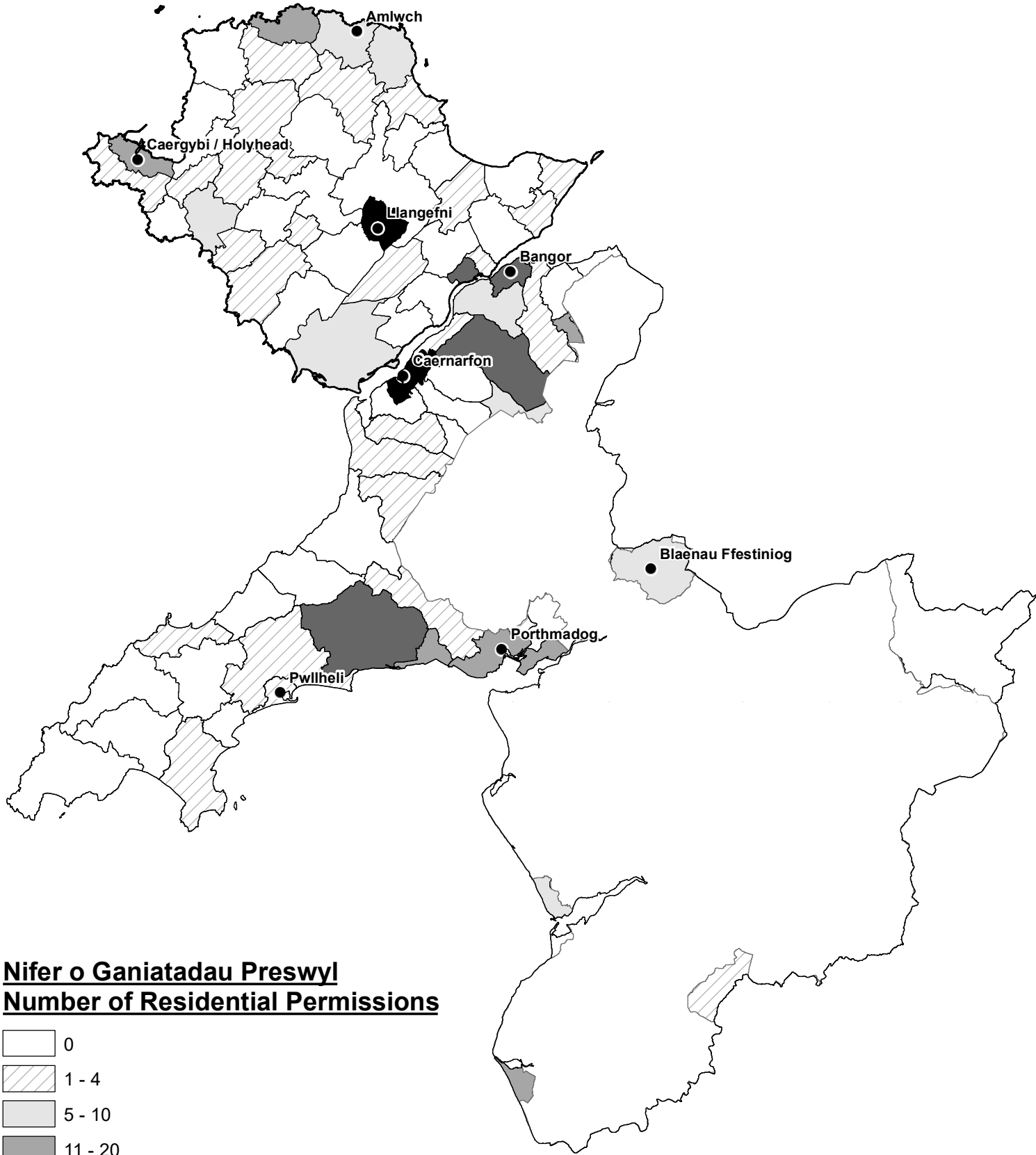
	<p>hwyluso datblygiad cyfleusterau priodol (yn cynnwys tai, cyfleusterau hamdden a chyfleusterau cymunedol), sy'n addas i bob crefydd. Yn ogystal, mae'r Cynllun yn hwyluso datblygu cymysgfa o wahanol fathau o dai sy'n addas i ystod eang o grwpiau.</p> <p><i>Oedran:</i> Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cymysgfa briodol o dai mewn datblygiadau newydd (gan gynnwys tai marchnad leol a thai fforddiadwy) sydd yn eu tro yn hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan. Mae polisïau penodol i gartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol i bobl hŷn, sy'n ymdrin yn uniongyrchol gydag anghenion tai pobl hŷn. Bydd polisïau seilwaith yn hwyluso'r ddarpariaeth o wasanaethau a chyfleusterau priodol i bobl o wahanol grwpiau oedran a dylai hyn wella lles a bywiogrwydd cymunedol. Nod y Cynllun yw diogelu safleoedd cyflogaeth a hwyluso twf economaidd mewn ardaloedd trefol a gwledig a dylai hyn helpu i gynnal y boblogaeth oed gweithio yn ogystal â chadw pobl ifanc yn eu cymunedau, gan felly wella lles y gymuned. Bydd polisïau trafndiaeth gynaliadwy o fudd i grwpiau oedran hŷn ac ifanc drwy hwyluso mynediad at wasanaethau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig.</p> <p><u>Amcanion y Fframwaith Cynaliadwyedd a gymhwyswyd i'r Cynllun:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth leol • Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol • Cefnogi a mwynhau cysylltiadau trafndiaeth dda i gefnogi cymunedau a'r economi 		
<p>Cymru o gymunedau cydlynus: Cymunedau deniadol, hyfyw, diogel gyda chysylltiadau da.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau sy'n ceisio hyrwyddo cymunedau diogel, iach, unigryw a llewyrchus. Nod Strategaeth Ofodol y Cynllun yw gwasgaru datblygiadau'n gymesurol o amgylch ardal y Cynllun gan ganolbwyntio ar y lleoliadau hynny sy'n darparu'r cyfleoedd gorau i gyflawni datblygiad cynaliadwy.</p> <p>Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cymysgfa briodol o dai mewn datblygiadau newydd sydd yn eu tro yn hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan.</p> <p>Mae polisiau'r Cynllun yn nodi'r meini prawf sy'n flaenoriaeth y bydd angen i ddatblygiad newydd ei gwrdd i gyflawni datblygiad cynaliadwy wedi ei leoli'n briodol. Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau cludiant cynaliadwy a'u nod yw llesteirio effeithiau negyddol cynlluniau cludiant newydd gan hefyd sicrhau fod cysylltiad da gan gymunedau i gyfleusterau a gwasanaethau.</p>	SO2 – SO16	PS4, TRA1, TRA4, PS5, PCYFF2, PCYFF3, PS13, PS16
<p>Cymru ag iddi ddiwylliant bywiog ac iaith Gymraeg ffyniannus: Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau penodol sy'n cyfrannu at warchod, hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r Gymraeg yn ardal y Cynllun. Mae polisiau tai yn hwyluso swm digonol o dai cymysg (math a deiliadaeth) i ddiwallu anghenion pob rhan o'r boblogaeth gan gynnwys tai ar</p>	SO1, SO5, SO9 – SO16	PS1, PS5, PS13, PS16, TAI5, PS18, TAI16, PS17, TAI8, PS20, AT1, AT2, AT3, AT4.







<p>diwylliant, etifeddiaeth a'r Gymraeg, ac sy'n annog pobl i gymryd rhan yn y celfyddydau, chwaraeon a hamdden.</p>	<p>gyfer pobl hŷn. Bydd y polisïau yn hwyluso tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol, tai'r farchnad leol, tai'r farchnad agored a llety wedi ei ddylunio yn benodol i'r genhedlaeth hŷn. Bydd hyn o gymorth i greu cymunedau cynaliadwy a chynhwysol ac ynghyd â pholisïau eraill yn y Cynllun e.e. cyflogaeth a pholisïau tir, dylai strategaeth a chynlluniau bob Cyngor fod o gymorth i leihau allfudo grwpiau oedran iau, denu cyn trigolion yn ôl i'r ardal yn ogystal â phobl newydd o oed gweithio.</p> <p>Mae polisïau sy'n ymwneud â datblygu economaidd yn hwyluso darpariaeth cyfleoedd economaidd drwy ardal y Cynllun. Dylai hyn hefyd gynorthwyo i gadw pobl ifanc mewn cymunedau, yn enwedig y rhai mwyaf gwledig, gan felly gynnal neu wella'r cydbwysedd demograffig o fewn cymunedau.</p> <p>Mae'r Cynllun hefyd yn cynnwys polisïau sy'n ceisio gwarchod diwylliant a 13 threftadaeth Cymru drwy gydnabod, gwarchod a gwella'r asedau treftadaeth hanesyddol adeiledig a safleoedd archaeoleg.</p>		
<p>Cymru sy'n gyfrifol am y ddaear: Cenedl fydd, wrth wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a fyddai gwneud hynny yn gwneud cyfraniad cadarnhaol i lesiant byd-eang.</p>	<p>Er mwyn gostwng effaith negyddol posib yr ardal ar lesiant byd-eang ac i fwyhau unrhyw effeithiau cadarnhaol, mae'r Cynllun yn cynnwys polisïau sy'n ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun yn mwyhau'r cyfraniad a wna tuag at gyfarfod y targedau cenedlaethol i gynhyrchu ynni adnewyddadwy a gostwng carbon.</p> <p>Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio gwarchod nodweddion amgylcheddol ehangach fel bioamrywiaeth ac adnoddau naturiol.</p>	<p>SO3, SO5 –SO8, SO17</p>	<p>PS5, PS6, PCYFF5, PS7, PS9, ADN1, ADN2, PS19</p>

DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL FESUL CYNGHORAU CYMUNED-
1 AWST 2017 - 31 MAWRTH 2019

DISTRIBUTION OF RESIDENTIAL PERMISSIONS PER COMMUNITY COUNCIL
1 AUGUST 2017 - 31 MARCH 2019

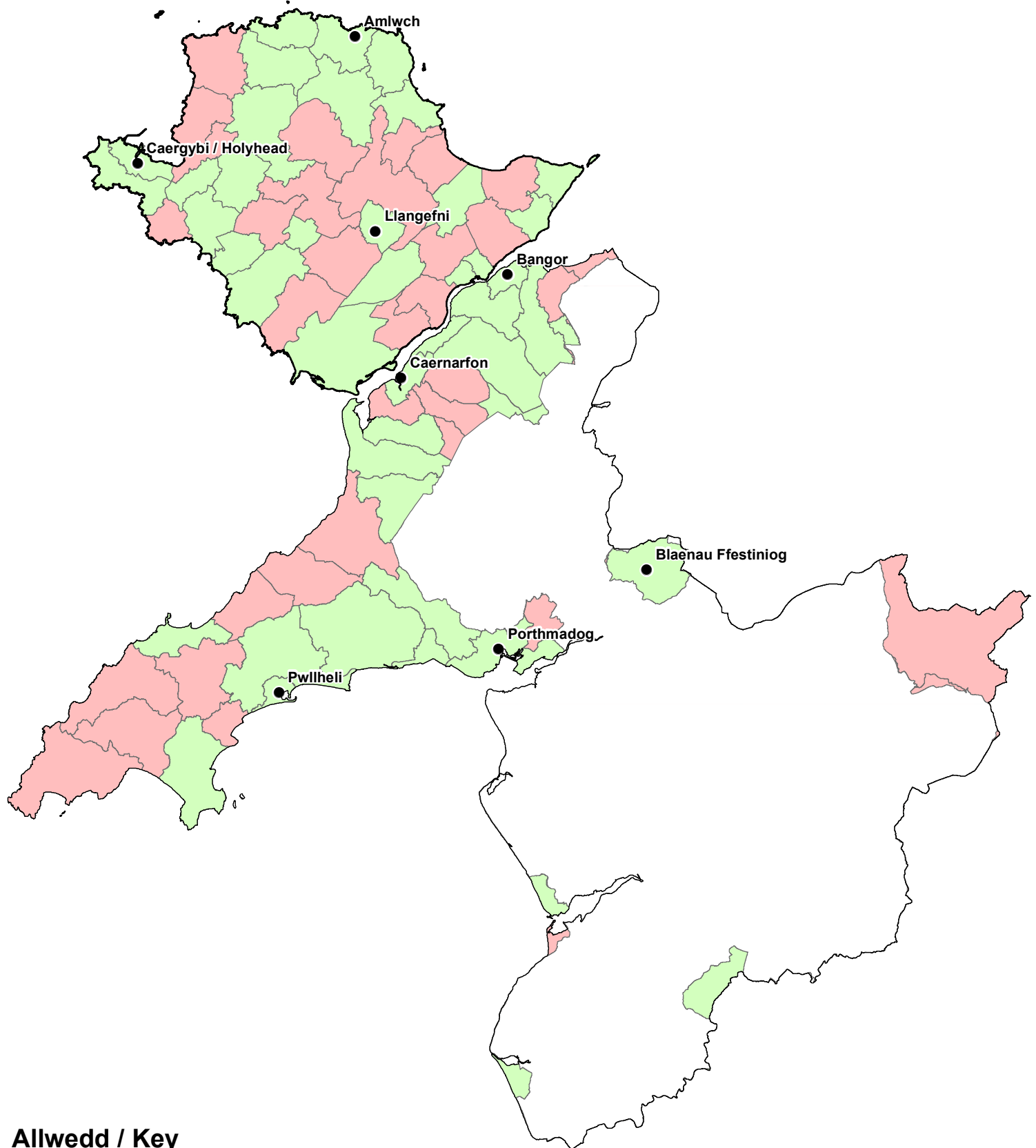


Nifer o Ganiatadau Preswyl
Number of Residential Permissions



-  0
-  1 - 4
-  5 - 10
-  11 - 20
-  21 - 50
-  51 - 141

**DOSBARTHIAD CANIATADAU PRESWYL FESUL CYNGHORAU CYMUNED-
1 AWST 2017 - 31 MAWRTH 2019**

**DISTRIBUTION OF RESIDENTIAL PERMISSIONS PER COMMUNITY COUNCIL
1 AUGUST 2017 - 31 MARCH 2019**



Allwedd / Key

-  Caniatâd / Permission
-  Dim Caniatâd / No Permissions

D25 - DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL

1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019

Canolfan Isranbarthol:

1. Bangor (53 uned preswyl wedi cael caniatâd)

Canolfannau Gwasanaeth Trefol:

Ynys Môn

2. Amlwch (9 uned),
3. Caergyb (17 uned),
4. Llangefni (141 uned)

Gwynedd

5. Blaenau Ffestiniog (9 uned),
6. Caernarfon (56 uned),
7. Porthmadog (12 uned),
8. Pwllheli (3 uned)

Canolfannau Gwasanaeth Lleol:

Ynys Môn

9. Biwmares (1 uned),
10. Benllech,
11. Bodedern (4 uned),
12. Cemaes (16 uned),
13. Gaerwen,
14. Llanfair Pwllgwyngyll (21 uned),
15. Pentraeth,
16. Porthaethwy (2 uned),
17. Rhosneigr (2 uned),
18. Y Fali (1 uned)

Gwynedd

19. Abermaw (7 uned),
20. Abersoch,
21. Bethesda (18 uned),
22. Criccieth (12 uned),
23. Llanberis (8 uned),
24. Llanrug,
25. Nefyn (7 uned),
26. Penrhyndeudraeth (11 uned),
27. Penygroes,
28. Tywyn (17 uned)

Pentrefi Gwasanaeth:

Ynys Môn

29. Gwalchmai (2 uned),
30. Llannerch-y-medd,
31. Niwbwrch (6 uned)

Gwynedd

32. Bethel (11 uned),
33. Bontnewydd,
34. Botwnnog,
35. Chwilog (40 uned),
36. Deiniolen (10 uned),

37. Rachub,
38. Tremadog,
39. Y Ffôr

Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol:

A) Pentrefi Lleol

Ynys Môn

40. Bethel,
41. Bodffordd,
42. Bryngwran,
43. Brynsiencyn,
44. Caergeiliog (6 uned),
45. Dwyran (1 uned),
46. Llanddaniel-fab,
47. Llandegfan,
48. Llanfachraeth,
49. Llanfaethlu,
50. Llanfechell,
51. Llanfihangel-yn-Nhywyn,
52. Llangaffo,
53. Llangristiolus,
54. Llanrhuddlad,
55. Pencarnisiog,
56. Pen-y-Sarn (7 uned),
57. Rhos-y-bol (1 uned),
58. Talwrn,
59. Tregle

Gwynedd

60. Abererch,
61. Brynrefail,
62. Caeathro,
63. Carmel (1 uned),
64. Cwm y Glo,
65. Dinas (Llanwnda),
66. Dinas Dinlle,
67. Dolydd a Maen Coch,
68. Efailnewydd,
69. Garndolbenmaen (1 uned),
70. Garreg-Llanfrothen,
71. Groeslon,
72. Llandwrog,
73. Llandygai,
74. Llangybi,
75. Llanllyfni,
76. Llanystumdwy,
77. Nantlle (1 uned),
78. Penisarwaun,
79. Pentref Uchaf,
80. Rhiwlas (1 uned),
81. Rhosgadfan (3 uned),
82. Rhostryfan,
83. Sarn Mellteyrn,
84. Talysarn,

D25 - DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019

85. Trefor,
86. Tregarth (2 uned),
87. Tudweiliog,
88. Waunfawr,
89. Y Fron

B) Pentrefi Arfordirol/Gwledig:

Ynys Môn

90. Aberffraw,
91. Bae Trearddur
92. Carreg-lefn (1 uned),
93. Llanbedr-goch,
94. Llanddona,
95. Llanfaelog (1 uned),
96. Llangoed (1 uned),
97. Malltraeth,
98. Moelfre (4 uned),
99. Pontrhydybont

Gwynedd

100. Aberdaron,
101. Borth-y-Gest (1 uned),
102. Clynnog Fawr,
103. Corris (1 uned),
104. Edern (1 uned),
105. Fairbourne,
106. Llanaelhaearn,
107. Llanbedrog,
108. Llangian,
109. Llithfaen,
110. Morfa Bychan (1 uned),
111. Morfa Nefyn,
112. Mynytho,
113. Rhoshirwaun,
114. Sarn Bach,
115. Y Felinheli

Clystyrau:

Ynys Môn

116. Bodorgan,
117. Bro Iarddur (Bae Trearddur),
118. Bryn Du,
119. Brynminceg (Hen Llandegfan),
120. Brynrefail,
121. Brynteg,
122. Bryn y Môr (Y Fali)
123. Bwlch Gwyn,
124. Capel Coch,
125. Capel Mawr,
126. Carmel,
127. Cerrig-mân,
128. Cichle,
129. Glan-yr-afon (Llangoed),
130. Glyn Garth,

131. Gorsaf Gaerwen,
132. Haulfre (Llangoed)
133. Hebron,
134. Hendre Hywel (Pentraeth),
135. Hermon,
136. Llan-faes,
137. Llangadwaladr,
138. Llansadwrn,
139. Llanynghenedl,
140. Llynfaes,
141. Marian-glas,
142. Nebo,
143. Penlon,
144. Penmon,
145. Pentre Berw,
146. Pentre Canol (Caergybi),
147. Pen y Marian,
148. Porth Llechog,
149. Rhoscefnhir (1 uned),
150. Rhos-meirch,
151. Rhostrehwfa,
152. Rhyd-wyn,
153. Star,
154. Traeth Coch,
155. Trefor,
156. Tyn Lôn (Glan yr Afon),
157. Tyn-y-gongl

Gwynedd

158. Aberdesach,
159. Aberllefenni,
160. Aberpwl,
161. Bethesda Bach,
162. Bryncir,
163. Bryncroes,
164. Caerhun/Waen Wen,
165. Capel y Graig,
166. Corris Uchaf,
167. Crawia,
168. Dinorwig,
169. Gallt y Foel,
170. Glasinfryn (2 uned),
171. Groeslon Waunfawr,
172. Llanaber,
173. Llandderfel,
174. Llanengan,
175. Llanfor,
176. Llanllechid,
177. Llannor,
178. Llanwnda,
179. Llwyn Hudol,
180. Minffordd,
181. Minffordd (Bangor),
182. Mynydd Llandygai,
183. Nebo,
184. Pantglas,

D25 - DOSBARTHIAD CANIATADAU PRESWYL
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019

- 185. Penmorfa,
- 186. Penrhos,
- 187. Penrhos (Caeathro),
- 188. Pentir,
- 189. Pentrefelin,
- 190. Pistyll,
- 191. Pontllyfni,
- 192. Rhoslan,
- 193. Saron (Llanwnda),
- 194. Swan,
- 195. Tai'n Lôn,
- 196. Talwaenydd,
- 197. Talybont,
- 198. Tan y Coed,
- 199. Treborth,
- 200. Ty'n-lôn,
- 201. Ty'n y Lôn,
- 202. Waun (Penisarwaun).

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	24 Hydref 2019
Pwnc:	Ymateb drafft Cyngor Sir Ynys Mon (CSYM) i Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Llywodraeth Cymru (LIC)
Pwrpas yr Adroddiad:	Y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) fydd yr haen uchaf o bolisi cynllunio yng Nghymru a bydd yn weithredol am yr ugain mlynedd nesaf (2020-2040). Mae ymateb drafft CSYM yn ystyried y FfDC yn nghyd-destun Ynys Môn er mwyn asesu'r hyn y byddai'r cynigion yn eu golygu i'r Ynys a'i thrigolion
Cadeirydd Sgrwtini:	Y Cynghorydd Gwilym Owen Jones
Aelod(au) Portfolio:	Y Cynghorydd Richard Dew, Aelod Portfolio ar gyfer Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
Pennaeth Gwasanaeth:	Dylan Williams
Awdur yr Adroddiad:	Swyddfa Rheoli Prosiect
Rhif Ffôn:	(Dylan LI Jones)
E-bost:	01248 752497 DylanLlewelynJones@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Pob Aelod

1 – Argymhelliad/Argymhellion

Gwahoddir y Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio i:

1. Gynnig sylwadau ar ymateb CSYM i Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol.
2. Argymell i'r Pwyllgor Gwaith fod ymateb drafft CSYM i Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Llywodraeth Cymru yn cael ei gymeradwyo.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Drwy ymateb i'r ymgynghoriad LIC ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol LIC, bydd CSYM yn cael cyfle i ddiwallu uchelgais allweddol y Cyngor sef "gweithio tuag at Ynys Môn sy'n iach, yn ffynnu ac yn llewyrchus". Bydd CSYM yn dylanwadu ar y FfDC i sicrhau bod datblygiad dros yr 20 mlynedd nesaf yn briodol i'r Ynys a bod y seilwaith yn ei le er lles ei thrigolion.

Bydd yr ymateb yn ceisio sicrhau bod modd i bobl Ynys Môn ffynnu a gwireddu eu potensial tymor hir drwy ddarparu sylfaen ar gyfer cyfleoedd cyflogaeth drwy hyrwyddo'r Ynys i ddenu buddsoddiadau a datblygiadau mawr ar gyfer twf economaidd a drwy weithio mewn cydweithrediad ar draws rhanbarth Gogledd Cymru i wella cysylltedd er mwyn gwneud Ynys Môn yn fwy hygyrch.

Bydd ymateb CSYM hefyd yn hyrwyddo pwysigrwydd yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig, gan fod Ynys Môn yn parhau i fod yn un o gadarnleoedd yr Iaith Gymraeg. Mae hyn yn golygu fod angen cynnal cymunedau Cymreig ac mae'n hanfodol atal y llif o bobl ifanc sy'n gadael yr ardal drwy ddarparu tai fforddiadwy, swyddi a chyfleoedd fel y gall yr ardaloedd gwledig hyn ble siaredir y Gymraeg ffynnu.

Mae ymateb CSYM wedi ystyried Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Ynys Môn a Gwynedd) i sicrhau cysondeb yn dull CSYM. Yn ogystal, bydd ymateb CSYM yn gofyn i LIC sicrhau fod aliniad o'r haen uchaf o bolisi cynllunio i lawr i'r lefel lleol a fydd yn hyrwyddo cysondeb a gwneud penderfyniadau effeithiol.

3 – Egwyddorion fel canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

- 3.1** Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**
- 3.2** Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**
- 3.3** Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**
- 3.4** Sgriwtini'n cymryd rôl rheoli monitro perfformiad neu sicrhau ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**
- 3.5** Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:
 - Hirdymor
 - Atal
 - Integreiddio
 - Cydweithio
 - Cynnwys**[ffocws ar lesiant]**

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

- 1. Beth yw'r meysydd allweddol sydd yn codi pryder yn lleol yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol arfaethedig?**
- 2. Pa oblygiadau tymor hir sydd ar gyfer cynlluniau a datblygiadau strategol ar yr Ynys yn y dyfodol?**
- 3. Sut bydd y Fframwaith arfaethedig yn effeithio ar raglen waith strategol y Cyngor Sir a llesiant cymunedol?**
- 4. A yw ymateb drafft Cyngor Sir yn gadarn ac yn addas at y diben?**

5 – Cefndir / Cyd-destun

Rhagarweiniad

Mae'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) yn gynllun datblygu newydd a fydd yn gosod y cyfeiriad ar gyfer datblygiad yng Nghymru o 2020 i 2040. Mae'n gosod strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol drwy'r system gynllunio, gan gynnwys cynnal a datblygu economi llewyrchus, datgarboneiddio, datblygu eco-systemau gwydn a gwella iechyd a llesiant ein cymunedau.

Mae'r FfDC yn gynllun gofodol sy'n golygu ei fod yn gosod cyfeiriad ynghylch ble y dylid buddsoddi a datblygu er lles Cymru a'i phobl.

Y FfDC yw'r haen uchaf o gynllun datblygu ac mae'n canolbwyntio ar faterion a heriau ar raddfa genedlaethol. Oherwydd ei natur strategol, nid yw'n neilltuo datblygiad i bob rhan o Gymru ac nid yw ychwaith yn cynnwys polisïau ar bob math o ddefnydd tir.

Ymateb Drafft Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM)

Mae'n hanfodol bwysig ymateb i'r FfDC er mwyn sicrhau bod polisi cynllunio ar yr haen uchaf yn addas i'r pwrpas a bod aliniad clir rhwng dyheadau CSYM o'r lefel leol drwodd i'r lefel genedlaethol a fydd yn darparu cyfeiriad teithio ar gyfer buddsoddiad yn y dyfodol yn y seilwaith ac mewn datblygiadau. Mae'n gyfle i CSYM ddylanwadu ar gynnwys yr FfDC a fydd yn siapio datblygiad y genedl am yr 20 mlynedd nesaf.

Pwyntiau Strategol CSYM

1. Cyffredinol

Mae CSYM yn croesawu'r cyfle i gyflwyno sylwadau ar Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) Llywodraeth Cymru. Mae CSYM yn cefnogi'r egwyddor o sefydlu FfDC ar gyfer Cymru, fodd bynnag mae gan CSYM bryderon ac amheuan difrifol ynghylch nifer o themâu a pholisïau yn y FfDC drafft.

2. Ymagwedd tuag at Gynlluniau Datblygu Strategol / Cynllunio Rhanbarthol

Mae CSYM yn ymrwmo i gydweithio rhanbarthol ac yn derbyn yr egwyddor o Gynlluniau Datblygu Strategol a Chynllunio Rhanbarthol. Fodd bynnag, o fod yn aelod o'r gyntaf a'r unig Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd (UPCC) a Chynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) yng Nghymru, mae manteision y tair haen o bolisi cynllunio yn parhau i fod yn aneglur. Mae hyn yn arbennig o wir wrth i adnoddau, capasiti ac arbenigedd gael eu gwasgu a lleihau.

3. Cydnabod y Prosiectau o Arwyddocâd Cenedlaethol (NSIP) Presennol

Dylai cydnabyddiaeth o Brosiectau Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol (Wylfa Newydd a'r National Grid) gael ei chynnwys fel rhan o'r FfDC. Nid yw'r fersiwn Hawdd ei Deall o'r ymgynghoriad ar y FfDC yn hyrwyddo ynni niwclear mewn goleuni ffafriol a dim ond cyfeiriad wrth basio a geir at y datblygiadau hyn ym Mholisi 22. Mae hyn yn siomedig ac yn annerbyniol ac rydym yn pwysu ar Lywodraeth Cymru i'w adolygu a'i ddiweddarau.

Mae cydnabyddiaeth gyffredinol y bydd adeiladu gorsaf niwclear newydd yn holl bwysig, ynghyd a'r holl ddulliau eraill o gynhyrchu ynni carbon isel, er mwyn galluogi'r DU i gwrdd â'i dargedau allyriadau carbon Net Sero erbyn 2050. Dylai'r FfDC adlewyrchu hyn yn gywir ac yn llawn.

Nid oes modd tanbriso pwysigrwydd y prosiectau hyn, a'r orsaf bŵer niwclear newydd yn arbennig, i dwf economaidd Ynys Môn a Gogledd Orllewin Cymru yn y dyfodol.

Oni bai bod y datblygiadau hyn, a datblygiadau tebyg eraill yng Nghymru, yn cael eu gwerthfawrogi'n llawn, mae'r fframwaith yn annhebygol o fod yn gynhwysol, yn gynhwysfawr ac yn addas i bwrpas. Bydd priodoldeb y FfDC yn lleol yn cael ei benderfynu os bydd y datblygiadau hyn yn symud ymlaen, neu pryd y byddant yn symud ymlaen.

4. Yr Ymagwedd tuag at Ynni Carbon Isel

Mae CSYM wedi ymrwmo i gyflawni Rhaglen Ynys Ynni Ynys Môn. Mae'r gefnogaeth hon i seilwaith ynni newydd ar Ynys Môn yn seiliedig ar sicrhau cyflogaeth hirdymor a chyfleoedd yn y farchnad gyflenwi, a chreu twf economaidd trawsnewidiol, wrth sicrhau bod yr effeithiau niweidiol yn cael eu lliniaru'n effeithiol.

Cred CSYM fod ymagwedd y FfDC i ynni carbon isel yn rhy gul ac y dylai ymgorffori pob ffurf ar ynni carbon isel. Nid yw'r FfDC drafft yn gwneud hyn ac mae'n canolbwyntio yn lle hynny ar ddatblygiadau gwynt a solar yn unig.

Mae CSYM wedi adolygu'r dogfennau cefndir sy'n cefnogi'r Meysydd Blaenoriaeth arfaethedig ar gyfer ynni gwynt ac ynni solar. Mae llawer o wybodaeth mewn perthynas â'r meini prawf a ddefnyddir. Mae'r cyfiawnhad a'r dystiolaeth dros ddewis y rhan fwyaf o'r Ynys fel Ardal â Blaenoriaeth yn aneglur. Nid yw hyn yn dderbyniol ac mae'n peri pryder sylweddol i CSYM. Mae CSYM yn gwrthwynebu'r dynodiad hwn.

O gael ei ddynodi'n Ardal Flaenoriaeth, mae'r polisi newydd arfaethedig (Polisi 10) yn rhagdybio o blaid datblygiad ac yn derbyn y bydd y dirwedd yn newid, gyda phwyslais sylweddol yn cael ei roi ar gyfraniad y cynnig at leihau nwyon tŷ gwydr a chwrdd â thargedau datgarboneiddio ac ynni adnewyddadwy. Mae CSYM yn deall y bydd rhaid delio gyda cheisiadau cynllunio ar sail achos wrth achos, ond mae'r ymagwedd hon yn creu disgwyliad cryf y bydd y datblygiadau hyn yn dderbyniol, er gwaetha'r effaith ar y dirwedd ac effeithiau eraill. Er bod Ynys Môn yn Ynys Ynni, nid yw'n golygu y dylid ystyried bod y rhan fwyaf o'r Ynys ar gael i gynnal datblygiadau ynni ychwanegol, ni waeth beth fyddai'r effeithiau amgylcheddol, economaidd a chymunedol, er mai dyma fyddai canlyniad y FfDC ar ei ffurf bresennol ym marn CSYM.

Eisoes mae posibilrwydd y bydd CSYM yn gartref i ddau NSIP a byddai'r datblygiadau gwynt a solar ychwanegol yn gosod baich sylweddol ar y cymunedau a fyddai'n eu lletya. Yn ychwanegol at hyn, mae materion yn ymwneud â chysylltu i'r seilwaith grid trydan y mae angen eu hystyried oherwydd nid yw datblygiad arfaethedig y National Grid ond yn gwasanaethu Wylfa ac nid yw'n glir pa seilwaith ychwanegol fyddai ei angen i gysylltu â chanol yr Ynys.

5. Ardal Dwf Ranbarthol – Caergybi

Mae CSYM yn hynod o siomedig ac wedi synnu nad yw Caergybi yn cael ei chydabod na'i diffinio fel Canolfan Dwf Rhanbarthol ar gyfer Cymru, yn arbennig gan fod y FfDC yn cyfeirio'n benodol at bwysigrwydd porthladd Caergybi i wasanaethu Cymru, y DU yn ehangach ac Iwerddon. Nid yw hyn yn dderbyniol.

Mae CSYM yn credu'n gryf bod sail dystiolaeth glir yn bodoli i gyfiawnhau cynnwys Caergybi fel Canolfan Dwf Rhanbarthol o ystyried ei phwysigrwydd strategol posib i Gymru, ac felly mae'n awgrymu bod angen diwygio'r FfDC yn unol â hynny.

6. Y Weledigaeth ar gyfer Ardaloedd Gwledig

Oherwydd natur wledig Ynys Môn, mae cefnogi cymunedau gwledig a'u datblygu yn flaenoriaeth allweddol. Ym marn CSYM, nid yw'r FfDC drafft yn darparu cyfeiriad digonol ar gyfer ardaloedd gwledig. Heb weledigaeth o'r fath, mae risg y bydd mwy o anghyfartaledd rhwng ardaloedd trefol a gwledig yn creu heriau ychwanegol i ardaloedd gwledig.

Byddai'n werthfawr hefyd rhoi mwy o gydnabyddiaeth ac arweiniad ynghylch twf a datblygiad twristiaeth a'r economi ymwelwyr yn y FfDC terfynol hefyd. Twristiaeth yw'r sector economaidd fwyaf ar yr Ynys, gan gynhyrchu £311M y flwyddyn i'r economi. Mae'r sector yn cynnal oddeutu 4,000 o swyddi. Daw ymwelwyr i Ynys Môn i brofi ei chymeriad unigryw a'i hymdeimlad arbennig o le, ei lleoliad tawel a heddychlon, ei thraethau, ei golygfeydd o'r môr a'i thirweddau dramatig. Mae posibilrwydd y byddai dynodi'r rhan helaeth o'r Ynys ar gyfer cynhyrchu ynni solar ac ynni gwynt (gan gynhyrchu bron dim buddiannau cymdeithasol-economaidd) yn cael effaith niweidiol sylweddol ar ddiwydiant twristiaeth yr Ynys ac ychwanegu ymhellach at y problemau yng Nghymru wledig o ran creu cyfleoedd cyflogaeth, mynd i'r afael ag anghydraddoldeb, cymunedau cydlynol ac ati.

Mae pwysigrwydd y FfDC o ran arwain a hysbysu datblygiad yn ardaloedd gwledig Cymru, yn ychwanegol at y trefi, yn hanfodol.

7. Polisi Iaith Gymraeg

Mae'r iaith Gymraeg fwyaf amlwg yng Nghymru wledig ac er bod CSYM yn cydnabod bwriad y FfDC i gyflawni'r amcan o sicrhau miliwn o siaradwyr Gymraeg erbyn 2050, mae'n credu bod peidio â chael polisi dynodedig ar gyfer yr iaith Gymraeg yn fwllch sylfaenol. Mae'n holl bwysig cyflawni'r targed hwn er mwyn atal allfudo net ymysg pobl ifanc drwy ddarparu tai fforddiadwy, swyddi a chyfleoedd er mwyn i'r ardaloedd gwledig hyn ffynnu fel cymunedau Gymraeg eu hiaith oherwydd mae trefi, pentrefi a chymunedau gwledig yn hanfodol bwysig i gymeriad a ffabrig Cymru a'r trefi a'r pentrefi hyn sy'n siapio ac yn diffinio Cymru.

8. Cysylltedd a Thrydedd Pont dros Y Fenai

Mae CSYM yn siomedig na chyfeirir at y drydedd bont arfaethedig rhwng yr Ynys a'r tir mawr. Ystyrir bod hyn yn dangos diffyg gweledigaeth ac uchelgais ac yn creu anobaith. Rydym yn gofyn am i hyn gael ei gydnabod a'i gynnwys yn y FfDC terfynol.

Er ein bod yn cefnogi'r egwyddor o wasanaeth Metro Gogledd Cymru er mwyn cael galluogi mynediad at swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau, mae CSYM o'r farn y

dylai'r seilwaith hwn ymestyn dros ranbarth Gogledd Cymru i Gaergybi er mwyn hwyluso gwell cysylltiad rhwng Gogledd Orllewin Cymru a Gogledd Ddwyrain Cymru (ac i mewn i Loegr).

Yn ychwanegol at hyn, dylai'r FfDC terfynol ystyried amrediad o ddatrysiadau ar gyfer dyfodol gwyrddach ar gyfer teithio carbon isel gan gynnwys pwyntiau gwefru, cludiant cymunedol, cerbydau bio-danwydd a datrysiadau i ostwng y defnydd o gerbydau preifat.

9. Cysylltiadau Awyr

Cydnebir pwysigrwydd Maes Awyr Caerdydd fel porth rhyngwladol. Fodd bynnag, ni chyfeirir o gwbl at ei swyddogaeth genedlaethol a phwysigrwydd cysylltu Gogledd a De Cymru, rhywbeth y cyfeirir ato yn Strategaeth Trafnidiaeth Cymru sydd yn cydnabod bod y gwasanaeth yn chwarae rhan sylweddol yn natblygiad economaidd gogledd orllewin Cymru, gan ddarparu gwell cysylltiad busnes, cyfleoedd twristiaeth a lleihau amseroedd teithio. Mae CSYM o'r farn y dylai'r FfDC adlewyrchu hyn.

10. Tai Fforddiadwy

Mae oedi o ran darparu tai fforddiadwy yn fater allweddol. Mae CSYM yn nodi'r cyfeiriad bod angen i 47% ar gyfartaledd o dai ychwanegol fod yn dai fforddiadwy ar gyfer y cyfnod pum mlynedd o 2018/19 i 2022/23. Fodd bynnag, nid yw hyn yn cymryd i ystyriaeth yr effaith ar hyfywedd ar safleoedd marchnad a'i bod, ar gyfartaledd, yn annhebygol y bydd lefel o tua 50% o ddarpariaeth fforddiadwy yn cael ei gyflawni ar y mwyafrif o safleoedd mewn lleoliadau gwledig ar draws Cymru. Er y cydnebir bod Llywodraeth Cymru'n bwriadu defnyddio ei bolisiau ariannu, tir, cynllunio a thai i yrru hyn, nid yw'r FfDC yn esbonio sut y bydd materion megis methiant yn y farchnad a chostau seilwaith yn cael eu datrys.

11. Ymgysylltiad Parhaus â Llywodraeth Cymru

Mae angen ystyried a rhoi sylw i'r materion a godir, a'r manylion pellach yn Atodiad A, wrth baratoi fersiwn derfynol y FfDC. Os na ddigwydd hynny, yna ni fydd y cynllun yn gweithio i drigolion, cymunedau, economi ac amgylchedd yr Ynys. Mae'r sylwadau a gyflwynir yn rhoi ystyriaeth lawn i'r presennol a'r dyfodol, gan alinio'n llwyr â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Gobeithir y bydd Llywodraeth Cymru'n ystyried bod ymateb CSYM i'r FfDC yn adeiladol er mwyn cynorthwyo i greu cynllun datblygu holl gynhwysfawr ar gyfer yr 20 mlynedd nesaf fydd yn siapio twf a datblygiad y wlad yn y dyfodol er lles ei phobl a'r genhedlaeth nesaf.

Mae CSYM wedi ymrwmo i gydweithio'n lleol, ar draws Gogledd Cymru a gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau bod y FfDC yn addas i bwrpas a bod aliniad clir o'r lefel leol i'r haen gynllunio uchaf.

Gwneud Penderfyniadau Gweithdrefnol

Bydd angen i ymateb CSYM i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol cael ei gyflwyno erbyn 1 Tachwedd, ac o ganlyniad petai'r penderfyniad yn cael ei alw i mewn gan y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaethau ac Adfywio, ni fyddai modd cydymffurfio gyda'r amserlen

hwn. O ganlyniad, mae Cadeirydd y Cyngor wedi cytuno ei fod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau i eithrio'r penderyniad o'r cyfnod galw i mewn. Mae Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaethau ac Adfywio eisoes wedi cael gwybod am y penderfyniad.

Rhesymeg y penderfyniad hwn yw'r amserlen dynn a bennwyd gan Llywodraeth Cymru ac yr angen i adolygu swmp mawr o ddeunydd ymgynghori, ac byddai methu y terfyn amser yn rhagfarnllyd i fuddiannau'r Cyngor a'r Ynys. Fel y nodwyd yn yr Argymhellion (Adran 1), gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio gyflwyno sylwadau ar yr ymateb drafft i'r Pwyllgor Gwaith.

6 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Mae ymateb CSYM i'r Ymgynghoriad ar yr FfDC yn sôn am effeithiau posibl ar yr Iaith Gymraeg y mae angen i Lywodraeth Cymru eu hystyried ymhellach (gweler Pwynt Bwled 7 yn Adran 5 uchod).

Mae ymateb CSYM yn rhoi ystyriaeth llawn i'r genhedlaeth bresennol a chenedlaethau'r dyfodol, sydd yn alinio yn llawn gyda'r Ddeddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (2015).

7 – Goblygiadau Ariannol

Amherthnasol

8 – Atodiadau

Llythyr CSYM – Ymateb Drafft i Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (sy'n cynnwys Atodiad A)

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Amherthnasol

This page is intentionally left blank



DYLAN J. WILLIAMS BA (Hons), MSc, MA, M.R.T.P.I
Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol
Director of Place and Community Well-Being

CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Canolfan Fusnes Môn • Anglesey Business Centre
Parc Busnes Bryn Cefni • Bryn Cefni Business Park
LLANGFNI
Ynys Môn • Isle of Anglesey
LL77 7XA

ffôn / tel:

Gofynnwch am / Please ask for: XXX
E-bost / Email: XXX
Ein Cyf / Our Ref:
Eich Cyf / Your Ref:

Dyddiad / Date: XXX

Annwyl Syr / Madam,

Ymateb i Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (2020-2040)

Mae Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM) yn croesawu'r cyfle i gyflwyno sylwadau ar ymgynghoriad Llywodraeth Cymru (LIC) ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) 2020-2040 drafft.

Mae CSYM yn cefnogi'r egwyddor o greu FfDC ar gyfer Cymru. Mae'n cydnabod bod y FfDC yn gynllun datblygu sy'n canolbwyntio ar faterion a heriau strategol cenedlaethol a chydabod ei bwysigrwydd gan y bydd yn gosod cyfeiriad ar gyfer ym mhle y bydd buddsoddiad mewn seilwaith yn cymeryd lle er lles Cymru a'i phobl.

Fodd bynnag, mae gan CSYM bryderon ac amheuan difrifol mewn perthynas â nifer o'r polisiâu yn y FfDC drafft. Maent yn adeiladu ar ohebiaeth flaenorol gyda LIC (llythyr CSYM dyddiedig 19eg Gorffennaf 2019). Amlinellir y prif bwyntiau strategol isod (a dylid eu darllen ar y cyd ag Atodiad A sy'n cynnwys manylion ychwanegol).

1. Ymagwedd tuag at Gynlluniau Datblygu Strategol / Cynllunio Rhanbarthol

Mae CSYM wedi ymrwymo i gydweithio rhanbarthol ac mae'n bartner rhagweithiol ar Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (BUEGC) ([LINC](#)). Mae gwaith BUEGC yn cael ei yrru a'i lywio gan Weledigaeth Dwf Gogledd Cymru a'r Fargen Dwf er mwyn datblygu rhanbarth hyderus a chydlynus sydd â thwf economaidd cynaliadwy, gan fanteisio ar lwyddiant sectorau economaidd gwerth uchel a'n cysylltiad gydag economïau Pwerdy'r Gogledd ac Iwerddon. Mae'n hanfodol fod y FfDC yn cydnabod y strategaethau hyn ac yn alinio â nhw.

Mae CSYM yn derbyn yr egwyddor o Gynlluniau Datblygu Strategol a Chynllunio Rhanbarthol. Fodd bynnag, o fod yn rhan o'r gyntaf a'r unig Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd (UPCC) a Chynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) yng Nghymru, mae manteision y tair haen o bolisi cynllunio yn parhau i fod yn aneglur. Mae hyn yn

arbennig o wir wrth i adnoddau, capasiti ac arbenigedd gael eu gwasgu a lleihau. Nid ydym wedi ein hargyhoeddi bod y manteision i'r holl bartion o ganlyniad i gyflwyno Cynllun Datblygu ar lefel rhanbarthol yn gwneud y gwaith ychwanegol o baratoi a monitro yn werth chweil heb greu cymhlethdodau, anghysondebau a mannau gwan posib.

2. Cydnabyddiaeth o Brosiectau Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol Presennol

Mae posibilrwydd y bydd Ynys Môn yn gartref i ddau Brosiect Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol yn ystod cyfnod y FfDC - gorsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa a'r rhwydwaith trawsyrru newydd cysylltiedig. Nid yw'r fersiwn Hawdd ei Deall o'r ymgynghoriad ar y FfDC yn hyrwyddo ynni niwclear mewn goleuni ffafriol a dim ond cyfeiriad wrth basio a geir at y datblygiadau hyn ym Mholisi 22. Mae hyn yn siomedig ac yn annerbyniol ac rydym yn pwysu ar Lywodraeth Cymru i'w adolygu a'i ddiweddarau.

Mae cydnabyddiaeth gyffredinol y bydd adeiladu gorsaf niwclear newydd yn holl bwysig, ynghyd a'r holl ddulliau eraill o gynhyrchu ynni carbon isel, er mwyn galluogi'r DU i gwrdd â'i dargedau allyriadau carbon Net Sero erbyn 2050. Dylai'r FfDC adlewyrchu hyn yn gywir ac yn llawn.

Mae CSYM yn gofyn i'r ddau ddatblygiad (h.y. gorsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa a'r gwelliannau posib i'r rhwydwaith drawsyrru trydan) gael eu cydnabod yn llawn yn y FfDC, er gwaetha'r ffaith bod penderfyniadau ynghylch caniatáu'r datblygiad yn cael eu gwneud gan Lywodraeth y DU. Nid oes modd tanbrizio eu graddfa a'u harwyddocâd o ran cyfleoedd a bygythiadau (yn ystod y cyfnodau adeiladu, gweithredu a datgomisiynu) i genedlaethau heddiw a chenedlaethau'r dyfodol.

Nid oes modd tanbrizio pwysigrwydd y prosiectau hyn, a'r orsaf bŵer niwclear newydd yn arbennig, i dwf economaidd Ynys Môn a Gogledd Orllewin Cymru yn y dyfodol. Oni bai bod y datblygiadau hyn, a datblygiadau tebyg eraill yng Nghymru, yn cael eu gwerthfawrogi'n llawn, mae'r fframwaith yn annhebygol o fod yn gynhwysol, yn gynhwysfawr ac yn addas i bwrpas. Bydd priodoldeb y FfDC yn lleol yn cael ei benderfynu os bydd y datblygiadau hyn yn symud ymlaen, neu pryd y byddant yn symud ymlaen.

3. Ymagwedd tuag at Ynni Carbon Isel

Mae CSYM wedi ymrwmo i gyflawni Rhaglen Ynys Ynni Ynys Môn (RhYY) ([LINC](#)). Gweledigaeth y Rhaglen Ynys Ynni yw creu cyfle unwaith mewn oes i greu swyddi, twf economaidd a ffyniant drwy fanteisio ar nifer o brosiectau trawsnewidiol fydd yn gosod Ynys Môn a'r rhanbarth ehangach ar flaen y gad o ran ynni carbon isel, ymchwil a datblygu, cynhyrchu a gwasanaethu. Mae'r gefnogaeth hon i ynni carbon isel newydd yn seiliedig ar sicrhau cyflogaeth hirdymor a chyfleoedd yn y farchnad gyflenwi, a chreu twf economaidd trawsnewidiol, wrth sicrhau bod yr effeithiau niweidiol yn cael eu lliniaru'n effeithiol.

Mewn perthynas ag ynni cymunedol, nodir bod angen i brosiectau ynni adnewyddadwy mewn perchnogaeth leol gynhyrchu un gigawatt o ynni

adnewyddadwy. Dylid cynnwys eglurhad pellach yn y FfDC terfynol ynghylch yr hyn a ddiffinnir fel perchnogaeth leol o brosiect i sicrhau fod y prosiect yn fanteisiol i'r gymuned sy'n gartref iddo.

Cred CSYM fod ymagwedd y FfDC i ynni carbon isel yn rhy gul ac y dylai ymgorffori pob ffurf ar ynni carbon isel (gan gynnwys ynni llanw i'r Gorllewin o Ynys Môn a Rownd 4 Prydlesu Ynni Gwynt yn y Môr ([LINC](#))). Fel yr amlinellwyd uchod, yn dilyn ymrwymiad Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i gyflawni targed Net Sero erbyn 2050, a'r angen am gymysgedd amrywiol o ynni i gyflawni'r ymrwymiad hwn, dylai'r FfDC roi'r un pwyslais, amlygrwydd a phwysigrwydd i bob dull o gynhyrchu ynni carbon isel. Nid yw'r FfDC drafft yn gwneud hyn ond, yn hytrach, mae'n canolbwyntio ar ddatblygiadau ynni gwynt ac ynni solar yn unig.

Mae CSYM wedi adolygu'r dogfennau cefndir sy'n cefnogi'r Meysydd Blaenoriaeth arfaethedig ar gyfer ynni gwynt ac ynni solar. Mae llawer o wybodaeth mewn perthynas â'r meini prawf a ddefnyddir. Mae'r cyfiawnhad a'r dystiolaeth dros ddewis y rhan fwyaf o'r Ynys fel Ardaloedd Blaenoriaeth yn aneglur. Nid yw hyn yn dderbyniol ac mae'n peri pryder sylweddol. Mae CSYM yn gwrthwynebu'r dynodiad hwn.

O gael ei ddynodi'n Ardal Flaenoriaeth, mae'r polisi newydd arfaethedig (Polisi 10) yn rhagdybio o blaid datblygiad ac yn derbyn y bydd y dirwedd yn newid, gyda phwyslais sylweddol yn cael ei roi ar gyfraniad y cynnig at leihau nwyon tŷ gwydr a chwrdd â thargedau datgarboneiddio ac ynni adnewyddadwy. Mae CSYM yn deall y bydd rhaid deilio gyda cheisiadau cynllunio ar sail achos wrth achos, ond mae'r ymagwedd hon yn creu disgwylid cryf y bydd y datblygiadau hyn yn dderbyniol, er gwaetha'r effaith ar y dirwedd ac effeithiau eraill. Wrth ddynodi ardaloedd o'r fath, mae'r FfDC yn creu amlen ofodol sydd yn cael ei chefnogi'n ffurfiol mewn polisi ac sydd eisoes wedi gweld datblygiad sylweddol ar y tir ac yn y môr, ac yn parhau i wneud hynny gyda'r orsaf bŵer niwclear newydd arfaethedig yn Wylfa a seilwaith cysylltiedig y Grid Cenedlaethol. Er bod Ynys Môn yn Ynys Ynni, nid yw'n golygu y dylid ystyried bod y rhan fwyaf o'r Ynys ar gael i gynnal datblygiadau ynni ychwanegol, ni waeth beth fyddai'r effeithiau amgylcheddol, economaidd a chymunedol, er mai dyma fyddai canlyniad y FfDC ar ei ffurf bresennol ym marn CSYM.

Nodir mai ynni gwynt ac ynni solar yw'r unig ardaloedd yn y FfDC lle y dilynr ymagwedd ofodol, yn hytrach nag ymagwedd seiliedig ar feini prawf. Mae CSYM yn ystyried y byddai ymagwedd seiliedig ar feini prawf yn well na chreu Ardaloedd â Blaenoriaeth diffiniedig. Eisoes mae posibilrwydd y bydd CSYM yn lletya i ddatblygiadau Wylfa Newydd a'r Grid Cenedlaethol, a fydd yn gosod baich sylweddol ar y cymunedau, ac nid ymddengys bod hynny wedi'i gymryd i ystyriaeth mewn perthynas a dynodi Ynys Môn fel Ardal Blaenoriaeth. Mae pryderon hefyd mewn perthynas â seilwaith. Er enghraifft, cafodd llinellau uwchben arfaethedig y Grid Cenedlaethol eu cynllunio ar gyfer Wylfa Newydd yn unig ac nid yw'n glir pa seilwaith ychwanegol fyddai'r Grid Cenedlaethol ei angen i gysylltu â chanol yr Ynys. Yn sicr, ni roddwyd ystyriaeth i gapasiti'r grid wrth ddyrannu'r Ardaloedd Flaenoriaeth ac mae hyn yn codi pryderon sylweddol. Mae'n debyg y bydd pryderon sylweddol yn codi ynghylch cludiant o ganlyniad i'r cynnig hwn heb, er enghraifft, drydedd pont dros y Fenai, sydd eto, heb ei godi yn unrhyw un o'r dogfennau cefndir sy'n cefnogi'r FfDC sydd wedi ei hadolygu gan CSYM. Am y rhesymau hyn i gyd, ni all CSYM gefnogi'r dynodiad Ardaloedd Flaenoriaeth arfaethedig.

4. Canolfan Dwf Rhanbarthol - Caergybi

Mae CSYM yn hynod o siomedig ac wedi synnu nad yw Caergybi yn cael ei chydabod na'i diffinio fel Canolfan Dwf Rhanbarthol ar gyfer Cymru, yn arbennig gan fod y FfDC yn cyfeirio'n benodol at bwysigrwydd porthladd Caergybi i wasanaethu Cymru, y DU yn ehangach ac Iwerddon. Nid yw hyn yn dderbyniol. Mae CSYM yn credu'n gryf bod sail dystiolaeth glir yn bodoli i gyfiawnhau cynnwys Caergybi fel Canolfan Dwf Rhanbarthol o ystyried ei phwysigrwydd strategol posib i Gymru, ac felly mae'n awgrymu bod angen diwygio'r FfDC yn unol â hynny. Yn ogystal, mae angen rhoi mwy o amlygrwydd i hyn oherwydd yr ansicrwydd ynghylch Brexit. Nid yw'r goblygiadau i Ynys Môn a'r ardal ehangach pe bai'r DU yn gadael yr UE ar 31ain Hydref (gyda chytundeb neu heb gytundeb) yn glir, ond gellir tybio y byddai cyfnod trosiannol a dylai'r FfDC gymryd hynny i ystyriaeth wrth ystyried y Canolfannau Twf Rhanbarthol. Er nad ydym yn gwrthwynebu canolbwyntio twf economaidd strategol yng Ngogledd Ddwyrain Cymru; mae CSYM yn ceisio eglurder ynghylch sut bydd y cynllun yn galluogi ac yn dylanwadu ar dwf yng Ngogledd Orllewin Cymru. Mae potensial y Rhaglen Ynys Ynni a phrosiectau megis Wylfa Newydd o ran trawsnewid y dirwedd gymdeithasol-economaidd yng Ngogledd Orllewin Cymru wedi cael ei anwybyddu.

5. Gweledigaeth ar gyfer Ardaloedd Gwledig

Oherwydd natur wledig Ynys Môn, mae cefnogi cymunedau gwledig a'u datblygu yn flaenoriaeth allweddol. Mae CSYM o'r farn nad yw'r FfDC drafft yn darparu digon o gyfeiriad i ardaloedd gwledig. Mae pwysigrwydd y FfDC o ran arwain a llywio datblygiad yn ardaloedd gwledig Cymru'n hollbwysig. Heb weledigaeth o'r fath, mae risg y bydd mwy o anghyfartaledd rhwng ardaloedd trefol a gwledig yn creu heriau ychwanegol i ardaloedd gwledig. O ganlyniad, mae CSYM o'r farn y dylai'r FfDC gynnwys mwy o arweiniad polisi mewn perthynas â chefnogi cyfleoedd cyflogaeth, diogelu a chryfhau'r laith Gymraeg, mynd i'r afael ag anghyfartaledd, hyrwyddo cymunedau gwydn a chydlynus, hyrwyddo cysylltedd (o ran trafndiaeth a seilwaith ddigidol) a galluogi datblygiad cynaliadwy. Mae angen rhoi mwy o gydnabyddiaeth ac arweiniad ynghylch twf a datblygiad twristiaeth a'r economi ymwelwyr yn y FfDC terfynol hefyd.

Twristiaeth yw'r sector economaidd fwyaf ar yr Ynys, gan gynhyrchu £311M (Adroddiad STEAM 2018) y flwyddyn i'r economi. Mae'r sector yn cynnal oddeutu 4,000 (Ibid.) o swyddi. Daw ymwelwyr i Ynys Môn i brofi ei chymeriad unigryw a'i hymdeimlad arbennig o le, ei lleoliad tawel a heddychlon, ei thraethau, ei golygfeydd o'r môr a'i thirweddau dramatig. Mae oddeutu 95% o arfordir Ynys Môn wedi'i ddynodi'n Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol, mae 50km yn Arfordir Treftadaeth (gan gynnwys Gogledd Môn) ac mae nifer o safleoedd eraill yn safleoedd dynodedig Cenedlaethol ac Ewropeaidd. Mae posibilrwydd y byddai dynodi'r rhan helaeth o'r Ynys ar gyfer cynhyrchu ynni solar ac ynni gwynt (gan gynhyrchu bron dim buddiannau cymdeithasol-economaidd) yn cael effaith niweidiol sylweddol ar ddiwydiant twristiaeth yr Ynys, gan y gallai gael effaith sylweddol ar dirwedd ac elfen weledol ardaloedd gwledig Ynys Môn.

Er bod gwahaniaeth sylweddol rhwng datblygiad trefol a gwledig, mae'n hanfodol bod y FfDC yn galluogi datblygiad priodol i yrru ffyniant a thwf cyffelyb mewn ardaloedd

gwledig. Cred CSYM fod angen ymgysylltu pellach gyda Fforwm Gwledig Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) i drafod cynllun ar y cyd.

6. Polisi Iaith Gymraeg

Mae trefi, pentrefi a chymunedau gwledig yn hollbwysig i gymeriad a gwead Cymru a'r trefi a'r cymunedau hyn sy'n siapio a diffinio Cymru. Fodd bynnag, yr hyn sy'n gwneud Cymru'n unigryw yw'r iaith Gymraeg. Mae'r iaith Gymraeg fwyaf amlwg yng Nghymru wledig ac er bod CSYM yn cydnabod bwriad y FfDC i gyflawni'r amcan o sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050, mae'n credu bod peidio â chael polisi dynodedig ar gyfer yr iaith Gymraeg yn fwlch sylfaenol. Byddai cynnwys polisi o'r fath yn alinio gyda Cymraeg 2050: Strategaeth iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru a dylid mesur perfformiad i gynnal y cymunedau Cymraeg hyn a chyflawni targed Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae'n holl bwysig cyflawni'r targed hwn er mwyn atal allfudo net ymysg pobl ifanc drwy ddarparu tai fforddiadwy, swyddi a chyfleoedd er mwyn i'r ardaloedd gwledig hyn ffynnu fel cymunedau Cymraeg eu haith.

7. Tai Fforddiadwy

Mae oedi o ran darparu tai fforddiadwy yn fater allweddol. Mae CSYM yn nodi'r cyfeiriad bod angen i 47% ar gyfartaledd o dai ychwanegol fod yn dai fforddiadwy ar gyfer y cyfnod pum mlynedd o 2018/19 i 2022/23. Fodd bynnag, nid yw hyn yn cymryd i ystyriaeth yr effaith ar hyfywedd ar safleoedd marchnad a'i bod, ar gyfartaledd, yn annhebygol y bydd lefel o tua 50% o ddarpariaeth fforddiadwy yn cael ei gyflawni ar y mwyafrif o safleoedd mewn lleoliadau gwledig ar draws Cymru. Er y cydnebir bod Llywodraeth Cymru'n bwriadu defnyddio ei bolisïau ariannu, tir, cynllunio a thai i yrru hyn, nid yw'r FfDC yn esbonio sut y bydd materion megis methiant yn y farchnad a chostau seilwaith yn cael eu datrys. Mae angen cynyddol i godi safonau tai cymdeithasol presennol i gwrdd â safonau modern. Fodd bynnag, mae angen adnoddau ychwanegol i sicrhau bod hyn yn digwydd.

8. Cysylltedd a Thrydedd Pont dros y Fenai

Mae CSYM yn siomedig na chyfeirir at y drydedd bont arfaethedig rhwng yr Ynys a'r tir mawr. Ystyrir bod hyn yn dangos diffyg gweledigaeth ac uchelgais ac yn siomedig, yn arbennig o ystyried y datblygiadau posib a all ddigwydd ar yr Ynys a fyddai'n arwain at gynnydd cronus sylweddol yn lefel y traffig. Byddai hyn yn gwneud croesi i'r Ynys, a gadael, yn broblem sylweddol ac yn rhwystro twf. Fel cynllun y bu Llywodraeth Cymru'n ei hyrwyddo yn y gorffennol, dylid cynnwys y drydedd bont yn y FfDC. Er ein bod yn cefnogi'r egwyddor o wasanaeth Metro Gogledd Cymru er mwyn cael galluogi mynediad at swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau, mae CSYM o'r farn y dylai'r seilwaith hwn ymestyn dros ranbarth Gogledd Cymru gyfan er mwyn hwyluso gwell cysylltiad rhwng Gogledd Orllewin Cymru a Gogledd Ddwyrain Cymru (ac i mewn i Ogledd Orllewin Lloegr).

9. Cysylltiad Awyr rhwng Gogledd a De Cymru

Mae Polisi Drafft 32 yn ymwneud â Maes Awyr Caerdydd ac mae'n cefnogi ei dwf a'i ddatblygiad. Cydnebir ei bwysigrwydd fel porth rhyngwladol, yn cysylltu Cymru â'r byd,

ac mae CSYM yn cefnogi hyn. Fodd bynnag, ni chyfeirir at ei swyddogaeth genedlaethol a phwysigrwydd cysylltu Gogledd a De Cymru, rhywbeth y cyfeirir ato yn Strategaeth Trafnidiaeth Cymru sydd yn cydnabod bod y gwasanaeth yn chwarae rhan sylweddol yn natblygiad economaidd gogledd orllewin Cymru, gan ddarparu gwell cysylltiad busnes, cyfleoedd twristiaeth a lleihau amseroedd teithio. Mae CSYM o'r farn y dylai'r FfDC adlewyrchu hyn.

Mae angen ystyried a rhoi sylw i'r materion a godir, a'r manylion pellach yn Atodiad A, wrth baratoi fersiwn derfynol y FfDC. Os na ddigwydd hynny, yna ni fydd y cynllun yn gweithio i drigolion, cymunedau, economi ac amgylchedd yr Ynys. Mae'r sylwadau a gyflwynir yn rhoi ystyriaeth lawn i'r presennol a'r dyfodol, gan alinio'n llwyr â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015).

Gobeithir y bydd Llywodraeth Cymru'n ystyried bod ymateb CSYM i'r FfDC yn adeiladol er mwyn cynorthwyo i greu cynllun datblygu holl gynhwysfawr ar gyfer yr 20 mlynedd nesaf fydd yn siapio twf a datblygiad y wlad yn y dyfodol er lles ei phobl a'r genhedlaeth nesaf.

Mae CSYM wedi ymrwymo i gydweithio'n lleol, ar draws Gogledd Cymru a gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau bod y FfDC yn addas i bwrpas a bod aliniad clir o'r lefel leol i'r haen gynllunio uchaf a fydd yn gosod cyfeiriad ar gyfer buddsoddi mewn seilwaith a datblygiad. Byddwn yn croesawu trafodaeth bellach gyda Llywodraeth Cymru mewn perthynas â hynny er mwyn sicrhau bod y sylwadau uchod yn derbyn sylw priodol.

Yn gywir,

DYLAN J. WILLIAMS

Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol

ATODIAD A

1.0 Llywodraethu a Monitro

- 1.1 Mae CSYM yn derbyn yr egwyddor o Gynlluniau Datblygu Strategol a Chynllunio Rhanbarthol. Fodd bynnag, o fod yn rhan o'r gyntaf a'r unig Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd (UPCC) a Chynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) yng Nghymru, mae manteision y tair haen o bolisi cynllunio yn parhau i fod yn aneglur. Mae'r FfDC yn ceisio annog awdurdodau lleol i greu Cynlluniau Datblygu Strategol (CDS) ac i barhau i reoli Cynlluniau Datblygu Lleol. Ar hyn o bryd, mae'r trefniadau llywodraethiant, cyfrifoldebau ac atebolrwydd yn aneglur mewn perthynas â datblygu'r CDS - pwy sy'n gyfrifol ac yn atebol o ran cydlynu a chyflawni. Yn ogystal, mae'r FfDC yn gwrth-ddweud ei hun mewn perthynas â graddfa'r CDS - a fyddai'n gweithredu ar lefel rhanbarth cyfan neu ar lefel isranbarthol. Mae angen i hyn fod yn fwy eglur o fewn y fframwaith gan y byddai rhywun yn tybio y byddai'n rhaid rhoi'r Cynlluniau Datblygu Strategol yn eu lle mewn cyfnod byr iawn.
- 1.2 Rydym yn cwestiynu ymhle mae'r capasiti a'r adnoddau i ymgymryd â'r gweithgareddau uchod. Nid oes gan CSYM y capasiti, y profiad na'r gallu i ddatblygu Cynllun Datblygu Strategol ar lefel Ranbarthol.
- 1.3 Mae Pennod 3 yn amlinellu canlyniadau'r FfDC yn seiliedig ar egwyddorion cynllunio cenedlaethol a chanlyniadau siapio lle cynaliadwy cenedlaethol a nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru (PCC). Mae'n nodi fod pob rhan o'r ddogfen yn ymwneud â chyflawni 11 canlyniad y FfDC. Mae eu trosi yn gamau gweithredu ac allbynnau yn dasg gymhleth a heriol. Byddai'n fuddiol deall pwy a sut fydd cyflawni yn cael ei fonitro, wedi ei alinio ac yn gyson â'r Cynlluniau Datblygu Lleol a'r Adolygiadau Perfformiad Blynyddol.
- 1.4 Mae'r FfDC yn rhan o gyfres newydd o ddogfennau lefel uchel (ochr yn ochr â'r Polisi Cynllunio Cymru newydd, trefn newydd Cydsynio Seilwaith Cymru a'r Cynllun Morol newydd ar gyfer Cymru). Gyda'i gilydd, byddant yn sylfaen i gynlluniau defnydd tir strategol yng Nghymru yn ystod yr 20 mlynedd nesaf. Bydd y cydberthynas rhwng y dogfennau hyn yn holl bwysig (cynnwys, dehongliad, cymhwyso, monitro ayb). Bydd hyn yn gymhleth o safbwynt y sector cyhoeddus, y datblygwr, rhanddeiliaid a chymunedau/trigolion. Bydd cysondeb yn allweddol, gan gynnwys arweiniad a chefnogaeth hygyrch ac effeithiol. Byddem yn elwa o ddeall sut fydd hyn yn cael ei ddatblygu. Mae sicrhau cysondeb rhwng yr holl ddogfennau hyn yn holl bwysig i sicrhau fod y ffordd ymlaen yn glir ac nad oes unrhyw wrthddweud. Bydd hyn yn holl bwysig i gynnal enw da'r system gynllunio defnydd tir yng Nghymru, yn caniatáu gwneud penderfyniadau effeithiol ac effeithlon ac yn lleihau prosesau barnwrol/cyfreithiol.
- 1.5 Croesewir a chefnogir y bwriad i gynnal adolygiad llawn bob 5 mlynedd. Yn ogystal, byddem yn argymhell bod adroddiad monitro blynyddol yn cael ei lunio a'i gyhoeddi. Byddai hyn yn gyson â threfniadau'r Cynllun Datblygu Lleol.

2.0 Canolfannau Twf Rhanbarthol - Caergybi (Strategaeth Ofodol)

2.1 Rydym yn siomedig ac yn synnu nad yw Caergybi yn cael ei chydabod na'i diffinio fel Canolfan Dwf Rhanbarthol ar gyfer Cymru, yn arbennig o ystyried bod Polisi 20 a 21 y FfDC yn cydnabod pwysigrwydd porthladd Caergybi i wasanaethu Cymru, y DU yn ehangach ac Iwerddon. Cydnibir hefyd y potensial sylweddol am dwf a buddsoddiad yng Nghaergybi. Rydym yn gofyn i Gaergybi gael ei hychwanegu, ei chydabod a rhoddi statws Canolfan Dwf Ranbarthol iddi yn y FfDC terfynol. Rydym o'r farn bod sail dystiolaeth glir yn bodoli i gyfiawnhau cynnwys Caergybi fel canolfan dwf ranbarthol yn y FfDC terfynol:

- Porthladd Caergybi yw un o borthladdoedd prysuraf y DU gyda dros 2 filiwn o deithwyr troed a 450,000 uned o nwyddau'n pasio drwy'r porthladd bob blwyddyn.
- Caergybi yw'r prif borthladd gadael/glanio ar gyfer Gogledd Lloegr, Cymru a Chanolbarth Lloegr i Fôr Iwerddon ac mae'n ffurfio rhan allweddol o lwybrau masnach rhyngwladol.
- Porthladd llongau mordaith prysuraf Cymru ac mae Ynys Gybi yn gyrchfan brysur i ymwelwyr ac yn cael ei nodweddu gan olygfeydd arfordirol deniadol.
- Mae cyfyngiadau o ran manteisio i'r eithaf ar botensial y porthladd, ond mae cynlluniau ehangu sylweddol yn cael eu cydnabod a'u cynllunio fel rhan o Fargen Dwf Gogledd Cymru.
- Ar ôl Brexit, bydd y Porthladd yn borth rhyngwladol allweddol i mewn i'r DU a fydd yn sicrhau ei fod yn parhau i fod yn borth strategol o Iwerddon drwy'r DU i mewn i Ewrop.
- Potensial sylweddol am dwf mewn swyddi a thai, gyda chysylltiadau ffordd a rheilffordd da.
- Mae ganddi sector manwerthu mawr sy'n ehangu, safle diwydiannol mawr gydag unedau busnes, a pharc busnes strategol ym Mharc Cybi.
- Datblygiad posib Land & Lakes, sy'n cynnwys pentref hamdden gyda hyd at 500 o gabanau, bythynnod a chyfleusterau cysylltiedig.
- Posibilrwydd o ddatblygiad mawr defnydd cymysg ym Marina Caergybi.

2.2 Gwneir nifer o gyfeiriadau at 'arc' o ardaloedd adeiledig yng Ngogledd Cymru yn ymestyn ar draws y rhanbarth lle mae'r boblogaeth, amddifadedd, gwasanaethau allweddol, cyfleusterau, teithio i'r gwaith a gweithgarwch economaidd wedi'u crynhoi. Mae'r 'arc' yn ymestyn ar hyd yr arfordir o Afon Menai i'r ffin gyda Lloegr. Ymddengys fod y penderfyniad i ganolbwyntio'r rhan helaeth o ddatblygiad i'r arc o Gaernarfon i Lannau Dyfrdwy yn rhagfarnu yn erbyn datblygiad economaidd Ynys Môn. Er y gallai dilyn polisi fel hyn greu ffyniant economaidd yn yr ardal yn gyffredinol, ni fydd hynny'n wir am Ynys Môn. Credwn y dylid ymestyn yr 'arc' ymhellach i'r gorllewin ac y dylai gychwyn yng Nghaergybi.

3.0 Gweledigaeth ar gyfer Ardaloedd Gwledig

3.1 Mae pwysigrwydd y FfDC o ran arwain a llywio datblygiad mewn ardaloedd gwledig yng Nghymru, ac nid datblygiad trefol yn unig, yn holl bwysig. Mae gan

ardaloedd gwledig yng Nghymru drefi a chymunedau gwledig bywiog sy'n wynebu amddifadedd y mae angen eu cefnogi fel canolfannau pwysig. Dylid rhoi mwy o ystyriaeth i drefi llai / gwledig yn y FfDC terfynol gan eu bod yn hybiau allweddol.

- 3.2 Mae Polisi 4 yn datgan mai'r ffordd orau o gynllunio dyfodol ardaloedd gwledig yw drwy wneud hynny ar lefel ranbarthol a lleol – nid yw'r FfDC drafft yn darparu digon o gyfeiriad ar gyfer ardaloedd gwledig. Ychydig iawn o gyfeiriad a geir yn y FfDC drafft at ddatblygiad gwledig ac mae mwy o fygythiad y bydd ardaloedd gwledig yng Nghymru yn cael eu gadael ar ôl a'r bwlch rhwng ardaloedd trefol a gwledig yn tyfu. Byddai hyn yn niweidiol i rannau mawr o Gymru sydd â chymeriad gwledig ac sy'n gartref i 40% o boblogaeth Cymru (aneddiadau o lai na 10,000 o bobl).
- 3.3 Os bydd dyfodol Cymru weledig yn cael ei gyfyngu i ddatblygiad yn canolbwyntio ar ddiwydiannau traddodiadol (ffermio/twristiaeth) ac ynni carbon isel (sydd ddim yn gyflogwyr mawr), nid yw'n eglur o ble y daw cyfleoedd cyflogaeth hanfodol a dymunol.
- 3.4 Nid yw'r FfDC drafft yn amlinellu'n glir sut fydd Aneddiadau Arfordirol Gogledd Cymru o fewn yr arc arfordirol o Gaernarfon i Lannau Dyfrdwy, mewn rôl isranbarthol bwysig i gefnogi prif ardaloedd twf Wrecsam a Glannau Dyfrdwy, yn cynnal cymunedau gwledig hyfyw a chynaliadwy. Nid yw'n glir a fydd effeithiau canoli datblygiad yn hwylusydd positif a chyflenwol i'r gefnwlad wledig. Sut fydd y FfDC yn cefnogi ardaloedd gwledig i sicrhau cyfleoedd cyflogaeth o safon i atal allfudo, diogelu a chryfhau'r laith Gymraeg, a galluogi datblygiad cynaliadwy?
- 3.5 Yn gysylltiedig â Thrafnidiaeth a Chysylltedd, sut fyddai LIC yn sicrhau bod cysylltedd a chysylltiadau trafndiaeth da o'r ardaloedd gwledig i'r ardaloedd a nodwyd fel prif ardaloedd twf?
- 3.6 Byddai rhoi mwy o gydnabyddiaeth ac arweiniad ynghylch twf a datblygiad pellach twristiaeth a'r economi ymwelwyr yn y FfDC terfynol yn ychwanegu gwerth. Twristiaeth yw'r sector economaidd fwyaf ar yr Ynys, gan gynhyrchu £311M (Adroddiad STEAM 2018) y flwyddyn i'r economi. Mae'r sector yn cynnal oddeutu 4,000 (Ibid.) o swyddi. Daw ymwelwyr i Ynys Môn i brofi ei chymeriad unigryw a'i hymdeimlad arbennig o le, ei lleoliad tawel a heddychlon, ei thraethau, ei golygfeydd o'r môr a'i thirweddau dramatig. Mae oddeutu 95% o arfordir Ynys Môn wedi'i ddynodi'n Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol, mae 50km yn Arfordir Treftadaeth (gan gynnwys Gogledd Môn) ac mae nifer o safleoedd eraill yn safleoedd dynodedig Cenedlaethol ac Ewropeaidd. Mae hyn yn holl bwysig i ddyfodol cymunedau gwledig, ac mae angen rhoi ystyriaeth ofalus a chydbwysu'r cyfleoedd a'r heriau.
- 3.7 Mae sicrhau fod yr holl rannau o Gymru, gan gynnwys ardaloedd gwledig, yn cael eu cefnogi gan seilwaith delegyfathrebu fodern yn cael ei groesawu. Rydym yn awyddus i ddeall yn well sut fydd y Parthau Gweithredu ar Ffonau Symudol yn cael eu diffinio a'u neilltuo.

4.0 Yr Iaith Gymraeg

- 4.1 Rydym yn croesawu'r ffaith bod y FfDC yn cydnabod bod yr Iaith Gymraeg yn gyfle a her allweddol sy'n wynebu'r genedl, a rôl y cynllun o ran sicrhau fod y targed cenedlaethol o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050 yn cael ei gyflawni.
- 4.2 Er mwyn gosod y cyd-destun, mae Ynys Môn yn lle unigryw ac arbennig iawn lle mae'r Iaith Gymraeg a'i diwylliant yn rhan annatod o hunaniaeth Ynys Môn. Mae'r Iaith Gymraeg, diwylliant a threftadaeth yn holl bwysig. Gall dros dri chwarter o blant sy'n byw ar yr Ynys siarad Cymraeg a dros hanner yr oedolion. Mae Ynys Môn yn parhau i fod yn un o gadarnleoedd yr Iaith Gymraeg. Mae'r Iaith Gymraeg yn rhan naturiol o fywyd bob dydd ac o gydlyniant cymdeithasol a llesiant yr Ynys. O'r herwydd, mae diogelu a chryfhau'r Iaith yn un o'r prif flaenoriaethau wrth symud ymlaen ac mae CSYM yn awyddus i ddeall sut bydd y FfDC yn cyfrannu tuag at y flaenoriaeth hon yn Ynys Môn a Gogledd Cymru.
- 4.3 Rydym yn cwestiynu pam nad oes polisi dynodedig ar yr Iaith Gymraeg a'r canlyniad a ddeisyfir o gynyddu nifer y Siaradwyr Cymraeg. Dylai hyn alinio gyda Cymraeg 2050: Strategaeth y Gymraeg Llywodraeth Cymru.
- 4.4 Nid yw'r glir pam fod datblygu'r Iaith Gymraeg yn cael ei gyfyngu i ardaloedd '*lle mae'r Gymraeg yn iaith bob dydd*'. Beth yw'r diffiniad o iaith bob dydd? Bydd yr ymagwedd a'r diffiniad presennol yn cyfyngu ar berthnasedd ac ymrwymiad dwyieithrwydd i ardaloedd gofodol diffiniedig.
- 4.5 Rydym yn cwestiynu a yw'r FfDC yn gwneud digon i hyrwyddo a diogelu'r Iaith Gymraeg, ac ni ellir gorbwysleisio pwysigrwydd yr Iaith Gymraeg a diwylliant i Ynys Môn a Gogledd Orllewin Cymru. Dylid ailystyried hyn cyn llunio'r FfDC terfynol.

5.0 Ynni Gwynt ac Ynni Solar – Dynodiad Adnewyddadwy

- 5.1 Rydym yn derbyn yn llwyr yr angen i gynhyrchu ynni carbon isel i gwrdd â newid yn y DU yn dilyn cyhoeddiadau diweddar gan Lywodraeth y DU ynghylch ei darged Net Sero erbyn 2050. Bydd cynhyrchu gwahanol ffurfiau o ynni carbon isel yn hanfodol i gyflawni'r targed hwn a bydd rhaid i Gymru chwarae ei rhan er mwyn cyfrannu at y targed hwn.
- 5.2 Mae'r FfDC drafft yn amlygu ynni gwynt ac ynni solar fel dull o gynhyrchu ynni carbon isel. Fodd bynnag, dylid rhoi'r un amlygrwydd a phwysigrwydd i ynni llanw, ynni dŵr a datblygiadau yn y môr.
- 5.3 Mewn partneriaeth â rhanddeiliaid allweddol, mae CSYM wedi sefydlu'r rhaglen gymdeithasol-economaidd, Rhaglen Ynys Ynni Môn (RhYY) ([LINC](#)). Gweledigaeth y Rhaglen Ynys Ynni yw creu cyfle unwaith mewn oes i greu swyddi, twf economaidd a ffyniant drwy fanteisio ar nifer o brosiectau trawsnewidiol ar Ynys Môn a rhoi Ynys Môn ar flaen y gad ym maes ynni carbon isel, ymchwil a datblygiad, cynhyrchu a gwasanaethu. Yn ei dro, bydd hyn yn

creu sylfaen gadarn i annog arallgyfeirio a thrawsnewid economaidd, gan greu manteision cadarnhaol yn yr hirdymor.

- 5.4 Fodd bynnag, mae cefnogaeth ar gyfer y seilwaith ynni newydd ar Ynys Môn yn seiliedig ar sicrhau cyflogaeth hirdymor a chyfleoedd yn y gadwyn gyflenwi, a chreu twf economaidd trawsnewidiol, wrth sicrhau fod yr effeithiau niweidiol yn cael eu lliniaru'n effeithiol.
- 5.5 Mae CSYM wedi adolygu'r dogfennau cefndir sy'n cefnogi'r Meysydd Blaenoriaeth arfaethedig ar gyfer ynni gwynt ac ynni solar. Mae llawer o wybodaeth mewn perthynas â'r meini prawf a ddefnyddir. Mae'r cyfiawnhad a'r dystiolaeth dros ddewis y rhan fwyaf o'r Ynys fel Ardaloedd Blaenoriaeth yn aneglur. Nid yw hyn yn dderbyniol ac mae'n peri pryder sylweddol. Mae CSYM yn gwrthwynebu'r dynodiad hwn.
- 5.6 Mae dogfennau cefndirol y FfDC yn cadarnhau na chynhaliwyd dadansoddiad o gapasiti presennol y seilwaith grid sy'n gwasanaethu'r Ardaloedd Blaenoriaeth a nodwyd. Bydd hyn yn cael effaith ar lefel y seilwaith ychwanegol fydd ei angen a sut y gallai seilwaith o'r fath effeithio ar ddynodiadau amgylcheddol gwerth uchel.
- 5.7 Mae'r FfDC yn nodi Gogledd a Chanolbarth Ynys Môn fel Ardal Blaenoriaeth ar gyfer ynni gwynt ac ynni solar (Polisi 10). Fodd bynnag, nid oes unrhyw fanylion yn y FfDC i esbonio sut a pham y cafodd y lleoliad hwn ei ddewis na beth oedd y meini prawf. Rydym yn nodi bod gwaith cefndirol wedi digwydd drwy Lywodraeth Cymru - Asesiad o botensial Ynni Solar a Gwynt ar y tir yng Nghymru (Cam 1 a 2) ([LINC](#)) sy'n darparu methodoleg, tystiolaeth a chyfiawnhad dros ddewis yr Ardaloedd Blaenoriaeth. Dylid mynegi'r cyfiawnhad dros y dynodiadau yn llawer mwy eglur yn y FfDC terfynol.
- 5.8 Mae'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) yn darparu cyfiawnhad dros faint y tyrbinau gwynt / ffermydd solar y gellir eu derbyn, ac yn rhoi ystyriaeth i'r Astudiaeth Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti Tirweddau. Deallir bod CNC yn gwneud gwaith i gynhyrchu Canllawiau Cenedlaethol mewn perthynas â'r mater hwn. Fydd y FfDC yn ystyried gwybodaeth o'r fath er mwyn rhoi sylw i gyfyngiadau safle penodol ac i weld a yw'r Ardaloedd Blaenoriaeth yn parhau i fod yn lleoliadau dilys?
- 5.9 Rydym yn bryderus am y rhagdybiaeth o blaid datblygiad ar gyfer y cynlluniau hyn (Polisi 10) a bod newid yn y dirwedd yn cael ei dderbyn fel canlyniad. Mae'r diagram ar dudalen 48 yn nodi'r Gorllewin fel ardal o ansawdd tirweddol ac amgylcheddol uchel. Mae hyn yn gwrthddweud y syniad bod hon yn ardal sy'n gallu derbyn, mewn egwyddor, newidiadau i'r dirwedd.
- 5.10 Ymddengys bod un o'r Ardaloedd Tirwedd Arbennig a nodwyd yng Nghynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd o fewn Ardal â Blaenoriaeth Ynys Môn. Mae ardaloedd o'r fath yn cael eu cefnogi gan Ddatganiad o Werth ac Arwyddocâd sydd yn gosod allan yn glir sut y mae pob ardal yn cwrdd â'r meini prawf ar gyfer dynodiad, ac yn cynnwys set o 'rinweddau arbennig' sy'n sail i'r dynodiad. Mae rhaid i unrhyw gynigion datblygu o fewn yr Ardaloedd Tirwedd

Arbennig gymryd y rhinweddau arbennig i ystyriaeth. Dylid adlewyrchu hynny yn y FfDC hefyd.

- 5.11 Rhaid rhoi ystyriaeth i effaith y datblygiad ar osodiad y Parc Cenedlaethol a'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE). Mae rhan o Ardaloedd Blaenoriaeth 1 yn agos at yr AHNE yng Ngogledd Ynys Môn. Rydym yn nodi'r testun ar gyfer Polisi drafft 12 sy'n datgan bod rhaid i gynigion yn agos i ffiniau'r ardaloedd dynodedig hyn ddangos na fydd y datblygiad yn tanseilio'r amcanion sy'n sail i ddibenion y dynodiad, ond nid yw'n glir sut mae'r agwedd hon yn cydblethu â Pholisi 10 sydd yn rhagdybio o blaid datblygiad o fewn yr Ardal Blaenoriaeth. Y cyfan sy'n ofynnol dan Bolisi 10 yw bod yr effeithiau ar Barciau Cenedlaethol ac AHNEau yn cael eu lleihau, gan awgrymu bod y rhagdybiaeth o blaid datblygu yn cael blaenoriaeth. Nid ddylai'r sefyllfa hon fodoli, a dylai'r FfDC ei gwneud yn glir bod Polisi 12 yn cael blaenoriaeth dros y rhagdybiaeth honno.
- 5.12 Mae tudalen 11 y FfDC yn datgan nad *'yw'n ceisio nodi'r union leoliad ar gyfer datblygiadau newydd'*, ar ôl datgan cyn hynny bod 'rhaid' i gynlluniau datblygu strategol a lleol (sydd yn nodi lleoliadau) gydymffurfio â'r FfDC (td. 10). O ganlyniad, mewn perthynas â dynodiadau ynni gwynt ac ynni solar, mae peth gwrthddweud gan nad yw'r Ardaloedd Cyfleoedd Posib ar gyfer Ffermydd Solar yn y CDLI ar y Cyd yn cyfateb i'r hyn a gynigir yn y FfDC. Yn ogystal, mae'r safleoedd Ynni Gwynt ac Ynni Solar tu allan i'r Ardaloedd Chwilio Strategol a nodwyd yn TAN 8 ac ymddengys, o'r herwydd, bod y FfDC yn gwrthdaro â TAN8 ac, o ganlyniad, yn gwrthdaro gyda Pholisi Cynllunio Cymru. Bydd angen datrys hyn cyn cyhoeddi'r FfDC terfynol.
- 5.13 Rydym yn croesawu, mewn egwyddor, bod Polisi 22 wedi'i gynnwys – Gogledd Orllewin Cymru ac Ynni (Tudalen 54) ac yn gofyn i'r pwyntiau canlynol gael eu hystyried ymhellach er mwyn dylanwadu a gwella ar y FfDC terfynol:
- a) Cyfeiriad uniongyrchol at Raglen Ynys Ynni Môn a'i gweledigaeth / amcanion
 - b) Rhoi mwy o ystyriaeth ac amlygrwydd i'r angen i fuddsoddi mewn seilwaith trawsgludo ynni
 - c) Rhoi mwy o gydnabyddiaeth i'r angen i fuddsoddi mewn hyfforddiant a sgiliau; gweithio gyda phrifysgolion a busnesau ar draws y rhanbarth a Gogledd Orllewin Lloegr
 - d) Croesawu cydnabyddiaeth o'r angen i weithio gydag Arc Niwclear y Gogledd Orllewin
 - e) Cydnabod yr angen i ddatblygu canolfannau rhagoriaeth mewn Prifysgolion
 - f) Cydnabod cyfleoedd yn y gadwyn gyflenwi, yn arbennig mewn perthynas ag ynni niwclear
- 5.14 Cyfeirir at gynhyrchu un gigawatt o'r ynni adnewyddadwy a ddefnyddir drwy brosiectau ynni adnewyddadwy mewn perchnogaeth leol erbyn 2020 a bod o leiaf elfen o berchnogaeth leol. Dylid cynnwys eglurhad pellach yn y FfDC ynghylch yr hyn a ddiffinnir fel perchnogaeth leol o brosiect i sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r targed hwn a bod y prosiect o fudd i'r gymuned.

6.0 Wylfa Newydd

- 6.1 Ar hyn o bryd, ni roddir sylw a statws digonol i ddatblygiad posib gorsaf bŵer niwclear newydd ar Ynys Môn. Nid yw'r fersiwn Hawdd i Ddarllen o'r ymgynghoriad ar y FfDC yn hyrwyddo ynni niwclear mewn goleuni ffafriol a dim ond cyfeiriad wrth basio a geir ar y datblygiadau hyn ym Mholisi 22. Mae hyn yn siomedig ac yn annerbyniol ac rydym yn pwyso ar Lywodraeth Cymru i'w adolygu a'i ddiweddarau. Bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud penderfyniad ynghylch y Gorchymyn Caniatâd Datblygu ym mis Hydref 2019.
- 6.2 Mae ymrwymiad Llywodraeth y DU i gyflawni allyriadau carbon Net Sero erbyn 2050, o gymharu â lefelau 1990, a dyletswydd Gweinidogion Llywodraeth Cymru i sicrhau fod allyriadau net Cymru yn 2050 80% yn is na'r waelodlin bresennol yn golygu bod gan Brosiect Wylfa Newydd y potensial i chwarae rhan arwyddocaol o ran cyflawni'r targedau hyn. Fel ffynhonnell ynni carbon isel, mae Llywodraeth y DU wedi datgan yn glir bod gan gynhyrchu ynni niwclear rôl bwysig i'w chwarae wrth arallgyfeirio a datgarboneiddio'r galw am drydan.
- 6.3 Mae Llywodraeth Cymru, drwy ei strategaeth bontio i ynni carbon isel, a CSYM, ill dau'n cydnabod pwysigrwydd y cyfraniad y gall pŵer niwclear newydd ei wneud i gymysgedd ynni'r DU a diogelu'r cyflenwad trydan ac mae'r ddau'n cefnogi'r egwyddor o ddatblygu gorsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa. Maent hefyd yn rhagweld y bydd datblygu gorsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa yn yrrwr sylfaenol ar gyfer twf economaidd hirdymor, cynaliadwy ar Ynys Môn ac yn rhanbarth Gogledd Cymru yn ehangach a dylai'r FfDC roi mwy o bwyslais ar hyn.
- 6.4 Ym mis Medi 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru'r ddogfen Ffyniant i Bawb: Y Strategaeth Genedlaethol; sy'n nodi sut fydd Llywodraeth Cymru yn cyflawni ei Rhaglen Lywodraethu. Mae'n cymryd yr ymrwymadau yn y Rhaglen Lywodraethu ac yn nodi sut y byddant yn cael eu cyflawni drwy ddwyn ynghyd ymdrechion gwasanaeth cyhoeddus ehangach Cymru. Mae'r Strategaeth yn cyfeirio'n benodol at yr angen i fanteisio ar gyfleoedd o Wylfa Newydd a'r angen i gysylltu tai newydd â datblygiadau seilwaith mawr newydd. Mae angen eglurder ynghylch sut bydd y FfDC yn cydblethu â dogfennau lefel uchel eraill Llywodraeth Cymru a'u bod oll yn darparu neges glir a chyson ynghylch yr hyn a gyflawnir. Ar hyn o bryd, nid yw'r FfDC yn alinio gyda'r ddogfen 'Ffyniant i Bawb' mewn perthynas â Wylfa Newydd.
- 6.5 Mae pwysigrwydd strategol allweddol y Prosiect Wylfa Newydd yn cael ei gydnabod yn llawn yn RhYY CSYM ac Ardaloedd Menter ([LINC](#)) Llywodraeth Cymru sydd, gyda'i gilydd, â'r nod o greu hyb rhagoriaeth ddaearyddol ar gyfer datblygu, gweithredu a gwasanaethu mentrau ynni carbon isel.
- 6.6 O ganlyniad, bydd gan y Prosiect Wylfa Newydd oblygiadau pwysig i economi, cymunedau ac amgylchedd yr Ynys a Gogledd Cymru yn ehangach ac mae angen cydnabod hynny'n llawn yn y FfDC terfynol.

7.0 Ardaloedd Parth Menter

- 7.1 Mae peth cyfeiriad at Ardaloedd Menter Eryri, Glannau Dyfrdwy a Maes Awyr Caerdydd. Rydym yn gofyn i gyfeiriad at Ardal Fenter Ynys Môn ([LINC](#)) gael ei gynnwys hefyd, yn arbennig wrth gyflwyno Gogledd Orllewin Cymru ac Ynni ym Mholisi 22.
- 7.2 Ochr yn ochr â'r Rhaglen Ynys Ynni, mae Parth Menter Ynys Môn yn gyrru twf yr Ynys fel canolfan ragoriaeth fyd enwog ym maes cynhyrchu ynni carbon isel. Yn ogystal, dynodwyd y Parth Arddangos Morol a neilltuwyd i ddyfeisiau ynni'r môr yn nyfroedd dyfnion Porthladd Caergybi – un o brif byrth y DU i Iwerddon. Dylid cynnwys hyn yn y FfDC er mwyn gosod cyd-destun perthnasol a nodi bod Ynys Môn yn gartref i ddenu datblygiadau yn gysylltiedig ag ynni carbon isel, fydd yn darparu cyfleoedd trawsnewidiol mewn perthynas â chyflogaeth a'r gadwyn gyflenwi ac yn cyfrannu at drawsnewid yr economi leol a rhanbarthol.

8.0 Cysylltedd a Thrydedd Bont Posib

- 8.1 Rydym yn cytuno bod cysylltedd trafndiaeth ranbarthol yn digwydd yn bennaf rhwng y Gorllewin/Dwyrain (ac i'r cyfeiriad arall) sy'n cysylltu Gogledd Cymru gyda Lloegr (yn hytrach nag o Ogledd Cymru i Dde Cymru). Mae'n holl bwysig sicrhau bod Ynys Môn yn cael ei chysylltu â gweddill rhanbarth Gogledd Cymru. Un o'r prif heriau yng Ngogledd Orllewin Cymru yw gwella seilwaith trafndiaeth o'r Gorllewin i'r Dwyrain (ac i'r cyfeiriad arall).
- 8.2 Mae'n siomedig nad oes cyfeiriad at y drydedd bont arfaethedig rhwng yr Ynys a'r tir mawr. Ystyrir bod hyn yn dangos diffyg gweledigaeth ac uchelgais ac yn siomedig. Gofynnwn i hyn gael ei gydnabod ac i'r FfDC terfynol gynnwys y trydedd bont. Mae hyn yn arbennig o wir wrth ystyried y datblygiadau posib all ddigwydd ar yr Ynys a fyddai, gyda'i gilydd, yn creu cynnydd sylweddol mewn traffig, ac a fyddai o ganlyniad yn gwneud croesi ar yr Ynys a gadael yn anodd iawn i drigolion, teithwyr ac ymwelwyr. Yn ogystal, mae'r drydedd bont yn holl bwysig i gludo nwyddau o Iwerddon i'r DU a thu hwnt ac i sicrhau nad yw Ynys Môn yn rhwystr i dwf, buddsoddiad a datblygiad.
- 8.3 Byddai mwy o eglurder a diffiniad (cwmpas a manteision) ynghylch Metro Gogledd Cymru (Polisi 21) yn fuddiol hefyd. Edrychir ar hwn fel gwasanaeth hanfodol i sicrhau gwell cysylltiad rhwng Gogledd Orllewin Cymru, Gogledd Dwyrain Cymru, a Gogledd Orllewin Lloegr (yn ddyddiol, yn y ddau gyfeiriad) er mwyn cael mynediad at swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau. Dylid cryfhau'r rhaglen fuddsoddi sy'n cael ei datblygu gan Trafnidiaeth Cymru, a chryfhau cysylltiadau gyda thai, cyflogaeth ayb yn y FfDC terfynol.
- 8.4 Byddai'n werthfawr rhoi ystyriaeth bellach i deithio cynaliadwy yn y FfDC er mwyn esbonio pa weithgareddau yr ymgwymerir â nhw i wella trafndiaeth gyhoeddus a llwybrau cerdded / beicio, yn arbennig mewn ardaloedd gwledig. Gall gwelliannau mewn teithio llesol hefyd arwain at fanteision i'r rhanbarth mewn perthynas â thwristiaeth, iechyd a llesiant a chydweddu seilwaith gwyrdd.

9.0 Cysylltiad awyr rhwng Gogledd a De Cymru

- 9.1 Mae Polisi drafft 32 yn ymwneud â Maes Awyr Caerdydd ac mae'n cefnogi ei dwf a'i ddatblygiad. Cydnebir ei bwysigrwydd fel porth rhyngwladol, yn cysylltu Cymru â'r byd, ac mae CSYM yn cefnogi hyn. Ni roddir unrhyw gyd-destun na gwybodaeth am sut y gallai'r Maes Awyr gael ei wella o ran llwybrau i gysylltu Ynys Môn â lleoliadau strategol eraill. Ni chyfeirir at ei swyddogaeth genedlaethol a phwysigrwydd cysylltu Gogledd a De Cymru, rhywbeth y cyfeirir ato yn Strategaeth Trafnidiaeth Cymru sydd yn cydnabod bod y gwasanaeth yn chwarae rhan sylweddol yn natblygiad economaidd gogledd orllewin Cymru, gan ddarparu gwell cysylltiad busnes, cyfleoedd twristiaeth a lleihau amseroedd teithio. Mae CSYM o'r farn y dylai'r FfDC adlewyrchu hyn.
- 9.2 Mae CSYM yn ystyried y dylai Maes Awyr Môn gael ei ddiffinio fel 'Cysylltiad Rhanbarthol' yn y FfDC terfynol i ddangos y cysylltiad awyr rhwng Ynys Môn a Chaerdydd.

10.0 Tai a Thai Fforddiadwy

- 10.1 Mae'r ddogfen yn nodi bod ardaloedd lleiaf ffyniannus/mwyaf difreintiedig Cymru yng ngorllewin Cymru a'r Cymoedd, a dyna pam fod yr ardaloedd hyn yn gymwys i dderbyn cymorth grant o Ewrop yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Er gwaethaf hyn, y cyfeiriad strategol yn y FfDC yw targedu datblygiad economaidd a thai yn yr ardaloedd mwyaf ffyniannus yng ngogledd ddwyrain a de ddwyrain Cymru (gan gynnwys dinas Abertawe). Ymddengys bod hyn yn wrthgynhyrchiol o safbwynt dod â ffyniant i'r ardaloedd sydd fwyaf angen help, wrth barhau i gefnogi'r ardaloedd mwyaf ffyniannus. Mae hyn yn achosi cryn bryder.
- 10.2 Dylai polisi Tai geisio sicrhau cymunedau cymdeithasol cytbwys, osgoi gwaethygu'r rhaniad rhwng ardaloedd cyfoethog a thlawd yng Nghymru drwy gefnogi mwy o dai fforddiadwy mewn ardaloedd lle mae tai yn ddud, a chefnogi tai ym mhen uchaf y farchnad mewn ardaloedd tlotach er mwyn cadw / cyflwyno cyfoeth a chyfalaf cymdeithasol.
- 10.3 Mae CSYM yn cytuno bod angen newid y model darparu er mwyn mynd i'r afael â'r 'bwlch cyflenwi' a'r angen am dai. Mae gorddibyniaeth ar y sector preifat i ddarparu tai fforddiadwy wedi golygu bod llai o dai fforddiadwy wedi cael eu hadeiladu ac mae hyn wedi cyfrannu'n sylweddol nid yn unig at ehangu'r 'bwlch cyflenwi', ond mae wedi golygu hefyd bod mwy o bobl/teuluoedd angen tŷ fforddiadwy. Mae costau tir, adeiladu, deunyddiau ayb yn golygu nad yw adeiladu tai fforddiadwy (yn arbennig ar raddfa leol lai) yn hyfyw. Mae hyn yn arbennig o amlwg mewn ardaloedd gwledig lle mae'r galw'n uwch na'r cyflenwad gan arwain at gynnydd mewn prisiau tai a phobl ifanc yn gadael yr ardal.
- 10.4 Er bod CSYM yn croesawu'r gydnabyddiaeth bod gormod o ddibyniaeth wedi bod ar y sector preifat, mae angen mwy o fanylion am sut mae LIC yn bwriadu

annog / cymell awdurdodau lleol, landlordiaid cymdeithasol ac adeiladwyr bach a chanolig i adeiladu'r tai fforddiadwy hyn er mwyn cwrdd â'r galw cynyddol.

- 10.5 Mae hyfywedd yn broblem fawr i adeiladwyr tai, yn arbennig mewn ardaloedd gwledig. Mae nifer fawr o'r tai newydd mewn ardaloedd gwledig yn blotiau hunanadeiladu (safleoedd mewnlenni a thai ar gyfer mentrau gwledig sy'n cael eu hadeiladu ar dir ym mherchnogaeth y teulu, er enghraifft) gan mai dyma'r unig ffordd y gall pobl leol fforddio i aros yn eu cymuned. Nid yw'n realistig disgwyl i ddatblygwyr preifat gynyddu'r ddarpariaeth tai fforddiadwy mewn ardaloedd gwledig gan na fyddai'r datblygiadau / safleoedd hyn yn hyfyw heb gefnogaeth ariannol.
- 10.6 Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) Ynys Môn a Gwynedd ym mis Gorffennaf 2017 a chwblhawyd Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) ar y cyd gyfer y ddau awdurdod yn 2019. Roedd y Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai ([LINC](#)) yn dangos bod cyflenwad o 6.3 mlynedd o dir ar gyfer tai. Mae'r CDLI ar y Cyd a fabwysiadwyd yn ddiweddar yn cynnwys nifer o ddynodiadau tai ar yr Ynys ac yn darparu cyfleoedd ar safleoedd ar hap. O ganlyniad, nid oes prinder o dir ar gyfer tai ar hyn o bryd.
- 10.7 Roedd 83 o safleoedd yn Ynys Môn wedi cael caniatâd cynllunio ar gyfer 5 neu fwy o unedau a oedd yn berthnasol i'w hystyried yn yr astudiaeth o argaeledd tir ar gyfer tai yn 2019. Cwblhawyd chwech o'r safleoedd hyn yn ystod y flwyddyn flaenorol ond ni chwblhawyd yr un uned ar 70 o'r safleoedd hyn yn ystod 2017/18. Mae elfen o'r unedau a ganiatwyd ar 28 safle wedi cael eu gosod yng nghategoriâu 3 a 4 y Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar Gyfer Tai h.y. ni ragwelir y byddant yn cael eu hadeiladu o fewn 5 mlynedd. Gan fod ein CDLI ar y Cyd wedi cael ei fabwysiadu'n ddiweddar nid yw nifer o safleoedd tai dynodedig yn y CDLI ar y Cyd wedi derbyn caniatâd cynllunio eto. Fodd bynnag, mae'r system gynllunio'n dibynnu ar ddatblygwyr i ddarparu'r tai angenrheidiol ar dir sy'n cydymffurfio â pholisi.
- 10.8 Dengys hyn fod y system gynllunio'n darparu cyfleoedd i adeiladu tai fforddiadwy (h.y. digon o dir a dynodiadau) ond mae angen gwneud mwy i annog pobl i adeiladu tai. Bydd y bwch cyflenwi hwn yn parhau i ehangu os bydd rhaid i ddatblygwyr ddarparu 47% o dai fforddiadwy i gwrdd â'r galw am dai. Nid yw hwn yn opsiwn hyfyw mewn ardaloedd gwledig ac mae angen gwneud mwy i gymell datblygwyr preifat yn ogystal ag ariannu Awdurdodau Lleol a Landlordiaid Cymdeithasol i adeiladu a gosod unedau fforddiadwy.
- 10.9 Mae'r testun sy'n cefnogi Polisi 18 yn cyfeirio at gynllunio a chydlynu'r cyflenwad o dai newydd i gwrdd â'r anghenion a nodwyd. Mae LIC yn ganolog yn amcangyfrif bod angen 19,400 o dai ychwanegol (Tudalen 51) yn rhanbarth Gogledd Cymru hyd at 2038 ac yn ystod y cyfnod pum mlynedd cyntaf, o 2018 i 2023, mae angen i 51% o'r tai ychwanegol fod yn dai fforddiadwy. Rydym yn awyddus i gael gwell dealltwriaeth o'r sail dystiolaeth, y cyfiawnhad a'r rhesymeg dros y nifer o dai yn gyffredinol, a niferoedd tai fforddiadwy yn arbennig, oherwydd, er ein bod wedi adolygu'r dogfennau cefndir yn fanwl, nid oedd yn hawdd canfod sut y daethpwyd at y gwahanol ffigurau. Rhaid i'r Fframwaith fod yn fwy eglur ynghylch beth yw ystyr statws y ffigur o 19,400 yn

y FfDC ar gyfer rhanbarth Gogledd Cymru fel y gallant ddarparu tystiolaeth ystyrlon a chyd-destun i'r Cynlluniau Datblygu Strategol/Cynlluniau Datblygu Lleol.

DRAFFET

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgrwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	24 Hydref 2019
Pwnc:	Craffu ar Bartneriaethau
Pwrpas yr Adroddiad:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyflwyno trosolwg o'r gwaith a gyflawnwyd gan y Pwyllgor rhwng Mehefin, 2018 a Mai, 2019 2. Ystyried blaen raglen waith y Pwyllgor ar gyfer gweddill 2019/20
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng. Gwilym Owen Jones
Aelod(au) Portffolio:	Cyng. Dafydd Rhys Thomas, Aelod Portffolio ar gyfer y Gwasanaethau Corfforaethol
Pennaeth Gwasanaeth:	Annwen Morgan, Prif Weithredwr
Awdur yr Adroddiad:	Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini
Rhif Ffôn:	01248 752578
E-bost:	AnwenDavies@ynysmon.gov.uk
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1 – Argymhelliad/ion

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio nodi a chefnogi:

A1 Y gwaith craffu ar bartneriaethau allweddol a gyflawnwyd yn ystod 2018/19 (**Atodiad 1**)

A2 Y partneriaethau y bwriedir rhoi blaenoriaeth iddynt yn rhaglen waith y Pwyllgor dros y 18 mis nesaf (paragraff 5.10 yr adroddiad)

A3 Y camau nesaf arfaethedig y manylir arnynt ym mharagraff 5.11 yr adroddiad.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Bydd y ffrwd waith hon yn gwneud cyfraniad sylweddol i un o brif themâu Cynllun y Cyngor 2017/2022 sef – “Y thema allweddol sy'n rhedeg trwy'r cynllun yw ein huchelgais i weithio â phobl Ynys Môn, ein cymunedau a'n partneriaid er mwyn sicrhau gwasanaethau o safon uchel a fydd yn gwella ansawdd bywyd i bawb ar yr Ynys”.

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/dinesydd]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd [ffocws ar werth]

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau [ffocws ar risg]

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd [ffocws ar berfformiad ac ansawdd]

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. A yw'r partneriaethau a nodwyd i'w cynnwys yn y flaen raglen waith (paragraff 5.10) yn cynrychioli cydbwysedd teg o bartneriaethau allweddol y Cyngor?
2. A yw'r Pwyllgor yn fodlon bod yr adroddiad yn gosod sylfaen gadarn i'r flaen raglen waith yn ystod 2019/20 a thu hwnt?
3. A oes gan y Pwyllgor unrhyw farn ynghylch blaenoriaethu partneriaethau i graffu arnynt?
4. Sut mae'r dull sy'n esblygu o graffu'n drawsbynciol ar bartneriaethau yn cydymffurfio â'r agenda Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol?

5 – Cefndir / Cyd-destun

CEFNDIR

5.1 Sgriwtini Trawsbynciol: mae gwaith partneriaeth yn enghraifft o fater trawsbynciol. Rhagwelir y bydd y Mesur Llywodraeth Leol (y disgwylir iddo gael ei gyhoeddi yn yr Hydref) yn rhoi mwy o bwyslais ar gydweithio a phartneriaethau ac felly mae'r ffordd hon o weithio'n debygol o gynyddu yn lleol ac yn rhanbarthol. Yn ogystal, disgwylir i'r Mesur ddarparu canllawiau cenedlaethol ar graffu ar y cyd¹. Mae ein strwythur sgriwtini lleol wedi esblygu dros y blynyddoedd diwethaf i gynnwys pwyllgor sgriwtini partneriaethau dynodedig sy'n rhoi llwyfan i graffu ar faterion trawsbynciol, thematig. Ystyrir bod y dull hwn yn arfer dda.

5.2 Mae gweithio mewn partneriaeth wedi dod yn rhan bwysig o arferion gwaith yr Awdurdod, gan gryfhau capasiti'r Awdurdod i ddarparu gwasanaethau. Er y gall manteision sylweddol ddeillio o waith partneriaeth, megis ymateb i heriau cymhleth, cynnig hyblygrwydd ac adnoddau ychwanegol er mwyn darparu gwasanaethau, nid yw'n broses bob amser heb ei heriau a gall greu risgiau sylweddol, yn arbennig o ran cynaliadwyedd a chost effeithiolrwydd. Mae nifer o sylwadau yn ystod y blynyddoedd diwethaf² wedi tynnu sylw at yr angen i wella a chryfhau trefniadau craffu ar bartneriaethau mewn gwasanaethau cyhoeddus.

5.3 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015: Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn tanlinellu'r angen i gryfhau craffu ar

¹ Mae craffu ar y cyd (a elwir weithiau'n sgriwtini cydweithredol) yn cyfeirio at unrhyw drefniant ffurfiol neu anffurfiol sy'n dod â chraffwyr o wahanol sefydliadau at ei gilydd er mwyn cyflawni rhywbeth na fyddai modd ei gyflawni mewn unrhyw ffordd arall. Gall sgriwtini ar y cyd fod yn bwyllgor ffurfiol, yn grŵp cydlynny, yn grŵp tasg a gorffen anffurfiol neu'n amywiad ar unrhyw un o'r rhain. Gall ddod â chyngorwyr sgriwtini o ddau neu ragor o gynghorau at ei gilydd gyda chraffwyr anweithredol o gyrff cyhoeddus eraill. Gall sgriwtini ar y cyd fod yn gyfuniad o'r trefniadau hyn

² Y Comisiwn ar Lywodraethu a Darparu Gwasanaethau Cyhoeddus (Llywodraeth Cymru, Ionawr 2014), Canllawiau ar gyfer Pwyllgorau Craffu Awdurdodau Lleol ar graffu ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (Awst, 2017) a Cryfhau Llywodraeth Leol: Cyflawni dros ein Pobl (Mawrth, 2018)

bartneriaethau ymhellach. Mae'r Ddeddf yn rhoi lle blaenllaw i gynaliadwyedd tymor hir yn y modd y mae gwasanaethau cyhoeddus yn cael eu dylunio a'u cyflwyno, ac yn rhoi pwyslais ar gyrrff cyhoeddus yn gweithio mewn partneriaeth er mwyn sicrhau gwell canlyniadau nawr ac yn y dyfodol. Dylai ein trefniadau lleol hefyd ddatblygu mewn modd sy'n dangos ymrwymiad i Egwyddor Datblygu Cynaliadwy y Ddeddf Llesiant. Golyga hyn: *"Weithredu mewn modd sy'n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau..."*

O ganlyniad, dylai trefniadau cadarn i fonitro a chraffu ar ein gwaith partneriaeth ychwanegu gwerth i'n gwaith partneriaeth yn lleol.

CYD-DESTUN

5.4 Mae gan Gyngor Sir Ynys Môn brofiad helaeth o weithio mewn partneriaeth, boed ar lefel leol, rhanbarthol neu genedlaethol³. Gyda mwy o bwysau ar y pwrs cyhoeddus, mae gan y Cyngor ganllawiau clir mewn lle i benderfynu pryd i sefydlu partneriaethau, pa wasanaeth(au) a'r canlyniadau a ddisgwylir ganddynt ac ar gyfer rheoli'r berthynas yn gadarn er mwyn:

- Ein galluogi i gyflawni Cynllun y Cyngor a'n blaenoriaethau strategol. Hefyd, gwella profiadau a chanlyniadau unigolion sy'n defnyddio ein gwasanaethau
- Rhoi tystiolaeth o werth am arian neu gost effeithlonrwydd wrth fuddsoddi yn y dyfodol a sicrhau canlyniadau clir a mesuradwy
- Ymateb i risgiau mewn perthynas â phartneriaethau a sicrhau fod meysydd i'w datblygu'n cael sylw
- Cael eglurder ynghylch atebolrwydd a threfniadau monitro
- Nodi unrhyw le y gellir rhesymoli partneriaethau a sicrhau gweithdrefn glir ar gyfer dod ag unrhyw drefniadau i ben.

Mae'r maes gwaith hwn yn canolbwyntio ar bartneriaethau lle mae'r Cyngor yn dewis gweithio gyda sefydliadau eraill yn y sector preifat, cyhoeddus neu wirfoddol. Nid yw'n cynnwys cysylltiadau a wneir drwy'r broses gaffael⁴.

5.5 Ar 14 Mawrth 2016, cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith ddogfen Bolisi Partneriaethau Corfforaethol fel sylfaen i'n gwaith partneriaeth ac fel fframwaith hefyd i lywio trefniadau monitro partneriaeth. Yn y polisi, diffinnir partneriaeth fel:

"Trefniant cydweithio lle mae'r partneriaid yn gyrrff annibynnol, yn cytuno i gydweithio i gyrraedd nod cyffredin o wydnwch cymunedol ac i gyflawni hynny, yn creu strwythur neu broses sefydliadol a rhaglen y cytunwyd arni."

CRAFFU AR BARTNERIAETHAU

5.6 Dylai un o amcanion allweddol craffu ar bartneriaethau ganolbwyntio ar herio'n adeiladol a rhoi cyfle i ddysgu ac hunan-fyfyrio yn hytrach na dal i gyfrif yn unig⁵.

³ Adroddiad Gwella Blyneddol 2014/15 (yn ymgorffori'r Adroddiad Asesiad Corfforaethol 2015), Swyddfa Archwilio Cymru, Rhagfyr 2015

⁴ Amgylchiadau pan fyddai'r Cyngor yn rhoi cyfle i nifer o sefydliadau neu unigolion ddarparu eu gwasanaethau at ddiben penodol drwy broses gystadleuol gyda'r Cyngor yn dewis un darparwr ac yn cadarnhau'r trefniadau drwy gytundeb

⁵ Canllawiau ar gyfer Pwyllgorau Craffu Awdurdodau Lleol ar graffu ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (Llywodraeth Cymru, Awst 2017)

5.7 Nodweddion craffu'n effeithiol ar bartneriaethau: mae ymchwil cenedlaethol wedi nodi fod trefniadau craffu ar bartneriaethau'n effeithiol pan fo'r nodweddion canlynol mewn lle:

- Mae sgrwtini yn "ffrind beirniadol" ar gyfer hyrwyddo cydweithio
- Mae Aelodau yn monitro perfformiad fel rhan o'u rôl o arwain yn y gymuned (o safbwynt y dinesydd)
- Ffordd o asesu cymhlethdodau gweithio mewn partneriaeth
- Canolbwyntio ar wella trefniadau partneriaeth a sicrhau'r canlyniadau cywir ar gyfer dinasyddion
- Dal Aelodau sy'n eistedd ar bartneriaethau allweddol i gyfrif.

DATGANIAD SEFYLLFA

5.8 Cofrestr Partneriaethau Corfforaethol: mae'r Cyngor yn cynnal Cofrestr o'r holl bartneriaethau allweddol ac mae'n cael ei hadolygu'n rheolaidd.

5.9 Mae cyfrifoldebau'r Pwyllgor hwn yn cynnwys trefniadau partneriaeth lleol a rhanbarthol. Mae crynodeb o'r partneriaethau y bu i'r Pwyllgor hwn graffu arnynt yn ystod 2018/19 yn **Atodiad 1**.

5.10 Blaen Raglen Waith 2019/20: rhaid parhau i reoli'r dasg o graffu ar bartneriaethau, gan ganolbwyntio ar bartneriaethau strategol allweddol sy'n galluogi'r Cyngor i gyflawni ei amcanion a'i flaenoriaethau. Er mwyn ychwanegu gwerth, rhaid i'n trefniadau ar gyfer craffu ar bartneriaethau barhau i fod yn amserol ac yn gymesur. O ganlyniad, argymhellir bod blaen raglen waith y Pwyllgor hwn yn rhoi blaenoriaeth i gydbwysedd priodol o bartneriaethau statudol, partneriaid allweddol mae'r Cyngor yn gweithio â nhw a chyrrff eraill (darparu gwasanaeth), yn cynnwys y canlynol:

Enw'r Bartneriaeth	Aelod / Swyddog Arweiniol	Ffocws Sgrwtini	Amserlen	Mater Thematig Trawsbynciol
Partneriaethau Statudol				
Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC)	Cyng. Llinos Medi Huws	Trefniadau llywodraethiant a strwythur cyflawni	Craffu ar lywodraethiant a strwythur cyflawni'r BGC - 12 Tachwedd 2019	Llesiant Nodir y disgwyliad cenedlaethol yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru ⁶
	Prif Weithredwr	Cynllun Llesiant – craffu ar gyflawniad hyd yma	Craffu ar gynnydd wrth gyflawni'r Cynllun Llesiant - 10 Mawrth, 2020	
		Adroddiad Blynyddol y BGC – craffu ar gyflawniadau'r flwyddyn flaenorol /	Craffu ar Adroddiad Blynyddol y	

⁶ Canllawiau ar gyfer Pwyllgorau Craffu Awdurdodau Lleol ar graffu ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (Awst, 2017)

		herio blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol	BGC – Mehefin, 2020	
Partneriaeth Diogelwch Cymunedol (PDC)	Cyng. Alun Mummery Dirprwy Brif Weithredwr	Craffu ar waith partneriaeth drwy Adroddiad Blynyddol y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol (yn hytrach na gwaith y cyrff unigol) drwy: <ul style="list-style-type: none"> Graffu ar gyflawniadau'r flwyddyn flaenorol Herio blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol 	12 Tachwedd, 2019	Diogelwch Cymunedol Sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei dyletswyddau o dan Adran 19 a 20, Deddf Cyfiawnder Troseddol a Heddlu 2006
Bwrdd Diogelu Gogledd Cymru	Cyng. Llinos Medi Huws Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol	Craffu ar drefniadau llywodraethiant, cyflawniad a pherfformiad y trefniadau rhanbarthol	4 Chwefror, 2020	Llesiant Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
Bwrdd Partneriaeth Gogledd Cymru (Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol) (Rhan 9)	Cyng. Llinos Medi Huws Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol	Adroddiad blynyddol y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol: <ul style="list-style-type: none"> Craffu ar gyflawniadau'r flwyddyn flaenorol Herio blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn nesaf 	11 Gorffennaf, 2019	Llesiant Rhan 9, Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
Partneriaid allweddol mae'r Cyngor yn gweithio â nhw				
Gwaith partneriaeth lleol – Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol	Craffu ar y gwaith partneriaeth lleol gyda'r Bwrdd Iechyd	10 Mawrth, 2020	Llesiant Aelod statudol o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r dyfodol 2015)
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru	Cyng. Eric Wyn Jones, Richard Griffiths, Dylan Rees Dirprwy Brif Weithredwr	Craffu ar waith partneriaeth lleol gyda'r Gwasanaeth Tân ac Achub	4 Chwefror, 2020	Diogelwch Cymunedol Aelod statudol o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r dyfodol 2015)
Cyfoeth Naturiol Cymru	Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	Craffu ar waith partneriaeth lleol gyda Chyfoeth Naturiol Cymru	I'w gadarnhau	Aelod statudol o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r dyfodol 2015)
Comisiynydd Heddlu a	Cyng. Dylan Rees	Craffu ar waith partneriaeth lleol gyda	4 Chwefror, 2020	Diogelwch Cymunedol

Throsedd Gogledd Cymru / Heddlu Gogledd Cymru	Dirprwy Brif Weithredwr	Heddlu Gogledd Cymru		Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn monitro sut mae'r Heddlu ac eraill yn gweithredu'r Cynllun Heddlu a Throsedd 2017/2021 Aelod o'r BGC (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015)
Medrwn Môn	Cyng. Llinos Medi Huws Dirprwy Brif Weithredwr	Adroddiad blynyddol y sefydliad: <ul style="list-style-type: none"> Trefniadau llywodraethiant yn cynnwys trefniadau rheoli risg Craffu ar gyflawniadau'r flwyddyn flaenorol Herio blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn i ddod 	I'w gadarnhau	Gwydnwch Cymunedol
Menter Môn	Cyng. Ieuan Williams Dirprwy Brif Weithredwr	Adroddiad blynyddol y sefydliad: <ul style="list-style-type: none"> Trefniadau llywodraethiant yn cynnwys trefniadau rheoli risg Craffu ar gyflawniadau'r flwyddyn flaenorol Herio blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn i ddod 	I'w gadarnhau	Gwydnwch Cymunedol
Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaeth Ambiwllans Cymru	Dirprwy Brif Weithredwr	Craffu ar waith partneriaeth lleol gydag Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwllans Cymru	I'w gadarnhau	Diogelwch Cymunedol Aelod o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015)
Cyff eraill (darparu gwasanaeth)				
Partneriaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	Cyng R Meirion Jones Cyfarwddwr Addysg,	Adroddiad cynnydd i graffu ar: <ul style="list-style-type: none"> Gyflawniad a pherfformiad 	13 Mehefin a 12 Tachwedd, 2019	Addysg a Sgiliau Partneriaeth darparu

	Sgiliau a Phobl Ifanc	<ul style="list-style-type: none"> Flaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf 		gwasanaeth gyda Chyngor Gwynedd
GwE – Gwasanaeth Gwella Ysgolion	Cyng. R Meirion Jones Cyfarwddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc	<p>Craffu ar Adroddiad Blyneddol y Consortiwm er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cefnogi GwE i ddatblygu cynlluniau busnes a sicrhau fod cynlluniau'n cymryd anghenion ysgolion lleol i ystyriaeth Craffu yn well ar drefniadau rheoli perfformiad Sicrhau bod ystod o strategaethau mewn lle i gefnogi ysgolion i wella 	12 Rhagfyr, 2019	<p>Addysg a Sgiliau</p> <p>Disgwyliad cenedlaethol fod awdurdodau lleol yn craffu ar y consortia addysg rhanbarthol</p>
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru Bargen Dwf Gogledd Cymru	Cyng. Llinos Medi Huws Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol	<p>Sicrhau fod y Bwrdd yn ymgymryd â'i rôl:</p> <p>Fel Partneriaeth Dysgu a Sgiliau ar gyfer Gogledd Cymru. Rhagwelir y bydd gan y Bwrdd gynrychiolydd ar y Cyd Bwyllgor sy'n gweithredu Bid Twf Gogledd Cymru; O greu cyfleoedd cyflogaeth a gwella cysylltedd digidol yng Ngogledd Cymru ac Ynys Môn</p>	I'w gadarnhau	<p>Adfywio</p> <p>Disgwyliad cenedlaethol bod awdurdodau yn craffu ar bartneriaethau rhanbarthol</p> <p>Mae cyngorau Gogledd Cymru wedi ffurfio Bwrdd Twf Gogledd Cymru i gwblhau'r Fargen Dwf a rheoli'r gwaith o'i gyflawni ar ôl dod i gytundeb gyda Llywodraethau'r DU a Chymru. Mae'r corff newydd yn Gyd –Bwyllgor Awdurdodau Lleol gyda chynrychiolwyr o'r prif bartneriaid</p>
Gwasanaeth Cynllunio Argyfwng Rhanbarthol Gogledd Cymru	Pennaeth Gwasanaethau Democraataidd	Cadernid y gwasanaeth rhanbarthol i gynorthwyo'r Cyngor i ddelio gydag argyfyngau o ganlyniad i dywydd drwg, damwain drafndiaeth neu	Chwarter 3 (i'w gadarnhau)	<p>Diogelwch Cymunedol</p> <p>Deddf Argyfyngau Sifil Posib 2004</p>

		ddiwydiannol, llygredd dŵr neu derfysgaeth		
Cynnal	Cyng. R Meirion Jones, Dafydd Roberts, Margaret M Roberts Cyfarwddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc	Craffu ar berfformiad a gwerth am arian	I'w gadarnhau	Addysg a Sgiliau

5.11 Rôl Aelodau ar bartneriaethau allanol: wrth gydnabod rôl bwysig Aelodau Etholedig ar bartneriaethau allanol, dylid nodi y bydd y Pwyllgor Sgrwtini angen sicrwydd gan y Cynghorwyr sy'n cynrychioli'r Cyngor ynglŷn â'r agweddau allweddol canlynol o waith partneriaeth:

- Cyflawni rhaglenni gwaith / canlyniadau a ddymunir
- Trefniadau llywodraethu
- Rheoli cyllideb
- Rheoli risgiau

O ganlyniad, bydd rhaid rhoi trefniadau lleol mewn lle i gefnogi rôl yr Aelodau mewn perthynas â hynny, gan sicrhau fod y Pwyllgor Sgrwtini yn derbyn gwybodaeth amserol.

5.12 Mae'r Cyngor wedi gweithio'n galed yn ystod y flwyddyn ddiwethaf i ddatblygu ein dull lleol o graffu ar bartneriaethau:

- Mae blaen raglen waith y Pwyllgor Sgrwtini wedi aeddfedu, gyda'r pwyllgor yn edrych mewn manylder ar 10 partneriaeth yn ystod 2018/19 (ceir crynodeb yn **Atodiad 1**)
- Cynllun gweithredu lefel uchel (paragraff 5.10 uchod) i alluogi'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio i flaenoriaethu ei flaen raglen waith ar gyfer 2019/20 a thu hwnt
- Datblygwyd rhestr wirio o gwestiynau allweddol ar gyfer Aelodau wrth graffu ar waith partneriaeth (**Atodiad 2**)
- Mae Aelodau Etholedig yn cael eu diweddarau'n rheolaidd am bartneriaethau yn y Sesiynau Briffio misol ar gyfer Aelodau.

Camau Nesaf:

Argymhellir fod ein dull lleol o graffu ar bartneriaethau'n cael ei ddatblygu ymhellach:

- Datblygu ymhellach ein cynllun gweithredu lefel uchel i alluogi'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio i flaenoriaethu ei flaen raglen waith ar gyfer 2020/21 a thu hwnt
- Cynnal sesiwn datblygu aelodau ar graffu'n effeithiol ar bartneriaethau
- Diweddarau Aelodau'n rheolaidd am bartneriaethau allweddol yn y Sesiynau Briffio Aelodau misol
- Datblygu trefniadau lleol i ddwyn i gyfrif yr Aelodau sy'n eistedd ar bartneriaethau allweddol.

6 – Aseiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

D/B

7 – Oblygiadau Ariannol

D/B

8 – Atodiadau

1. Partneriaethau a gafodd eu monitro gan y Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio yn ystod 2018/19
2. Rhestr wirio o gwestiynau allweddol wrth adolygu partneriaethau

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni.
LL77 7TW

Craffu ar Bartneriaethau: 2018/19

Partneriaeth	Dyddiad	Ffocws Sgriwtini
Adroddiad Blynyddol Cymunedau'n Gyntaf – adroddiad blynyddol	19 Mehefin, 2018	Perfformiad yn ystod 2017/18 ac amlinelliad o flaenoriaethau 2018/19
Medrwn Môn	9 Gorffennaf, 2019	Adroddiad blynyddol 2016/17
Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru (Rhan 9: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014)	24 Medi, 2018	Adroddiad blynyddol 2017/18
	5 Chwefror, 2019	Codwyd materion i'w dilyn i fyny gan y Pwyllgor yn ei gyfarfod ar 24/09/18
Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Gwynedd ac Ynys Môn	24 Medi, 2018	Adroddiad blynyddol 2017/18 a blaenoriaethau ar gyfer 2018/19
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru	15 Hydref, 2018	Gwaith partneriaeth leol ar Ynys Môn
Gwasanaeth Cynllunio Argyfwng Rhanbarthol		Strwythur darparu lleol a pherfformiad ar Ynys Môn
Partneriaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad Gwynedd ac Ynys Môn	13 Tachwedd, 2018	Crffu bob 6 mis ar y bartneriaeth darparu gwasanaeth a pherfformiad ar Ynys Môn ¹
Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac Ynys Môn	13 Tachwedd, 2018	Trefniadau llywodraethu'r Bwrdd Gwasanaeth Lleol a strwythur darparu ²
	12 Mawrth, 2019	Cynnydd o ran cyflawni'r Cynllun Llesiant ³
Gwasanaeth Gwella Ysgolion GwE	12 Rhagfyr, 2018	Darparu gwasanaeth a pherfformiad ar Ynys Môn ⁴
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	12 Mawrth, 2019	Gwaith partneriaeth lleol

¹ Mae trefniadau llywodraethu'r bartneriaeth yn nodi y bydd pwyllgorau sgrwtini'r ddau Awdurdod Lleol yn crffu ar y gwaith bob chwe mis

² Disgwyliad a nodir yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru "Canllawiau ar gyfer Pwyllgorau Crffu Awdurdodau Lleol ar graffu ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus" (Awst, 2017)

³ Disgwyliad a nodir yng nghanllawiau Llywodraeth Cymru "Canllawiau ar gyfer Pwyllgorau Crffu Awdurdodau Lleol ar graffu ar Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus" (Awst, 2017)

⁴ Disgwyliad ar lefel genedlaethol bod awdurdodau lleol yn crffu ar y consortiwm addysg rhanbarthol

Cwestiynau ar gyfer Adolygu Partneriaeth

Fel sylfaen i arfer dda, mae'r Awdurdod wedi datblygu set o gwestiynau allweddol i'w gofyn wrth adolygu gwaith partneriaeth:

- ✚ Beth yw enw'r Bartneriaeth?
- ✚ Pam fod angen y Bartneriaeth? Beth yw ei phwrpas?
- ✚ Pwy yw'r prif randdeiliaid?
- ✚ Ar ba lefel mae'n gweithredu – cymunedol, sirol, rhanbarthol, cenedlaethol?
- ✚ Sut mae'r Bartneriaeth yn sicrhau fod gwerth yn cael ei ychwanegu i'r hyn y mae'r Cyngor yn ei wneud? A yw'r gwerth hwnnw'n cael ei ddangos i'r cyhoedd?
- ✚ Pa gyfraniad mae'r Cyngor yn ei wneud o ran amser Aelodau a / neu swyddogion, defnyddio asedau ayb? (nodwch, mewn ffigyrau, beth yw ymrwymiad ariannol / cyllidebol y Cyngor i'r Bartneriaeth)
- ✚ Beth yw'r trefniadau llywodraethiant? Er enghraifft, a oes cylch gorchwyl clir; A yw'r Bartneriaeth yn cael ei hadolygu'n rheolaidd; Pwy sy'n gyfrifol am dasgau gweinyddol y Bartneriaeth?
- ✚ Pa awdurdod / pwerau sydd gan y Bartneriaeth?
- ✚ Sut mae penderfyniadau'n cael eu gwneud a'u cofnodi?
- ✚ Pwy sy'n atebol ac yn gyfrifol am benderfyniadau? Beth yw'r trefniadau ar gyfer craffu ar benderfyniadau (yn fewnol ac yn allanol)?
- ✚ Sut mae perfformiad y Bartneriaeth yn cael ei reoli a'i asesu / werthuso?
- ✚ Sut mae arian yn cael ei reoli?
- ✚ Pa risgiau a chyfrifoldebau y mae Partneriaethau'n eu creu i'r Cyngor a sut maent yn cael eu lliniaru a'u rheoli?
- ✚ Pa drefniadau sydd mewn lle os daw'r Bartneriaeth i ben neu os yw'r Cyngor yn penderfynu tynnu allan?
- ✚ Beth yw prif gyflawniadau'r Bartneriaeth?

AR GYFER PARTNERIAETHAU SY'N GWASANAETHU'R CYHOEDD YN UNIONGYRCHOL

- ✚ Pa drefniadau sydd mewn lle i sicrhau cyfathrebu effeithiol gyda'r cyhoedd?
- ✚ Os bydd pethau'n mynd o chwith neu os yw'r cyhoedd yn gwneud awgrymiadau neu'n cwyno, beth yw'r trefniadau ar gyfer rhoi sylw i'r materion hynny?

This page is intentionally left blank